

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

62'nci Birleşim 27 Şubat 2020 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	472
II.- GELEN KÂĞITLAR	475
III.- YOKLAMALAR	526,584
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	479,481,483
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>479:480,481:482,483:484</i>
1.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	479:480
2.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Hatay ilindeki yatırımlarına ve Hataylıların taleplerine ilişkin gündem dışı konuşması	481:482
3.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 28 Şubat postmodern darbe sürecine ilişkin gündem dışı konuşması	483:484

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale ili NESKO Madencilikte işçilerin aylardır emeklerinin karşılığını alamadığına ve bu işletmenin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından denetlenip denetlenmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 480
- 2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 482
- 3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisinin 2 Mart tarihinden itibaren 20 bin ton fındığı satışa çıkarmasının üreticiyi devlet eliyle zarar ettirmek anlamına geldiğine, piyasanın kendi serbest ticaret koşullarında çalışmasına müsaade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 483
- 4.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ili Bergama Belediyesinde 4 kadın işçinin sendikalarını değiştirmeme konusunda direnç göstermesi nedeniyle işten çıkarıldığına, Bergama Belediye Başkanının emek karşıtı uygulamalardan vazgeçmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 485
- 5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Suriye'nin Tel Abyad kentinden hububat ithal edilmesinin yerli tarıma ihanet, yerli çiftçiyi ölüme terk etmek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması 485
- 6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, deprem bölgesinde yaşamamız nedeniyle belediyelerin imar planlarını fay hatlarına, alüvyon ve çökme bölgelerine göre yeniden gözden geçirmesi gerektiğine ve Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 485:486
- 7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine, 27 Şubat büyük dava adamı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 486
- 8.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, süt üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması 486
- 9.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit olan hemşehrisi Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş'a Allah'tan rahmet dilediğine, 23 Şubat 1925 tarihinde TBMM kararıyla Kur'an-ı Kerim'in tercüme ve tefsir edildiğine, 28 Şubat darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 486:487

- 10.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Türkmenistan'ın koronavirüs nedeniyle sınır kapılarını kapatmasıyla mağduriyet yaşayan tır şoförlerine sahip çıkılması konusunda Ticaret, Sağlık ve Dışişleri Bakanlarına seslendiğine ilişkin açıklaması 487
- 11.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 22 Şubat Kilisli Muallim Rifat Bilge'nin ölümünün 67'nci yıl dönümüne ve Regaip Kandili'ni kutladığına ilişkin açıklaması 487
- 12.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, iktidar partisinin yerel yönetimlerin yetkilerini gasbeden ve yetki alanındaki hizmetleri merkezi yönetime devreden yasal düzenlemelere başvurduğuna ilişkin açıklaması 488
- 13.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, memur ve işçi emeklilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması 488
- 14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, İslam âleminin Regaip Gecesi'ni tebrik ettiğine ve 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 488
- 15.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırloğlu'nun, Manisa ili Gölarmara ilçesi halkının belediyenin ağaç kesme ısrarından vazgeçmesini beklediğine ve Regaip Kandili'ni kutladığına ilişkin açıklaması 489
- 16.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Regaip Kandili'ni kutladığına, Suriye'nin İdlib bölgesinde şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralı olan hemşehrisi Uzman Çavuş Veli Özsoy ile diğer yaralılara şifa dilediğine ve ülkenin içinde bulunduğu duruma ilişkin açıklaması 489
- 17.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne, İslam âleminin Regaip Gecesi'ni tebrik ettiğine ve 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 489:490
- 18.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, halkın alım gücünün azalmasıyla esnafın zor duruma düştüğüne ilişkin açıklaması 490
- 19.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Dünya Sağlık Örgütünün koronavirüs karşısında tüm dünyayı önlem almaya çağırdığına, ülkede bu konuda nasıl önlem alındığını Sağlık Bakanından, Meclisin korunması için herhangi bir önlemi olup olmadığını da Meclis Başkanlığından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 490
- 20.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 491
- 21.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, millî tarımın ithalat yüzünden zor durumda olduğuna ilişkin açıklaması 491

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit olan Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet dilediğine, Esad güçlerinin Türk askerî birliklerine saldırmaya devam ettiğine, askerlerin şehit olmasını engelleyecek tutarlı ve kararlı bir dış politikanın izlenmesi, bölgede doğru adımların atılması gerektiğine, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne, 28 Şubatın Türk siyasi tarihinin en karanlık günlerinden birisi olduğuna ve İYİ PARTİ Genel Başkan Meral Akşener'in dönemin İçişleri Bakanı olarak 28 Şubat darbesine ve askerî vesayete karşı mücadelesi ettiğine, dün de bugün de milletin yanında olduklarına ilişkin açıklaması

491:492

23.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Suriye'nin İdlib bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a ve Er Mecit Demir'e Allah'tan rahmet dilediğine, 24 Şubat 2020 tarihinde Suriye'nin kuzeyindeki Tel Rıfat'ta güvenlik güçlerimiz tarafından terörist elebaşılara yönelik koordineli bir operasyon gerçekleştirildiğine, Türkiye'nin hiç bir emperyal çıkar gözetmeksizin meşru davasının peşinde olduğuna, 28 Şubat hareketinin 23'üncü yıl dönümüne, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü darbe girişiminin, antidemokratik hareketin karşısında durduklarına ve durmaya devam edeceklerine, 27 Şubat siyaset ve devlet adamı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne, İslam âleminin Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

492:493

24.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, corona virüsü riski nedeniyle Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesinde 18 kişinin hastanede karantina altında olması, Gürbulak Sınır Kapısı'nda 60 kişinin gözetim altında bulunması nedeniyle önlemlerin acilen alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

494

25.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, şubat ayında verileceği açıklanan mazot ve gübre desteğinin Hatay ili dâhil 23 ile verilmediğine, pamuk primlerinin ödenip ödenmeyeceğini, eğer ödeme yapılacaksa ne zaman ödeneceğini Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

494

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Regaip Kandili'nin ülkeye ve coğrafyaya barış, eşitlik ve kardeşlik getirmesini dilediklerine, 28 Şubat darbesinin 23'üncü yıl dönümüne, darbenin her türüsüne her koşulda karşı olduklarına, darbenin mağduru olmanın her zaman bundan ders çıkarmak anlamına gelmediğine, 28 Şubat 2015 tarihinde demokratik bir anlayışla oluşturulan Dolmabahçe mutabakat metnine, Parlamentodaki partilerin önemli görevlerinden bir tanesinin de tarihsel, siyasi ve sosyal sorunları konuşarak diyalog içinde çözmek olduğuna ilişkin açıklaması

494:496

- 27.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Anayasa Mahkemesi önünde adalet nöbeti tutmak istedikleri için polis tarafından darbedilen Çorlu tren kazasında yaşamını yitiren 25 kişinin ailelerinin yargı karşısına çıkarılmasının adalet arayışına gözdağı vermek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması 496
- 28.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü vesilesiyle sulak alanlar bakımından Avrupa ve Orta Doğu'nun en önemli ülkelerinden olmamıza rağmen ülkenin su imkânının sınırlı sayılabileceğine ve verimli kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması 497
- 29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Suriye'nin İdlib bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet dilediklerine, artık şehit haberleri almak istemediklerine, Regaip Kandili'ni kutladıklarına, 27 Şubat 54'üncü Hükûmetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu, 28 Şubat darbesinin 23'üncü yıl dönümüne, 2018 KPSS'den aldığı puanla fizik öğretmenliği alanında Türkiye 1'incisi olan Deniz Eren Demir ile 2019 KPSS'de coğrafya öğretmenliği alanında 1'inci olan Alparslan Uysal'ı düşük puan verilerek mülakatla eleyen sistemin parti devleti, ideolojik ayırım ve aile üzerinden öğrencileri fişleme sistemi olduğuna, kadın cinayetlerini protesto ediyorlar diye Ankara Üniversitesinde okuyan 7 öğrencinin bursunun kesilmesinin, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Leyla Mavili'nin kaldığı yurttan çıkarılmasının ne demek olduğunu öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması 497:499
- 30.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İslam âleminin Regaip Kandili'ni tebrik ettiklerine, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit olan Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet dilediklerine, ülkenin güvenliği ve terör konusunda geri adım atmayacaklarına, 27 Şubat 54'üncü Hükûmetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu seneidevriyesine ve 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 499:500
- 31.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 27 Şubat 54'üncü Hükûmetin Başbakanı Necmettin Erbakan'a vefatının 9'uncu yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine, Regaip Kandili'nin ülkeye, İslam âlemine barış, huzur ve sağlık getirmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması 500
- 32.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon ilinde alan bazlı gelir desteğinden yararlanabilmek için Çiftçi Kayıt Sistemi'ne başvuruyu süresi içinde yapamayan çok sayıda fındık üreticisinin mağduriyetini önleyebilmek için başvuru süresinin uzatılmasını Tarım ve Orman Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması 500

33.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Teknik Üniversitesinde kantin fiyatlarının yüksekliğini protesto eden öğrencilerin okuldan atılması ile kız öğrencilerin yurttan atılarak aldıkları bursun kesilmesini kınadıklarına ilişkin açıklaması	505:506
34.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	506
35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	507
36.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, tekraren, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	507
37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tekraren, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	508
38.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, iktidar partisi olmanın ağırlıklı ve sorumlu iş yapmayı gerektirdiğine, Manisa Milletvekili Özgür Özel'den Çanakkale ili Bayramiç ve Çan Belediyelerinden atılarak mağdur edilen işçilerin haklarını takip etmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması	508
39.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'ün HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	514
40.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'ün HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	514:515
41.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	515
42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	515:516
43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	522:523
44.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	523:524
45.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	524
46.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasının 28 Şubatın ruhuna uygun bir açıklama olduğuna ilişkin açıklaması	525

- 47.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, ümitsizlikten dolayı intihar edenlerin arttığı, gençlerin umutlarının tükendiği, vicdanın ve adaletin olmadığı, mülakat sistemiyle kayırmacılığın olduğu bu düzenin daha ne kadar devam edeceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 533:534
- 48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Regaip Kandili'nin hayırlara vesile olmasını dilediğine, Sağlık Bakanlığının corana virüsüyle ilgili kamuoyunu bilgilendirmesi, kriz masasının kurulması ve ülkeye virüsün girmemesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 534
- 49.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, dünyanın en bereketli topraklarının bulunduğu Çukurova'da girdi maliyetlerinin getirdiği ağır yükke uğraşan çiftçilerin elektrik sorunuyla da boğuştuğuna ilişkin açıklaması 534
- 50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, üniversitelerin dört yıllık psikoloji bölümlerinde okuyan psikolog adaylarının taleplerine ilişkin açıklaması 535
- 51.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Türkiye İstatistik Kurumunun 2019 yılına ilişkin açıkladığı evlenme ve boşanma istatistiklerine ilişkin açıklaması 535
- 52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Yalova Belediye Başkanı Vefa Salman ile Başkan Yardımcısı Halit Güleç'in görevden uzaklaştırılmasının itibar suikastı olduğuna ve kınadıklarına ilişkin açıklaması 547
- 53.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Yalova Belediye Başkan ve Başkan Yardımcısıyla ilgili konuyu takip ettiklerine ilişkin açıklaması 548
- 54.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki kışkırtıcı, ayrıştırıcı dili reddettiklerine ilişkin açıklaması 553
- 55.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 576
- 56.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit düşen hemşehrisi Teğmen Ali Emre Fırıncioğulları'na Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 587:588

VI.- ÖNERİLER

501,508,517,525,526

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

501:505,508:513,

517:522,525,526

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, üniversite mezunu genç işsizlerin istihdamı ve ülke ekonomisine katkıda bulunabilmeleri için aşamalı mücadele programı uygulanması, istihdam için yatırımların yapılması, açılan üniversitelerin nitelik ve altyapı takibinin sağlanabilmesi amacıyla 27/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

501:505,508

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin ihtiyacı olan nitelikli ilaç üretimi, ruhsatlandırılması, yurttaşlara ilacın ucuz ulaştırılabilmesi ve ilaç bulunmaması sorununun giderilebilmesi amacıyla 25/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

509:513,517

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye'nin dış politikada son dönemde yaşadığı savrulmalar ve ülkenin yaşadığı kayıplarda büyükelçiliklere yapılan teamül ve liyakat dışı atamaların etkisinin belirlenmesi amacıyla 26/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

517:522,525,526

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER527,535,548,553,
576,584,588*A) KANUN TEKLİFLERİ*

527:533,535:546,

548:552,553:576,

576:583,584:587,

588:590

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173)

527:533,535:546,

548:552,553:576,

576:583,584:587,

588:590

- 2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı 141) 590
- 3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29) 590
- VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 591**
- 1.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Menderes ilçesi Değirmendere Mahallesi'nde yapılacağı iddia edilen mermer ocağı projesine ve projenin seracılığa, içme suyuna ve tarihi eserlere olası etkilerine ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/24133) 591:593
- 2.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Habur Sınır Kapısı'ndaki uygulamalara yönelik bazı iddialara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/24153) 594:596
- 3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda görevli personelin terfi işlemlerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/24361) 597:598
- 4.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ilindeki toplu konut projelerine ait ödeme koşulları ve taksit tutarlarının sonradan değiştirildiği iddialarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/24417) 599:601
- 5.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 1999 yılından itibaren depremin zararlarından korunmak için toplanan Özel İletişim Vergisi tutarına ve kullanımına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/24597) 602:603

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.02’de açılarak iki oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu, orman mühendislerinin istihdam sorununa,

İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan, İstanbul ili kentsel dönüşüm ve imar uygulamalarına,

Van Milletvekili İrfan Kartal, İran’da meydana gelen, Van ili Başkale ilçesinde etkisi görülen deprem felaketine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, vatandaşların vergilerini sadece kamu bankalarından ödeyebilmesinin yarattığı mağduriyete,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, Yeniçağ gazetesi yazarlarından Murat Ağirel ve Batuhan Çolak’ın sosyal medya hesaplarının ele geçirilmesine yönelik yasal işlemlerin başlatılması gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, Sağlık Bakanlığı verilerine göre psikiyatrik ilaç kullanımının arttığına,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz,

İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım,

İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu,

İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz,

26 Şubat Hocalı katliamının 28’inci yıl dönümüne;

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, Türkiye’nin olası bir coronavirüs vakası durumunda en önemli koruma aracı olan maskelerde yeterli stokunun olup olmadığını ve Sağlık Bakanlığının bu konuda gerekli tedbirleri alıp almadığını öğrenmek istediğine,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Kırım’ın yasa dışı ilhak edilmesiyle birlikte bölgedeki insan hakları ihlallerinin arttığına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana ilinde yaşanan don nedeniyle üreticilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş ve Komisyon üyelerinin Alvimedica’nın İtalya’daki Türk tıbbi cihaz üretim tesislerine yaptığı ziyarete,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, 2018 yılında çıkarılan yönetmelik gereğince doğal gazın gelen zammın daha önce alınan gaza da yansıtılmasına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale ilinin yaşam alanlarının hedef alındığına, Truva Bakır Maden İşletmelerinin arama ve işletme ruhsatının Cengiz Holdinge devredilip devredilmediğini öğrenmek istediğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, 26 Şubat Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümü vesilesiyle hayatını kaybeden soydaşlara Allah'tan rahmet dilediklerine ve Azerbaycan devletinin acısını paylaştıklarına, Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu müfettişlerinin Türk Kızılayı Kuzey Marmara Bölge Kan Merkezinde yaptığı denetim sonucunda hazırlanan rapora, TRT World'ün Heyet Tahrir el-Şam'ın lideri Ebu Muhammed El Culani'yle röportaj gerçekleştirdiğine, Heyet Tahrir el-Şam'ın Türkiye tarafından terör örgütü olarak kabul edilip edilmediği konusunda Hükümetten açıklama beklediklerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 19 Şubat 2020 tarihinde Türklerin ve göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Almanya'nın Hanau şehrinde düzenlenen saldırıda hayatını kaybeden 5 vatandaşa Allah'tan rahmet dilediğine, 25 Mart 2019 tarihinde Yeni Zelanda'da 50 kişinin ölümüyle sonuçlanan saldırının krizin küresel boyutunu ortaya koyduğuna, dünyanın birçok ülkesinde vatandaşları ve diplomatik temsilcilikleri bulunan Türkiye'nin terörizme ve bütün teşekküllerine karşı olduğuna, 26 Şubat Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümü vesilesiyle Hocalı'da yaşanan soykırımın hesabının mutlaka sorulması gerektiğine ve hayatını kaybetmiş bütün mazlumları rahmetle andıklarına,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, Samsun ilinde içme suyundan kötü kokular gelmesinden vatandaşların muzdarip olduğuna, Samsun Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresinin yirmi yedi yıllık logosunu değiştirerek kentın kimliği olan Atatürk Anıtı'nı logo üzerinden silmesine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İzmir ilinde gerçekleştirilen Ege, Akdeniz ve Marmara Genişletilmiş Baro Başkanları Toplantısı'nda açıklanan sonuç bildirgesine ve yargı üzerindeki baskıların, özellikle yürütmenin baskısının bir an evvel sona ermesi gerektiğine, TÜRK-İŞ'in açıkladığı şubat ayı açlık ve yoksulluk sınırı rakamlarına, ekonomiyi düzeltmek için adımlar atmak yerine suni gündemlerle vakit kaybedildiğine, Cumhurbaşkanlığı yazlık sarayının yapıldığı Muğla ili Marmaris ilçesi Okluk Koyu'ndaki talanın devam ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 26 Şubat Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümü vesilesiyle masum insanların hayatlarına kasteden tüm katliamların son bulması temennisiyle Hocalı'da hayatını kaybedenleri saygıyla andığına, 26 Şubat Millî Eğitim eski Bakanı Hasan Ali Yücel'in 59'uncu, yazar Tarık Buğra'nın 26'ncı, toplumcu şiirin önde gelen isimlerinden Hasan Hüseyin Korkmazgil'in 36'ncı ölüm yıl dönümlerine, Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "21 bin dersliğe, 13 bin yeni okula ihtiyacımız var." ifadesine, Meclisin gündemine hâkim olacağı, ihtisas komisyonlarının etkin çalışacağı söylenmesine rağmen ihtisas komisyonlarının yerine Plan ve Bütçe Komisyonunun çalıştığına, Plan ve Bütçe Komisyonunun Varlık Fonu'nu denetlemesi gerektiğine, soru önergelerinin oranının yüzde 4'ten yüzde 8'e çıkmasına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, 26 Şubat Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümünde şehit edilen 613 soydaşı rahmetle andıklarına, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve değişen sisteme ayak uydurulması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın kendisine gönderilen soru önermelerini ciddiye almadığına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, yeni sistemde usul hataları olabileceğine ve bunların tartışılarak değerlendirileceğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, Mardin Milletvekili Mithat Sancar'ın Başkanlık Divanı üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 26/2/2020 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin duyuruda bulunuldu.

İYİ PARTİ Grubunun, 25/2/2020 tarihinde İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın sosyal devlet olmanın sorumluluğuyla yüksek doğal gaz faturalarını karşılamada zorluk yaşayan vatandaşların bu sorununu çözmeye yönelik politikaların belirlenmesi ve mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin görüşmelerinin Genel Kurulun 26 Şubat 2020 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisinin görüşmelerinden sonra oylaması sırasında istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince, 27 Şubat 2020 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere 15.51'de birleşime son verildi.

Celal ADAN

Başkan Vekili

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

Burcu KÖKSAL

Afyonkarahisar

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR
27 Şubat 2020 Perşembe
Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi
(Uluslararası Andlaşmalar)

1.-Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 26.02.2020) (Gelen evrak numarası:625444)

Raporlar

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 186) (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (GÜNDEME)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187) (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (GÜNDEME)

3.-Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guatemala Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2032) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 188) (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (GÜNDEME)

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 189) (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (GÜNDEME)

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 190) (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (GÜNDEME)

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 191) (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (GÜNDEME)

Süresi İçinde Cevplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanı kararlarının Resmi Gazete'de yayımlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24112)

2.-Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, Cumhurbaşkanlığı bütçesinden ayrılan bir gider kalemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24113)

3.-İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Basın İlan Kurumu tarafından bir gazeteye uygulanan yaptırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/24114)

4.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Hrant Dink davasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24116)

Adalet Bakanlığı

5.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, hakim ve savcı alımlarında mülakat uygulamasıyla ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/24118)

6.-Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Hrant Dink cinayetinin soruşturulmasına yönelik yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24119)

7.-Muş Milletvekili Mensur Işık'ın, Kayseri 1 Nolu T Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevinin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24120)

8.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İskilip Açık Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24121)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye Açık Cezaevinde kalan bir mahkumun infaz koruma memurları tarafından tehdit edildiği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24122)

10.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay Açık Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ve görevli bir infaz koruma memuru tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24123)

11.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Menemen R Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir hükümlünün görevli bir memur tarafından kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ve nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24124)

12.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Alanya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan bir kişinin infaz koruma memurlarına yönelik şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24125)

13.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ünye Açık Kampüs Ceza İnfaz Kurumuyla ilgili kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24126)

14.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eskişehir H Tipi Ceza İnfaz Kurumunda hükümlülerin kötü muameleye maruz kaldıkları iddiası ile Çankırı E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/24127)

15.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum Açık Ceza İnfaz Kurumunda bir mahkumun hak ihlali yaşadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24128)

16.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir kişinin tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24129)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/24130)

18.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Gümüşhane E Tipi Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24131)

19.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, yerine kayyum atanan eski Diyarbakır Büyükşehir Belediye eş başkanının yargılama sürecine yönelik çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/24132)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

20.-Antalya Milletvekili Cavit An'ın, Antalya'da bulunan bir bal paketleme tesisinin tahliyesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24134)

21.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2019 yılında Tunceli'nin Pülümür ilçesinde yapılan arazi satışlarına ve kamu arazilerinin satışlarıyla ilgili usulsüzlük iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24135)

22.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin Büyükşehir Belediyesinin çöp depolama alanının ıslahı ve ağaçlandırılması için açtığı ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/24136)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

23.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, DEDAŞ'ın kaçak elektrik ile mücadele kapsamında yaptığı işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/24137)

24.-Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun'da verilen elektrik dağıtım hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24138)

25.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2019 yılında yapılan maden ocağı denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24139)

26.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, tarımsal sulama amacıyla kullanım yapan elektrik abonelerinin maliyetlerinin azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/24140)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

27.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, çiftçilerin tarımsal kredi borçlarının yapılandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24141)

İçişleri Bakanlığı

28.-İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolmasıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/24142)

29.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Düzce Kaynaşlı Belediye Başkanı hakkında A Millî Kadın Voleybol Takımı ile ilgili sözleri nedeniyle bir işlem yapıp yapılmayacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24143)

30.-Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Hatay'da düzenlenen bir operasyona ilişkin yazılı soru önergesi (7/24145)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

31.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne bağlı Zeugma Müzesinde görevli bir arkeoloğun intihar etmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24146)

Millî Eğitim Bakanlığı

32.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, dini bir vakfın bilgi yarışması etkinliği düzenlemek için Bakanlıktan onay almasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24147)

Sağlık Bakanlığı

33.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, 2015-2019 yılları arasında Zonguldak ilinde kanser tanısı konulan hastaların istatistiki bilgilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/24148)

34.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, kanser hastalığıyla ilgili verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/24149)

35.-Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, anesteziye kullanılan bir ilaç nedeniyle altı hastanın septik şoka bağlı olarak tedavi altına alındığı ve bir kişinin hayatını kaybettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24150)

Tarım ve Orman Bakanlığı

36.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, 2019 yılında gerçekleşen orman yangınlarına ve bu alanlarda yeniden ağaçlandırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24152)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

37.-Afyonkarahisar Milletvekili Gültekin Uysal'ın, Kanal İstanbul Projesi'nin maliyetine ve öngörülen kazanç tutarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/24154)

38.-İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, bir yazarın kitaplarının PTT'nin internet alışveriş sitesinden kaldırılmasına ilişkin yazılı soru (7/24156)

27 Şubat 2020 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Şırnak’ın sorunları hakkında söz isteyen Şırnak Milletvekili Nuran İmir’e aittir.

Buyurun Sayın İmir. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir’in, Şırnak ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NURAN İMİR (Şırnak) – Genel Kurulu selamlıyorum.

Yaşatılan onca acıya rağmen ayakta kalmaya çalışan kentimiz Şırnak’ın sorunlarını sizlerle paylaşmak için gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Önce, buradan, bütün Şırnak halkımıza sevgilerimi ve saygılarımı gönderiyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi, içinden çıkılmaz hâle gelen siyasal krizin yaratmış olduğu yaşam kaygısı, yolsuzluk, işsizlik ve olağanüstü koşullar gün geçtikçe artmaktadır. Şırnak’ta ise çok daha ağır bir tabloyla karşı karşıyayız. İnsanlar canına kastedecek seviyeye kadar gelmiş. Cizre’de sadece bir gün arayla ne yazık ki 2 insanımız intihar girişiminde bulunmuş ve bunlardan bir tanesinin hayatına mal olmuştur, ölmüştür. Bu da bizi ciddi anlamda endişelendirmektedir.

İktidar, Şırnak’ı sadece seçimler sürecinde tanımış, gelmiş notlar almış, yazmış, vaatlerde bulunmuş, sonra da kendi kaderine terk etmiştir. Güvenlik politikaları ve onların ihtiyacı dışında, âdeta halk ve ihtiyaçları yok sayılmıştır. Sormak istiyorum: Şırnak, güvenlik dışında, sosyal anlamda ne zaman iktidarın ilgi odağı olacak?

Kent olarak temel sorunlarımızdan bir tanesi eğitimidir; yoğun bir talep olmasına rağmen çocuklarımızın kendi ana dillerinde eğitim görmemesidir. İstisna dışında bütün okullarda liyakatten uzak yöneticilerin atanması direkt iktidara yakın sendikaların eliyle yapılmaktadır. Okul yurtlarında ise temel yaşam ihtiyaçları konusunda sıkça öğrenci velilerinden şikâyet almaktayız. Kaloriferlerin yanmaması, sıcak suyun akmamasından dolayı temel ihtiyaçlar karşılanmamaktadır. İstisnasız ilkokul sıralarından üniversite düzeyine kadar Şırnak’ta öğrenciler bilinçli, sistematik olarak değerlerinden ve kültürlerinden uzak tutulmaktadır, dayatmacı bir eğitim sistemiyle karşı karşıyadır. Bu da ciddi bir travmaya sebebiyet veriyor, çocukların eğitime karşı duygusunu öldürüyor, ilgisiz bırakıyor.

Okullarda ve çevresinde her gün artarak devam eden istismar ve uyuşturucu vakalarına karşı herhangi bir önlem de alınmamaktadır. Sanki bilinçli bir el bütün Şırnak genelinde uyuşturucu ve istismarın yaygınlaştırılmasını sağlamaktadır. Artan cinsel istismar vakaları ve madde bağımlılığı

suçları hakkında yürütülen davaların sürekli cezasızlıkla sonuçlanması ise politik bir tutumdur. Bir yıl içerisinde Şırnak'ta suçu tespit edilen 4 öğretmen şahsında gelişen istismar ve taciz olaylarına rağmen öğretmenler görevlerine devam etmektedir. Bütün çabalarımıza rağmen bu yüz kızartıcı suç görmezden gelinmektedir. Cizre Anadolu Lisesinde Müdür Yardımcısı "B.E." isminde bir İngilizce öğretmeni tam 30 genç kadına istismar ve tacizde bulunmuş ancak bu kişinin, bu zatın Cizre'den Urfa'ya, Urfa'dan İstanbul'a ataması yapılmıştır.

İkinci önemli bir husus da sağlık sorunu. 500 bin nüfuslu kentimizde maalesef ki yeterli sayıda sağlık personelinin olmaması halkımıza ciddi mağduriyetler yaşatmakta. Çok basit rahatsızlıklardan dolayı her gün onlarca hastamız çevre illere gitmek zorunda kalmaktadırlar. Kentteye fiziki koşulların uygun olmaması sebebiyle doktorlar çoğu kez hastalara bile müdahale edememektedir. Çok somut bir örnek vermek istiyorum: Beytüşşebap ilçemize bir kadın doğum uzmanı atanıyor, gönderiliyor ancak ilçede doğumhane olmadığı için doktorun Şırnak şehir merkezine görevlendirmesi çıkarılıyor. Bir kadının olası doğumu durumunda bu doktor arkadaşımız 120 kilometre yol katetmek zorunda kalıyor ve bu 120 kilometre ne yazık ki Şırnak'ta dört saate tekabül etmektedir. Yani yol kendi başına bir eziyet, imkânsızlıklar kendi başına bir eziyet. Âdeta toplumu çileden çıkaran bir sağlık politikasıyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NURAN İMİR (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

NURAN İMİR (Devamla) – Özellikle, Habur Sınır Kapısı'ndan giriş-çıkış yapan, yaşları 18 ile 35 yaş arasında olan gençlerimiz ciddi hak ihlalleriyle karşı karşıya kalmaktadırlar. Bu işle geçimlerini sağlayan gençlerimizin yüzde 80'i birkaç paket sigara veya 1 kilo çay yüzünden binlerce lira para cezasına çarptırılmaktadır, yüzlerce gencimiz şimdi cezaevlerinde tutulmaktadır. Bu konunun da ivedilikle ele alınmasını ve halkımızın yaşamış olduğu bu mağduriyetlerinin giderilmesini Şırnak halkımız ve yurtaşlarımız adına talep ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Çanakkale ili NESKO Madencilikte işçilerin aylardır emeklerinin karşılığını alamadığına ve bu işletmenin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından denetlenip denetlenmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Çanakkale NESKO Madencilikte işçiler aylardır emeklerinin karşılığını alamıyor. Çalışma koşullarının kötülüğü, ücretlerin düşüklüğü, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin eksikliğinden ötürü DEV.MADEN-SEN'de örgütleniyorlar. Sömürünün derinleştiği madencilikte işçinin sendikal mücadeleyi keşfetmesinden ürken patron, baskıyı artırmış ve işçileri "Ya sendika ya da iş." tehdidiyle sendikadan istifaya zorlamış ancak işçiler buna karşı koymuştur. İşverenin ücretsiz izin ve toplu işten çıkarma girişimleri ya çalışma yasasından bihaber olduklarının ya da arkalarındaki iradeye güvenlerinin göstergesidir. 90'ın üzerinde işçinin çalıştığı madendeki işçiler "Ambulansın aküsü dahi yok." diyor. İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin asgari düzeyde dahi uygulanmadığı bu işletme Çalışma Bakanlığı tarafından denetlenmiş midir? İşçilerin emeklerinin karşılığını alamadığı bu çalışma düzeni kabul edilemez. Şu anda yer altında direnen 40 maden işçisi yalnız değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)**A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)**

2.- Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'ın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Hatay ilindeki yatırımlarına ve Hataylıların taleplerine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 2020 yılında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının Hatay'daki yatırımları hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman'a attır.

Buyurun Sayın Yayman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Değerli Başkanım, Gazi Meclisimizin çok değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Sözlerimin başında, bugün Regaip Kandili, tüm milletimizin ve İslam âleminin kandilini tebrik ediyorum, Allah hayırlara vesile kılsın diyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu vesileyle, yine İdlib'de şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun. Milletimize başsağlığı ve sabır diliyorum. Bu vesileyle, yine Hatay'da, geçen haftaki şehidimiz Tankçı Teğmen Ali Fırıncıoğulları kardeşimize Allah'tan rahmet ve onun kederli ailesine de sözlerimin başında başsağlığı ve sabırlar diliyorum, mekâm cennet olsun. Rabb'im milletimize bir daha böyle acılar yaşatmasın.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; ekranları başındaki vatandaşlarımızı ve bizleri Hatay'dan izleyen değerli hemşehrilerimi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Gerçekten, Ulaştırma Bakanlığı, AK PARTİ hükümetlerimizin en başarılı olduğu alanlardan bir tanesidir. Yollar, köprüler, havalimanları, otoyollar; gerçekten Türkiye'nin 2023 hedeflerine, 2030 hedeflerine varması için çok çok önemli adımlar olmuştur. Rahmetli Adnan Menderes'in çok güzel bir sözü vardır: "Millet, kendisine hizmet edeni asla unutmaz." Türkiye'yi bir baştan bir başa yollarla, demir ağlarla ören Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, eski Başbakanımız ve Ulaştırma Bakanımız Binali Yıldırım Bey'e ve şimdiki Ulaştırma Bakanımız Sayın Cahit Turhan Bey'e sizlerin huzurunda teşekkür etmeyi bir borç biliyorum.

Gerçekten, Türkiye'de 2002 yılında bölünmüş yol miktarı 6 bin kilometre iken bugün 28 bin kilometreye ulaşmıştır. Yine, aynı biçimde, 2003 yılında 1.714 kilometre olan otoyol uzunluğu da 2020 yılında 3.065 kilometreye ulaşmıştır. Bunlar gerçekten çok çok önemli hizmetlerdir. Yol medeniyettir ve insanların sevdiklerine kavuşması bakımından çok çok önemli kamu yatırımlarıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten, Hatay'da çok çok önemli Ulaştırma Bakanlığı yatırımları vardır. Bunlar için Sayın Bakanımıza tekrar teşekkür ediyoruz. Ve bir taraftan Samandağ-Antakya yolu, Reyhanlı-Antakya yolu, Hassa-İslahiye yolu, İslahiye-Antakya yolu, yine, aynı şekilde otobanın devamı; bunlar çok çok önemli yatırımlardır. Ve yine, Hatay'ımız için en önemli projelerden bir tanesi Samandağ ile Arsuz arasındaki "aşılmaz" denen yolun başlamasıdır. Bunun için de ben AK PARTİ milletvekillerine, Hatay milletvekillerine sizlerin huzurunda teşekkür ediyorum. Biz, farklı partilerden olabiliriz, farklı siyasi görüşlerimiz olabilir ama söz konusu Hatay'sa gerisi teferruattır diyerek birlik beraberlik içerisinde Hatay'ımız için, Hatay'daki hemşehrilerimiz için çalışmaya devam ediyoruz.

Bu vesileyle, Bakanımızdan bir ricamız olacak. Sayın Bakanımız Hatay'a geldi, yarın da yine kendisini medeniyetler şehri Hatay'ımızda misafir edeceğiz. Kendisinin, daha önce Hatay'a geldiğinde üzerinde durduğu çok önemli birkaç proje vardı; bir tanesi Hassa Amanos Tüneli. Sayın Cumhurbaşkanımızın da bizlere, Hatay halkına bir müjdesi vardı. Bu tünelin projesi tamamlandı, artık uygulama ihalesinin yapılmasını istirham ediyoruz.

Diğer taraftan, Belen’de Sarımazı’ya ulaşmış olan otobanın inşallah Cilvegözü Sınır Kapısı’na kadar ulaştırılmasını istiyoruz.

Yine, Erzincan ile Dörtöyol arasında otobanın ücretsiz hâle getirilmesini Sayın Bakanımız ve Karayolları Genel Müdüremiz temin etti; kendilerine şükranlarımızı sunuyoruz ama otobanın Erzincan Gözeneler’den İskenderun’a kadar ücretsiz hâle getirilmesi vatandaşlarımızın talebidir.

Yine, 2020 yılında bizim için olmazsa olmaz projelerden bir tanesi, tüm milletvekilleri olarak, AK PARTİ milletvekilleri olarak talebimiz, Altınözü-Antakya yolunun bir an önce başlaması ve tamamlanmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Milletvekili.

HÜSEYİN YAYMAN (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hatay, gerçekten, Türkiye’nin medeniyetler şehridir, tarih şehridir, kültür şehridir, turizm şehridir; hepsinden önemlisi barış ve kardeşlik şehridir. İdlib’den dolayı da Hatay’ımız gerçekten diken üstündedir. Bu konuyla alakalı, geçen hafta hem Savunma Bakanımız hem Genelkurmay Başkanımız gelmiştir ve sorunları orada, bire bir yerinde incelemiştir. Biz, inşallah, İdlib’deki meselenin barış yoluyla, kardeşlik yoluyla çözülmesini istiyoruz ama Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın dediği gibi, Türkiye Cumhuriyeti devleti, hem Soçi Mutabakatı’ndan hem Astana sürecinden hem de Adana Mutabakatı’ndan kaynaklanan uluslararası sözleşmelerdeki haklarını sonuna kadar kullanacaktır ve bu sebeple gözlem noktalarının gerisine çekilmeyi talep etmekteyiz.

Bu duygu ve düşüncelerle değerli heyetinizi bir kez daha saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Güzelmansur.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur’un, Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman’ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Ben, Değerli Vekilime Hatay’ın gerçeklerini, Hatay’ın diken üstünde olmasını söylemesinden dolayı teşekkür ediyorum. Gerçekten Hatay diken üstünde. Hatay, şu an Türkiye’nin değil dünyanın gözde noktası hâlinde.

Sayın Vekilim Adana-Hatay Otoyolu’nun yapımı için emeği geçenlere teşekkür etti fakat bu otoyolun başlangıç noktası olan projesini yapan Cumhuriyet Halk Partisinden Sayın eski Bakanımız Onur Kumbaracıbaşı’na teşekkür etmeyi unuttu.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Hiç kimseden bahsetmedim.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Ben de Sayın eski Bakanımıza Hatay halkı adına teşekkür ediyorum.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Sayın Başkanım, emeği geçenlere teşekkür ettim tutanaklara geçmesi için.

BAŞKAN – Şimdi, değerli milletvekilleri, milletvekillerimiz buraya kadar gelip söz istediklerinde onları kırmakta zorluk çekiyorum ben haklı olarak.

Sayın Nuhoğlu, buyurun.

3.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisinin 2 Mart tarihinden itibaren 20 bin ton fındığı satışa çıkarılmasının üreticiyi devlet eliyle zarar ettirmek anlamına geldiğine, piyasanın kendi serbest ticaret koşullarında çalışmasına müsaade edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Toprak Mahsulleri Ofisi, 17 Şubat 2020 tarihinde yayınladığı duyuruyla, 20 bin ton fındığı 2 Mart tarihinden itibaren satışa çıkaracağını açıklamıştır. Bu kadar yüksek miktarda fındığın satışa sunulması, serbest piyasada kabuklu fındık fiyatının düşmesine neden olmuştur. Toprak Mahsulleri Ofisinin, fındık satış tarihini makul zamandan önce ilan etmesi arz-talep dengesini üretici aleyhine bozacak, büyük fındık tüccarlarına aşırı kazanç sağlayacaktır. Son yıllarda üreticisini mutlu etmekten uzak kalan ve dolar karşısında aşırı değer kaybeden bu stratejik ürüne müdahale edilmesi, ürününü değerinde satmak için bu zamana kadar bekleyen üreticiyi devlet eliyle zarar ettirme anlamına gelmektedir. Yetkililerden talebimiz, bu satış politikasından vazgeçilerek piyasanın kendi serbest ticaret koşullarında çalışmasına müsaade etmesidir.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

3.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, 28 Şubat postmodern darbe sürecine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 28 Şubat postmodern darbe süreci hakkında söz isteyen Konya Milletvekili Halil Etyemez'e aittir.

Buyurun Sayın Etyemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 Şubat süreciyle ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İdlib şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralı askerlerimize acil şifalar ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

28 Şubat sürecinin en büyük mağduru rahmetli Necmettin Erbakan Hocamızın da vefatının 9'uncu seneidevriyesinde kendisini rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, darbeler hepimizin ortak ve büyük yarası, zulmün adresidir. Ne zaman ülkemiz güçlenmeye, milletimizin refahı artmaya başladıysa demokrasimiz rayına oturdukça karanlık ellerin taşeronları devreye girerek ülkemizin ve milletimizin önünü kesmiştir. 27 Mayıs ihtilali, 12 Mart muhtırası, 12 Eylül darbesi, 27 Nisan e-muhtırası, 28 Şubat postmodern darbe, 15 Temmuz hain FETÖ'nün darbe ve işgal girişimi; bunların hepsi millet iradesine, milletin seçtiği iktidara yapılan operasyonlardır ve darbelerdir. Buradan, demokrasimizin merkezinden, Gazi Meclisimizden bir kez daha tüm darbeleri şiddetle kınıyorum.

Değerli milletvekilleri, demokrasiyi hazmedemeyen darbeciler 4 Şubat 1997'de Sincan'da tanklar yürüterek kendi deyimleriyle “demokrasiye balans ayarı” yapmak istediler. 28 Şubatta toplanan Millî Güvenlik Kurulunun ise 18 maddelik kapkara bir listesi Hükûmete dayatıldı. Vesayet odaklarının figüranları ise sokaklarda yürüyüş yaptılar. Toplumumuz nezdinde “Beşli Çete” olarak adlandırılan sözde sivil toplum örgütü sendikalar siyasete verilen muhtıraya destek açıklaması yaparak âdetâ içimizi acıttılar. Yapılan bu baskıların sonucunda, maalesef, merhum Necmettin Erbakan 18 Haziranda Başbakanlıktan istifa etmek zorunda kaldı.

Değerli milletvekilleri, 28 Şubatla, milletimizin değerlerine göre siyaset yapılmasının, toplumun inançlarını yaşama hakkının, ekonomideki gelişmenin önüne geçilmek istenmiştir. Vesayet odaklarının medya, yargı, sivil toplum ve ekonomik çevreleri kullanarak gerçekleştirdiği bu darbeye, eğitim başta olmak üzere yargı, ekonomi, medya, sivil toplum; kısacası, her alan yeniden dizayn edildi.

28 Şubat sonrası, antidemokratik uygulamalar sahneye konuldu. Kızlarımız turnikelerin önünde bekletildi, başları açılmak istendi; başörtülü kızlarımız mezuniyet törenine dahi alınmadı, ikna odaları imha sürecine sokuldu. İmam hatiplerin orta bölümleri kapatılırken imam hatip liseleri ve meslek liselerinden üniversiteye geçişler imkânsız hâle getirildi. Başörtüsü kamu kurumlarında yasaklandı, Batı Çalışma Grubu eliyle dindar insanlar devletten tasfiye edilmek istendi. Ekonomik sistem çöktürülerek Anadolu sermayesi yerle bir edildi.

Değerli milletvekilleri, “İzleri bin yıl sürecek.” denilen demokrasimizin kara lekesi 28 Şubat darbesi, 3 Kasım 2002 seçimleriyle birlikte tarihin karanlık sayfalarında yerini almıştır. O gün şiir okuduğu için cezaevine konulan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın kararlılığı, Allah’ın yardımı, milletimizin desteğiyle antidemokratik uygulamaları Türkiye olarak hep birlikte sildik. 2010 Anayasa değişikliğiyle parti kapatmalarının önüne geçilmiştir; imam hatip liselerine ve meslek liselerine uygulanan farklı katsayı uygulamaları ortadan kaldırılmıştır; inancı gereği başını örtenlerin üniversite eğitimi almasının ve kamu kurumlarında çalışmasının önü açılmıştır; Kur’an kurslarında yaş sınırı getiren 28 Şubat düzenlemesi ortadan kaldırılmıştır; askerî yargı ve sıkıyönetim kaldırılmıştır; yargıda birlik sağlanmıştır; Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği sivilleştirilmiş, EMASYA Protokolü ortadan kaldırılmış, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları İçişleri Bakanlığına, Genelkurmay Başkanlığı ve kuvvet komutanlıkları ise Millî Savunma Bakanlığına bağlanmıştır. 2002’den bugüne, devlet güvenlik mahkemelerinin kaldırılması, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ile Anayasa Mahkemesinin yeniden yapılandırılmasıyla yargıdaki vesayetin kurtarılması yolunda önemli adımlar atılmıştır.

Değerli milletvekilleri, darbe zihniyetiyle mücadeleimizi hazmedemeyen şer odakları, FETÖ eliyle, 15 Temmuz 2016’da, ülkemizi bölmek, demokrasimize kastetmek ve millet iradesiyle seçilen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ı ve Hükümetini devirmek istediler ancak aziz milletimiz buna izin vermemiştir. Tüm şer odakları bilmelidir ki artık, güçlü ekonomisi, güçlü demokrasisi, özgürlükleri, millet iradesine sahip çıkan Meclisiyle ön plana çıkan, bir ve beraber olan 83 milyonluk bir Türkiye var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Etyemez.

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Bu aziz millet, bir daha asla, yeni 27 Mayısların, 12 Eylülün, 28 Şubatların, 15 Temmuzların yaşanmasına izin vermeyecektir. AK PARTİ olarak her zaman darbelerin karşısında durmuş bir siyasi kültürün temsilcileriyiz. Bir daha böyle karanlık, antidemokratik, yürekleri yakan günlerin yaşanmaması için, 83 milyon vatandaşımızla birlikte, millî iradeye ve demokrasiye sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, 28 Şubat postmodern darbeyi bir kez daha buradan kınıyorum; siz değerli milletvekillerimizin ve aziz milletimizin Regaip Kandili’ni kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çepni...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, İzmir ili Bergama Belediyesinde 4 kadın işçinin sendikalarını değiştirmeme konusunda direnç göstermesi nedeniyle işten çıkarıldığına, Bergama Belediye Başkanının emek karşıtı uygulamalardan vazgeçmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

İzmir Bergama Belediyesinden 3'ü kadın 4 işçi DİSK/GENEL-İŞ Sendikası üyesi oldukları için işten çıkarıldılar. İşçiler 10 Şubattan beri belediye önünde eylemlediler. Bergama Belediye Başkanı, seçimlerden bu yana, çalışanlara mobbing uygulamakta, işçileri HAK-İŞ Sendikasına geçmeye zorlamaktadır.

Sendikalı olmak anayasal bir haktır, işçi sınıfının sermayeye karşı güvencesi, mücadele aracıdır. İşçiler derhâl geri alınmalıdır. Belediye Başkanı emek karşıtı uygulamalarından derhâl vazgeçmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Suzan Hanım...

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Suriye'nin Tel Abyad kentinden hububat ithal edilmesinin yerli tarıma ihanet, yerli çiftçiyi ölüme terk etmek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kamu İhale Kurumu kamu ihale bilgilerine göre, Toprak Mahsulleri Ofisi Şanlıurfa Müdürlüğünün Tel Abyad'dan 20 bin ton hububat alacağı açıklanmıştır. Yıllardır savaş bölgesi olan ve sayısız silah ve bombaların kullanıldığı Suriye topraklarından arpa, buğday, zeytinyağı, patates ithal ediyoruz. Buğdayın ana vatanı bizdik, topraklarımız elverişli ve yüzyıllardır kendi buğdayımızı kendimiz ekiyorduk. 21 milyon dönümlük buğday alanı, sayenizde 19 milyon dönüme düştü. Çiftçi Kayıt Sistemi'ne göre 700 bin çiftçi toprağını ekmeyi bıraktı. Bunların tek sorumlusu AKP hükümetleridir. Yanlış dış politikalarınızla milyonlarca Suriyeli mülteci ithal ettik, mülteciler yetmedi, şimdi de savaş artığı sağlıksız topraklarda yetişen arpayı, buğdayı, zeytinyağını, patatesi ithal eder hâle geldik. Bu uygulama yerli tarıma ihanettir, yerli çiftçiyi ölüme terk etmektir. Derhâl bu yanlıştan dönün, kendi çiftçinize destek verin, köstek olmayın.

Teşekkür ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından Sayın Grup Başkan Vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Şeker...

6.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, deprem bölgesinde yaşamamız nedeniyle belediyelerin imar planlarını fay hatlarına, alüvyon ve çökme bölgelerine göre yeniden gözden geçirmesi gerektiğine ve Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke olarak birinci derece deprem bölgesinde yaşıyoruz. Ülkemizde meydana gelen hasar yapıcı büyük depremler Kuzey Anadolu fay hattı, Doğu Anadolu fay hattı ve Batı Anadolu fay hattı üzerinde meydana gelmektedir. Dünyanın en aktif fayları arasında yer alan Kuzey Anadolu fay hattının uzunluğu yaklaşık 1.200 kilometredir. 66'da Varto, 83'te Erzurum,

92'de Erzincan, 99 yılında da İzmit, Düzce, Adapazarı depremleri bu fay kuşağında meydana geldi ve çok fazla can ve mal kaybına neden oldu. Maalesef bu aktif fay hatları yerleşim yerlerimizin içinden geçiyor. Belediyelerimiz mutlaka imar planlarını fay hatlarına, alüvyon ve çökme bölgelerine göre yeniden gözden geçirip, revizyonlarını yapıp, ivedilikle fay hatlarını ve çökme bölgelerini imara kapatıp bu bölgelerin kentsel dönüşümü için Bakanlıkla irtibata geçmelidirler diyor, Regaip Kandili'nizi tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine, 27 Şubat büyük dava adamı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Manevi iklimiyle ruhumuzu kuşatan, gönüllerimizi ferahlatan kandiller geçidi mübarek üç aylarımızı ve bu gece idrak edeceğimiz Regaip Kandili'nizi tebrik ediyor, ülkemizin birliğine ve kardeşliğimizin pekişmesine vesile olmasını diliyorum.

Üç ayların gelişyle birlikte gönüllerimizi huzura kavuşturan rahmet, mağfiret ve bereket ikliminin ülkemizden başlayarak dalga dalga tüm insanlığı kuşatmasını, hidayet, barış ve huzura vesile olmasını, bu mübarek gün, gece ve aylarda yapacağınız ibadet, dua ve yakarışların kabul olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Vefatının yıl dönümü vesilesiyle millî görüş lideri, büyük dava adamı, merhum Başbakan Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamızı rahmet ve duayla yâd ediyor, mekânının cennet olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

8.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, süt üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanlığının haberi var mı bilmiyorum ama bugünlerde süt sığırlarında kesimler ciddi olarak artmıştır. Çiftçimiz neden hayvanlarını kesmek zorunda kalıyor? Cevap çok basit: Zarar ediyor. Bırakın geçimini sağlamayı, gözü gibi baktığı hayvanları satmak durumuna gelmiştir.

Buğday, arpa, soya, mısır gibi yem ham maddelerinin hepsinin fiyatı hızla artıyor çünkü hepsi ithal, hepsi ateş pahası. Artmayan tek şey, üreticinin sattığı sütün fiyatı.

Seçim öncesi süt destekleme primlerini artırdınız, onu da geriye dönük olarak seçim sonrasında tekrar düşürdünüz; tam bir Ali Cengiz oyunu. Çiftçi, sizin neyinize güvenerek üretim yapacak? Elindeki her şeyi sattı “Belki sütün para eder, hayvanları satmayayım, üretmeye devam edeyim.” dedi ama AKP'nin tarım politikaları insanları canından bezdirdi. Şimdi de süt hayvanları kesime gönderiliyor. Çiftçimiz, gözü gibi baktığı hayvanlarını kesmek zorunda kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

9.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit olan hemşehrisi Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş'a Allah'tan rahmet dilediğine, 23 Şubat 1925 tarihinde TBMM kararıyla Kur'an-ı Kerim'in tercüme ve tefsir edildiğine, 28 Şubat darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Üç aylar ve Regaip Kandili'ni tebrik eder, hayırlara vesile olmasını dilerim.

Kahramanmaraş'ın Onikişubat ilçesi Hacımustafa Mahallemizden 65. Mekanize Komando Tugay Komutanlığında görevli hemşehrimiz Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş, İdlib gerginliği azaltma bölgesinde şehit olmuş ve bugün ilimizde ebediyete uğurlanmaktadır. Şehidimize ve bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı dilerim.

Şubat 1925 tarihinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararıyla Kur'an-ı Kerim'in tercüme ve tefsir edilmesine, ayrıca hadis alanında bir ilmî eserin telifine karar verilmişti. O günlerin ilmi ve fikri samimiyetini yansıtan "Hak Dini Kur'an Dili" ve "Tecrid-i Sarih" isimli iki kıymetli eser bugün dahi en temel bilgi kaynaklarımızdandır ve elimizdedir.

Ayrıca, 28 Şubat sürecinin, darbesinin yıl dönümünde darbecileri kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

10.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Türkmenistan'ın coronavirus nedeniyle sınır kapılarını kapatmasıyla mağduriyet yaşayan tır şoförlerine sahip çıkılması konusunda Ticaret, Sağlık ve Dışişleri Bakanlarına seslendiğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, coronavirus nedeniyle Türkmenistan sınır kapılarını kapattı, Türkmenistan'a gıda, yük taşıyan şoförlerimiz de Lutfabad Sınır Kapısı'nda mahsur kaldı. Sekiz gündür bine yakın şoförümüz, vatandaşımız İran sınırında bekletiliyor, bu insanlarla ilgilenen yok. Ne "Geri dönün." deniliyor ne "Şu kadar zamanda Türkmenistan'a giriş yapacaksınız." deniliyor ne de virüsün yayıldığı bir ülkenin sınırında sıkışıp kalmış bu insanlar için gerekli sağlık tedbirleri alınıyor. Şoförlerimizin yiyecekleri azalmış, mahsur kaldıkları nokta hijyenik değil; maskeleri yok, virüse karşı âdeta açık hedef olarak bekletiliyorlar. Durum bu kadar vahim, bu kadar içler acısı ama ilgilenen kimse yok.

Buradan Ticaret Bakanına, Sağlık Bakanına, Dışişleri Bakanına sesleniyorum: Şoförlerimize sahip çıkın, gerekeni bir an önce yapın.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

11.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 22 Şubat Kilisli Muallim Rifat Bilge'nin ölümünün 67'nci yıl dönümüne ve Regaip Kandili'ni kutladığına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kilis'in yetiştirdiği, Türkoloji dünyasının önde gelen ismi, büyük Türk bilgini Muallim Rifat Bilge'yi ölümünün 67'nci yılında rahmetle ve duayla anıyorum.

1874 yılında Kilis'te dünyaya gelen, İstanbul'da Darülmüalliminden ve hukuk fakültesinden mezun olan Muallim Rifat'ın Türk dünyasına en büyük armağanı "Kitab-ı Dede Korkut" ve "Divanü Lûgat-it-Türk"tür. Türklerin sözlü edebiyattan yazılı edebiyata geçen ilk eserlerini ve Dede Korkut Hikâyeleri'ni tarihin tozlu raflarından gün yüzüne çıkaran Muallim Rifat olmuştur. Türkler ve Türklükle ilgili birçok eserin ilk incelemesini yapmış ve Arapçadan, Farsçadan 15 eser çevirerek erişilmesi güç bir eserler abidesine imza atmıştır.

Gaziantep Üniversitesi Rektörlüğüm sırasında Kilis'te açtığımız eğitim fakültesine de adını verdiğimiz Muallim Rifat'ın hizmetleri unutulmayacaktır diyor, Regaip Kandili'nizi kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

12.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, iktidar partisinin yerel yönetimlerin yetkilerini gasbeden ve yetki alanındaki hizmetleri merkezî yönetime devreden yasal düzenlemelere başvurduğuna ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

31 Mart yerel seçimleri sonrası çok sayıda belediyenin yönetimini kaybeden iktidar partisi, yerel yönetimlerin yetkilerini gasbeden, yetki alanındaki hizmetleri merkezî yönetime devreden yasal düzenlemelere ve uygulamalara başvurmaktadır. Özellikle İstanbul halkının iradesine saygı duymayan iktidar, İstanbul Büyükşehir Belediyesini hedef almış durumda. Önce, İBB'nin Boğaziçi imar yetkisi merkezî yönetime alındı, sonra İBB UKOME'deki üye çoğunluğu değiştirildi, en son da Galata Kulesi'nin işletmesi İBB'den alınmak isteniyor. Kültür ve Turizm Bakanının, gerekçe olarak da Galata Kulesi etrafında Kültür Yolu Projesi'yle Beyoğlu'nun eski günlere kavuşacağı şeklinde şaşkınlık veren bir açıklaması oldu. Peki, kültürel, tarihî ve turizm açısından Beyoğlu'nu bugünlere kimler getirdi? Beyoğlu Belediyesini ve İBB'yi yirmi altı yıldır AKP yönetmiyor muydu?

İktidar partisi ne kadar çabalarsa çabalasın, halkın değişim talebine engel olamayacaktır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Akın...

13.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, memur ve işçi emeklilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Sayın Başkan, teşekkürler.

Memur ve işçi emeklilerimiz yoksulluk, hatta açlık sınırının altında maaş alıyor. Yıllarca çalışarak bu vatana, bu millete hizmet veren emeklilerimiz ne yazık ki iktidarınız döneminde hak ettiklerini almıyorlar. Emeklilere verilen bayram ikramiyeleri üç yıldır da artırılmadı. İktidarınızın enflasyonu yüzde 12 ama vatandaşımızın enflasyonu yüzde 90. O nedenle, emeklilerimize, dul ve yetim maaşlarına önümüzdeki Ramazan ve Kurban Bayramlarında verilecek ikramiyeler, her bayram için en az 2 bin lira olmalıdır. Bayram öncesinde bu artış hem emeklinin hem de esnafın yüzünü güldürecektir.

Saraylara parayı esirgemeyen iktidarınızdan bunu da esirgememesini bekliyoruz, tabii, iktidarınızın vatandaşımızın yüzünü güldürmek gibi bir niyeti varsa.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

14.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, İslam âleminin Regaip Gecesi'ni tebrik ettiğine ve 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, aziz milletimizin ve tüm İslam âleminin Regaip Gecesi'ni tebrik ediyorum.

28 Şubat, demokrasi tarihimize kara bir leke olarak geçen postmodern darbenin 23'üncü yıl dönümü. 28 Şubat süreci demokrasi, insan hakları ve özgürlükler konusunda çok büyük yaralar açtı. “İrticayla mücadele” adı altında dindar vatandaşlarımıza yönelik her türlü baskı, zulüm ve ayrımcılık devlet politikası hâline getirildi. Sadece başörtülü olduğu için kızlarımız üniversitelerden atıldı. Başörtülü memurlar haksız ve hukuksuz bir şekilde memuriyetten ihraç edildi. Yapılan yolsuzluklarla, 300 milyar dolar kaynak göz göre göre devlet hazinesinden çalındı. Bin yıl süreceği iddia edilen 28 Şubat, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ'nin her türlü vesayet odaklarına karşı verdiği mücadele sonucunda kısa sürede tarihin derinliklerinde kaybolup gitti diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakırloğlu...

15.- *Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Manisa ili Gölarmara ilçesi halkının belediyesinin ağaç kesme ısrarından vazgeçmesini beklediğine ve Regaip Kandili'ni kutladığına ilişkin açıklaması*

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarının orman yağmalama ve ağaç katletme alışkanlığı tüm hızıyla sürüyor. Kazdağları'nda ve Turgutlu Çal Dağı'nda kesilen yüz binlerce ağaç, maden şirketlerine tahsis edilen on binlerce dekar orman alanı ve kaçak saray yapmak için yağmalanan Atatürk Orman Çiftliği... Örnekler devam ediyor, Manisa Gölarmara Belediyesi, ilçe girişinde bulunan, ilçemizin sembolü elli yıllık ağaçları bir bir kesiyor. Demirci Belediyesi, orman arazisine "kongre merkezi" diye kaçak bir yapı dikmiş, kaymakamlığa yanlış bilgiler vermiş, sonra "küçük bir dikkatsizlik" diyerek olayı kapatmaya çalışmış. Olay büyüyünce İçişleri Bakanı, Demirci'nin Adalet ve Kalkınma Partili Belediye Başkanı hakkında yargılama izni vermek zorunda kaldı. Değerli milletvekilleri, sembol ağaçlarına sahip çıkan Gölarmara halkının, belediyesinin ağaç kesme ısrarından vazgeçmesini beklediğini burada ifade ediyor, kandilinizi kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

16.- *Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Regaip Kandili'ni kutladığına, Suriye'nin İdlib bölgesinde şehit olan askerlere Allah'tan rahmet, yaralı olan hemşehrisi Uzman Çavuş Veli Özsoy ile diğer yaralılarına şifa dilediğine ve ülkenin içinde bulunduğu duruma ilişkin açıklaması*

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, öncelikle, üç ayların müjdecisi Regaip Kandili'ni kutluyor, bu mübarek gecenin ülkemize ve tüm İslam âlemine barış, huzur ve mutluluk getirmesini temenni ediyorum.

Ayrıca, dün İdlib'de şehit olan askerlerimize Allah'tan rahmet, hemşehrimiz Köprücek köyünden olan Uzman Çavuş Veli Özsoy ve diğer yaralı askerlerimize ise acil şifalar diliyorum.

Ülke olarak cenaze evine döndük, gün geçmiyor ki kötü bir haberle karşılaşmayalım. Daha Elâzığ depreminin yaraları sarılmadan Van'dan gelen haberlerle yıkıldık. Her gün, gelen şehit haberleriyle yüreğimiz dağlanıyor. Tüm komşularımızla kavgalıyız. Suriye'de emperyalistlere hizmet eden bir savaşın parçasıyız. Libya'da sonu olmayan bir savaşın tarafıyız. Ülke olarak yorgun ve yaralıyız, ekonomik krizin pençesinde bitkin ve umutsuz; işsizlik, yoksulluk, çaresizlik karşısında ülke olarak yorgunuz; siyasal, sosyal ve ekonomik bunalımın doruğunda huzursuzuz. Adalette yerin dibindeyiz, eğitimde yerlerde sürünüyoruz, sağlıkta şirketlerin müşterisiyiz. Maalesef, toplum olarak ağır bir psikolojik travmanın eşiğindeyiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

17.- *Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne, İslam âleminin Regaip Gecesi'ni tebrik ettiğine ve 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

27 Şubat 2011'de Rahmetirahman'a kavuşan, her türlü engellemelere ve baskılara rağmen "İman varsa imkân da vardır." diyerek milletine hizmet etmekten geri durmayan 54'üncü Hükümetin Başbakanı, millî görüş hareketinin lideri Profesör Doktor Necmettin Erbakan'ı rahmet ve minnetle yâd ediyor, mekânı cennet olsun diyorum.

Aziz milletimizin ve tüm İslam âleminin Regaip Gecesi'ni tebrik ediyor, bu mübarek gecenin ve üç ayların hayırlara vesile olmasını diliyorum.

“Bin yıl sürecek.” dedikleri “postmodern darbe” olarak adlandırılan 28 Şubat darbesi, demokrasiye, özgürlüğe, temel haklara ve toplumun öz değerlerine karşı girişilen zorbalıklarla dolu utanç tarihidir. Dönemin darbeci zihniyeti tarafından Ankara’da tanklar sokağa çıkarılmış, “demokrasiye balans ayarı” denilerek seçilmiş hükûmet istifaya zorlanmıştır. Bu kara günü unutmayacağız ve unutturmayacağız. İnşallah, bundan sonra, darbeler, tarihin karanlık sayfalarında yer alacaktır. Milletimiz asla darbelere ve darbecilere prim vermeyecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Keven...

18.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, halkın alım gücünün azalmasıyla esnafın zor duruma düştüğüne ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Halkımızın alım gücünün düşmesi ülke genelinde esnafımızı siftah yapamaz duruma getirdi. Yozgat esnafı da bundan nasibini aldı. Her köşe başına gecekondular gibi yapılan AVM'ler ve zincir marketler yüzünden yüz binlerce çarşı esnafı ve mahalle bakkalı çok zor durumda. Saray, AVM sahiplerinden fırsat bulup çarşıdaki, pazardaki esnafın taleplerini görmüyor, duymuyor. Esnafımızın acil talepleri var. Esnaf Kefaletin kredi faizleri düştü ancak esnafın sicil sorunu var ve kredi kullanamıyor. Esnafımız sicil affı çıkmasını bekliyor, kredilerine acil yapılandırma bekliyor, sigorta ve BAĞ-KUR prim borçlarına yapılandırma ve erteleme istiyor; kepenk kapatmak istemiyor.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

19.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Dünya Sağlık Örgütü'nün koronavirüs karşısında tüm dünyayı önlem almaya çağırdığına, ülkede bu konuda nasıl önlem alındığını Sağlık Bakanından, Meclisin korunması için herhangi bir önlem olup olmadığını da Meclis Başkanlığından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünya Sağlık Örgütü koronavirüs karşısında tüm dünyayı önlem almaya çağırıyor, Sağlık Bakanı da virüsün kapıda olduğunu söylüyor. Bakınız, hiçbir planlama yapılmadan, tehlikenin bize de geleceğini öngörmeden elimizdeki tüm maskeleri Çin'e sattık, şimdi ülkede maske yok, olan da fahiş fiyata satılıyor. Şimdi, Sayın Bakana soruyorum: Bu konuda nasıl bir önleminiz var? Yoksa vatandaş başına naylon mu geçirecek?

“Önlem alıyoruz.” diyoruz, Bursa'da kilometrelerce öteye şehir hastanesi kurarken şehrin göbeğindeki hastaneyi kapatıp burada bir karantina hastanesi, merkezi yapılacağını söylüyorlar. Bunları defalarca uyardık. Salgın hastalığın yayılmaması için şehrin göbeğine nasıl bir karantina hastanesi kurulur, bunu da anlamak mümkün değil.

Bu arada da, Sayın Başkan, Meclise çok sayıda vatandaş geliyor, binlerce personel çalışıyor. Meclisin korunması için Başkanlığımızın herhangi bir işlemi ya da önlemi var mıdır? Bunu da bilmek isteriz.

BAŞKAN – Sayın Boyraz...

20.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

27 Şubat 2011 yılında Rahmetirahman'a kavuşan 54'üncü Hükümetin efsane Başbakanı Profesör Doktor Necmettin Erbakan'ı rahmetle, minnetle yâd ediyorum; mekânı cennet olsun.

Bu topraklarda yaşayan; inancından, değerlerinden ve tercihlerinden dolayı yok sayılmış, dışlanmış, hor görülmüş aziz vatan evlatlarını savunan adamın adıdır Erbakan. Ömrü boyunca her türlü dayatma, baskı ve vesayete karşı soylu bir duruş sergileyerek millî iradeden başka hiçbir güce ram olmayan, yiğit bir adamın adıdır Erbakan. Dün yerli ve millî siyasetin güçlü bir öncüsü olan, bugünün ise siyasetine yön veren bir kuşağın yetişmesini sağlayan hocanın adıdır Erbakan. Nezaketin, zarafetin, zekânın ve beyefendiliğin adıdır Erbakan. “Bir çiçekle bahar gelmez.” diyenlere “Her bahar bir çiçekle başlar.” diyerek karamsarlığı ümide çevirenin adıdır Erbakan. Defalarca partisi kapatılmasına rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan... Yok.

Sayın Bülbül...

21.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, millî tarımın ithalat yüzünden zor durumda olduğuna ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Millî tarım, ithalat yüzünden can çekişiyor. Pamuk ithalatı yüzünden pamuk çiftçisinin hâli perişan. En önemlisi, çiftçimize verilen pamuk pirimi henüz ödenmediği gibi, bir de ödenirken kesintiye uğruyor; çiftçiye ise “Harp var, bekleyin.” deniyor. Çiftçinin aldığı pamuk destekleme priminden, önce “hizmet bedeli” adı altında yüzde 2 ile 4 arasında kesinti yapılıyor; ayrıca, prim ödemeleri için Ziraat Bankasının çiftçiye verdiği “Bankkart Başak” için yılda 100 TL para alınıyor. Yani bir yandan çiftçiye, üreticiye desteklemiş gibi yapan iktidar diğer yandan fark ettirmeden primlerden kesinti yapıyor; böylece, verilen prim kuşa dönüyor. Yapılması gereken, pamuk destekleme primlerinin bir an önce yatırılması ve primlerden kesilen ücretlerin ve kart bedelinin kaldırılmasıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Türkkkan.

22.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın, Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit olan Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet dilediğine, Esad güçlerinin Türk askeri birliklerine saldırmaya devam ettiğine, askerlerin şehit olmasını engelleyecek tutarlı ve kararlı bir dış politikanın izlenmesi, bölgede doğru adımların atılması gerektiğine, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne, 28 Şubatın Türk siyasi tarihinin en karanlık günlerinden birisi olduğuna ve İYİ PARTİ Genel Başkan Meral Akşener'in dönemin İçişleri Bakanı olarak 28 Şubat darbesine ve askerî vesayete karşı mücadele ettiğine, dün de bugün de milletin yanında olduklarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün üç ayların manevi iklimine girdiğimiz habercisi olan Regaip Kandili'ni idrak ediyoruz, mübarek olsun. Milletimizin kändilini tebrik ediyorum, hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Regaip, “re-ğa-be” kökünden geliyor. Yani “re-ğa-be” bir şeyi istemek, arzulamak, onu elde etmek için çaba sarf etmektir. Türk milletine hizmet etme yolunda, Türk milletinin birliğine, dirliğine halel getirmeyecek şekilde çalışan her arkadaşşıma Allah'tan kuvvet niyaz ediyorum.

Ne yazık ki yüreğimize yine şehit ateşi düştü. Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ve İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol, İdlib bölgesinde dün düzenlenen hava saldırısında şehit oldular. Askerlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve milletimize başsağlığı diliyorum. Saldırıda 2 askerimiz de yaralandı, yaralı evlatlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Rusya'nın desteğiyle Esad güçleri, Türk askerî birliklerine saldırmaya ve askerlerimizi şehit etmeye devam ediyor. Burada her arkadaşımız, her gün söz aldığı anda bir şehit haberi için milletimize başsağlığı diliyor. Artık bu, olağan hâle gelmeye başladı ama bu çok normal bir durum değil. Hükümetimizin, şehitlerimizin ardından “Şu kadar sayıda rejim askerini öldürdük.” “Misliyle karşılık verdik.” şeklindeki açıklamaları sorunu çözmeye yetmiyor maalesef. Sürekli söylüyoruz, söylemeye de devam edeceğiz. Beklentimiz, askerlerimizin şehit olmasını engelleyecek tutarlı ve kararlı bir dış politikanın izlenmesi, bölgede doğru adımların atılmasıdır.

Dokuz yıl önce bugün, hayatını kaybeden eski Başbakanlardan merhum Necmettin Erbakan'ı rahmet ve saygıyla yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Merhum Erbakan, tüm hayatını Türk siyaseti için harcamış ve değeri bugün daha fazla anlaşılan önemli bir politikacıdır. Erbakan vizyon ve misyonunun bugünkü Türkiye'nin geldiği noktaya örtüşmediği ise yadsınamaz bir gerçektir.

Merhum Erbakan'ı anmışken 28 Şubatı da es geçmek istemiyorum, yarın 28 Şubat. 28 Şubat, Türk siyasi tarihinin demokrasi çizgisinden kaydığı en karanlık günlerden birisi olarak hafızalara kazınmış bir gündür. Biz o gün de “Namlusunu millete çevirmiş tanka selam durmam!” anlayışını benimseyerek hareket etmiştik, bu düşüncemizden bugün de vazgeçmiş değiliz. Sayın Genel Başkanım Meral Akşener Hanımefendi, dönemin İçişleri Bakanı olarak 28 Şubat darbesine ve askerî vesayete karşı korkmadan mücadele ederken ve karşı dururken o gün ortada gözükmeyenler, bugün 28 Şubatın ekmeğini yiyerek hâlâ iktidarlarını sürdürmeye devam ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 28 Şubatın başörtüsü sorunuyla çıkılan bu yol, zamanla istismar edilerek devlet içerisinde paralel bir devlet kurmaya yeltenecek kadar mesafe katetmiştir. Biz yirmi üç yıl önce 28 Şubatı yapanlara da karşıydık, bugün 28 Şubat gibi tahakküm kuranlara da karşıyız; dün de sadece milletimizin yanındaydık, bugün de sadece milletimizin yanındayız.

Yüce Parlamento'yu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

23.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Suriye'nin İdlib bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a ve Er Mecit Demir'e Allah'tan rahmet dilediğine, 24 Şubat 2020 tarihinde Suriye'nin kuzeyindeki Tel Rıfat'ta güvenlik güçlerimiz tarafından terörist elebaşılara yönelik koordineli bir operasyon gerçekleştirildiğine, Türkiye'nin hiç bir emperyal çıkar gözetmeksizin meşru davasının peşinde olduğuna, 28 Şubat hareketinin 23'üncü yıl dönümüne, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü darbe girişiminin, antidemokratik hareketin karşısında durduklarına ve durmaya devam edeceklerine, 27 Şubat siyaset ve devlet adamı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu yıl dönümüne, İslam âleminin Regaip Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, 26 Şubat 2020 itibarıyla İdlib'de Esad'a bağlı rejim güçleri, bölgede çatışmaların önlenmesi ve gözlem noktalarının korunması amacıyla görevini yapan kahraman askerlerimizi hedef almaya devam etmektedir. Hain saldırı sonucunda 2 askerimiz şehit olmuş, 2 askerimiz de yaralanmıştır. Dün yapılan saldırıda şehit olan askerlerimiz Soner Enes Baykuş ve Şükrü Elibol'a ve 22 Şubat 2020 tarihinde şehit olan askerimiz Mecit Demir'e Allah'tan rahmet, yakınlarına ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Kaçak dövüşü meşrep edinmiş, kuruluş tarihi asırlar öncesine dayanan kahraman ordumuzu vurkaç taktiğiyle yıldırmaı planlayan rejim ordusunun 114 unsuru enterne edilerek gerekli cevap verilmiştir.

Diğer yandan, 24 Şubat 2020 tarihinde Suriye'nin kuzeyindeki Tel Rıfat'ta terörist elebaşılara yönelik güvenlik güçlerimiz koordineli bir operasyon gerçekleştirmiştir. Operasyonda 2'si elebaşı olmak üzere, toplam 6 PKK/YPG'li terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Bugün itibarıyla Şam-Halep bağlantısını sağlayan M4 Kara Yolu ile Lazkiye'den Halep'e uzanan M5 Kara Yolu'nun birleştiği noktada yer alan Serakib ilçesi rejim unsurlarından temizlenmiştir; vaziyet sarıh, cepheler kesindir.

Rusya, ABD, İran ve Esad gibi aktörler Türkiye'ye sabır yoklaması çekmektedir. Tarih, Türk'ün sabrını sınayanların hazin sonuna sayısız kere şahit olmuştur. Türkiye'nin her fırsatta suhuletin peşinde olması Rusya tarafından yanlış anlaşılmalı olacak ki çeşitli devlet kademelerinden yöneticiler ikircikli açıklamalar yapmaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye asırlık diplomasi birikimiyle uluslararası konjonktürü gözetmektedir. Kaçak dövüşlerle süreci yokuşa sürmek, Türkiye'nin kararlı tutumuna ve meşru davasına aykırıdır. Türkiye, “ordu millet” anlayışıyla uluslararası hukuktan doğan haklarının ve barışın tesisi için atılacak her adımın sahibi ve savunucusudur. Türkiye hiç bir emperyal çıkar gözetmeksizin meşru davasının peşinde olmuş ve olmaya devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “demokrasiye balans ayarı” adı altında başlatılan 28 Şubat hareketinin 23'üncü yılındayız.

28 Şubat 1997'de siyasete yapılan müdahale, derin fay kırıklarına sebep olan odakları Sayın Genel Başkanımız şu şekilde tanımlamıştı: “Siyaseti dışarıdan tanzim etmeye, demokrasiyi etkisizleştirmeye ve alanını daraltmaya tevessül edenler, açıkça millet kararına ve iradesine kastedenlerdir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 28 Şubat, Türkiye'nin demokratik girişimine vurulmuş bir darbedir. Kendilerine güç ve yetki vehmederek alan açan, gayrimeşru müdahalelerle millet emanetini gasbeden çevrelere kesinlikle gereğinin yapılması şarttır. Geçmişin geciken bir hesabından daha çok hukukun ve millet iradesinin hakkının savunulması her şeyden öncelikli görülmelidir. Demokrasinin itibarını ve hakkını korumak, bu hakkı savunanlara destek olmak hepimizin sorumluluğudur. Milletimizin hassasiyet ve tercihlerine saygı duymak, demokrasi ve hukukun temel ilkelerine uymak herkesin görevidir. 15 Temmuz hain darbe teşebbüsünde aldığımız tutum göz önünde bulundurulduğunda, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak her türlü darbe girişiminin, antidemokratik hareketin karşısında durduk, durmaya da devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu vesileyle, 27 Şubat 2011'de hayatını kaybeden siyaset ve devlet adamı merhum Necmettin Erbakan'ı rahmetle anıyorum.

Türk İslam âleminin Regaip Kandili'ni tebrik ediyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Koç...

24.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, corona virüsü riski nedeniyle Ağrı ili Doğubeyazıt ilçesinde 18 kişinin hastanede karantina altında olması, Gürbulak Sınır Kapısı'nda 60 kişinin gözetim altında bulunması nedeniyle önlemlerin acilen alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Corona virüsü riski nedeniyle Ağrı'nın Doğubeyazıt ilçesinde 18 kişi hastanede karantina altına alınmıştır. Gürbulak Sınır Kapısı'nda 60 kişi gözetim altında. Öncelikle, yurttaşlarımıza acil şifalar diliyorum.

Bölge hastanesinde an itibariyle sadece 37 sağlık çalışanı hizmet vermektedir; hastaneler yetersizdir. Bir hafta önce duruma dikkat çekmek amacıyla soru önergesi vermemize rağmen tedbirler geciktirilmiştir. Derhâl acil önlemlerin alınmasını talep ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tokdemir...

25.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, şubat ayında verileceği açıklanan mazot ve gübre desteğinin Hatay ili dâhil 23 ile verilmediğine, pamuk primlerinin ödenip ödenmeyeceğini, eğer ödeme yapılacaksa ne zaman ödeneceğini Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ocak ayı içerisinde Genel Kurulda dile getirilen ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından şubat ayında verileceği açıklanan mazot ve gübre desteği Hatay ilimizin de içinde bulunduğu 23 ilimizde verilmedi. Pamuk ekiminin yapıldığı bu 23 ilimizde desteklemenin ne zaman yapılacağına dair bugüne kadar ne Hükûmetten ne de ilgili bakanlıktan herhangi bir açıklama yapılmadı. Ayrıca, pamuk primlerinin ödenmeme durumunun da söz konusu olduğu söylentileri konuşulmaktadır. Bu söylentilerin doğru olup olmadığı, eğer ödeme yapılacak ise ne zaman yapılacağı hakkında Sayın Bakandan açıklama bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Regaip Kandili'nin ülkeye ve coğrafyaya barış, eşitlik ve kardeşlik getirmesini dilediklerine, 28 Şubat darbesinin 23'üncü yıl dönümüne, darbenin her türlü süne her koşulda karşı olduklarına, darbenin mağduru olmanın her zaman bundan ders çıkarmak anlamına gelmediğine, 28 Şubat 2015 tarihinde demokratik bir anlayışla oluşturulan Dolmabahçe mutabakat metnine, Parlamentodaki partilerin önemli görevlerinden bir tanesinin de tarihsel, siyasal ve sosyal sorunları konuşarak diyalog içinde çözmek olduğuna ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; mübarek üç ayların başlangıcı, rahmet, bereket ve paylaşımın habercisi olan Regaip Kandili'nin ülkemize ve coğrafyamıza barış ve eşitlik, kardeşlik getirmesini, her türlü zulüm ve haksızlığın son bulmasına vesile olmasını diler, tüm halklarımızın ve İslam âleminin kändilini kutlarız.

28 Şubatın arifesindeyiz. Evet, Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihi aslında bir yönüyle darbeler tarihidir, darbelerle kesintiye uğratılmış demokrasinin can çekişmesinin tarihidir de diyebiliriz. Tek parti dönemiyle demokrasiden uzak bir dönem geçiren Türkiye, sonraki dönemlerde defalarca askerî, sivil, postmodern darbelerle ve muhtıralarla karşı karşıya kalmıştır. 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 askerî darbelerinin yanı sıra sivil ve demokratik siyaseti hedefine alan sayısız darbe girişimi de yaşamıştır. Bugünlerde de bir "postmodern darbe" olarak bilinen 28 Şubat 1997 darbesinin

23'üncü yılına giriyoruz. 28 Şubat 1997 tarihinde yapılan Millî Güvenlik Kurulu toplantısı sonucu açıklanan kararlarla başlayan bu postmodern askerî darbe, Türkiye'de toplumdaki yükselen demokrasi ve eşitlik taleplerini bastırmak istemiştir. Darbecilerin "Bin yıl sürecek." dediği ve tarihe "postmodern darbe" olarak geçen bu darbe sonrası vekillikler düşürülmüş, çok sayıda kamu görevlisi görevinden uzaklaştırılmış; demokratik siyasi aktörlere siyasetten el çektilmiş; ülke, sivil-kamusal ayrımı gözetilmeksizin talimatlarla yönetilmek istenmiştir.

Bir kez daha söyleyelim ki parti olarak, darbenin her türlüşüne her koşulda karşı olduğumuzu belirtiyoruz. 28 Şubatın bize öğrettiği en önemli şeylerden biri de şu oldu: Darbenin mağduru olmak her zaman bundan ders çıkarmak anlamına gelmiyormuş ne yazık ki. Neden bunu söylüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çünkü hukukun üstünlüğü ve asgari demokratik anlayışa sahip bir iktidarın asla kalkışmaması gereken, 4 Kasım 2016'da bizim eş genel başkanlarımıza ve milletvekillerimize yönelik gözaltı ve tutuklamalar, yine 19 Ağustos 2019'da kayyum atamalarıyla başlayan ve yine 20 Temmuzda ilan edilen OHAL'le birlikte başlatılan sivil darbelerin ardından binlerce kişi işinden edildi, yüzlerce gazete, dernek, dergi, sivil toplum örgütü kapatıldı; Türkiye âdeta bir açık cezaevine dönüştürüldü. O dönemin mağdurları yani 28 Şubatın mağdurları, bundan ders çıkarması gereken öznelere, ne yazık ki bugün aynı zihniyeti birçok alanda yaşıyorlar. Demek ki darbenin mağduru olmak bundan ders çıkarmak anlamına gelmiyormuş her dönemde.

Biz bir kez daha vurgulayalım ki "darbe" demek, demokrasi, hak ve özgürlüklerin gasbedilmesi, hukukun ortadan kaldırılması, yok edilmesi demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Biz her zaman için seçim sonuçlarını tanıyan, halkın iradesine saygı gösteren, yargı ve hukukun üstünlüğüne saygı gösteren bir pozisyonda siyasetimizi, demokratik siyasetimizi sürdüreceğiz ve o dönemde mağdur edilen, haksızlığa uğrayan her kesimin yanında durduk, bu dönemde de yanında durmaya devam edeceğiz mağdurların, haksızlıkla karşı karşıya kalanların.

"28 Şubat" deyince bir noktaya daha değinmek istiyorum: Dolmabahçe mutabakatı. Dolmabahçe mutabakatı, aslında son derece önemli bir adımdı Türkiye tarihi açısından baktığımızda çünkü Türkiye'nin en kadim sorunlarından biri olan Kürt sorununun yıllarca, cumhuriyet tarihi boyunca iktidarlar tarafından bir asiyeş sorunu olarak görülmesi ve şiddetle çözülmeye çalışılmasının karşısında bir tutum geliştirilmeye başlanmıştı.

Türkiye'de, baktığımızda, toplum ve devlet açısından, iktidarlar açısından ne yazık ki sorunlarımızı konuşarak, karşılıklı diyalog içinde ve müzakere ederek aşmak geleneği çok fazla gelişmemiştir, hatta neredeyse yok düzeyindedir. İlk defa farklı bir şey denenmeye çalışıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Müzakere ederek, diyalog içinde toplumsal, siyasal ve tarihsel sorunların çözülmesi için adımlar atılmaya çalışıldı ve 28 Şubat 2015'teki Dolmabahçe mutabakatı aslında bunun önemli bir adımıydı. Demokratik siyaset tanımının ve içeriğinin tartışılması, demokratik çözümün ulusal ve yerel boyutlarının tanımlanması, özgür vatandaşlığın yasal ve

demokratik güvencelerinin konuşulması, demokratik siyasetin devlet ve toplumla ilişkisi ve bunun kurumsallaşmasına yönelik başlıkların ele alınması, çözüm sürecinin sosyoekonomik boyutlarının konuşulması, çözüm sürecinde demokrasi-güvenlik ilişkisinin kamu düzenini ve özgürlükleri koruyacak şekilde ele alınması, kadın, kültür ve ekolojik sorunların yasal çözümlerinin ve güvencelerinin değerlendirilmesi, kimlik kavramı, tanımı ve tanımlanmasına dönük çoğulcu bir demokratik anlayışın geliştirilmesi, demokratik cumhuriyet, ortak vatan ve milletin demokratik ölçütlerle tanımlanması, çoğulcu demokratik sistem içerisinde yasal ve anayasal güvencelere kavuşturulması; bütün bu demokratik hamle ve dönüşümleri içselleştirmeyi hedefleyen yeni bir anayasa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - İşte, bu 10 madde Dolmabahçe mutabakatının 10 maddesiydi ve son derece demokratik bir anlayışla oluşturulmuş bir metindi, bir metin manzumesiydi.

Şimdi, bir kez daha, aradan bunca yıl geçtikten sonra Parlamentodaki bütün partilere çağrı yapıyoruz: Bakın, o zamanki Dolmabahçe mutabakatının 10 maddesi, aslında bugün demokratik siyaset içinde bütün siyasi partilerin, Mecliste bulunan ve Meclis dışındaki bütün siyasi partilerin birlikte konuşabilecekleri, tartışabilecekleri maddelerdir. Ve bir kez daha şunu vurgulayalım ki sorunlarımızı, tarihsel, siyasal ve sosyal sorunlarımızı konuşarak diyalog içinde çözmek, müzakere ederek bu çözüm adımlarını yaratmak hepimizin elindedir, Parlamentodaki partilerin de önemli görevlerinden bir tanesidir. Dolmabahçe mutabakatının yıl dönümünde bir kez daha buna vurgu yapmayı önemsiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Candan Hanım, buyurun, söz istemiştiniz.

27.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Anayasa Mahkemesi önünde adalet nöbeti tutmak istedikleri için polis tarafından darbedilen Çorlu tren kazasında yaşamını yitiren 25 kişinin ailelerinin yargı karşısına çıkarılmasının adalet arayışına gözdağı vermek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması

CANDAN YÜCEER (Tekirdağ) – 25 yurttaşımızın yaşamını yitirdiği Çorlu tren katliamının üzerinden bir buçuk yılı aşkın süre geçti. “Katliam” diyoruz çünkü ihmaller zincirinin sonucu gerçekleşmiş bu olay kaza olarak nitelendirilemez. 7 aylık Beren’i, 4 yaşındaki Ömer’i, 7 yaşındaki Mavinur’u, 9 yaşındaki Oğuz Arda’yı, 12 yaşındaki Gülce’yi hayattan koparanlar, 14 yaşındaki Bihter’in, 16 yaşındaki Sena’nın gencecik gülüşlerini çalanlar hâlâ korunuyor. İhmali açık olan bürokratları, Bakanı, Devlet Demiryollarını koruyan yargı, evlatları, torunları ve sevdikleri için adalet bekleyen aileleri yargılıyor. Anayasa Mahkemesi önünde adalet nöbeti tutmak istedikleri için polis tarafından darbedilen aileler bugün yargı karşısına çıkacak. Bu yapılan, adalet arayışına gözdağı vermektir. Bu, vicdan yoksunluğudur; bu, acımasızlıktır.

Ben “Çorlu için adalet, Türkiye için adalet” diyen herkesi, 4 Martta Ankara’da yapılacak duruşmada, Ankara Adliyesindeki görülecek davada ailelerimizin yanında olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

28.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü vesilesiyle sulak alanlar bakımından Avrupa ve Orta Doğu'nun en önemli ülkelerinden olmamıza rağmen ülkenin su imkânının sınırlı sayılabileceğine ve verimli kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ülke ekonomisi ve sürdürülebilir tarım politikalarının gelişimi için suyun ve su kullanımının önemi, 3'üncü Tarım Orman Şûrası'nda alınan stratejik kararların içinde önemli bir yer tutmaktadır. Su, dünyada en çok tarımda kullanılmakta olup “2 Şubat” günü, 1997 yılından bu yana “Dünya Sulak Alanlar Günü” olarak kutlanmaktadır. Sulak alanlar bakımından Avrupa ve Orta Doğu'nun en önemli ülkelerinden biri olduğumuz hâlde ülkemizin su imkânının sınırlı sayılabilecek ölçüde olduğu da hepimizce malumdur.

Başta seçim bölgem Gaziantep olmak üzere ülkemizde tarımsal arazilerin, arazi toplulaştırma, sınıflandırma projelerinin hızlandırılması ve yapılan hataların ivedi olarak düzeltilmesi, toprak ve su kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacaktır. Sürdürülebilir su yönetimi anlayışıyla devletimizin yapacağı altyapı yatırımları, tarımda kullanılacak suyun verimli kullanılmasını sağlayacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Suriye'nin İdlib bölgesinde şehit düşen Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet dilediklerine, artık şehit haberleri almak istemediklerine, Regaip Kandili'ni kutladıklarına, 27 Şubat 54'üncü Hükümetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu, 28 Şubat darbesinin 23'üncü yıl dönümüne, 2018 KPSS'den aldığı puanla fizik öğretmenliği alanında Türkiye 1'incisi olan Deniz Eren Demir ile 2019 KPSS'de coğrafya öğretmenliği alanında 1'inci olan Alparslan Uysal'ı düşük puan verilerek mülakatla eleyen sistemin parti devleti, ideolojik ayırım ve aile üzerinden öğrencileri işleme sistemi olduğuna, kadın cinayetlerini protesto ediyorlar diye Ankara Üniversitesinde okuyan 7 öğrencinin bursunun kesilmesinin, Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Leyla Mavili'nin kaldığı yurttan çıkarılmasının ne demek olduğunu öğrenmek istediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün İdlib'de 2 askerimizin şehit olduğu, 2 askerimizin de yaralandığı acı haberini aldık. İdlib'de şehit düşen Piyade Uzman Çavuşumuz Soner Enes Baykuş'a ve İstihkâm Uzman Onbaşımız Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet diliyoruz; ailelerine başsağlığı diliyoruz, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyoruz. Ve bir kez daha tekrarlamak isteriz ki biz verdiğimiz şehit haberlerinin ardından “Misliyle yanıt verdik, kimse merak etmesin.” haberi almak değil, artık şehit haberi almamak istiyoruz. Bunun için tedbir alınmasını, bunun için diplomasi yapılmasını bekliyoruz.

Bugün Regaip Kandili. Ülkemize ve insanlığa barış ve huzur getirmesi dileğiyle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak Regaip Kandili'ni kutluyoruz.

Bugün 27 Şubat, Başbakan ve Başbakan Yardımcısı olarak ülkemize hizmet etmiş Necmettin Erbakan'ın 9'uncu ölüm yıl dönümü. İlk olarak, Kıbrıs Barış Harekâtı'nı gerçekleştiren Genel Başkanımız Bülent Ecevit liderliğindeki 37'nci Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinde Başbakan Yardımcısı olarak Kabinede bulunmuş olan Erbakan, o tarihten bu yana çok sayıda hükümette hizmet etti. İdeolojik olarak çok farklı dünya görüşlerine sahip olursa da MSP ile CHP Hükümeti, topluma farklı görüşlerin bir arada olabileceğini, ülkeye birlikte hizmet edebileceklerini gösterdi; Türkiye siyasetinde bir dönüm noktasıydı.

Erbakan Hoca, hakkında yapılan eleştirilere, açıklamalara da hoşgörüsüyle bilinen bir siyasetçiydi; bugünün liderlerine bu yönüyle de örnek olması gerekir diye düşünüyoruz. O birlikten sonra, kendisini Erbakan Hoca'nın devamı olarak gösteren bir siyasi partinin iktidarında, farklı görüşlere, eleştirilere tahammülün kalmadığı, farklı görüş ve ifade açıklayanların cezaevlerinde bulundurulduğu, mahkemelerde sürdürüldüğü bir süreci yaşıyor olduğumuzu da not etmek gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Erbakan Hoca, kendi taklidini yapan Plastip Show'a konuk olabilecek kadar bir yüce gönüllülüğe sahipken, onun devamı olduğunu söyleyen siyasi harekette bakanlar mizah dergilerini toplatmakta ve siyasi mizah en ağır şekilde cezalandırılmaktadır.

Necmettin Erbakan'ın ölüm yıl dönümünde kendisini anmışken “postmodern bir darbe” olarak nitelendirilen 28 Şubat sürecine maruz kaldığını ve Haziran 1997'de Başbakanlık görevinden istifa ettiğini de hatırlatarak siyaset dışı müdahalelere karşı olduğumuzu bir kez daha anımsatıyor, yarınki yıl dönümü öncesinde 28 Şubat sürecini doğru bulmadığımızı bir kez daha kayıtlara geçirmek istiyoruz. Bu süreçten daha sonra kurulmuş olan bir siyasi partinin, bu süreç hatırlatıldığında “Biz o siyasi görüşü, o gömleği üzerimizden çıkardık.” dediğini de 28 Şubat sürecinden sonra takınılan bir tutum açısından da bir kenara not etmek gerektiğini hatırlatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bugün gazetelerde yer alan bir haber, bizi, hepimizi, bir kez daha sözlü mülakat sistemini tartışmaya; liyakatsiz ve siyasi atamaların, evlatlarımızın, öğrencilerimizin hakkını yediğini, kul hakkını yediğini hatırlatmaya mecbur kılıyor. 2018 KPSS'de, ÖSYM'nin kendi açıkladığı sıralamaya göre fizik öğretmenliği branşında Türkiye 1'incisi olan Deniz Eren Demir, biliyorsunuz, mülakattaki tüm soruları cevaplamış ancak sözlü mülakattan kalması için gerekli olan 54 puan verilerek atanmasına engel olunmuştu. Bugün de 2019 KPSS'de coğrafya branşının 1'incisi Alparslan Uysal'ın, 20 bin sözleşmeli öğretmen ataması için girdiği mülakat sınavından, yine ihtiyaç olan en düşük puan verilerek elendiğini okumuş bulunuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Fizik öğretmenliğinin 1'incisini, coğrafya öğretmenliğinin 1'incisini, 20 bin öğretmen atanacakken mülakatla eleyen sistem, parti devleti sistemidir, ideolojik ayırım sistemidir, aile üzerinden öğrencileri fişleme sistemidir ve suçun şahsiliği ilkesine bakılmaksızın, kişilerin kendi adli sicilleri tertemizken -zaten aksi durumda bunu konuşuyor olmayız- ailelerinden dolayı veya başka bağlantılarla kişilerin elenmesini doğru buluyoruz.

Bir başka ayıbı bugün “Diken” internet portalinden öğrendi Türkiye. Canan Coşkun'un haberine göre, Ankara Üniversitesinde okuyan 7 üniversite öğrencisinin, kadın cinayetlerine kaşı Şili'de başlayıp bütün dünyaya yayılan, grubumuzun kadın milletvekillerinin de destek verdikleri “Las Tesis” eylemine katıldıkları gerekçesiyle bursları kesildi. Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencisi Leyla Mavili ise kaldığı yurttan çıkarıldı. Bunu nasıl savunacağız? Bunlar 18-19 yaşında gencecik kadınlar, gencecik öğrenciler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün dünya da olduğu gibi, kadın cinayetlerini protesto ediyorlar. Protesto anayasal bir hak. Bu hakkı kullandı diye burs kesmek ne demek ya! Yani ekmeğini kesmek, ihtiyaç duyduğu parayı kesmek ne demek! Gencecik kız öğrencilerin burslarını kesmek, onu yurttan atmak ne demek! Nereye atıyorsunuz? O yurttan çıkıp nereye gitsin? O parayı kestiğinizde -ailesinin durumu yok- nasıl okusun? Eylem yaptı diye kız öğrencinin bursunu kesmek kadar vicdansızca, ahlaksızca bir eylemlilik olamaz.

Bunun iktidar partisini de utandırmasını ümit ediyoruz. Onlar tarafından da bu durumun soruşturulması, izlenmesi ve müdahale edilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Turan...

30.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İslam âleminin Regaip Kandili'ni tebrik ettiklerine, Suriye'nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit olan Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş ile İstihkâm Uzman Onbaşı Şükrü Elibol'a Allah'tan rahmet dilediklerine, ülkenin güvenliği ve terör konusunda geri adım atmayacaklarına, 27 Şubat 54'üncü Hükûmetin Başbakanı Necmettin Erbakan'ın vefatının 9'uncu seneidevriyesine ve 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bu gece, gönül dünyamıza ışık tutan Regaip Kandili'miz. Bu özel gece, hayatımızın muhakemesini ve muhasebesini yapmak ve sevdiklerimizi hatırlamamız için çok özel bir fırsat.

Milletimizin ve tüm İslam âleminin Regaip Kandili'ni tebrik ediyor, bu mübarek gecede yapılacak ibadetlerin, duaların Hak katında kabul olmasını niyaz ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ateşkesi sağlamak üzere İdlib bölgesinde bulunan askerlerimize dün düzenlenen hava saldırısı sonucunda İstihkam Uzman Onbaşı Şükrü Elibol ve Piyade Uzman Çavuş Soner Enes Baykuş şehit oldular. 2 kahraman askerimize de Allah'tan rahmet diliyoruz.

Şu iyi bilinsin ki ülkemizin güvenliği ve terör konusunda asla geri adım atmayacağız.

Aziz şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralı Mehmetçiklerimize de acil şifalar diliyoruz. Milletimizin başı sağ olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 54'üncü Hükûmet Başbakanı, akademisyen, devlet adamı, Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamızın vefatının 9'uncu seneidevriyesi.

Merhum Erbakan Hocamız, davası yolundaki azmi ve mücadelesi, Türkiye'nin müreffeh geleceğine olan sarsılmaz inancıyla siyasi hayatımızın mümtaz isimleri arasında yerini aldı. Bilim, irfan, adalet ve ahlak temelinde bir dava kuşandı, mazlumunu savundu. Müesses nizamın saldırlarına hep muhatap oldu. Dün, Erbakan Hocamıza dünyayı dar edenlerin, zindan edenlerin bugün övgüler yağdırmasını da ibretle izliyoruz. Erbakan Hocamızı vefatının yıl dönümünde rahmetle, minnetle, duayla yâd ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 Şubatın en büyük mağdurlarından Erbakan Hocamızı anarken yarın da demokrasi tarihimize kara bir leke olarak geçen 28 Şubat postmodern darbesinin 23'üncü yıl dönümüne ilişkin bir şeyleri ifade etmek isterim. 28 Şubat, soğuşuyla, zulümleriyle, baskılarıyla, insan hakları ihlalleriyle tarihin en karanlık köşelerinde yerini aldı. Amaç, meşru hükûmeti iktidardan uzaklaştırmaktan da öteydi; aile kurumu dâhil olmak üzere

toplumun tüm dinamiklerini, devletin tüm kurumlarını darbeci zihniyete teslim etmek ve dizayn etmekte. Sırf karnesinde başörtülü fotoğrafı olduğu için tedavi edilmeyerek ölüme terk edilen insanlarımız oldu o dönemde. Bu saçma, anlamsız, insan haklarına aykırı uygulamalara alkış tutan siyasiler oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tarih bunları elbette yazdı. Ancak “Etkisi bin yıl sürecek.” denilen 28 Şubatı millet iradesi yerle bir etti, karanlık süreç, milletimizin direnci, inancı ve mücadelesiyle geride kaldı. Bu ülkeyi, dünün cuntacılarının, 28 Şubat postmodern darbesinin akıl hocalarının, destekçilerinin rüyalarına hiçbir zaman teslim etmeyeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ayhan Bey, söz talebiniz var; buyurun.

31.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 27 Şubat 54'üncü Hükûmetin Başbakanı Necmettin Erbakan'a vefatının 9'uncu yıl dönümünde Allah'tan rahmet dilediğine, Regaip Kandili'nin ülkeye, İslam âlemine barış, huzur ve sağlık getirmesini temenni ettiğiine ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Saadet Partisi Genel Başkanı, 54'üncü Hükûmetin Başbakanı, eski Başbakanlarımızdan, Türk siyasi tarihinin güzide isimlerinden akademisyen Profesör Doktor Necmettin Erbakan Hocamız siyasi hayatımızda hoşgörülü, kibar ve özgün bir kişi olarak hafızalarımızda yer almaktadır. Millîliği ve vatanseverliği her zaman ön planda tutan devlet adamı Erbakan Hocaya ölümünün 9'uncu yılında Yüce Allah'tan rahmet diliyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Rahmet, mağfaret ve bereket iklimi olan üç ayların başlangıcı Regaip Kandili'nin ülkemize, İslam âlemine barış, huzur ve sağlık getirmesini temenni eder, tüm vatandaşlarımızın kandilini kutlarım.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

32.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Trabzon ilinde alan bazlı gelir desteğinden yararlanabilmek için Çiftçi Kayıt Sistemi'ne başvuruyu süresi içinde yapamayan çok sayıda fındık üreticisinin mağduriyetini önleyebilmek için başvuru süresinin uzatılmasını Tarım ve Orman Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Fındık üreticilerimizin alan bazlı gelir desteğinden yararlanabilmeleri için her yıl Çiftçi Kayıt Sistemi'ne başvurularını süresi içerisinde yapmaları gerekmektedir. Fındık üreticilerimizin bazıları, çeşitli nedenlerle 2019 yılı için Çiftçi Kayıt Sistemi'ne başvurularını zamanında yapamamış ve bu nedenle fındık alan bazlı gelir desteğini alamama durumuyla karşı karşıya kalmıştır. Yaptığımız araştırmalarda, sadece Trabzon'da 400'e yakın fındık üreticimizin süresi içerisinde başvuru yapmadığı için mağdur olacağını tespit ettik. Fındık üreticilerimiz geçmiş yıllarda olduğu gibi, bu yıl da başvuru süresinin uzatılmasını talep etmektedirler. Sayın Tarım Bakanımızdan ricamız, fındık üreticilerimizin bu talebine kulak vermesi ve fındık alan bazlı gelir desteği müracaat süresinin uzatılmasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, üniversite mezunu genç işsizlerin istihdamı ve ülke ekonomisine katkıda bulunabilmeleri için aşamalı mücadele programı uygulanması, istihdam için yatırımların yapılması, açılan üniversitelerin nitelik ve altyapı takibinin sağlanabilmesi amacıyla 27/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

27/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 27/2/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından, üniversite mezunu genç işsizlerin istihdamı ve ülke ekonomisine katkıda bulunabilmeleri için aşamalı bir mücadele programı uygulanması, istihdam için yatırımların yapılması, açılan üniversitelerin nitelik ve altyapı takibinin yapılabilmesi amacıyla 27/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 27/2/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına üniversite mezunu işsizler konusundaki önerimizin gerekçesini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yine, maalesef şehitlerimiz var. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Yaralılarımıza da acil şifalar temenni ediyorum.

Ayrıca, Türk milletinin kandilini kutluyorum.

Hepimiz milletvekili olarak pek çok ziyaretçi kabul ediyoruz. Gelen ziyaretçilerin önemli bir kısmı iş ve istihdam talep ediyorlar. Gençler iş bulamıyor. Bazen ziyaretimize geliyorlar, tanışıyoruz. Genç yaşta yorulmuşlar, hayatın telaşesi yakalarına yapışmış, omuzlarında geçim ve gelecek kaygısı. Küçük bir kısmının ümidi var, hâlâ ümitli gençlerin bazıları iş konusunda yardım istemeye geliyorlar -eminim çoğunuzun kapısını da çalmışlardır- emeklerinin karşılığını alabilmek için araya milletvekili sokmaya uğraşıyorlar. Bakın, bunlar ümidi olan gençler. Ümitsiz kalanlar da var; kendileri gelmek istemiyorlar, onların da anne ve babaları koşturuyor. Muhalefet olmamıza rağmen yoğun taleple karşılaşılıyor.

2019-2020 yükseköğretim akademik yılı açılış töreninde Sayın Cumhurbaşkanımızın “Herkes üniversiteyi bitirdiği zaman iş sahibi olacak diye bir şey yok, bunu dünyanın hiçbir yerinde bulamazsınız.” sözleri ise bu sorunların ne kadar büyüdüğünü göstermektedir. “Tabela üniversiteleri” olarak adlandırabileceğimiz bu üniversitelerin artışı, eğitimdeki niteliği de hızla düşürmektedir. İyi bir eğitim almayan bu gençler, yanlış eğitim politikasının sonucudur.

Biraz rakamlara bakalım; İŞKUR ağustos ayı verilerine göre 4 milyon 44 bin kayıtlı işsiz 1 milyon 34 bininin üniversite mezunundan oluştuğunu görmekteyiz. Son üç yılda neredeyse 2’ye katlanan işsiz üniversite mezunlarının içinde, yüksek lisans ve doktora mezunlarının da olduğu bu genç dinamik nüfusun işsiz olmasının ülke ekonomisine olumsuz etkileri her geçen gün görülmektedir.

YÖK istatistiklerine göre üniversitelerde 7 milyondan fazla öğrenci var. Yani önümüzdeki her yıl 1 milyondan fazla üniversite mezununa iş bulmak zorunda bu ülke. Ne kadarı iş bulabiliyor? 2019 Haziran ayında üniversiteyi bitiren yaklaşık 900 bin mezunumuz var. İŞKUR istatistiklerine göre üniversite mezunlarından iş bulmak için başvuruların ancak 300 bini altı ay içinde iş bulabilmiş durumda yani mezuniyetten sonraki altı ay içinde iş bulma oranı yüzde 30 civarında. “Kalan yüzde 70 ne yapıyor?” diye sorarsak İŞKUR’da iş bulmayı bekliyor ya da iş bulmaktan vazgeçip istatistiklerin dışına çıkıyorlar yani “ne okulda ne işte” kategorisine giriyorlar.

Bizim “hem okulda hem işte” bakış açısını benimsememiz lazım, gençlere üniversitede okurken iş tecrübesi kazanma imkânını vermemiz lazım, onlara iyi bir yabancı dil öğretebilmemiz lazım, onları toplumla bütünleştirip iyi vatandaş yapmamız lazım, imkân bulanların yurt dışına gitmelerinin nedenlerini araştırmamız lazım. Yapılan bir ankete göre gençlerin yüzde 99’u yurt dışına gitmek istiyor, üniversite gençliğinde bu oran çok daha yüksektir.

Arkadaşlar, dünyada “iyi üniversite” tanımı artık istihdam imkânıyla yapılıyor. İşsiz yetiştiren üniversite sistemi devlete de millete de yüküdür, gençlerimizin de hayatlarının en güzel yıllarını heba etmeleri demektir. Zaten toplumumuz da üniversite ve bölüm seçerken istihdamı 1’inci sıraya koyuyor, tıp fakültelerinin rağbet görmesinin en önemli nedeni budur.

Rektörlerimizin, kadro almak, devlet büyüklerine fahri doktora vermek, binalar yapmak gibi işlerle uğraşmaktan çok “Dünya nereye gidiyor?” “Bilimde, teknolojiye, sanatta istihdam yetileri nelerdir?” “Bu gençleri hangi konulara yönlendirelim?” gibi sorularla kafalarını meşgul etmeleri gerekir. Aksi hâlde gelecek nesilleri kaybetmekle karşı karşıya kalırız.

Gençleri aç olan bir ülkenin geleceğinden emin olma şansı yoktur. Gençlerde uyuşturucuya eğilimin artması da geleceğe olan güvensizliktir. Tabii, işsizliğin 5 milyona dayandığı Türkiye’de Sosyal Güvenlik Kurumu açıklarının da hızla büyümesi kaçınılmazdır. Bu durumu hem ekonomik hem sosyolojik hem de psikolojik yönlerden araştırmak, en önemli insan kaynağımız olan gençleri mutlu ve müreffeh kılmak ve işsizliğin ekonomik yükünü hafifletmek için alınması gereken tedbirleri ortaya çıkarmak amacıyla verdiğimiz bu önerenin kabulünü talep ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üniversite mezunu işsizlerin problemi çok derin bir problem. Hiç kuşkusuz, bunun böyle olmasının sebeplerinden bir tanesi, iktidarın “her ile bir üniversite” vaadiyle yola çıkması. Bilimsel yeterliliğe sahip olmayan “üniverlise” pozisyonunda pek çok üniversitenin -ki bunların önemlice bir kısmı vakıf üniversitesi- memlekette birbiri ardına açılması bir siyasi vaat hâline gelmiş. Hani il yapmak nasıl bir

siyasi vaatse üniversite açmak da bir siyasi vaat hâline gelmiş. Bu özensiz yaklaşım, kuşkusuz oradan mezun olanların iş bulmasını engelleyen bir faktör ama bir başka faktör daha var belki ondan daha temelli, daha önemli bir mesele. O mesele de şu değerli arkadaşlar: Türkiye’de üniversiteler, birbiri ardına açılan –ki geçenlerde yanlış hatırlamıyorsam 150’ye yakın tıp fakültesinin olduğunu okumuştum- bu üniversiteler bilimsel açıdan yeterliliğe sahip değil. Dünyanın en iyi 500 üniversitesine Türkiye’den girse girse bazen 1, bazen 2 üniversite ancak girebiliyor. 1980’den bu zamana kadar üniversite, her alanda ideoloji ile bilim arasındaki çelişkinin doğal sonucu olarak şekillendi. Şimdi de AKP iktidarında üniversiteler bilim üreten yerler değil, tam tersine iktidarların ideolojik formasyonlarına destek olacak kadroları yetiştirmek, bu kadroların istihdamını sağlamak gibi bir amaçla görevlendirilmiş durumda. Taşrada tonla üniversite var. Yahu, profesör olmuş, pozitif bilimler alanında çalışıyor, mesela diyor ki: “Ben evrime inanmıyorum.” Bir dakika, sen bilim insanı olarak, pozitif bilimleri yani doğayı ve toplumu anlama çabasında olan bir bilim insanı olarak buna inanıp inanmamak gibi bir hürriyete sahip değilsin; bu, verili bir durum. Dünyanın bütün akademik çevreleri tarafından maddeyi ve toplumu açıklamanın bir yöntemi olarak kabul edilen şeye... Sen böyle bir hürriyete sahip değilsin. İşte, aslında, o zamandan bu zamana kadar gelen yaklaşımlar taşradaki üniversitelerin niteliklerini çok düşürdü, akademik alan ciddi bir tahribata uğradı ve bununla birlikte, gerçekten liyakat sahibi, yayın yapan, araştıran, sorgulayan bilim insanlarının KHK’lerle tasfiyesinin ardından akademik alan çöle döndü değerli arkadaşlar. Bu sebeple, biz, dünyada liyakat sahibi, dünyada sözü geçen bilim insanları yetiştiremiyoruz, ne yazık ki böyle bir durum var; yetişenlerse, bütün bunlara rağmen yetişenlerse memlekette kalmıyor, başka yerlere gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

RIDVAN TURAN (Devamla) - İkinci Dünya Savaşı’nda Alman akademisi Nazi faşizmi sebebiyle çok ciddi travmalar yaşadı. Amerikan uzay bilimlerinin, uzay programının, nükleer programının temeli, Oppenheimer gibi, Einstein gibi, von Braun gibi Almanya’dan göç etmiş insanlar sayesinde atıldı ve Alman Akademisi hâlâ bu travma sebebiyle kendisini toparlayamıyor.

Arkadaşlar, akademi insanın sinir sistemine benzer, bir defa tahrip olduktan sonra bunu iyileştirmek gerçekten son derece zordur. Türkiye akademisinde de durum, gerçeğe ulaşma, gerçeğe toplumsal ve maddi manada, pozitif bilimler manasında gerçeğe ulaşmanın değil ne yazık ki bir ödüllendirmenin, bir iktidarın ideolojik altyapısını oluşturmanın aracı hâline gelmiş. Buradan da çocukların iş sahibi olması mümkün değil. Üniversiteler işsizliği geciktirme fakülteleri hâline gelmiş ve bu çok üzüntü verici. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İşsizliği konuşmamak utanılması gereken bir şeydir. İşsizliğin varlığı ya da konuşmak, tartışmak değil konuşmamak utanılması gereken bir şeydir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, doğası gereği, bu ülkenin bütün sorunlarına bu önergelerle çözüm getirmesi gereken ana mekândır. Hele hele 2017’deki referandum sonrası oluşan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra, 82 milyonluk bir ülkenin bütün sorunlarını tek bir adamın çözeceğine inanmak gibi gafilce bir anlayışın olduğu yerde, Türkiye

Büyük Millet Meclisinin aksine bu konuları daha fazla konuşması gerekir. Bu konuya ilişkin ben de bir önerge verdim, partimizden birçok milletvekili arkadaşımız da önerge verdi. İYİ PARTİ'nin verdiği önergenin de ciddiyetle ele alınması gerekiyor.

Yine, Milliyetçi Hareket Partisinin, 20 milletvekilinin imzasıyla, bundan on gün önce Yozgat ilinin sorunları için vermiş olduğu bir önerge var, diyor ki: "Şehrimizin en önemli sorunu işsizliktir. İlimizde yaşanan yoğun göçün en büyük nedeni budur, bu sorun derinleşmektedir. Sorunun çözümü de yeni kurulacak fabrikalar, işletmeler ve yeni iş alanlarıyla mümkün olacaktır." Aynen katılıyorum, bu mantığı destekliyorum. Zaten Genel Başkanımız da her konuşmasında Türkiye'nin sorunlarının, demokratik, hukuka dayalı bir devlet ve üreten bir devlet olmakla çözülebileceğini söylüyor.

Şunu söylemek istiyorum: Burada konuşacağımız bu konu, artık politik farklı bakış açılarının ayrışma noktası değildir; bu, bir vicdan meselesidir. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevini yapma meselesidir, savsaklanamayacak bir sosyolojik sorundur. Her parti grubundaki arkadaşlarımızın empati yapıp özellikle çelişkiye düşmeyecek şekilde bu soruna doğru yaklaşımları gerekmektedir. Türkiye'nin beka sorunudur bu, Türkiye'nin gelecek sorunudur. İşsizlik, Türkiye'nin ana sorunudur. Üretimsizlik, Türkiye'nin ana sorunudur. Üretimsiz bir Türkiye'nin dış dünya karşısında tutunabileceği hiçbir dal yoktur. Gencecik üniversite öğrencilerini yanlış politikalarınız nedeniyle, satıp savmalarınız nedeniyle, yanlış eğitim politikalarınız nedeniyle alana saldırdınız ve üniversiteli işsizler ordusu yarattınız. Çözümünü beraber bulmak zorundayız. Çözümü üretimden geçiyor, bu ülkenin farklı politik bakış açılarının vicdanen bir araya gelip çözüm üretmesinden geçiyor. Hiçbiriniz kaçamazsınız, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu, siz, asla kaçamazsınız. Bu konuları burada konuşmamızı engellerseniz sizi mahcup ederiz.

HACI TURAN (Ankara) - Kim engelliyor?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) - Türkiye'de 8 milyon işsiz var, resmî, gayiresmî rakamları yan yana koyarsak 8 milyon işsiz var. Bunların aşağı yukarı yüzde 25'e yakını üniversiteli işsizlerden oluşuyor. Genç işsizlerin yarıya yakını üniversiteli işsizlerden oluşuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ortada bir tablo var. Türkiye'nin pırl pırl beyinlerini, fırsat verildiğinde, bu sıralarda belki de hepimizden çok daha verimli olacak beyinleri sokakta bırakıyorsunuz, patlayacak hâle getiriyorsunuz. Bu halkın alınından öpmek lazım. Sizin bu bütün kötü politikalarınıza, sizin bu bütün uyumsuz çalışmalarınıza, sizin bu bütün tahrik eden davranışlarınıza rağmen samimiyetle bizden çözüm bekliyor. Yoksula, işsize, açığa -bu kadar tahammülü önlerine koyduktan sonra- herhangi bir tepki verdiğinde de "Şov yapıyor." demek siyasi adapsızlıktır, siyasi gaflettir.

Şimdi, burada, bu önergeyi birlikte oyladığımızda, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu kayırmacı davranıp sadece Cumhurbaşkanını korumak, onun olumsuz politikalarından meydana gelen sonuçları gizlemek anlamında elini "ret" şeklinde kaldırırsa bu utancı bize mal edemeyeceksiniz. Bu utanç, Türkiye Büyük Millet Meclisinin utancı olmayacak. Size, bu önergeye olumlu el kaldırmanızı tavsiye ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Ahmet Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ PARTİ grup önerisinin aleyhine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sözlerime başlamadan önce, siz değerli milletvekili arkadaşlarımla, aziz milletimizin ve tüm İslam âleminin Regaip Kandili’ni tebrik ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Hükümetimiz, üniversite öğrencilerine yönelik çalışmalarını her dönemde daha da geliştirerek daha fazla sayıda öğrenciyi daha fazla miktarda imkân sağlamıştır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın dediği gibi “En büyük adaletsizlik, eğitim adaletsizliğidir.” Göreve geldiğimizden beri tüm evlatlarımıza mümkün olan en iyi imkânları sağlamanın gayretinde olduk ve bu düsturla üniversite sayımızı artırarak eğitimin ulaşılabilirliğini fazlasıyla sağladık. Eğitim hakkı, anayasal bir hak ve bu haktan yararlanmak isteyen her bireye devlet, azami imkânları sunmalıdır.

AK PARTİ, ülkenin ihtiyacına, artan genç nüfusa, ihtiyaç duyulan nitelikli iş gücüne binaen eğitim alanında hızlı atılımlar gerçekleştirmiştir. Nüfusunuz artarken eğer doktor sayınız artmıyorsa, eğer mühendis sayınız artmıyorsa, eğer girişimci sayınız artmıyorsa, bu meslek dallarında çalışacak gençleri yetiştirecek üniversitelerin sayısı ve kapasitesi artmıyorsa bir yerde yanlış yapılıyor demektir. Bu ülkede yıllardır yapılan yanlışlığa AK PARTİ olarak “dur” dedik ve üniversite sayısında ciddi bir artış gerçekleştirdik. Üniversite eğitimine erişilebilirliği artırmak önemli bir başarıdır.

Gençlerin kendi işlerini kurmaları için Hükümetimizin vermiş olduğu destek ve krediler; eğitim, araştırma, yenilik alanındaki teşvikler yüce Meclisimizin kürsüsünden defaatle dile getirildi. İŞKUR tarafından gerçekleştirdiğimiz Cumhurbaşkanlığı 100 Günlük Eylem Planı kapsamında yer alan İşe İlk Adım Projesi’yle gençlerimizi iş hayatına hazırlıyoruz. Projeye, yüksekokul veya fakültelerden mezun olan 18-29 yaş aralığındaki gençlerin mesleki deneyim, tecrübe kazanmalarını ve daha fazla istihdam edilmelerini sağlamaktayız. Son on yılda 3,5 milyon üniversite mezunu, iş gücü ve istihdamda dâhil edilmiştir. Bu gibi daha birçok projeye, üniversite mezunu genç kardeşlerimizi iş hayatına kazandırmak adına çalışmalarımızı devam ettiriyoruz. Bütün bu çabalarımız ve çalışmalarımız doğrultusunda, görüldüğü üzere, son on sekiz yıldır AK PARTİ hükümetlerinin gençliğe yönelik yapmış olduğu her türlü proje ve destekler, gençlerimizin iş hayatına kendinden emin bir şekilde katılmalarını sağlamıştır ve sağlamaya da devam edecektir.

Dolayısıyla, İYİ PARTİ’nin vermiş olduğu grup önerisinin aleyhinde olduğumuzu belirtir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Teknik Üniversitesinde kantin fiyatlarının yüksekliliğini protesto eden öğrencilerin okuldan atılması ile kız öğrencilerin yurttan atılarak aldıkları bursun kesilmesini kınadıklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genç işsizlik sorunu bir yanda, çok sayıda açılan üniversitenin buna etkisi bir yanda, hem yeni açılan üniversitelerde hem de Türkiye’nin geleneği olan, eski, köklü üniversitelerinde yaşananlar bir yanda.

İstanbul Teknik Üniversitesi, iki yüz elli yıllık geleneğe sahip bir okul. Türkiye’nin İstanbul Teknik Üniversitesinden mezun olan çok değerli mühendisler, mimarlar çok önemli eserler verdi, siyasette yer aldılar. İstanbul Teknik Üniversitesi, geleneği olan bir okul ve gelen habere bakınız ki, sayın milletvekilleri, İstanbul Teknik Üniversitesi, Doğa Kolejinin yükünü sırtlamaya zorlandı, sırtladı; oradaki sıkıntılar çözülüyor ancak kendi öğrencisine uygun fiyata yemek vereceğine, kaynak yaratmak

için kendi işlettiği uygun fiyatlı kantinlerini özelleştiriyor. Kantinler ateş pahası, yemekhane çok uzakta, 1.500 öğrenciye yetmeyecek ringler, çok uzaktaki yemekhanede ucu görünmeyen kuyruklar; derse yemek yemeden gitmek zorunda kalan öğrenciler ve bunun için ne yapacak öğrenci? Öğrenciliğimizde hepimiz ne yaptıysak onu yapacak; protesto hakkını kullanacak. Kantin fiyatlarını protesto için boykot yapıyorlar ve bu boykottan dolayı önce öğrencilere sert müdahale, ardından rektörlüğün açıklaması. Rektör “Talepler haklıdır.” diyor, müdahale yapan güvenlik güçlerinin, daha doğrusu özel güvenlikçilerin amirinin açığa alındığını söylüyor, olayların üstünden bir zaman geçiyor, öğreniyoruz ki 14 öğrenciye kınamadan başlayan, bir ay, altı ay ve en sonunda bir yıla varan öğrenim hakkından mahrum etme cezaları. Yıl 2020; talep ucuz kantin; itiraz pahalı, özel yemeğe; itiraz edenlerin eğitim-öğretim hakkını elinden alan bir rektörlük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir öğrenci, idare mahkemesine gitmiş; idare mahkemesi, öğrenciyi haklı görüyor, yürütmeyi durdurma veriyor. İstanbul Teknik Üniversiteler Birliği Derneği, Rektöre diyor ki: “Utaniyoruz yaptıklarınızdan. Bunlar birkaç yıl sonra bizim meslektaşımız, derneğimizin üyesi olacak. İTÜ’yü böyle andırmaya ne hakkınız var?”

Meclis tutanaklarına, İTÜ Rektörlüğünü, bu kararı verenleri kınayarak, bu karardan bir an önce dönülmesini çağırarak şerh düşüyoruz. Protesto eylemi yapan kız öğrenciyi yurttan atmak, onun aldığı bursu kesmek, yemek konusunda boykot yapan öğrenciyi üniversiteden atmak, yakışsa yakışsa, 28 Şubatıta mağduriyetlerin üzerine kurdukları bir hikâyeden sonra, herhâlde Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar dönemine yakışır. Bunu kınıyoruz.

Teşekkür ederim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

34.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Özgür Bey'in bu polemiğe tarzına alıştık fakat burası, bir basın bildirisi metni okunacak yer değil. Her arada basından aldığı metinleri burada doğrulamış gibi ifade etmesi doğru değil.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Basın metni değil bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar var, karar var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eğer bu konuda samimiyse -ara veriyorsunuz- arkada konuşuruz, ilgilileri ararız, görüşürüz, değerlendiririz. Bunlar hep yapılabilir. Fakat illa cümlelerin sonucunda bir yere bağlama iddiası da bizi ziyadesiyle rahatsız etmekte.

Bakınız, yarın 28 Şubatın yıl dönümü. Bunu böyle farklı partileri ima ederek, “ama”lar ekleyerek değil, istisnasız, “ama”sız, net reddetmek lazım. O zamanki uygulamalarda kimin nerede olduğunu herkes çok iyi biliyor. İdari işlerde bir yanlış varsa bununla beraber takip eder, düzeltiriz. Bir hatalı uygulama varsa revize ederiz. Fakat bu uygulamalardan yola çıkarak bir grubu, güya 28 Şubattan sonraki süreçle benzer uygulamalar yapıyormuş gibi itham etmenin hakkaniyete aykırı olduğu kanaatindeyim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

35.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özgür Özel, bu ve benzeri süreçler için, Ege Üniversitesindeki Eczacılık Fakültesindeki sınıf arkadaşlarının şahitliğini kayda geçirmek ister. Sadece bir arkadaşımız vardı başörtülü, “Laboratuvara girmeyeceksin, alev alır.” diyorlardı ona. Orada ilaç yaptığımız mum kadar bir ateş var “Alev alır, laboratuvara girme, bone tak gir.” diyorlardı. 130 kişi dışarı çıktık, Özgür Özel’in önderliğinde çıktık. “Arkadaşımız girmeden buraya girmeyiz, bu laboratuvarı yaptırmayız.” dedik. İTÜ Rektörü gibi, o zamanki yöneticiler de bana eğitim öğretimi engelleme maddesini hatırlatarak disiplin ve okuldan atma tehdidi yaptılar. Herhâlde, partinize oy veren o dönemden bir sürü arkadaşım da var. O dönemden birisi de çıkar der ki: “Özgür Özel doğru söylemiyor.” Biz, arkadaşımız laboratuvara sokulmadan oraya girmemiş, eylem yapmış adamlarız. O baskı döneminde mağdur olan çok kişi var, hepsinin mağduriyetini, sıkıntısını paylaşıyoruz ama siz -siyasetiniz- o dönemden sonra 28 Şubatı hatırlatan partinizin kurucularına sorular soran gazetecilere “Biz o gömleği çıkardık.” diyen bir anlayıştınız. Erbakan Hocayı, İYİ PARTİ'nin Sayın Genel Başkanının o dönemki mert tutumunu takdirle anıyoruz; gömlek çıkaranları da bir kenara not ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çok zorlamayın Özgür Bey!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Hadi oradan!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

36.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, tekraren, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, burası güzel temenniler ifade edilecek bir yer değil. Tarih her şeyi kaydetti. İsterdik ki Özgür Bey'in -tırnak içerisinde- o demokrat tavrını tüm partisi de zamanında sahiplenseydi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yıllarda o partinin nerede olduğunu, “Ankara’da hâkimler varmış.” dendiği zaman, asker kendi sınırının dışına çıktığı zaman “Bravo, iyi yaptı.” diyen parti olduğunu tüm dünya biliyor. Bunlar geride kaldı, isteriz ki olmasın fakat bir daha diyorum: Gündemimiz yoğun, kanun tekliflerimiz var. Bakın, uzatmamak için söylememiştim, şimdi söyleyeceğim. Sayın Özel az önce, ilk konuşmasında, 7 öğrencimizin KYK yurdundan atıldığını ifade etti. Çok zor değil, bunları konuşalım diyorum, ondan söylüyorum işte. Görüştüm, bir defa, 7 kişi değil, KYK’de kalan 1 kişi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, bursu kesilen 7 kişi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O 1 kişi de kendisi dilekçe vermiş, ayrılmış Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah Allah!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Ne Allah Allah ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu uygulamalar hata bile olsa, burada bir siyasal partiyi zan altında bırakan bir tarzda konuşmak doğru değil. Ben bir mevkidaşı olarak diyorum ki: Varsa böyle sorunlar, arkaya gelin, beraber takip edelim, değerlendirelim. Ama mesele üzüm yemek değil, bağcıyı dövmekse biz de buna hazırız Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki.

Özgür Bey, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yeter Sayın Başkan.

37.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, tekraren, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz Manisa Milletvekiliyiz, üzüm yensin isteriz, bağcıya da el uzatının elini kırarız. Ama ben bir şey söyleyeyim, buradaki sıkıntı şu, anlatmaya çalıştığımız mevzu şu: Ben kaynak göstererek söyledim, 7 öğrencinin bursu kesilmiş, 1 öğrenci yurttan atılmış dedim. İlginizi beklediğimizi söyledik. Siyaset yapıyoruz. Buradan söylenmediğinde bu kadar etkili olmuyor, defalarca bunları denedik. Burada da ilgilenmenizi bekliyoruz.

Bir de şunu bırakın ya: İsmet Paşa, ülkenin İkinci Dünya Savaşı'na girme ihtimaline karşı harp stoku tuttu diye, o İsmet Paşa'nın o dönemki davranışları, CHP'nin bugünkü siyasetini bağlayacak...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – 28 Şubata gel ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ama Özgür Özel, Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi 3'üncü sınıftaki hâliyle kalacak, CHP o demokratik tavırdan yoksun olacak!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Yoksun zaten!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ zihniyeti şu: Double yolları AK PARTİ yapacak, Oslo görüşmelerini devlet yapacak!

Milletimizin vicdanına havale ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

38.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, iktidar partisi olmanın ağırlıklı ve sorumlu iş yapmayı gerektirdiğine, Manisa Milletvekili Özgür Özel'den Çanakkale ili Bayramiç ve Çan Belediyelerinden atılarak mağdur edilen işçilerin haklarını takip etmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, iktidar partisi olmak, ağırlıklı, sorumlu iş yapmayı gerektirir. Bu polemiklerin sonu yok.

Eğer -illa- Özgür Bey bu konularda samimiyse, ben de kendisinden iki talepte bulunayım o zaman: Daha dün Çanakkale Bayramiç Belediyesinden, daha dün Çanakkale Çan Belediyesinden atılan gariban, mağdur işçilerin haklarını takip etsinler, beraber takip edelim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de bunları takip edeceğim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- *İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, üniversite mezunu genç işsizlerin istihdamı ve ülke ekonomisine katkıda bulunabilmeleri için aşamalı mücadele programı uygulanması, istihdam için yatırımların yapılması, açılan üniversitelerin nitelik ve altyapı takibinin sağlanabilmesi amacıyla 27/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım, oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin ihtiyacı olan nitelikli ilaç üretimi, ruhsatlandırılması, yurttaşlara ilacın ucuz ulaştırılabilmesi ve ilaç bulunmaması sorununun giderilebilmesi amacıyla 25/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

27/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 27/2/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

25 Şubat 2020 tarihinde Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından Türkiye'nin ihtiyacı olan nitelikli ilaç üretimi, ruhsatlandırılması, yurttaşlara ilacın ucuz ulaştırılabilmesi ve ilaç bulunmaması sorununun giderilebilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 5543 sıra numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 27/2/2020 Perşembe günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Necdet İpekyüz konuşacaktır. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

19 Şubat 2020 tarihinde Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Fiyat Değerlendirme Komisyonu ilaç fiyatlarını güncelledi; yüzde 12 oranında bir artış gerçekleştirdi. Meclis kayıtları açılırsa, bundan önceki yıllara da bakılırsa her yıl şubat ayında Türkiye'de ilaç sorunu tartışılmakta. Neden? Çünkü ilaç fiyatları her yıl şubat ayında güncelleniyor. Neye göre güncelleniyor? Döviz kuruna göre, euro bazında güncelleniyor ve Merkez Bankası güncel euro yerine, bir euro fiyatı belirleyip ona göre bir artış gerçekleştiriyor. İlaç, hayati bir öneme sahip. İlaç, olmazsa olmazdır. Kürtçede derler: "...”(x) İlacın olmaması hepimizi perişan edebilir. Peki, ne oluyor? Şubat ayında ilaç fiyatları güncellenecek diye -aslında ilaçlar stoklarda olduğu için, stoklarla takip edilebileceği için- ilaç firmaları yavaş yavaş ithalatı durduruyor. İthalat durunca, vatandaş, hasta olduğunda ilaca ulaşamıyor. Bir de bir salgın çıkınca, düşünün domuz gribi gibi bir salgın çıkınca, ilaçlar tümden yok oluyor. Sadece salgın mı: Tansiyon ilaçları, epilepsi ilaçları, kalp ilaçları, bunlara ulaşamıyorsunuz. Başka ne oluyor? Halk sağlığı için çok ciddi bir problem olan, giderek bütün dünyada ölüm nedenlerinin başında gelen kanser ilaçlarına ulaşamıyorsunuz. Bu durum öyle bir hâl alıyor ki insanlar ilaca ulaşamadığı gibi, ilaca ulaşmak için merdiven altı işlere yöneliyor.

Peki, Türkiye'de ilaç politikasında nasıl bir süreç izleniyor? Türkiye'de, aslında ekonomik krizle beraber, dövizin değer kazanıp TL'nin değer kaybetmesiyle beraber... Yerli ilaç üretimi de yok, dışa bağımlı, şu anda, Türkiye'de ilaçlar yüzde 60 dışarıdan ithal ediliyor.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Şubat ayında bu sıkıntılar yaşanırken Türkiye’de bazı yerli firmaların, bunu fırsata dönüştüren –nasıl yandaş müteahhit şirketleri varsa- yandaş ilaç firmalarının “muadil” diye geliştirdikleri ilaçlar, aslında bir yığın sıkıntıya neden olmakta. Bu sıkıntılarının başında: İlaç piyasadan toplatılınca, standartlara uygun olmadığı ortaya çıkınca birçok problemle karşı karşıya kalıyoruz? Ne mi? Bir anestezi ilacında yapılan uygulama sonucu, Türkiye’de şu anda birçok üniversite hastanesinde ve iftiharla sunulan şehir hastanelerinde ameliyatlar sıkıntıya düşmüş durumda. Ameliyatın yapılmadığı yerde, sağlığı siz düzelteceğiniz yerde tehdit etmiş oluyorsunuz.

Kanser ilaçlarında başka ne oluyor? Sevgili arkadaşlar, kanser ilacına ulaşamayan vatandaşlar, ilacı bir şekilde bulduğunda parasıyla almak zorunda kalıyor çünkü Sağlık Uygulama Tebliği’nde “Bu ilacın karşılığı yok.” deniyor. Vatandaş ne yapıyor? Mahkemeye dava açıyor. Ankara’da bir yurttaşımız mahkemeye dava açıyor. Mahkemeyi kazanıyor. Mahkeme diyor ki: “Siz ilaca ulaşmak zorundasınız, devlet bunu karşılamak zorunda ve ilacı vermek zorunda.” Peki, ne yapıyor Sosyal Güvenlik Kurumu? SGK buna da itiraz ediyor, Sosyal Güvenlik Kurumu itiraz edince vatandaş ulaşamıyor. Böylece kanserli hastaya “Paran varsa iyileşirsin, yoksa sürünürsün, ilaca ulaşamazsın.” denmektedir. Eğer ilaç bir haksak, sağlıklı yaşam bir haksak, eğer sosyal devlette ısrarcıysanız, eğer “Sağlıkta biz yüzde 100 başarı kazandık.” diyorsanız, bugün insanlar mahkeme kararıyla ilaca ulaşabiliyorsa bu, utanılacak bir durumdur. Bir an önce bunun düzenlenmesi lazım.

Ülkede sağlık uygulamalarıyla ilgili başka ne oluyor? Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı sağlık çalışanlarını meslek gruplarına ayırmış. Sevgili arkadaşlar, farmakolog -burada eczacı olan vekiller var- bakteriyolog, anatomist ve buna benzer meslektekiler diğer meslek gruplarına girmiş, hacamat ve sülük yapanlar “sağlık çalışanı” olarak tanımlanmış. Bu, gerçekten ne aşamada olduğumuzun göstergesidir. Farmakolojiyi bilmeyen, farmakolojiye inanmayan, ilaç bilimine inanmaz, o zaman Türkiye’yi de ilaca muhtaç eder. Eğer çareyi buna benzer çarelerle düşünürsek, bitkisel ürünleri öne çıkarırsak, maazallah, yarın nelerle karşı karşıya kalırız. Bir an önce bunların da düzeltilmesi lazım.

İlaç vazgeçilmezdir, ilaca ulaşılması gerekir, ilacın bulunması lazım; olmazsa olmazdır, ilacın ikamesi olmaz, ilaç hayati öneme sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Her yıl şubat ayında bunu yaşamaktansa gelin bu konuyu araştıralım. Ülkenin her tarafında ilacın eşit bir şekilde ulaşılabilir, bulunabilir ve ücretsiz olması için bir çalışma yürütelim.

Bu nedenle araştırma önergesine desteğinizi bekliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HPD sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Isparta Milletvekili Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, öneriyi desteklediğimizi baştan söylemek istiyorum. Bir süredir, bildiği üzere, hayati önemi haiz pek çok ilaç piyasada bulunmuyor. Vatandaşlarımız eczane eczane dolaşiyor, ilaç arıyor; bunların içinde kanser, kalp, şeker ilaçları var. Neden bulunmuyor, bunu tespit etmek ve araştırmak lazım ve sorunu köklü olarak çözmek lazım.

Söyleyelim hemen neden bulunmuyor, ben söyleyeyim: Şu sizin meşhur dış güçler. Neden böyle dedik? Birkaç örnek vereceğim, konu ne kadar hayati önemi haiz, bu anlaşılın diye. En basit örneği, iyot. İyot, gebeler için çok önemli, gebenin karında taşıdığı bebek için önemli, süt verme döneminde önemli. Neden önemli? Çünkü bebek, beyin-sinir ve kas-iskelet sistemi gelişimi için olmazsa olmaz önemi haiz iyodu anneden alıyor. Annede iyot eksikse bebekte de iyot eksik oluyor, bebeğin zekâ gelişimi ve hareket sistemi geri kalıyor. Ve iyot, bir senedir bulunmuyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, kur politikasına gelelim. Devletimize yönetenlerin ilgili karar organları, yaklaşık sekiz yıldır euroyu normal kurunun altında tutuyor. Şimdiki zam da bilindiği gibi, Bakanlığın kur ayarlaması yapması nedeniyle oldu. Burada yıllara göre ilaç fiyatlarında uygulanan kur değeri var. Zamanım yok, bunu gösteremeyeceğim ama şöyle şu kırmızı çizgiye bakarsanız, euro kurunun -değişiklik tarihinin- ne hâle geldiğini zaten göreceksiniz. Şimdi, önceden sabit kur uygulayan Bakanlığımız, döviz piyasalarındaki sıkıntı nedeniyle, önce kurun yüzde 70'ini veriyor firmalara, daha sonra bunu yüzde 60'a indiriyor, sonra da diyor ki: "Bu yüzde 60'ın, yüzde 40'ını keselim sizden." Şimdi, firmalar ne oluyor? Batacak. Firma da ilacını geri çekiyor. Firma, ilacı geri çekince hasta, çaresiz ve ilaçsız. Kuru artırınca zam geliyor. Sonuç: "Vatandaş çeksin yükü, o alışık."

Döviz kurunun 3,4'ten 3,8 euroya çıkarılması, sorunun ne kadarlığına ve ne kadar süreliğine bir çözüm getirir, ben bunu bilemiyorum ama bildiğim bir şey var: Devleti yönetenlerin hastayı ilaçsız bırakma hakkı yok.

Şimdi, bir örnek daha vermek istiyorum, konu ne kadar önemli. "NovoNorm" diye bir diyabet ilacı var. Bu kur anlaşmazlığı nedeniyle firma, bu ilacın ruhsatını geri çekti; muadili de yok, hastalar bu ilacı kullanamıyor. "Ee, onlar alışık, çeksin hasta." Bu, ne doğurdu? İlaç karaborsası. Bu da hadisenin sıkıntılı başka bir sonucu. Yok olan pek çok ilaç, yurt dışından gizlice getiriliyor. Eczanelerde karaborsa olarak alt raflarda bulunduruluyor, yüksek fiyatlarla, fahiş fiyatlarla satılıyor. Bu konuya ivedilikle el atılması gerekiyor. Hatta doping alan İtalyan bir sporcu, ilacı Türkiye'den aldığını söylemişti, belki hatırlayacaksınız.

Değerli milletvekilleri, toplam sağlık harcamasının yüzde 70'i hasta tarafından karşılanıyor, yüzde 30'u devlet tarafından. Peki, devletimiz ne yapmış? 10 ilde hasta garantili şehir hastanesi yapmış, sahipleri özel şirketler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Vekil.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağlık Bakanlığı, bütçenin yüzde 64'ünü ayırmış olacak bu iş tamamlandığı zaman. Parayı ve kuru tutamamış Hükûmetiniz ama "3y"yi yapmış "3s" saraylara, Suriyelilere ve soygun denilecek projelere ayırmış bütün parasını; israf etmiş milletin parasını, ilaçtan da kısmış. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Kim şikâyetçi bundan? Ben şikâyetçiyim. Kim şikâyetçi? Hastalar şikâyetçi, doktorlar şikâyetçi, eczacılar şikâyetçi, firmalar şikâyetçi; Sağlık Bakanlığındaki, sağlıkta dönüşüm sistemini devralmış olan, eminim, hüsnüniyet sahibi değerli yöneticiler de hatta bence, Sağlık Bakanının kendisi de şikâyetçi. Hatta, sizlerin arasında konuya hâkim olan, bu konuyla ilgili değerli arkadaşlarım da şikâyetçi. Gelin, o yüzden, araştıralım ve hastaya zarar vermeyecek, eczacıyı koruyacak, kamu maliyesine gereksiz yük olmayacak bir sistemi getirelim ya da şu, sizin dış güçler var ya hani, onlar sizden elini çekmeyecek, anladık biz; bırakın da vatandaşın derdini biz çözelim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Burhanettin Bulut.

Buyurun Sayın Bulut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilaç gibi stratejik bir ürünün günlük politikalara malzeme edilmesi, hepimiz açısından bir sıkıntı sebebi. Çünkü özellikle, milletvekili olarak bölgelerimizde ilaç konusunda vatandaşlardan sürekli şikâyet alıyoruz. Nedir bu sorun? Her yıl ocak ayında artan, şubatta pik yapan bu sorunun, ilaçtaki bulunmama sorununun, yokluk sorununun sebebi nedir? Bunu çeşitli defalarca dile getirdik, biraz önce HDP’li konuşmacının ifade ettiği gibi, her yılın sonunda bu kürsülerden söylüyoruz. Sebebi şu: Elbette, iyi idare edilememe, elbette, bu işin iyi yönetilememesi.

Sebebi, 2004 yılında ilaç fiyat kararnamesi değiştirildi. İlaç fiyat kararnamesinde üç önemli değişiklik getirildi. Birincisi: İlaç fiyatlarında Avrupa’nın 5 ülkesi baz alındı, adı da “referans fiyat” diye konuldu. İkincisi: Referans fiyat olarak eğer ilacın benzeri yoksa aynı fiyatta, muadilleri varsa yüzde 60 ila 80 arasında bir fiyatlandırma verildi. Yani referans fiyat, eş değeri varsa biraz daha altta. Üçüncüsü de kur. Kur üzerinden fiyatlandırıldı. İlaç fiyatı için bir kur bedeli belirleniyor ve o ilacın fiyatı, o kur üzerinden fiyatlandırılıyor.

İşte, örneğin, 2020’de ilaç fiyatlarındaki kur 3,81 lira. Kaç liraydı bu? 3,4 liraydı, 3,81 olarak değerlendirildi ve fiyatlar da buna göre verildi. Peki, madem böyle bir kur var ve ilaç fiyatları da bu kur üzerinden gidiyor, neden ilaç yoka giriyor? Sebebi çok açık, çok net, bu ilaç fiyatlandırılması doğru bir yöntem çünkü Avrupa’nın 5 ülkesinin referans alınması ve daha düşük bir kurla fiyatlandırılması doğru çünkü kamuya maliyetini bizler de düşünüyoruz elbette ama yanlış olan ne? Yılda bir defa fiyatlandırılıyor olması. İkincisi de bu ilaç firmalarında ilacın on iki ay boyunca bulunabilirliğine ilişkin bir maddenin eksikliği. Bu her iki madde ilave edildiğinde ilaçlar ocak ayında, şubat ayında yok olmaktan çıkacaktır. Bu önemli bir mevzu.

İlaçların fiyatlandırılması aşamasında ikinci önemli bir mevzu: Vatandaşın ilaca erişiminde en önemli muhatabı eczacı. Bu ilaç fiyatları yükseldiğinde maalesef, eczacı kârlılığı aynı oranda kalıyor, bunun da yeniden değerlendirilmesi lazım. Eğer, ilaç fiyatlarının yeniden değerlendirilmesi döneminde eczacı kârlılığı da orantılanmaz ise o zaman ilaçlar yine yoka girme tehlikesiyle karşı karşıya kalır.

Tabii, bu, işin teknik boyutu, asıl boyutu da şu: İlaçta biz dışa bağımlıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Bir dakikada bağlayayım hemen.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

BURHANETTİN BULUT (Devamla) – Maalesef, Hükümet yetkilileri her seferinde şunu söylüyor “ulusal ilaç politikası” ve “yerli ilaç” diye her seferinde vurguluyorlar. Ancak “ulusal ilaç politikası”ndan vazgeçtim, yerli ilaca ilişkin tek bir yardımları dahi yok. Sadece göz boyayan, sadece televizyonlara, gazetelere reklam mahiyetli sunumlar yapılıyor. Şu ana kadar herhangi bir yerli ilaca dair bir yardım yapılmış değil. Özellikle Türkiye’de çok eski ilaç firmaları var, pazarda da önemli bir hâkimiyetleri var, bunlara maalesef gerekli yardım yapılmıyor. Örnek olarak da vereyim: 2006 yılında Türkiye’deki ithal ilaç oranı yüzde 16 iken şu anda yüzde 24. İthal ilaca 2006 yılında harcanan bedel yüzde 45 iken şu anda yüzde 55 dolayına gelmiş durumdadır. Yeni molekül yok, araştırma-geliştirmeye ilişkin bir yatırım yok, o yüzden sizin “yerli ilaç” diye söylediğiniz, sadece aldatmacadan öteye değildir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün.

Buyurun Sayın Düzgün. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ARİFE POLAT DÜZGÜN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP'nin verdiği, İYİ PARTİ'nin desteklediği grup önerisi üzerinde söz almış bulunuyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz de destekliyoruz.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Devamla) – Öncelikle grubumuz olarak bu öneriyi desteklemediğimizi belirtiyorum. Sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de ilaç fiyatları, dönersel avro kur değışikliğine bağılı olarak ve Beşeri, Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılması Tebliğı’ne göre her yıl bir kez güncellenmektedir. Söz konusu güncelleme, bir önceki yılın ortalama avro değerinin belirli bir yüzdesi esas alınarak yapılmaktadır. Güncel değer, diğere ülkelerde olduğu gibi bütçe disiplini çerçevesinde yapılmaktadır.

Söz konusu düzenleme, sadece beşeri imal ürünleri değil, ithal ilaçları da kapsamaktadır. 2020 yılının ilaç fiyatlandırılmasında kullanılacak sabit avro kuru değeri, şu an için 3,81 TL olarak belirlenmiştir. İlaç fiyatları da 19 Şubat 2020 tarihinden itibaren yeni sabit avro değeri üzerinden güncellenmiştir. Yıl içerisinde avro kuru değerinde yaşanabilecek değışimler ise ilaç fiyatlarını etkilememektedir. Yapılan düzenleme, vatandaşlarımızın cebine zam olarak yansımamaktadır.

Sayın milletvekilleri, bilindiğı üzere Türkiye’de ilaçların çoğı Sosyal Güvenlik Kurumunun geri ödemesi kapsamındadır. Ayrıca, bazı kan ürünleri gibi, halk sağlığı için hayati önem taşıyan özel şarta tabi ürünlerin fiyatlarının güncel kur değerine göre fiyatlandırılması devam etmektedir. Kur güncellenmesi haricinde, ihtiyaç duyulması hâlinde yokluğu hastalarımızı zora sokabilecek ilaçların durumu Fiyat Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilmekte ve ilaçlara gereken fiyat artışı verilebilmektedir. Öte yandan, Sağlık Bakanlığımız, ilaç tedarik yönetiminde önemli bir adım atmış ve 25 Aralık 2019 tarihinde İlaç Takip Sistemi imalat/ithalat bildirimlerine ilişkin bir yeni genelge yayınlanmıştır. Bu genelgeye göre firmalar, ithal ürünleri kırk beş gün, imal ürünleri ise altmış gün içerisinde İlaç Takip Sistemi’ne bildirmektedirler. Genelgenin öncelikle amacı, üretilen ve ithal edilen ilaçların İlaç Takip Sistemi’ne ivedi bildiriminin sağlanması, piyasada bulunabilirliğinin ve izlenebilirliğinin artırılmasıdır. Genelgeden önce İlaç Takip Sistemi sadece ecza depoları ve eczanelerin stoklarını görebiliyordu. 1 Şubat 2020 tarihinde yürürlüğe giren yeni düzenlemeyle üretici ve ithalatçı stokları da görünmeye başlanmıştır. Böylelikle olası ilaç stokçuluğunun da önüne geçilmiş olacaktır. Genelgeye uymayan firmalara önce ihtar verilecek, gerekli düzeltmelerin yapılmaması hâlinde ise ilacın ruhsatı askıya alınabilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ARİFE POLAT DÜZGÜN (Devamla) – Bu kapsamda, düzenli olarak ruhsatlı ilaçların stok kontrolleri, kritik stok seviyelerinin kontrolleri yapılmaktadır. Vatandaşlarımızın başvuruları anlık olarak SABİM ve CİMER üzerinden değerlendirilmektedir. Yurt dışından ithal edilen ilaçların ülkemizde üretimi için ise yerelleşme çalışmaları devam etmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Meclis araştırma komisyonu kurulmasına şu an için ihtiyaç yoktur.

Hepinizin Regaip Kandili’ni kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Türkkan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'ün HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bahsedilen konu şu: Euro bazında güncelleme yapılırken ondan önce, bu güncelleme her senenin şubat ayında yapıldığı için, ilaç firmaları bu ilaçları piyasadan çekiyorlar, eczacılara vermiyorlar dolayısıyla bu ilaçları kullanan hastalar bu ilacı temin etmekte zorluk yaşıyorlar. Sizin anlattıklarımızla bunun arasında bir insicam kurulamadı.

Diğer bir konudan bahsedeceğim size: Sosyal Güvenlik Kurumunu öyle bir hâle getirdiniz ki Sosyal Güvenlik Kurumu şu anda her gün bir ilacın ismini vererek bunun ödemesinin önüne geçiyor. Yani bu ülkede “Siz fakirsenez, siz emekliysenez, siz yoksulsanız yaşama hakkınız yok, siz ölüň.” diyor Sosyal Güvenlik Kurumu, siz de ona alkış tutuyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç öyle bir şey yok Sayın Başkan.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Hiç öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

40.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün'ün HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, konuşmacının şahsına saygılarımızı ve aldığı eğitime olan inancımızı ifade ederiz ama konu ilaç olunca Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunda birçok eczacı milletvekilimiz varken bir genel cerrahın çıkıp meselenin özünden bu kadar kopuk bir konuşma yapmış olmasını da herhâlde kendisine değil, AK PARTİ Grup Yönetimine sormak lazım. AK PARTİ’de bir sürü eczacı var ve onlar bilirler ki mesele idrak edilmemiş çünkü konuya çok yabancı; söylenenler doğru.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Size mi soracağız kimi konuşturacağımızı ya. Kendi işine bak sen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cumhuriyet Halk Partisi olarak Fahrettin Koca'nın gözünün içine baka baka şunu söyledim ben burada, yanılmıyorsam da sizin yönettiğiniz bir bütçe oturumuydu: “Türkiye yurt dışından ithal kan ürünü arıyor ‘Yerlisini yapacağız.’ diye, 7 büyük firmanın sattığı kan ürünü hakkını Murat Sancak'ın Maxicells firmasına vermişler.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Maxicells kan toplama üniteleri kuracak, kurmamış; soğuk hava üniteleri kuracak, kurmamış -sözleşmede hep var- Silivre’de fabrika yeri almış, fabrikayı kurmamış; kanları toplayıp yurt dışına götürüyor. İki gün önce gazetelerde manşette idi. Türkiye'nin DNA açısından, genetik açıdan son derece stratejik bu bilgileri Almanya'ya gidiyor, Murat Sancak'a emanet. Murat Sancak ne yapıyor? Fabrikayı mabrikayı yapması gerekirken hiçbirini yapmamış ama dünyadan ucuz, tarihi yaklaşmış kan ürünü takip ediyor -normalde Türkiye’de eczanelere son kullanma tarihi bir yıldan az kalmış kan ürünü sokamazsın- bir ay kalmış, üç ay kalmış kan ürünlerini hastaneler üzerinden bütün kan ürünü hastalarına fatura ediyor, sonra ilaçta yerleşme, millileşme konuşuluyor. Sorun kur sorunudur, sorun meslek hakkı sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İlaç fiyatının düşmesine sağlık profesyonellerinin, eczacıların, sağlık emekçilerinin hiçbir itirazı yoktur ama kârlarını yüzdesel verirsiniz burada ilaç firmalarının da depolarında direnci, eczacıların da mağduriyeti olur.

İYİ PARTİ gayet iyi anlatmış, bu politika hastaları ilaçsız bırakıyor, bu politika eczacıların emeğini alıyor, emeği çalınanların sözcüleri milletten maaş alırken bir saygın genel cerrah... Ben tutup da laparoskopik cerrahide ne kadar ahkâm kesebilirsem söylediğiniz sözün de o kadar kıymeti vardır hanımefendi. Size teklif edildiğinde “Bunu bir eczacı meslektaşım konuşsun ki konuyu güzel anlatsın.” demelisiniz. Çıkıp da böyle bir ifadeye kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan...

41.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, her konuşmadan, her önergeden sonra benzer polemği yapmaktan inanın gına geldi artık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Kendisi sataştı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, sağlıkla ilgili politikaları eleştirebilirsiniz; burası konuşmak için var, konuşacağız fakat dönüp de grubumuza “Grup yönetimi neden konuşmacıyı şu olarak belirledi, bu olarak belirlemedi.” dersiniz bu had meselesi olur, yanlış olur. O zaman, bunu yaparsanız bizim de dönüp CHP Grubuna “Başka adam mı yok da seni grup başkan vekili yaptı?” deme hakkı doğar; bu, doğru olmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) Ne siz karışacaksınız ne biz karışacağız. Kaldı ki az önce konuşan arkadaşımız Sağlık Komisyonu Sözcüsü. Bir daha söylüyorum, az önce konuşan arkadaş grup... (CHP sıralarından gürültüler)

Sayın Başkan, müdahale eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Beyefendi bağırarak her şeyi söyleyecek, hak ettiği cevabı alınca bağıracaksınız. Böyle bir şey olmaz.

Bakın, Sayın Başkan, bir daha söylüyorum: Sağlık eleştirisi baş tacı, cevap veririz, vermeyiz ama grupların kimi konuşmacı yapacağı, kimi yapmayacağı eleştirisi büyük bir yanıştır. Bu yanışa ters örnek olarak bunu verdim yoksa üslubum ve tarzım bu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Kaldı ki çok sayıda eczacı arkadaşımız var, birisi yanımda. Konuşmacımız Arife Hanım Sağlık Komisyonu Sözcüsü olduğundan dolayı grup adına konuşmuştur. Bu bizim kendi takdirimizdir Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle bir üslup olursa bu kadar alkış alırsın grubundan çünkü bu, grubun da vicdanına uymayacak bir yaklaşımdır.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Ne kadar boş konuşuyorsun sen ya!

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Önce siz ne konuştuğunuza bakın ya, lütfen ya! Herkesin bir saygı içerisinde konuşması lazım!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, şunu söyleyeyim Sayın Başkan: Ben, hanımefendinin eğitimine duyduğum saygıyı, şahsına duyduğum saygıyı ifade ettim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Depremle ilgili doktorları konuşturdunuz burada be!

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Mesleğimize saygı duyacaksınız!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Konuşması eczacılarla ilgili bir konudur. Eğer konuda o kadar haklı olsaydınız, üstlendiği yoğun görevler sebebiyle Genel Kurulda çok da görmediğimiz eczacı milletvekilimiz gelip, ışığı havaya kaldırıp kendi konuşmacısından sonra fosforlu kalemle bir şeylerin altını çiziyor olmazdı. Meselenin izah edilemediği, yanlış şeyler söylendiği buradan belli.

Dünya kadar eczacı var. Eczacıların bekledikleri konuşma bu değil. Meselenin farkında olmayan bir konuşma yapıldı. Şimdi, tahmin ediyorum, o ışık söndürülecek, bu konuşma yaptırılmayacak.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Konuşmacıyı eleştirmek size düşmez, kusura bakmayın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bir eczacı konuşsaydı meseleyi bu kadar anlamamış bir konuşma yapmazdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Konuşmacıyı eleştirmek size düşmez. AK PARTİ Grubunun kimi konuşturacağı size düşmez, sizin haddinize değil. Size de sorarlar, depremle ilgili niye doktorları konuşturdunuz burada?

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Depremle ilgili doktor konuşturdunuz ya!

DERYA BAKBAK (Gaziantep) – Her mesleğe saygı duymaları gerekiyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Özel'e kalsa onun dışında kimse konuşmayacak.

BAŞKAN – Özgür Bey, toparlayalım.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisinin Grup Başkan Vekilleri çoklu yarışla, kapalı oyla, grubun takdiriyle, salt çoğunlukla seçilirler, Recep Tayyip Erdoğan'ın işaret ettiği 5 kişiye kupaya ezbere oy atanlar tarafından seçilenin bunu hatırlatma haddi yoktur. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) - Ayıp ya, çok ayıp!

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Hadi oradan be, hadi oradan!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Hadi be oradan, saygısız!

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Senin özür dilemen lazım Özgür, özür dilemen lazım.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bir milletvekiline hakaret edemezsin!

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Yakışıyor mu sana ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bir daha söylüyorum: AK PARTİ Grubunun ne yapacağını Özgür Özel belirleyemez. Bir daha söylüyorum: Konuşmacımız Sağlık Komisyonu Sözcüsüdür, çok da güzel konuşmuştur.

Kendisi eczacı, her şey şeyi söyleyecek, biz söyleyince kızacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz ve arkadaşları tarafından, Türkiye'nin ihtiyacı olan nitelikli ilaç üretimi, ruhsatlandırılması, yurttaşlara ilacın ucuz ulaştırılabilmesi ve ilaç bulunmaması sorununun giderilebilmesi amacıyla 25/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye'nin dış politikada son dönemde yaşadığı savrulmalar ve ülkenin yaşadığı kayıplarda büyükelçiliklere yapılan teamül ve liyakat dışı atamaların etkisinin belirlenmesi amacıyla 26/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

27/2/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 27/2/2020 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Grup Başkan Vekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Grup Başkan Vekili Engin Özkoç tarafından "Türkiye'nin dış politikada son dönemde yaşadığı savrulmalar ve ülkemizin yaşadığı kayıplarda büyükelçiliklere yapılan teamül ve liyakat dışı atamaların etkisinin belirlenmesi" amacıyla 26/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin (1644 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 27/2/2020 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Çeviköz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBU ADINAAHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, dün Hocalı katliamının 28'inci yıl dönümüydü. O nedenle sözlerime kardeş Azerbaycan halkına başsağlığı dileyerek başlamak isterim.

Bakü’de Büyükelçi olarak görev yaptım. İki devletin tasada ve kıvançta nasıl yan yana durabildiğini yakından gözlemleme şansına da sahip oldum. Büyükelçi olmanın önemli özelliklerinden biridir bu, ilişkileri dengelerken o ülkenin tasasını ve kıvancını paylaşabilmek. Şüphesiz, bunu sağlayabilmek için de liyakate uygun özel yetenekler gerekir. Maalesef, bugünkü önergemizin de temelini oluşturduğu üzere, saray tarafından atanan ve Türkiye Cumhuriyeti’ni dışarıda temsil eden bazı isimler bu özelliklerden yoksundur.

Bugün, ayrıca, Kırım’ın ilhakının da 6’ncı yıl dönümü. Bu ilhakı tanımadığımızı ve Kırımlı Tatar kardeşlerimizle dayanışma içinde olduğumuzu da bu vesileyle vurgulamak isterim.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’nin hâlihazırda yurt dışında 142’si büyükelçi, 13’ü de daimî temsilci olarak görev yapan 155 “büyükkelçi” unvanlı misyon şefi bulunmaktadır. Bu misyon şeflerinin 26’sı meslekten olmayan kişilerden seçilerek atanmıştır. Bu rakamlar şu anda yurt dışındaki büyükelçilik ve daimî temsilcilik misyon şeflerimizin yüzde 17’sinin meslekten olmayan şahsiyetlerden oluştuğunu göstermektedir. Türkiye Cumhuriyeti’nin ve Dışişleri Bakanlığımızın tarihinin hiçbir döneminde böyle bir oran görülmemiştir. Üstelik bu oran giderek azalacağı yerde, yükselmektedir. Geçmişte siyasi bir arka plandan gelenlerin ya da Sayın Recep Tayyip Erdoğan’la tanışıklık, yakınlık ya da kendisine danışmanlık ilişkisi içinde bulunanların büyükelçi olarak görevlendirilmeleri artık bir istisna olarak kabul edilebilir olmaktan çıkmıştır. Büyükelçi seçiminde esas, verilecek görevin gereklerini yerine en iyi getirebilecek olanı seçmek olmalıdır. Dolayısıyla elbette “Bütün büyükelçiler mutlaka meslekten gelen diplomatlar arasından seçilsin.” veya “Büyükelçilerin tümü meslek dışından seçilsin.” diye bir anlayış olması doğru görülmebilir. Ama son zamanlarda yapılan atamalara baktığımızda ciddi bir kayırma, liyakat yerine sadakat gibi bir kıstasın ön plana çıkarıldığı anlayışı artık tartışılmaz bir hâl almıştır. Vaktiyle milletvekili olmuş, bakanlık yapmış, yüksek bürokrat görevinde bulunmuş kişilikler, hatırı kırılmasın veya boşta kalmamasın diye teselli ve taltif edilmek üzere büyükelçi olarak atanmaktadırlar. Bu, hiçbir ciddi devletin tasarrufu olamaz; hiçbir ciddi devlet hiçbir görevi ulufe dağıtır gibi kullanamaz. Her görev belli bir hizmet için vardır ve bu görevlere yapılacak atamalarda aranacak, dikkate alınacak kıstaslar da atanacak kişinin o görevin gerektirdiği niteliklere sahip bulunup bulunmadığı açısından değerlendirilmelidir.

Şimdi, ben, bu düşünce ve eleştirilere iktidarın ne yanıt vereceğini aşağı yukarı kestirebiliyorum. Denecektir ki: “Büyükelçi atamaları için meslekten gelmiş olmak gibi bir şart yasalarımızda bulunmamaktadır.”

SALİH CORA (Trabzon) – Aynen.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Tabii yasalara dayandırılan görüşlerle hareket etmek iktidarın sadık bir uygulaması olsaydı bu gerekçeyi dahi haklı bulmak mümkündü.

SALİH CORA (Trabzon) – Geçmişte de öyle.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Ama Türkiye’de hukuk devleti olma ilkelerinin ayaklar altına alındığı bu dönemde durum hiç de öyle değil sayın milletvekilleri.

Bir başka iddia da şu olabilir, denebilir ki: “Efendim, sanki daha önce meslekten olmayan kişiler büyükelçi olarak hiç atanmamış gibi konuşuyorsunuz.”

SALİH CORA (Trabzon) – Hüseyin Pazarcı atandı.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, size meslek dışından büyükelçi olarak görevlendirilmiş birçok örnek verebilirim ama hiçbir grup önerimizde sözü edilen şahsiyetlerle kıyaslanabilecek durumda değildirler. Örneğin Hüseyin Ragıp Baydur, örneğin Hamidiye Zırlıslı kahramanı ve Başbakanlık da yapmış olan Rauf Orbay. Rauf Orbay, o sıralarda İngiltere’de Başbakan

olan Winston Churchill'in saygı duyduğu bir dostu olduğu için Londra'ya büyükelçi olarak atanmış ve görevi sırasında da Churchill'le sık sık baş başa yemek yiyebilme ayrıcalığına sahip olmuştur. Bu, bir büyükelçi için çok büyük önem taşıyan bir ayrıcalıktır ve böyle bir avantajdan devletin sırf "Bu kişi meslekten değildir." diye yararlanmaması eksiklik oluşturur ancak Dışişleri Bakanlığı, özel bir sınavla girilen, meslek içinde terfi amaçlı özel sınavları olan ve bütün bu açılardan bakıldığında bir özel ihtisas kurumu olarak kendi bünyesine kattığı kişileri eğiten, yetiştiren ve zamanı geldiğinde de misyon şefi olarak görevlendiren bir kurumdur.

Dışişleri Bakanlığı mensubu tüm meslektaşlarımızın bugün Bakanlığın içinde sokulduğu durumdan sıyrılarak yeniden dünya diplomasisi gözündeki saygın konumuna kavuşmasını sağlamak amacıyla büyük bir özveri içinde çalıştıklarını biliyor; onların bu çabalarıyla da gurur duyuyorum. Böyle bir kadronun içinden 26 misyon şefi seçerek göreve göndermek yerine atandıkları göreve ehil oldukları hususunda tartışma yaratan şahsiyetlerin görev almaları sadece hizmet açısından sakınca yaratmakla kalmıyor, bunun yanı sıra meslekte gerekli kademeleri geçerek büyükelçilik sırası gelmiş diplomatların önünün kesilmesi gibi heves kırıcı ve son derece yadırganan bir uygulama olarak da öne çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Bağlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Hatip.

AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (Devamla) – Meslek dışından bir şahsiyetin büyükelçiliğe atanması, ancak o görev için meslek içindekilere oranla daha ağır basan nitelik ve özelliklere sahip olması hâlinde kabul edilebilir ve hizmet yararına bir tasarruf olarak yorumlanabilir. Biz iktidarın böyle bir seçicilik içinde olmadığını görüyor, Dışişleri Bakanlığı mensuplarının da bu şekilde küçümsenmelerini son derece yakışsız bir devlet anlayışı olarak görüyoruz.

İşte, bu nedenle, Türkiye'nin etkin bir dış politika oluşturabilmesi için alınacak önlemlerin oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddelerine göre Meclis araştırma komisyonu kurulmasını arz ve teklif ediyoruz.

Hepinize saygılar sunarım.(CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ PARTİ Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇELİK (İstanbul) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; saygıyla selamlıyorum Genel Kurulu.

Yeni Hükûmet sisteminde Resmî Gazete'de yayınlanan 10 Temmuz 2018 Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle "(I) sayılı cetvelde yer alan büyükelçiler, valiler, TRT müdürleri, MİT Başkanını Cumhurbaşkanını atar." hükmünden sonra parlamenter sistemde üçlü kararnameyle yapılan atamalar Cumhurbaşkanını kararı ve tek imzasıyla yapılır hâle geldi.

Parlamenter sistemde Dışişleri Bakanlığında yapılan meslek giriş sınavı, arkasından sınavla kâtiplik, başkâtiplik, konsolosluk gibi süreçlerden sonra, ortalama yirmi yıllık bir hizmetten sonra büyükelçi ataması yapılabiliyordu. Son dönemde yapılan büyükelçi atamalarında mesleki tecrübe yok, liyakat yok; ortak özellikleri AK PARTİ'li olmaları.

Bu şekilde atanan büyükelçilerin bir kısmının isimlerini ifade etmek isterim: Egemen Bağış, Çek Cumhuriyeti; Merve Kavakçı, Kuala Lumpur; Şaban Dişli, Lahey; Murat Mercan, Tokyo; Emin Önen, Çin; Lütfullah Göktaş, Vatikan; Mahinur Özdemir, Cezayir; Ayşe Sayan Koytak, Kuveyt; Fazilet Dağcı Çılgık, Lüksemburg.

Büyükelçilik şereflî, onurlu bir görev; sporcuların ifadesiyle “Ay yıldızlı formayla Türkiye’yi temsil etmek.” demek.

Bu millî formayla ASALA tarafından görevinde şehit edilen büyükelçilerimizin bir kısmının ismini hatırlatmak isterim: Daniş Tunalıgil, Viyana Büyükelçimiz; Mehmet Baydar, Los Angeles; İsmail Erez, Paris; Taha Carım, Vatikan; Şarık Arıyak, Sydney; Ahmet Galip Balkar, Belgrad. Bu şehitler makamına şehit Viyana Büyükelçimiz Daniş Tunalıgil’in makamına ülkücü şehit Mustafa Eroğlu’nun katili Ozan Ceyhun atandı.

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok ya. Yargı kararını getirin, özür dileyelim.

AHMET ÇELİK (Devamla) - Bunu savunmayın, AK PARTİ’liler bunu savunmayın. Bizim içimiz yanıyor, bunu savunmayın lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Yargı kararı var mı?

AHMET ÇELİK (Devamla) - Yargı kararında dava düştü, savunmayın bunu. Bunun savunulacak bir tarafı yok.

Mustafa Eroğlu, 31 Temmuz 1980’de İstanbul Sarıyer’de ramazan günü iftara yakın saatlerde içinde Ozan Ceyhun’un da olduğu DEV-YOL’lu militanlar tarafından şehit edildi. DEV-YOL’un şehit ettiği yüzlerce ülkücüden birkaç ismi hatırlatmak anlamında paylaşmak isterim: Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak Bey, MHP İstanbul İl Başkanı Recep Haşatlı, MHP Ağrı İl Başkanları Mustafa Kılıçaslan, İsa Eraslan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÇELİK (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Çelik.

AHMET ÇELİK (Devamla) – Yine DEV-YOL Başbakan Nihat Erim’i de şehit etmişti arkadaşlar.

Ozan Ceyhun, cinayetten sonra Avusturya’ya, sonra Almanya’ya sığınyor. Hakkında gıyabi tutuklama kararı veriliyor. INTERPOL kırmızı bültenle arıyor, yakalanıp ifadesi dahi alınmıyor. Olaydan yirmi yıl sonra dava zaman aşımından düşüyor. Ozan Ceyhun daha sonra kendi isteğiyle Türkiye Cumhuriyeti uyruğundan çıkıp Alman uyruğuna geçiyor. Almanya’da Yeşiller Partisinden milletvekili oluyor, Ermenilerin soykırım iddialarını destekliyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hepsi yalan bunların.

AHMET ÇELİK (Devamla) – 2005 yılında AK PARTİ Ozan Ceyhun’u Türkiye Cumhuriyeti uyruğuna alıyor, AK PARTİ’den 25’inci, 26’ncı Dönem milletvekili adayı yapıyor. Şehit Viyana Büyükelçimiz Daniş Tunalıgil’in makamında şehit Mustafa Eroğlu’nun katili oturamaz. Türkiye’yi DEV-YOL’cu bir katil temsil edemez.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun. (HDP Sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önceki gün Sol Yayınlarının sahibi, yazar, yayıncı Muzaffer İlhan Erdost’u kaybettik. O, hem kendi adını hem de 12 Eylülde Mamak işkence merkezinde yaşamını kaybeden kardeşi İlhan Erdost’un adını taşıdı. Sol-sosyalist camiaya ve tüm insanlığa çok büyük faydaları ve katkıları olan Değerli Muzaffer İlhan Erdost’u ve ismini kendi ismiyle yaşattığı kardeşi İlhan Erdost’u burada saygıyla anıyoruz; ruhları şad olsun.

Çanakkale'nin Yenice ilçesinde bulunan Nesko Madencilige ait bakır madeninde çalışan işçiler üç aydır maaşlarını alamıyor. İşçileri, üyesi olduğu DEV MADEN-SEN'den ayrılmaları konusunda "Ya işinize devam eder ya sendikanıza" diye bir ikilem içerisine sokup işçilere üç aydır maaş vermayerek, mobbing uygulayarak, işten atmaya dönük bir çalışma içindeler ve şu anda 11 işçinin işine son verilmiş. Bu işçiler yeniden işlerine geri alınmaları için kendilerini maden ocağına kapatmış durumdalar. Burada özellikle açlık, yoksulluğun ve buna bağlı olarak intiharların yoğunlaştığı bir dönemde işçilerin sesine, Nesko Maden işçilerinin sesine kulak vermek zorundayız.

Değerli arkadaşlar, CHP Grubunun verdiği önerge üzerinden devam etmek isterim. Hükümet mensupları, bürokratlar, üniversiteye rektör atamaları... Bu liste uzar gider ve gerçekten burada bir liyakat aramak bir kenara, kendi alanında yetkin olmayan ve bazen de rektör atamaları için özel olarak birkaç saatlik yasa çıkaran bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. Liyakate göre değil, yandaşlığa, akrabalığa göre atama yapıldığını bilmeyen yoktur. Ülke, âdeta bir aile şirketi gibi yönetilmektedir ve yandaşlara yönettirilmektedir. Bakın, 1 milyon dolar iş takip parası aldığı belgelenmiş olan Egemen Bağış, Prag'a büyükelçi olarak atanıyor. Yine, aynı şekilde, Şaban Dişli, AKP'nin eski milletvekili ve FETÖ'nün siyasi ayağının bulunmasıyla ilgili özel olarak üzerinde durulması gereken isimlerden biri olduğu hâlde, âdeta ödüllendirilmesine onu da büyükelçi olarak atayabiliyorsunuz. Burada tabii ki aklımıza şunlar geliyor: "Acaba FETÖ davasıyla ilgili bir bildiği var da onları susturmak için aynı zamanda böylesi rüşvetlere de mi başvuruluyor?" diye düşünmemek elde değil.

Bugün, KPSS'de coğrafya alanında Türkiye 1'incisi olan Alparslan Uysal mülakatla eleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Ve Alparslan gibi nice yetenekli ve sınavlarda oldukça yüksek puan çeken gençlerimizin atamasının yapılmadığını; mülakatlarla, okudukları kitaplar, şiirler, takip ettikleri gazeteler üzerinden, aslında "AKP'li misin, değil misin?" gibi bir teste yeniden tabi tutulduklarını hepimiz biliyoruz ve buradan ataması yapılmayan bütün gençler adına bir kez daha seslenmek istiyoruz: Bu atamalar yapılmalıdır ve burada yandaşlık değil, liyakat aranmak zorundadır.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Trabzon Milletvekili Salih Cora konuşacak.

Buyurun Sayın Cora. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu tarafından verilen öneri hakkında grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, büyükelçilerin görevi, Türkiye Cumhuriyeti'ni temsil etmek, vatandaşımızın hak ve hukukunu korumak, görev yaptıkları ülke ile Türkiye arasındaki dostluk ilişkilerini güçlendirmek, gerektiğinde belirli konularda müzakere ve temaslarda bulunmaktır. Türk dış politikalarının oluşturulmasında görev alacak, devletlerle ikili ilişkilerin siyasi, ekonomik ve kültürel boyutları ile uluslararası hukuk çerçevesinde muhakemesini gerçekleştirecek kabiliyetteki kişiler ister içeriden ister dışarıdan atansın, bu yetki şu andaki mevcut mevzuatımıza göre yürütme erkine aittir. Yürütme erki bu yetkisini hukuka uygun bir şekilde kullanmaktadır. Bu minvalde, önergede ismi zikredilen büyükelçiler mevzuata uygun bir şekilde atanmıştır. Kendileriyle ilgili iddiaların, ithamların ve suçlamaların hakikatle hiçbir ilgisi bulunmamaktadır. Şahsiyetlerine yönelik tezyif edici ifadeleri ve yakıştırmaları reddediyor, hakaret olarak değerlendiriyoruz.

Değerli milletvekilleri, bir tespitin daha altını çizmek istiyorum. Dünyada en fazla diplomatik temsilciliği bulunan ülkelerden biri Türkiye'dir. Bu, esasında gurur verici bir tablodur. Şu anda 174 ülkenin 142'sinde temsilciliğimiz bulunmaktadır. Bilmenizi isterim ki bizim dış politikadaki vizyonumuz girişimci ve insani dış politikadır. Biz, bu vizyona uygun isimler belirlerken bir taraftan da atama yapılacak ülkeye uygun isimler belirlemektediriz. Bizim şu andaki en başarılı büyükelçilerimizin dışarıdan atananlar olduğu ifade edilmektedir. Hâlihazırda 18 büyükelçimiz, dışarıdan, istisna kadro imkânından yararlanılarak atanmıştır. Lakin, mevcut büyükelçilerimizin yüzde 90'ı ise Dışişleri mensubu olan kişilerden yani diplomatlardan oluşmaktadır. Bir başka ifadeyle, bizim, meslek içerisinden büyükelçi atanmasına karşı bir tavrımız bulunmamaktadır. Olaya meslek taassubuyla yaklaşmak büyük bir yanılğı olur. Bu öneriyi Hariciyedeki monşer lobisinin bir uzantısı olarak değerlendiriyoruz. Biz, geçmişte, dışişleri bakanlarını karşılamayan büyükelçileri biliyoruz, burunlarından kıl aldırmayan o meşhur diplomatları da çok iyi hatırlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, denenmemiş, örneği bulunmayan bir uygulamayı hayata geçirme çabası içerisinde değildir. Amerika Birleşik Devletleri'nde ve birçok ülkede dışarıdan büyükelçi ataması yapılmaktadır. Bir ülkeye atanacak büyükelçinin, o ülkede doğmuş bir Türk olmasının veya çifte vatandaşlığının bulunmasının ne gibi bir sakıncası olabilir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SALİH CORA (Devamla) – İngiliz kökenli olmayan birisi Londra Belediye Başkanı olabiliyor. Yine, Amerika Birleşik Devletleri kökenli olmayan İbrahim Baycora New Jersey eyaletinde Paterson şehrine Emniyet Müdürü olabiliyor. Bunlar başka ülkelerde yadırganmıyor. Biz, atadığımız bir büyükelçinin çifte vatandaş olmasını veya kendi vatandaşımızın atandığı ülkede uzun süre yaşamış olmasını tehdit, tehlike veya sakınca olarak nasıl değerlendirebiliriz? Bu kabul edilebilir bir durum değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Önengenin aleyhinde olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Trabzon Milletvekili Salih Cora'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Cora büyükelçilerle ilgili konuştu. Adalet ve Kalkınma Partisinin bu konuşmadaki tercihi de Sayın Cora oldu.

Konuşmasındaki incitici taraf şu: Bir kez, Türkiye'nin dış politikasını yürüten değerli diplomatlarımız şunu hak etmez: “En başarılılar dışarıdan atananlar.” Bu söz hangi kriterle göre söyleniyor? O kadim dış politika geleneğini temsil edenlere “Monşerler diplomasisine son.” deyip gelenler: Monşerler diplomasisi, Türkiye'nin, soğuk savaş döneminde Rusya'nın komşusu, ta Amerika'nın da müttefiki olmayı yönetebilmiş.

Biraz önce, isimleri anılan ve anılmayan, ASALA terör örgütü tarafından hedef alınan, şehit edilen ve Türkiye Cumhuriyeti'nin dış politika geleneğini temsil eden bu hariciye geleneğine büyük bir hakaret edilmiştir; bu hiç doğru bir yaklaşım değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Özgür Bey, toparlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sorduğu sorunun cevabını da söyleyelim: Siz çifte vatandaş ya da Türkiye’den dışarıya gitmiş birisini atarsanız ne olur: Bir; şundan emin olun, bu işi bilen herkes size söyler ki siyasi sığınmacıları sığındıkları ülke yani şimdi görev yaptığı -Avusturya’ya ilk sığındı- ülkenin gizli teşkilatı sorgular. Almanya’ya gitti, Almanya sorgular, irtibatını kesmez, ilişkisi sürer. Sizin Avusturya’ya yolladığımız kişi, Türkiye Cumhuriyeti’nden Avusturya’ya siyasi sığınmada bulunmuş, Türkiye’de cinayetle suçlanmış, yargılanmış, zaman aşımından düşmüş birisidir. İsim odur, budur değil, o kişiyle ilgili başka birçok isim de telaffuz edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ama “Bir başka ülkenin vatandaşlığına geçmiş birisi.” diyorsunuz ya Sayın Cora, ben içime şunu sindiremiyorum: Kuala Lumpur Büyükelçimin, burada önümüzde... “Şimdiye kadar tabiiyetinde bulunduğum her türlü devlet tabiiyetini ve egemenliğini reddettiğime, bundan böyle ABD Anayasası’nı ve yasalarını iç ve dış düşmana karşı savunacağıma, ABD’ye bağlılık ve sadakat göstereceğime, kanunun gerektirdiği hâllerde ABD ordusuna hizmet vereceğime yemin ederim. Tanrı yardımcım olsun.” diyen kişiyi Kuala Lumpur’a atadınız, bayrağımızı alıp da devleti temsil ediyor ya, bu atamaya da yazıklar olsun, bu zihniyete de yazıklar olsun! (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

44.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; aslında bu konuyu, biliyorsunuz, dün de konuştuk, evvelsi gün de konuştuk, grup toplantılarında liderler düzeyinde de gündem oldu. Tekrar buraya gelme sebebinin ne olduğunu, arka planında ne olduğunu hepimiz biliyoruz. Fakat konuşmacı arkadaşımızın “monşer diplomasisi” ifadesinden yola çıkarak, tüm Dışişleri camiasını rencide ettiği iddiasını Özgür Bey’in, doğru bulmuyorum. Oradaki kastımızı daha önce de ifade etmiştik.

Biz de dünyayı geziyoruz, değişik STK’lerle toplantılarda bir araya geliyoruz. Eski yıllarda, bazı yerlerde bazı bürokratlarımızın, büyükelçilerimizin sadece törenlerde gözüktüğünü, STK’lere ve başka hiçbir Türk yapısına, ilişkilerine imkân vermediğini hepimiz üzümlere takip ediyoruz. Eleştirimiz, Türk olmaktan gurur duyduğunu söyleyemeyenlerdir; Türklerin derdini, sıkıntılarını masaya yatırmayı zül addedenlerdir. Dolayısıyla, muhatabımız, tüm Dışişleri falan değil, işini iyi yapmayan bürokratlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Fakat Sayın Başkan, az önceki tartışmada 28 Şubatla ilgili çok demokrat -turnak içerisinde- bir söylem görmüştük. Sözüm ona, Özgür Bey başta olmak üzere tüm partisi 28 Şubatta demokrasinin yanında yer almışlardı. Biz de bunun böyle olmadığını, tarihî kayıtlarda var olduğunu ifade etmiştik.

Az önce Özgür Bey’in büyük bir coşkuyla okuduğu Amerikan vatandaşlığına geçiş metninin, aslında, 28 Şubat yıllarında, başı kapalı olduğundan dolayı burada vekil olmadığı için mecburen usulî bir işlem den dolayı olan bir tarihî hatıra olduğunu unutmuş olduğunu gördüğümüzü üzümlere ifade etmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, şu anda Amerikan vatandaşı mı değil mi, onu söyleyin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakınız, Sayın Başkan, isterdim ki Özgür Bey “Bazı yanlış atamaları var bizim kriterlerimize göre.” desin fakat Kuala Lumpur’daki atamayla ilgili “Bir hakkın teslimi için geç kalmış bir atamadır, iyi yapmışsınız.” demesini de beklerdim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hani vesayete karşılardı ya, o yüzden sapla samanın karışmaması lazım Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Şu an Amerikan vatandaşı mı değil mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

45.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar...

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Hâlen Amerikan vatandaşı.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekili konuşuyor arkadaşlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Turan, bir hakkı teslim edecekseniz alın partiye yönetici yapın, bir hakkı teslim edecekseniz alın partinize milletvekili yapın. Hakkı teslim etmek için Kuala Lumpur’a veya başka bir yere, Dışişlerinde o kadar seçkin bürokrat sıra beklerken gönderip de devleti temsil ettireceksin...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ne hakkıymış! Kimin hakkını kime teslim ediyorsunuz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O, Amerikan Büyükelçiliği metni değil ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben sana şunu söylüyorum: Her türlü devlet tabiiyetini ve egemenliğini reddetmiş, her türlü devlet, Türkiye Cumhuriyeti... Diyor ki: “Şimdiye kadar tabiiyetinde bulunduğum her türlü devlet tabiiyetini ve egemenliğini reddettiğime...” Türkiye Cumhuriyeti’nin tabiiyetini reddediyor, egemenliğini reddediyor bu yemini eden. O kişi devleti temsil etmekte görevlendiriliyorsa, bu, hakkın teslimi falan değil; bu, bir hakkın suistimali, milletten aldığımız yönetim hakkının suistimali.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Merve Kavakçı milletvekili olamamıştı da o yüzden Amerika’ya gittiyse bu süreçte milletvekili yapmanın önünde ne engel var, elini tutan ne? Yapsaydınız milletvekili.

METİN YAVUZ (Aydın) – Sana mı soracağız!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bu yemini etmiş birisini büyükelçi yapmanızı kınıyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, gündeme geçelim.

Buyurun Sayın Turan.

46.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasının 28 Şubatın ruhuna uygun bir açıklama olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, konunun uzaması taraftarı değilim fakat söylemeden geçemeyeceğim, bakın, bugün hep beraber, Erbakan Hoca başta olmak üzere tüm 28 Şubatın hatıralarını beraberce hatırladık, demokrasinin yanında olduğumuzu ifade ettik. Eğer...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Top çevirme, top.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne terbiyesizce bir ifade bu ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam Bülent, tamam.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ne kadar ayıp şey bunlar!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bülent, tamam.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, Sayın Başkan, böyle ahlak dışı bir yaklaşım olmaz.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, her şeyi söylüyor, dinliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili... Özgür Bey... Lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama olmaz ki Sayın Başkan böyle...

Her ağzımızı açtığımızda bir laf geliyor buradan. Bu ayıp bir şey. Bakın, Grup Başkan Vekili olmayı bırakın, bir vekil konuşurken dinlenir Sayın Başkan. Yani Merve Kavakçı'yla ilgili her şeyi söyleyecek, daha ilk cümlemizde oradan öyle... Olmaz, yakışmaz arkadaşlar, hoş değil yani.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç yakıştıramıyorum Sayın Başkan.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sizinkiler yaparken ne olacak!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, sözümüzün özeti şu: Bugün 28 Şubatın arifesinde Sayın Grup Başkan Vekilinin konuşması o zamanki ruha uygun bir konuşma olmuştur, yakışmamıştır Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu bir ithamdır ama böyle bir çamurun üzerimize yapışmayacağı, 28 Şubat süreciyle ilgili değerlendirmemizde mevcuttur.

BAŞKAN – Peki.

Çok teşekkür ederim Özgür Bey.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ya, “Bu kadına haddini bildirin!” diyen zihniyet kimin zihniyetiydi?

SALİH CORA (Trabzon) – Kürsüyü işgal eden kimdi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne kadar ayıp!

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye'nin dış politikada son dönemde yaşadığı savrulmalar ve ülkenin yaşadığı kayıplarda büyükelçiliklere yapılan teamül ve liyakat dışı atamaların etkisinin belirlenmesi amacıyla 26/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama istiyorum Sayın Başkan.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Geçti, geçti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, oylama işlemi başlamadan geçmez.

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Taşçer, Sayın Sümer, Sayın Tığlı, Sayın Antmen, Sayın Şevkin, Sayın Bülbül, Sayın Aygun, Sayın Şener, Sayın Çelebi, Sayın Şahin, Sayın Kaya, Sayın Hancıoğlu, Sayın Bulut, Sayın Barut, Sayın Baltacı, Sayın Bakırlioğlu, Sayın Özdemir, Sayın Özel, Sayın Çeviköz, Sayın Tokdemir.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, Türkiye'nin dış politikada son dönemde yaşadığı savrulmalar ve ülkenin yaşadığı kayıplarda büyükelçiliklere yapılan teamül ve liyakat dışı atamaların etkisinin belirlenmesi amacıyla 26/2/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.44

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.55****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

25/2/2020 tarihli 60’ıncı Birleşimde, İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülen 173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm, 1 ila 14’üncü maddeleri kapsamaktadır.

Teklifin birinci bölümü üzerinde, İYİ PARTİ Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi konuşacaktır.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 173 sıra sayılı Yasa Teklifi’nin birinci bölümü üzerine söz aldım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İdlib’de şehit düşen yiğitlerimize rahmet diliyor, ruhlarına şadlık istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ha Mustafa Erol, ha Mustafa Eroğlu; ikisi de bizim, ikisi de ülkücü, ikisi de şehit; ruhları şad olsun.

Ülkü Ocakları eski Genel Başkanı Suat Başaran bir makale yazmış, okuyorum, diyor ki Suat Başaran, “Neden? Neden bu icraatı savunmak zorundayız? Neden en küçük eleştiri hakkımız bile yok? Neden? Anladık, ülkenin büyük bir beka sorunu var. Anladık, ülke ateş çemberinden geçiyor. Anladık, Hükümeti millî çizgiye çektik. Hepsini anladık fakat Allah aşkına söyleyin, Ozan Ceyhun’u neden savunuyoruz, ne adına, hangi beka adına? Bizim bilmediğimiz ve sizin bildiğiniz ne var, söyleyin; Allah aşkına söyleyin, tek bir gerekçe söyleyin; ülkemizin bununla sağlayacağı tek bir kazanımdan söz edin.”

(x) 173 S. Sayılı Basmayazı 25/2/2020 tarihli 60’ıncı Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, dün 26 Şubat 2020'ydi, bundan tam yirmi sekiz yıl önce Rusya'nın kıskırttığı alçak Ermeni çetecilerinin Azerbaycan Hocalı'da Türk'e olan kinini kusup 106'sı kadın, 63'ü çocuk, 70'ten fazlası yaşlı olmak üzere toplam 613 Türk'ü canavarca katlettiği günün yıl dönümüydü; hamile kadınların karınlarındaki çocukların cinsiyeti üzerine kumar oynayıp karınlarının yarıldığı, çocukların kafalarının kesilip kale direği ve top yapılarak maçlar yapıldığı o kahrolası acı günün yıl dönümü. Bu soykırıma bütün dünya sessiz kalsa da biz İYİ PARTİ'liler, biz ülkücüler asla sessiz kalmayacağız. Ölenlerin ruhlarını Tanrı şad eylesin.

Avrupa Parlamentosunda Ermeni soykırım tasarısına destek veren Ozan Ceyhun'u daha önce Büyükelçisi Ermeni çeteciler tarafından şehit edilen Viyana Büyükelçiliğine atayanlara da mübarek olsun.

Değerli milletvekilleri, şimdi de 2 cesur gazeteci, mesleği gazetecilik olan 2 değerli dostumun başına gelenlerden bahsedeceğim. Yeniçağ gazetesi yazarlarından Batuhan Çolak ile Murat Ağirel'in kişisel verilerinin çalındığını hepimiz duymuşsunuzdur. Her 2 gazeteciyle de dün telefonla görüştüm. AK PARTİ Genel Başkanının "Libya'da birkaç şehidimiz var." açıklamasından sonra her 2 gazeteci de Twitter hesaplarından şehitlerimizle ilgili paylaşımlar yapmışlar. O andan itibaren, her ikisine de isimsiz hesaplardan paylaşımlarının kaldırılması için telefonlar gelmeye başlamış, kaldırmayacaklarını söyleyince de tehdide dönüşmüştür. Sonrasında ise her ikisinin de hem sosyal medya hesapları hem de mail hesapları ele geçirilmiş ve sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlar kaldırılmış, her birinin ayrıca on beş, on altı yıllık mail hesaplarındaki iletiler alınmış hatta haritalardan nerelere gittikleri konusundaki imajlar da alınmıştır. Arkadaşlarımızın hesaplarını geri alma çabaları da sonuç vermemiş, hatta yeni şifre talepleri kendi telefonlarına gelmesi gerekirken kodlar kendilerine gelmemiştir. Bilenler bilir, bu hesaplara kaydolurken şifre değişikliği için telefon ya da başka bir mail adresi bildirilir. Şifre unutulur ya da başkası tarafından ele geçirilirse işlem sonrası daha önce bildirilen telefona ya da mail adresine kod istenir, bu koda göre de yeni şifre belirlenir. Gazeteci arkadaşlar, daha önce belirtilen telefon numaralarına kod istedikleri hâlde, kayıtlı telefonların doğruluğu da sistem tarafından kontrol edilmesine rağmen, telefonlarına istenilen kodlar gelmemiştir; bu durum da göstermektedir ki kişisel verilerin ele geçirilmesi operasyonu organize bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Yine, anlaşılıyor ki GSM şirketleri de bu organizasyonun içindedir.

Şimdi, ben Turkcell Yönetim Kuruluna şöyle bir baktım. Turkcell Yönetim Kuruluna baktığımda BİM marketler zincirinin Yönetim Kurulu üyesi Ahmet Akça'nın Turkcell Yönetim Kurulu Başkanı olduğunu gördüm. Yine, AKP eski milletvekili ve Bakanı Atilla Koç, eski milletvekili ve Bakan Hilmi Güler, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Bülent Aksu ve Varlık Fonu Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Aydın'ın Turkcell Yönetim Kurulu üyesi olduklarını gördüm.

Anayasa'nın 20'nci maddesi ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Yasası'na aykırı bir şekilde arkadaşlarımızın şifreleri ele geçirilip yapılan paylaşımlar silinmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi, kanunun geneline geçiyorum. Bazı bölgelerimizde kullanılan özellikle de İsrail menşeli tohumlar sebebiyle toprağın yapısı bozulmaktadır. Tekrar ekimde ise GDO'lu tohum kullanılmadığı takdirde ürün alınamaz hâlde gelmiştir. Ülkemizin toprağının ve endemik bitkilerinin korunması stratejik öneme sahiptir. Türkiye kuraklık ve tuzluluk sorunu olan bir ülke değildir.

Sayın milletvekilleri, maalesef GDO'lu ürünlerin insan, hayvan ve çevre sağlığı üzerindeki etkilerini gösteren uzun dönemli çalışmalar bulunmamaktadır. Güvenlik çalışmaları da ancak bu ürünleri üreten firmalar tarafından yapılmakta, yapılan çalışmalar ise Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi tarafından onaylanmaktadır. Yine, bu ürünler, patentli olduğu için bağımsız bilim insanlarının,

üzerlerinde araştırma yapabilmesi de şirketin iznine tabidir. Kâr hırsının dünyada bu kadar yüksek olduğu değerlendirilirse bu izinlerin de verilmeyeceği açıktır. Kaldı ki bir şekilde bir çalışma yapıldı, bu çalışmanın yayınlanması da yine şirketin iznine tabidir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde de güvenli gıda tüketiminin bir an önce sağlanması gerekmektedir. Sizlere Batı ülkelerinden birkaç örnek vereceğim. İngiltere’de ve bazı Avrupa ülkelerinde klorla işlem görmüş tavuk satışı 1997 yılından itibaren yasaktır. Aynı yasak Rusya’da 2010 yılından beri uygulanmaktadır. Bütün dünyada tahıl çubukları, yulaf ezmesi ve benzeri ürünler, vitamin ve mineral içeren sağlıklı besinler olarak kabul edilir. Danimarka Veterinerlik ve Gıda İdaresi, bu barlar düzenli tüketildiği takdirde, çocukların karaciğer ve böbreklerini olumsuz yönde etkileyebilecek miktarda toksik madde içerdiğini bilimsel olarak tespit etmiştir. Hâlbuki ülkemizde tüketilen en popüler ürünlerden olan bu çubukların yasaklanması ya da ne olup olmadığı hakkında hiçbir çalışma olmaması inanılır gibi değildir.

Tüm dünyada yetiştirilen soya fasulyesinin yüzde 82’sinin, genetiği değiştirilmiş organizma şeklinde olduğu bilinmektedir. Allah’tan, ülkemizde soya tüketimi son derece azdır. GDO’ların insan vücudu üzerindeki etkileri tam olarak incelenmediği için bizde yasaklanmamasına rağmen Avrupa ülkelerinde yasaklanmıştır.

Trans yağların zararları ise ayrı bir sorundur. Margarinlerin toplam ağırlığının yaklaşık yüzde 15’i trans yağdır ve yine Kanada, İsviçre, Danimarka gibi birçok ülkede kullanımı yasaklanmıştır. Yine birçok ülkede gıdada kullanılacak trans yağların miktar ve oranlarını sınırlayan yasalar vardır.

Değerli milletvekilleri, şimdi çok kısa olarak hayvancılığın sorunlarına da değinmek istiyorum. Ülkemiz hayvancılık açısından uygun çevresel koşullara sahip olmasına rağmen yapısal sorunlar ve uygulanan politikaların yetersiz oluşu, hayvancılık sektöründe önemli sorunların yaşanmasına neden olmaktadır. On sekiz yıllık AK PARTİ hükûmetleri, küçük ve büyükbaş hayvan üreticilerini yoksulluk ve yokluk içinde bırakmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Konya Ovası, Harran Ovası gibi birçok alana rağmen son yıllarda saman bile dışarıdan ithal edilmektedir. Hayvancılık sektörünün önündeki sorunların, konunun uzmanları tarafından yapılacak kapsamlı bir altyapı planının çıkarılması ve bu planın hayata geçirilmesi, ayrıca, hayvancılık ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulmasıyla aşılabileceğine inanmaktayız. Yine, özellikle yerleşim alanlarıyla iç içe olan hayvancılık işletmelerinin insan ve çevre sağlığını tehdit etmeyecek alanlara çıkarılması da gerekmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle, eksiklerine rağmen teklifi genel olarak desteklediğimizi belirtiyor, yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, İzmir Milletvekili Sayın Hasan Kalyoncu.

Buyurun Sayın Kalyoncu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, İdlib’de kahpe saldırılar sonucu şehit olan kahramanlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum. Aynı zamanda, mübarek Regaip Kandili’mizin Türk İslam âlemine hayırlar getirmesini diliyorum.

Tarihe baktığımızda, standartlaşma konusundaki çalışmaların 18'inci yüzyılda Avrupa'da başladığı söylene de aslında ilk düzenleme 15'inci yüzyılda Osmanlı'da görülmüştür. Çeşitli ürünler için standartlar geliştirilmiş, tüketicinin korunmasına yönelik tedbirler alınmıştır. Standartın bugünkü anlamında kullanıldığı ilk yazılı örneklerinden biri, dünya tarihine geçen, Sultan II. Bayezit'in Kanunnâme-i İhtisab-ı Bursa fermanıdır. Bu belgede, kalite, boyut, ambalaj gibi konularda standartlar tespit edilmiş, narh ve ceza hükümlerine yer verilmiş ve bugünkü sisteme benzeyen bir sistem kurulmuştur. Bu kanunname dünyanın ilk standart kanunu olarak bilinmektedir.

Tarihimizin önemli bir unsuru olan Ahi teşkilatı ve lonca yapılanması da üretimin, dağıtımın ve satışın standartlarını belirlemiş ve izlemiştir, tüketicinin haklarının korunmasını sağlamıştır.

Müzakere ettiğimiz bu teklif, piyasaya arz edilmesi hedeflenen, hizmete sunulan tüm ürünlerin güvenli ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olmasını sağlamak, piyasa gözetimi ve denetiminin esasları ile yetkili kuruluşların görevlerini ve iktisadi işletmeciler ile uygunluk değerlendirme kuruluşlarının yükümlülüklerini belirlemektir. AB ülkelerine yapılacak ihracat için zorunlu olmakla birlikte, AB üyesi olmayan ülkelere ihraç edilen, üretilen mallarda hedef ülkenin beklentilerinin gözetilmesi yanında Türk malı imajı korunmaktadır. Ancak iç piyasada ihraç fazlası olarak satışa sunulan ürünlerin bulunduğu gerçeğinden hareketle, hedef ülkenin AB üyesi olup olmadığını ayırt etmeden, tüketicinin ürün güvenliği konusunda korunması sağlanmalıdır. Yetkili kuruluş tarafından hazırlanacak teknik düzenlemelerin gerek bütün güvenlik kurallarını içerecek şekilde gerekse orantısız etki yaratmayacak şekilde hazırlanmasına, ilgili tüm tarafların görüşüne açılmasına ve uluslararası paydaşlara bildirimini gerektirğine ilişkin olarak bakanlıklara yükümlülük getirilmektedir. Burada son kullanıcının hakları korunurken üretim ve ticaretin gereksiz yere kısıtlanacağı kurallar konulmamalıdır. Teklifte, teknik düzenlemesine uygun olmayan veya güvensiz olan bir ürünün sebep olduğu zarara ilişkin nihai kullanıcıların tazminat hakkı düzenlenmektedir. Bu kapsamda, bir ürünün bir kişi veya başka bir mala zarar vermesi durumunda imalatçı veya ithalatçısı bu zararı tazminle yükümlü tutulmaktadır. Buradaki müteselsil sorumluluğun çıkarılacak yönetmeliklerde son kullanıcıya yakın noktadan başlatılması yerinde olacaktır.

Sayın milletvekilleri, bildiğiniz gibi, piyasaya güvenli ürün sunulmasının temel aşamalarından biri, ürünün tasarımı, üretimi aşamasında imalatçı tarafından yaptırılması gereken uygunluk değerlendirmesi işlemleridir. Bu işlem listesini test, belgelendirme ve işaretleme oluşturmaktadır. Düşük riskli ürünlerde bunu imalatçı kendisi yapabilirken yüksek riskli ürünlerde mutlaka üçüncü bir uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından yapılması zorunludur. Bu işaret sahteyse veya sahte olmamakla birlikte ürünün uygunluk değerlendirmesi iyi yapılmamış ise ürün uygunsuz şekilde üretilmiş olur ve vatandaş yanlış yönlendirilmiş olur. Eğer ürünlerdeki uygunsuzluk büyük ve güvensizlik boyutlarındaysa vatandaş ürünü kullanamayacağı gibi, canı veya malı da tehlikeye atılmış olur. Teklifte göre uygunluk değerlendirme kuruluşları, yetkili kuruluşlara karşı her hâlükârda sorumlu olacaklardır. Bu kuruluşların yaptıkları uygunluk değerlendirmesini, bu kapsamda verdikleri belgeleri ve test raporlarında ürün mevzuatını esas almalı beklenmektedir. Dolayısıyla ürün mevzuatını yürüten ilgili bakanlığa karşı sorumlu tutulmalarıyla bu tür belgeler ve test raporundaki uygunsuzlukların önüne geçilmesi, ürünlerin daha güvenli ve mevzuata uygun üretilmesini sağlayabilecektir. Ayrıca, Türkiye'de yerleşik uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonunun kim tarafından yapılacağı da hükme bağlanmıştır.

Kıymetli milletvekilleri, özellikle ülkemizde piyasaya sunulacak olan veya piyasada bulunduran ürünlerde risk değerlendirilmesi Ticaret Bakanlığı tarafından yapılmalı ve burada yapılacak listelemeye göre ithalata izin verilmelidir. Bakanlığın belirleyeceği riskli ürünler, ürün güvenliği ve yerel standartlara ya da muadil uluslararası standartlara uygunluğu açısından üretici ve ithalatçı tarafından

belgelendirilmelidir. Bu belgelendirilme faaliyetlerinde milli kaynakların ülkemizde kalmasını temin etmek için, yerli belgelendirme kuruluşlarının özendirilmesi yerinde olacaktır. İthalat öncesinde imalatçı yerine geçen gerçek ya da tüzel kişi veya ithalatçı tarafından ürünün güvenli olduğunun ispatlanması ve bu ispat belgelerinin de Türkçe olarak yetkili kuruluş tarafından talep edilmesi durumunda ibraz edilmesi gereklidir. Ürünün güvenliğine ilişkin piyasadaki fiilî durum, ürünün teknik düzenlemesini izleyen kamu kurum ya da kuruluşları tarafından yürütülecek olan etkin bir piyasa gözetim ve denetimi çalışmalarıyla kontrol edilmelidir. Uygunsuzluk durumlarında son kullanıcıların korunması için gerekli tedbirlerin alınması ve hatta ürünün geri çekilmesi dışında imalatçı veya ithalatçının aynı ürün grubunda piyasaya mal sürmesinin önüne geçilmesi de düşünülmelidir.

Sayın milletvekilleri, gerek nihai tüketim gerekse ara mal olarak ülkemize e-ticaret yoluyla giren ürünler açısından da aynı güvenlik ve teknik uygunluk şartları aranmalıdır. Bu noktada, gümrüklerde yapılması fiilen mümkün olmayan test, deney veya diğer ispatlayıcı çalışmalar imalatçı ya da ithalatçı tarafından yapılmalı ve gerektiğinde yetkili kuruluşa ibraz edilmelidir. Eğer ürün ülkemizden erişilen e-ticaret platformlarından son kullanıcıya sunulmaktaysa ilgili ürünün sayfasında gerekli ispatlayıcı belgelerin yayınlanması sağlanmalıdır. Ürün güvenliğine uygunsuzluk hâlinde tüketicinin uzak bir yerdeki sanal satıcı karşısında mağdur olmaması için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Genel kanaatimizi burada ifade etmek istiyorum: Türk üreticisini ihracat yapmaya teşvik eden ve son kullanıcı olarak vatandaşlarımızın güvenli ürün tüketmesine ve kullandığı ürünün standartlara uygunluğunu temin eden ve özellikle ithal ürünlerdeki uygunsuzluklar karşısında koruyan her türlü uygulamaya ve düzenlemeye destek veriyoruz. Bu kanaatimiz ticaret hayatının sektöre uğramasına değil, vatandaşın korunmasına yöneliktir. Bu çerçevede, yerli değerlendirme kuruluşlarının saygınlığının yükseltilmesini ve gerektiğinde ihtiyaç duyulan laboratuvar ve diğer test ortamlarının devlet eliyle kurulmasını öneriyoruz.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına, İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Kenanoğlu.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin birinci bölümü üzerine parti grubumuz adına söz aldım. Tabii, bu kanun teklifiyle AB mevzuatına uyum sürecinde ürün güvenliğiyle ilgili daha çok teknik düzenlemeler ve sektörle ilgili önemli eksiklikler giderilmeye çalışılıyor. Ancak ayrıntılara baktığımızda, söz konusu kanun teklifi, mevcut sorunların tamamen çözümüne yönelik konuları içermekten ziyade, daha çok Avrupa Birliği'ne karşı sorumlulukları yerine getirme üzerine kurulu. Bu yüzden tüketicinin değil üreticinin çıkarlarını koruyan bir durum söz konusu.

Şimdi, burada, baktığınız zaman, özellikle, dün, bölüm üzerinde, kanunun tümü üzerinde konuşan sözcümüz ifade etti, özellikle gıda, ürün güvenliği konusunun bu kanun teklifi kapsamında yer almayışını. Ancak gıda üzerinde ürün güvenliği açısından da ülkemizde önemli sıkıntılar olduğunu bilmemiz gerekiyor ve bununla ilgili de bu teklif kapsamında çeşitli düzenlemelere de bu anlamıyla ihtiyaç var.

Şimdi, şöyle bir konu var: Burada Avrupa Birliği'ne gidecek olan ürünler veya Avrupa Birliği ülkelerine gidecek olan ürünlerle ilgili gıda güvenliği, ürün güvenliği söz konusu. Peki, burada diğer ülkelere satılanlar var yani Avrupa Birliği ülkeleri dışındaki ülkelere satılanlar var, bir de

iç piyasaya sürülenler var. Yani biz Avrupa Birliği ülkelerine gidecek olan ürünlerle ilgili her türlü güvenliği düşünüyoruz ancak iç piyasada kendi halkımıza sunmuş olduğumuz ürünlerle ilgili bunu düşünmüyoruz ya da bunu önemsemiyoruz. Bir taraftan da başka ülkelere satılıp ihraç fazlası gibi iç piyasaya sürülenler de var; örneğin Rusya'dan bu süreç içerisinde, geçtiğimiz yıllarda da yine, bu sene de fazlasıyla domates, portakal gibi çeşitli ürünlerin ürün güvenliğine takılarak iade edildiğini ve bunların da iç piyasaya sürüldüğünü biliyoruz. Şimdi, burada da şöyle bir şey söz konusu olacak: Yine, Avrupa Birliği ülkelerine bu ürünler sunulacak, onların denetiminden geçmeyen, onların uygun görmediği, ürün güvenliği açısından yetersiz olan ürünler ne olacak peki? Tabii ki tekrar iç piyasaya sürülecek. Bunun örneklerini zaten yaşıyoruz. En son, bal görünümü üründe Bakanlığın "Yıl sonuna kadar bu stoklarınızı eritin." diye sahte ürünün satılmasına izin verdiği gibi bunların da satışına ve iç piyasaya sürülmesine izin verilecek. Dolayısıyla, biz kendi ülkemizin yurtttaşlarını değil Avrupa Birliği ülkelerinin yurtttaşlarını daha fazla koruyan bir yerden meseleyi ele almış durumdayız.

Değerli arkadaşlar, tabii, kanun teklifini hazırlarken bir taraftan da muhatapları bu konuda ne diyor yani tüketici dernekleri, bu konuyla ilgili kurulmuş sivil toplum kuruluşları buna ne diyorlar? Örneğin, Tüketici Hakları Derneği Başkanı açıklama yapmış ve diyor ki: "Bu konuda biz bu kanun teklifini yeterli bulmuyoruz. Kimi maddeleri itibarıyla mevcut durumdan daha kötü durumlar söz konusu olabilir." Oysa kanun yaparken muhataplarından, konuyla ilgili kurumlardan, kuruluşlardan görüş alıp onların görüşlerini de dikkate alan yani sadece görüş almakla, onları dinlemekle kalmayıp onların görüşlerini de dikkate alan bir yerden kanunları düzenlememiz gerekiyor. Burada "ciddi risk taşıyan ürün" ile risk taşıyan ürün kavramını getirerek ürün güvenliği ya da güvenli ürün tanımında da bir karmaşaya neden olunacağı ifade ediliyor. Ürün Güvenliği Kanun Teklifi, piyasa gözetimi ve denetiminde görevli olan, yetkili kamu kuruluşlarının, güvensiz ürünlerin piyasaya arzının yasaklanması, toplatılması, bertarafı ve bu ürünlerin kamuoyuna duyurulması konusundaki yetkilerini zayıflatacağını ifade ediyor konunun ilgili dernek başkanı. Bununla birlikte "Güvensiz ürünlerin piyasaya arzının yasaklanması kanun teklifiyle belirsizleştirilmektedir." diyor yani bunların toplatılması ve bertarafıyla ilgili. Ayrıca tüketici örgütlerinin bu konudaki görüşlerinin alınmadığı da ifade ediliyor.

Burada, bu kürsüde ürün güvenliği konusuyla ilgili sanayi ürünlerinden bahsedildi, gıda ürünlerinden bahsedildi. Ben, size suyla ilgili birkaç konudan bahsetmek istiyorum: Şu anda, Mecliste, odalarımızda -hatta baktım biraz önce çay ocağımın olduğu bölüme- kullandığımız 2 su firması var – firmaları söylemeyeceğim- onların değerleri var. Şöyle: "Sağlık ve Gıda Güvenliği Hareketi Derneği" diye bir dernek var. Bu dernek, Sağlık Bakanlığının verilerini, firmaların kendi açıkladıkları verileri derliyor toparlıyor ve suların içilebilirliği üzerinden bir puanlama yapıyor. Şimdi, bizim Mecliste, odalarımızda ve burada kullanılan bu 2 su firması piyasada da en çok karşımıza çıkan su firmaları yani marketlere gittiğimizde en çok karşımıza çıkan su firmaları, maalesef ki aslında elimizi, yüzümüzü yıkamamızın dahi tehlikeli olabileceği oranlara sahip su firmaları. Bu veriler çok net bir şekilde kendileri tarafından yapılmamış. Yani Sağlık Bakanlığının ve firmaların kendi verileri üzerinden oluşturulmuş bir puanlama var. Yaklaşık 130 firmanın verisi var. 100 firma yani marketlere gittiğinizde bulduğunuz firmalar, o damacana suları satan firmalardan 100 firma verilerini tüketiciden saklıyor ve hiç açıklamıyor; açıklayan 130 firma içerisinde 107 firma standart dışı, 107 firma. Yani baktığımız zaman, aslında, halkımızın marketlere gittiğinde aldığı suları satan yaklaşık sadece 17 firma artı puan diyebileceğimiz sıfır ve sıfırın üzerinde puan almış; 17 firma dışındaki bütün firmaların puanlama değerleri eksi derecede. Puanlama neye göre yapılıyor? Puanlama, pH değeri ve bir suyun içerisinde olması gereken maddeler ile kesinlikle olmaması gereken maddelerin bütün oranları alınıyor, hesaplanıyor ve veriler üzerinden liste oluşturuluyor. Şu anda bununla ilgili Sağlık Bakanlığının ve ilgili firmaların bu durum

karşısında... Yani Sağlık Bakanlığının da yetersiz kaldığı, suları denetleyemediği ya da denetlemekten kimisini kaçındığını görüyoruz. Örneğin 100 firma verisini açıklamıyor ama bunlarla ilgili herhangi bir yaptırım da söz konusu değil.

Değerli arkadaşlar, bu anlamıyla ben buradan Meclis Başkanlık Divanını da uyarış olayım. Sizin şu an orada içmiş olduğunuz sulara aynı oranda kanserojen etkisine sahip verilere sahip arkadaşlar. Gıda Güvenliği Hareketi Derneğinin “web” sitesinde -ben burada marka açıklamak istemiyorum- sürekli bunlar güncelleniyor ve hangi suların değerleri ne oranda, bunların hepsine de oralardan bakabilirsiniz. Sağlık Bakanlığı bu derneğin açıklamasına itiraz etmiş, ancak itirazı şu yönde, diyor ki: “Siz hangi veriye dayanarak bunu açıkladınız?” Veri şu: Sağlık Bakanlığının kendi verisi yani Sağlık Bakanlığının ve firmaların kendi verileri üzerinden açıklanmış değerler. Dolayısıyla durumumuzu, çoğumuzun çocuğumuzun, halkımızın içtiği suyun ne olduğunu çok net bir şekilde görünce hakikaten tüylerimiz ürperiyor. Eksi 2.500 puanlamasında olan sular var, ki dediğim gibi, en çok marketlerde karşımıza çıkan gördüğümüz sular.

Diğer taraftan, bu kanun ne için yapılıyor? Su içecektim aklıma geldi ama mecburen içiyoruz. Şimdi, diğer taraftan bu kanunu yaparken ne hesaplanmış? Diğer taraftan da hani dedik ya Avrupa Birliğine ürün satmak diye ifade ettik. Bir taraftan da şu var: Avrupa Birliği kriterlerini yerine getirmek. Peki, siz gıda güvenliğini oluşturarak Avrupa Birliği kriterlerini yerine getiriyor musunuz? Yani bu, sadece bununla mı ölçülü? Avrupa Birliği kriterleri bundan mı ibaret? Oysa Avrupa Birliğinin temel değerleri vardır. Yani siz kabul etmeniz de etmeseniz de, beğenseniz de beğenmeseniz de barış, birlik, eşitlik, özgürlük, dayanışma ve güvenlik üzerine kurulu değerleri vardır. Siz şimdi bir taraftan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarını yok sayarken, Avrupa Parlamentosunun “Demokrasilerde kayyum olmaz.” uyarılarını dikkate almazken; diğer taraftan, serbest bırakmanız gerekirken Sayın Selahattin Demirtaş’ın, Sayın Osman Kavala’nın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum.

Cemevleriyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını, din dersleriyle ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarını, bütün bunları yok sayarken sadece gıda güvenliği konusundaki birtakım mevzuatları Türkçeye çevirip yasalastırdığımız zaman bu kriterlere uyumuş olmuyorsunuz, biz de bunu buradan hatırlatıyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- *Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, ümitsizlikten dolayı intihar edenlerin arttığı, gençlerin umutlarının tükendiği, vicdanın ve adaletin olmadığı, mülakat sistemiyle kayırmacılığın olduğu bu düzenin daha ne kadar devam edeceğini öğrenmek isteğine ilişkin açıklaması*

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekonominin kötü olduğu, işsizlik oranının her geçen gün arttığı, gençlerimizin geleceğe kaygıyla baktığı bu kötü tablodan ötürü gençlerimiz ümitsiz; üstelik kazandıkları sınavlara rağmen haksız bir şekilde elenmekte. İnsanların hakkını vermemek üzere kurulmuş olan bu mülakat sistemi, bir zamanlar AKP ve FETÖ'nün kadrolaşmak için kullandığı, şimdilerde AKP'nin kendi kadrolarını devlete yerleştirmek için kullandığı bir hak yeme düzeni olarak devam etmektedir. Ümitsizlikten dolayı intihar

eden insanların arttığı, gençlerimizin umutlarının tükendiği, vicdanın ve adaletin olmadığı, mülakat sistemiyle kayırmacılığın olduğu bu düzen daha ne kadar devam edecek? Liyakatli insanlarımız devlet kurumlarına kendi emeğiyle gelsin ki bu ülkede beyin göçleri olmasın, ülkemizin kurumları ileriye dönük adımlar atabilsin.

İktidara sesleniyorum: Anayasa Mahkemesi kararı olduğu hâlde devam eden bu haksız ve hukuksuz uygulamadan vazgeçin, milletin hakkını yemeyin. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Regaip Kandili'nin hayırlara vesile olmasını dilediğine, Sağlık Bakanlığının corana virüsüyle ilgili kamuoyunu bilgilendirmesi, kriz masasının kurulması ve ülkeye virüsün girmemesi için gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Regaip Kandili'nin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Coronavirüs ülkemizin sınırlarına dayanmıştır. Bu bağlamda, sosyal medya ve bazı TV'lerde bir bilgi kirliliği de yaşanmaktadır. Virüsün içeriğini dahi bilmeyen ve ne olduğunu irdelememiş herkes virüs için tedavi yöntemi öneriyor. Kelle paçadan keçiboynuzuna değin tedavi yöntemleri geliştiriliyor. Tıpkı aşıyla ilgili yanlış bilgiler gibi aklına esen konuşuyor. Bu sorunlar, bilgi, bilimsellik ve tıp uzmanlık alanı olanlarla aşılanıp takip edilecek bir durumdur. Hastalıktan dahi rant yaratmak isteyenlere izin verilmemelidir. Süreç sağlıklı takip edilmelidir. Bakanlık bilgileri önemlidir. Sağlık ticari alan kılınmamalıdır. Sağlık Bakanlığı sürekli kamuoyunu bilgilendirmeli, kriz masası kurulmalı, gerekli önlemler alınmalı, ülkemize virüsün girmemesi için de gerekli tedbirlere başvurulmalıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

49.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, dünyanın en bereketli topraklarının bulunduğu Çukurova'da girdi maliyetlerinin getirdiği ağır yüküle uğraşan çiftçilerin elektrik sorunuyla da boğuştuğuna ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünyanın en bereketli topraklarının bulunduğu Çukurova'mızda çiftçimiz bir yandan girdi maliyetlerinin getirdiği ağır yükü, diğer yandan da elektrik sorunuyla boğuşmaktadır. Damlama ve yağmurlama sistemine geçen çiftçimizin kullandığı elektrik piyasadaki mevcut elektrik fiyatlarından yüzde 14 oranında daha pahalıdır. Dağıtım şirketi çiftçilere aynı ay içerisinde 2 kez elektrik faturası göndermekte, bazen faturalardan bile haberi olmayan çiftçimizin, ödemediği bu elektrik faturaları nedeniyle elektriği kesilmektedir. Yaşanan elektrik kesintilerinden dolayı çiftçiler ürününü zamanında sulayamamaktadır. Çiftçilerimiz, bir an önce tarımda girdi yükünün hafifletilmesi, çiftçiliğin sürdürülebilir olması için elektrik fiyatlarının mesken fiyatlarından daha düşük hâle getirilmesini, bilgisi dışında oluşan borçlardan dolayı kesilen elektrik sorununun çözülmesi ve maliyetin giderilmesini talep ediyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, üniversitelerin dört yıllık psikoloji bölümlerinde okuyan psikolog adaylarının taleplerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, oturumumuzu üniversitelerin dört yıllık psikoloji bölümlerinde okuyan psikolog adayı arkadaşlarımız izliyor, bugün grubumuzu ziyaret ettiler, bütün gruplardan talepleri var: Bir meslek yasası istiyorlar, psikolog unvanının bu meslekten olmayanlar tarafından kullanılacağı, klinik psikolog unvanının bir yüksek lisans ve doktorayla elde edilmesinin kendi mesleklerini değersizleştirdiğini ifade ediyorlar, bir meslek odası istiyorlar, geleceğe güvenle bakmak istiyorlar. Biz genç arkadaşlarımızın taleplerini dinledik, not aldık, tüm gruplarla da temaslarda bulduklarını biliyoruz. Biz hem psikologların meslek yasaları için hem de öğrencilerin mesleklerinin geleceğine yönelik talepleri için son derece olumlu yaklaşıyoruz ve diğer gruplara bu konuda birlikte çalışmayı ve ortak aklın ürünü bir yasayı birlikte çıkarmayı taahhüt ediyor ve davette bulunuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

51.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Türkiye İstatistik Kurumunun 2019 yılına ilişkin açıkladığı evlenme ve boşanma istatistiklerine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye İstatistik Kurumunun 2019 yılına ilişkin evlenme ve boşanma istatistikleri açıklandı. Buna göre, geçen yıl evlenen çiftlerin sayısı 2018 yılına göre yüzde 2,3 azalarak 541.424'e geriledi, aynı dönemde boşanma sayısı bir önceki yıla göre yüzde 8 artarak 155.047'ye yükseldi. AKP iktidarı döneminde istikrarlı bir şekilde evlenme sayısı azalıyor, boşanma sayısı artıyor.

İktidara geldikleri 2002 yılında bir asgari ücretle 6,6 adet çeyrek altın alınabiliyordu, 2020 yılında asgari geçim indirimini de eklediğinizde asgari ücretle ancak 4,25 adet çeyrek altın alınabiliyor.

Ekonomik krizin yaşamımızı altüst ettiği güzel ülkemizde insanlarımız evlenemez, evini bile geçindiremez oldu. Bunca senedir ülkeyi yönetiyorlar ama bu krizin sorumlusu olarak çözüm üretmeyip sorunları daha da derinleştiriyorlar. İnsanlar yuva kuramazken, evliliklerini sonlandırırken millete 3 çocuk tavsiyesinde bulunuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grubu adına Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin geneliyle ilgili, Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak teklifin geneline katılmakla birlikte bu yasalaşma sürecinin yedi yıl sürmesine bir anlam veremediğimizi buradan ifade etmek isterim. Biz, verdiğimiz kapsamlı önergelerle teklifin daha nitelikli hâle gelmesini ve içerik kazanmasını, yasama organının yani seçilmişlerin politika oluşturma sürecine aktif katılımını savunuyoruz. Ürünün piyasaya arz hedefinden üretim aşamaları ve tanıtımına, ihracatı ve ithalatına, denetimine, satışa sunumuna, nihai kullanıcıya kadarki tüm süreçlerinde tarafların hak ve yükümlülüklerinin sorunsuz, muğlaklıktan uzak biçimde kanun metnine eklenmesini ve para cezalarındaki alt ve üst sınırın Genel Kurul aşamasında tekrar gözden geçirilmesinin önemine vurgu yapmak istiyorum.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum sağlanmasını savunuyoruz. Böylesine kritik ve etki alanı geniş bir düzenlemenin tali komisyonlar olan Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ve Çevre Komisyonunda görüştürülmemesini eksik bulduğumuzu da buradan ifade etmek isterim.

Avrupa Birliğinin ürün güvenliğine ilişkin temel mevzuatı 2010 yılında esaslı bir değişikliğe uğramıştır. Gümrük Birliği çerçevesinde mal ve hizmetlerin serbest dolaşımı gereği ürünlerini Türk pazarında zaten dolaşıma sokabilmekteyken Türk mallarının Avrupa Birliği sınırlarında serbest dolaşımı için bu güncel mevzuatın yasalaşması gerekmektedir elbette.

2018 yılındaki Komisyon görüşmelerinde, ilgili STK'lerin görüşlerine 2013 yılından beri başvurulmadığı da belirtilmiştir. Teklif yasalaştığında, yayımından bir yıl sonra yürürlüğe girecek oysa biz altı ay sonra yürürlüğe girmesi konusunda teklif verdik çünkü zaten yedi yıldır sürüncemede olan bu kanun teklifinin bir an önce hayata geçmesi Türkiye açısından önem arz ediyor diye düşünüyoruz.

2015, 2018 ve 2020 yıllarına dair süreçte teklifin yasalaşmasının uzaması, son yıllarda AB'ye uyum sürecinde ve bölge genelinde izlenen hatalarla dolu dış politikanın da bir sonucudur. Avrupa Birliği ülkeleriyle yaşanan ekonomik sorunlara, ihracatımızı büyümeye kapsamlı bir dış politika ve söylem değişikliğiyle çözüm arayabilecekken, ülkemizin asırlık diplomasi ve bürokrasi deneyiminin getirdiği kazanımlar iktidar tarafından ne yazık ki yeterince kullanılamamakta, ülkemizin uluslararası itibarı siyasi iktidar tarafından yıpratılmaktadır. Cumhuriyetimizin kurucu değerlerini, bir asrı aşan Batılılaşma ve yarım yüzyılı geçen AB hedefimizin temel bileşenlerini gereğince ciddiye almadan izlenen bir uyum süreci sonunda Avrupa Birliği Bakanlığının kaldırılması ve Dışışleri Bakanlığı içinde bir Başkanlığa dönüştürülmesi, uyum mevzuatındaki yavaşlıkla kendisini göstermektedir.

Teklif önemli ve gerekli olsa da zaman ve kaynak israfıyla, verimsiz çalışmasıyla anılan Meclisimiz iki yılın ardından birkaç kelime değişikliğini oylamayı kendisine maharet saymamalıdır. Komisyonların kanunların hazırlık aşamasında daha çok çalıştırılması, güçlendirilmesi gerekirken; tali komisyonlara sevk olan teklifler mutlaka görüştürülmeliyken, yasama organı, çoğu kanun teklifinin işleyişinde görüldüğü üzere daha da itibarını kaybetmekte, özellikle atanmışlar karşısında, rejimin sürekli uyardığımız doğal bir sonucu olarak pasifleşmektedir.

Sonuç olarak; Cumhuriyet Halk Partisi olarak teklifin Avrupa Birliği uyum yasaları gereğince yapılması gerektiğini ancak geç kalınmış bir yasa teklifi olduğunu savunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, ihracat politikamız, iş insanlarının önünü kapatan ve engeller, cezalar çıkaran değil onları teşvik eden, Avrupa Birliği pazarında cesaretlendiren bir içerikte olduğu müddetçe Türk malı, "Made in Türkiye" imajının daha da değer kazanacağı inancındayız.

Evet, değerli milletvekilleri, İran sınırında meydana gelen ve Van'ın Başkale ilçesinde hissedilen 5,9 büyüklüğündeki depremde ne yazık ki 4'ü çocuk, 9 kişi yaşamını kaybetmiştir. Ben buradan, duyduğum üzüntüyü paylaşıyor, ölenlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve ulusumuza da sabır ve başsağlığı diliyorum.

Tabii, genelde depremle ilgili konuşmalarında ifade ediyorum: Burası sadece bir başsağlığı dileme mekanizması değil, Millet Meclisinin görevi çözüm üretmek değerli milletvekilleri. Son Elâzığ ve Van depremlerinde de görüleceği üzere ülkemizi yasa boğan depremlerin, en çok ölüm ve hasarın, doğrudan fay zonları ve hatları üzerinde oluşan yerleşim birimlerinde meydana geldiği görülmektedir. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün 2012 yılında yayınladığı Türkiye diri fay haritasına baktığımızda tam 18 il bu fay zonları üzerinde yer almaktadır. Yine Türkiye'de 80'i aşkın ilçe ve 502'yi aşkın köyün bu fay zonları üzerinde bulunduğu görülmektedir. Bu nedenle Türkiye Büyük Millet Meclisi acilen görev başına geçmelidir arkadaşlar. Fay hatları ve zonları üzerinde yer alan yurttaşlarımızın can ve mal

güvenliklerinin sağlanması amacıyla 7269 sayılı ve 1959 yılında çıkarılmış olan Afet Kanunu'nun bir an önce değiştirilerek 2'nci maddesinin birinci fıkrasına mutlaka "Yapılacak özel jeolojik araştırmalar sonucunda aktif olduğu tespit edilen fay hattı veya zonlarıyla heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi doğa kaynaklı afetlere uğramış ya da uğrayabilir alanlar üzerinde herhangi bir yapı inşa edilemez." ibaresi konulmalı ve "3194 sayılı İmar Kanunu çerçevesinde imar planlarına da işlenir." ibaresi olmalıdır. Afete maruz alanlar İçişleri Bakanlığının teklifi ve Cumhurbaşkanlığıınca da kararlaştırılır.

Evet, değerli milletvekilleri, gördüğünüz gibi, İran'da meydana gelen deprem, fay hattı üzerinde olan bölüme zarar vermiştir ve ne yazık ki 21'inci yüzyılda taşların üst üste konulması, bağlayıcıların olmaması ve bu konuda denetimin olmaması nedeniyle, bizden kilometrelerce uzakta meydana gelmiş olan bir deprem de can kayıplarıyla sonuçlanmıştır.

Tabii, bir başka önerimiz de var elbette. Yapı Denetimi Yasası'nda mutlaka zemin etütlerinin de yerinde denetimi ve kontrolü gerekmektedir. Bunun da odalar ve ilgili kurumlar tarafından yapılmasını defalarca buradan önerdik. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, burada özellikle dikkatle dinlemenizi istediğim, dikkatinize sunmak istediğim çok önemli bir konu var. Bilindiği gibi, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 2002'de yasalaştı ama bu, aslında, ülke kaynaklarının çarçur edilmemesini gerektiren son derece önemli bir kanunken ne yazık ki tam 186 kez değişikliğe uğramıştır, uğratılmıştır. Bilindiği gibi, 3 türlü ihale var arkadaşlar: Birincisi, asıl olan, açık ihale yapılması; ikincisi, belli istekliler arasında ihale yapılması; üçüncüsü, pazarlık usulüyle ihale yapılması. Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesini içeren (b) bendi neyi öneriyor biliyor musunuz arkadaşlar? Doğal afetler, salgın hastalıklar, can ve mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülmeyen olayların ortaya çıkması üzere ihalenin ivedi olarak yapılmasını zorunlu kılıyor 21/(b) maddesi. Peki, biz ne yaptık bunu? Tam o 6 madde içeren... 6 madde 29 maddeye kırıyor ve ne yazık ki biz burada millet bahçelerinden havaalanına, köprülerden ne yazık ki alt geçitlere ve aklınıza gelebilecek her konuyu bu afet kapsamı içerisine alıp... Kim olabilir arkadaşlar, bir düşündüğünüzde; hangi müteahhitlere veriliyor acaba bu kapsamda, afet gösterilerek? Evet, milleti anan, bir müteahhidin de içerisinde olduğu 5'li konsorsiyum ve 19 müteahhide ne yazık ki bu 21/(b) maddesiyle ihaleler veriliyor ve amacına uygun olmadan kullanılıyor arkadaşlar. Bu, 21/(b) maddesi mademki afetlere yönelik bir önlem öneriyor, o zaman lütfen, bu maddeyi gereği gibi kullanalım. Fay yasasını çıkaralım, bu zeminlerin üzerinde yer alan, fay hatları üzerinde olan yapıların kentsel dönüşümle sağlıklı ve nitelikli alanlara taşınmasını sağlayalım.

Değerli milletvekilleri, nedir biliyor musunuz? Tam bu 11 müteahhide 46 milyar 545 milyon liralık, pazarlık usulüyle, kapalı kapılar ardında "afete maruz alan" diye ne yazık ki ihaleler verilmiştir. Hepimizin, şapkasını önüne koyup düşünmesi gerekiyor. Afetle ilgili olan bu maddenin sadece havaalanı yapımı, alt geçit yapımları... Siz AKP'liler içinde anket yaptırarak olsanız önceliğiniz acaba millet bahçeleri mi? (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hemen toparlıyorum.

AKP'li seçmen arasında bir anket yaptırdığınızda "Önceliğiniz millet bahçeleri mi yoksa çocuklarınıza iş alanı üretecek üretim alanları mı, fabrikalar mı?" diye sorsanız, inanıyorum ki onların da "fabrikalar ve üretim alanları" diyecekleri noktada, yapılmış olan bu 316 ihaleyi buradan kınıyorum arkadaşlar.

Evvet, zamanın Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan için, ihalelerde yasal sorumluluğunu yerine getirmediği için 16 Ekim 2017’de Cumhuriyet Halk Partisi olarak önerge verilmiştir, gensoru verilmiştir ancak kabul edilmemiştir bu önerge. Yani şaşırmadık tabii ki buna. Ama 24 Haziran seçimlerinden birkaç gün önce bunun ne kadar handikaplı bir madde olduğunu görebiliriz “yapım tekniği açısından özellik arz eden” ibaresi Mayısın 18’inde 21’inci maddeye ne yazık ki eklenmiştir arkadaşlar.

Ben afetle ilgili çalışmaların afete dönük ihalelerde kullanılması gerektiğini buradan tekrar söylüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Türkiye Büyük Millet Meclisinin temel görevi insanı yaşatmak üzerine kurguludur. Onun için, gelin, çevreyi, insanı koruyacak yasaları çıkaralım. Gelecekte depremlerde, afetlerde yaşamını kaybedecek insanlara ilişkin bu sorumluluk hepimizin elindedir.

Hepinize saygılar sunuyorum, teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Teklifin birinci bölümü üzerinde şahsı adına ilk olarak İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katırcıoğlu...

Şahsı adına ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Hacı Özkan.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’imizin birinci bölümü üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Ekranları başında bizleri izleyen Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere, aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir ürünün insan sağlığı ve güvenliği, tüketici, çevre, iş sağlığı ve iş yeri güvenliği gibi kamu yararı bakımından tehlike arz ettiği hâllerde gerekli düzenlemelerin yapılması ve önlemlerin alınması tamamen piyasa güçlerine terk edilemez. Kamunun bu gibi durumlara müdahil olması şarttır. Kamu, risklerin önlenmesi için gerekli yasal düzenlemeleri yapar, bu kurallara uygunluğu denetler ve uygunsuzluk hâllerinde gerekli tedbirleri alır. Ancak üretim, ekonomi ve ticaretin mümkün olduğunca kesintisiz işlemesi de bir kamu yararadır ve aynı şekilde kamu tarafından gözetilmelidir.

Dolayısıyla kamu erki, insan sağlığı ve güvenliği gibi bir kamu yararını korumak için müdahale ederken aynı amaca ulaşmasını sağlayacak yöntemlerden en az kısıtlayıcı olanı tercih etmeli, aldığı önlemlerde orantılı olmalıdır. İki ana kamu yararı arasındaki hassas denge mutlaka korunmalıdır. Bu kapsamda Avrupa Birliği mevzuatı esas alınarak ve 2002 senesinde yürürlüğe giren 4703 sayılı, Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun’la, ilk etapta kaliteli ve güvenli ürün üretimi için gerekli olan altyapı oluşturulmuştur. Akabinde ise bu kanuna dayanılarak ürün mevzuatları, teknik düzenlemeler hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Ancak, Avrupa Birliği 2010 yılında yürürlüğe koyduğu yeni yatay mevzuatıyla bu alanda önemli değişiklikler ve yenilikler yapmıştır. Nihai kullanıcıların, tüketicilerin elinde bulunan ürünlerin güvenli olmaması durumunda söz konusu ürünlerin geri çağırılması, uygun olmayan ürünlerin sorumlusunun bulunmasını teminen iktisadi işletmecilerin izlenebilirliği, e-ticaret piyasa gözetimi ve denetimi, ürün sorumluluğu tazminatı gibi hususlar düzenlenmiştir. Bu nedenle mevcut 4703 sayılı Kanun’un gözden geçirilmesi zorunluluğu doğmuştur.

Öte yandan, ülkemizin sürdürülebilir ihracat artışının temini açısından önem arz eden Türk malı imajının korunması amacıyla, ihraç edilen ürünlerin de güvenli olması, tağşiş konu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması kanunla zorunlu kılınmıştır. Bu kapsamda AB mevzuatının uyumuna ilaveten ihraç ürünlerimizin önünde teknik engel oluşumunu önlemek ve ülkemizin ürün güvenliği, piyasa gözetimi ve denetimi konularında zaman içinde ortaya çıkan ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla 4703 sayılı Kanun'un yerine geçmek üzere, Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi hazırlanmıştır.

Teklifle gelen ve iktisadi aktörleri derinden ilgilendiren önemli bir yenilikten bahsetmek istiyorum. Bilindiği üzere, esas itibarıyla, ürünün güvenliğinden imalatçı veya ithalatçı sorumludur. Bunun birlikte, teklife göre, ürünü imal etmemekle birlikte, ürün üzerine kendi ismini yazarak kendini imalatçı olarak tanıtan kişiler imalatçı sayılmaktadır. Ayrıca, ürünü güvenliğini etkileyecek şekilde modifiye eden kişiler ile elinde bulunan ürünü kimden aldığını ispat edemeyen kişiler de artık imalatçı olarak sorumlu tutulmaktadır. Bu önemli yenilikle, ürünün güvenliğini etkileyen hiçbir aktör sorumluluktan kaçamayacak ve daha basiretli bir şekilde piyasada yerini alacaktır. İlaveten, iktisadi aktörler, tedarik zincirinde yer alan bir önceki ve bir sonraki aktörün bilgilerinin kaydını tutmakla yükümlü kılınmaktadır, böylece ürün güvensizliğinden sorumlu esas aktörün tespiti ve güvensizliğe dair önlemlerin alınması daha hızlı sağlanacaktır.

Bu vesileyle, Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi'mizin hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Komisyon Başkanına teklifle ilgili bir sorum olacak.

Teklifin 2'nci maddesinin (2)'nci fıkrasında “Avrupa Birliği üyesi ülkelere ihraç edilen veya ihraç edilmesi hedeflenen ürünler bu Kanun kapsamında piyasaya arz edilmiş sayılır.” derken, (4)'üncü fıkrada Avrupa Birliği üyesi ülkeler haricindeki ülkelere ihraç edilecek ürünlerin bu kanun kapsamının dışında bırakılmasının nedeni nedir, onu öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay Komisyonumuzda da değerli milletvekili arkadaşlarımızın dile getirdiği konuyu dile getirdiler. Ama esas itibarıyla baktığımızda, bu kanun teklifinin gerekçesini ve sunumunu hem de Komisyon raporunu incelediğimizde, 2010 yılındaki Avrupa Birliğinin ürün güvenliğiyle ilgili yaptığı yeni yasal mevzuat çerçevesinde ortaya çıkan uyum yasası olmasından kaynaklı bir işlem. Avrupa Birliği uyum süreci içerisinde... Biraz önce Değerli Milletvekilimiz Sayın Şevkin de konuyu ifade ettiler, daha önce konuşmacılar da ifade ettiler; bu yasa 2013 yılında başlayıp 2014'te konuşulmuş, 2017'de gelmiş, 2018'de tekrar gelmiş ama bu dönemde yeniden gelme konusu ortaya çıkmış. Biz, Avrupa Birliği dışındaki ülkeleri “üçüncü ülkeler” diye tanımladığımızda, bunda Amerika Birleşik Devletleri de var, Kanada da var, şimdiki İngiltere de var, diğer ülkeler de var; ne bileyim, Afganistan da var, Çin de var; esas itibarıyla onların standardının dışında bir ürün talep ettikleri takdirde bu yasa kapsamında ihraç edilemeyecek bir pozisyon ortaya çıkmasından mütevellit, bu kanun teklifini veren arkadaşlarımız “üçüncü ülkeler” yerine “Avrupa Birliği dışındaki ülkeler” ibaresini koymak

zorunda kaldılar. Nitekim Abdurrahman Başkan Bey'in de diğer siyasi parti gruplarından milletvekili arkadaşlarımızın da bulunduğu Komisyonda çok tartıştığımız, daha iyi bir cümle ne bulabiliriz diye ifade ettiğimiz konu vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Uygun görürseniz, Bakanlıkta çalışan arkadaşlarımızın bize getirdikleri bir bilgi notu var, tutanaklara geçmesi açısından bunu aynen okuyorum: “AB üyesi ülkeler haricindeki ülkelere ihrac edilecek ürünlerin kanun kapsamı dışında bırakılmasının nedeni, ihracat yaptığımız ülkelerin AB standartlarından başka standartlarda ürün talep etmesidir. Örneğin, Amerika'ya priz satacaksak bu prizleri AB standartlarında ya da bir başka deyişle, ülkemiz standartlarına uygun satamayız; zira prizlerin boyutu, şekli, yapısı farklıdır. O nedenle, Amerika ürünü hangi standartlarda istiyorsa o standarda uygun göndermemiz gerekir. Benzer şekilde, Avrupa Birliğinde ve ülkemizde ‘CE’ işareti var ancak Körfez işbirliği teşkilatına üye ülkeler, örneğin Suudi Arabistan, oyuncuların üzerinde G işareti olmasını talep ediyor. İşte, bu nedenlerle bu ürünler kapsam dışı bırakılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İhrac ürünleri, alıcı ülkenin talebi doğrultusunda üretilip satılacaktır. Öte yandan, Türk mevzuatına uyum zorunluluğu getirirsek, imalatçı hem Türk mevzuatına hem de üçüncü ülkeye göre imalat yapmak zorunda kalacak, çifte maliyet doğacaktır. Bir taraftan biz ülkemizden çıkan her ürün güvenli olsun, güvenli bilinsin istiyoruz; sadece gelişmiş ülkelere gönderdiğimiz ürünler değil, Irak'a, Pakistan'a giden ürünler de güvenli olsun, onlar da taşıma konu olmasın, onlar da tüketiciyi yanıltıcı olmasın istiyoruz. Bu nedenle, kanunla açıkça ifade edilmiştir ki ihrac ürünleri kapsamında yer almasa dahi güvenli olması, hileye konu olmaması, ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmeden alıcıyı yanıltıcı olmaması gerekir.” diye ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu konuyu haftalık merkez yönetim kurulu toplantısında da görüştüğümüzde o ifadeden şöyle bir endişeye kapılmıştık: “Avrupa Birliği dışındaki ülkelere ihrac edilen ya da edilmesi planlanan.” diyor. Şimdi, bu kapsam dışında o ülkeye ihrac edilmesi planlandı ama ihracatı başarılı olmadı ya da reddedildi. O durumda bu kanun kapsamı dışında kalmış bir ürünün iç piyasada tüketimine yönelik olarak bir risk var mı acaba? Bu konuyu da bir açıklığa kavuşturabilir miyiz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Özel, bu kanun piyasaya arzla ilgili kısmı düzenliyor. Piyasa dediğimiz Türkiye piyasası, Avrupa Birliği piyasası. Türkiye piyasasına satılacak her bir ürünün Türkiye'deki standartlar doğrultusunda olması gerekir. Az önce burada arkadaşlarımızın bize verdiği bilgi notundan: Mesela

Amerika Birleşik Devletleri'nde bildiğim kadarıyla elektrik 110 volt, Türkiye'de 220 volt. Amerika için üretilmiş 110 voltluk bir ürünün Türkiye'de zaten tüketilmesi mümkün değil. O anlamda, bizim buradan piyasaya arz edilecek bir üründe -üçüncü ülkelerle ilgili- bizim yapacağımız denetim... Mesela elimizdeki bu kâğıt A4 kâğıdı; A4 kâğıdı yerine -kutusunda A4 yazarken- siz buna A3 kâğıdı veya daha küçük ebatlı bir kâğıt koyduğunuz takdirde, yanıltıcı olduğundan dolayı piyasaya arz edilmesi engellenmiş ürünün yurt dışına çıkması da engellenmiş olacaktır; onları ifade ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yoksa, Türkiye'deki standartlara uygun olarak yapılan her ürün zaten Avrupa Birliği standartlarında olacağından satılmasında herhangi bir problem yoktur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok özür dilerim efendim, bir nokta sadece...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle efendim: Bir üçüncü dünya ülkesi, Avrupa Birliği ve Türkiye'deki standartların altında, oraya ihracatı planlanıyor -çünkü orada "ihrac edilen" dese tamam, "ihracatı planlanan" diyor- sonra ihrac edilemiyor. "Bunun iç piyasaya sunumuna engel koyacak hüküm var mı?" diye soruyoruz yani anlamak için soruyoruz.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tabii tabii...

Bakın, üçüncü ülkeye, üçüncü dünya değil, üçüncü ülkelere yani bunda üçüncü dünya ülkeleri de var, birinci dünya ülkeleri de var. Amerika Birleşik Devletleri var, Brexit'ten sonra İngiltere de var. Yani bu çerçevede baktığımızda, maddenin o 2/4'ünde, ancak bu ürünlerin güvenli olması, taşıma konusu olmaması ve ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmayacak şekilde yapılması zorunludur. Yani üçüncü ülkelere gönderilen mallar eğer bu kanun kapsamında ilgili standartlara uygunsa zaten Türkiye'de satılması için de bir engel yok. Üçüncü ülkelere gönderilen mallar, biraz önce ifade ettiğim gibi, 110 voltluk bir ürünü -örnek, tıraş makinesini- Türkiye pazarına satmaya kalktığımız takdirde, prize taktığımız anda yanar. Onun için, Türkiye'de satılmasına engel olmak gerekir diye ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Anlaşıldı Sayın Başkanım.

Sayın Katırcıoğlu, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; benim de aslında -konuşma oraya geldi- bu iki konuda sıkıntım var bu yasayla ilgili olarak. Bunlardan bir tanesi şu: Evet, anlıyorum, iç pazar ve Avrupa Birliği pazarına -ki bizim gümrük birliğiyle aynı pazar olmuş olduğumuzdan gidersek- ürettiğimiz ürünlerin Avrupa'daki standartlara uygun olması lazım. Bu anlamda, biz de zaten Avrupa'daki standartları kabul etmiş oluyoruz.

Şimdi, burada iki tane sorun çıkıyor gibi geliyor bana. Bunlardan bir tanesi, Brexit'le birlikte İngiltere diğer ülkelerden biri sayılacağı için, bir kere -Komisyon Başkanı arkadaşımızın verdiği bilgiler doğrusu benim de takip ettiğim bilgiler ama- orada da benim bilebildiğim kadarıyla aşağı yukarı 19 milyar dolarlık bir ticaret hacmimiz var ve bunu etkileyebilecek olan bir sonuç üretebilir eğer İngiltere'yi bu yasanın içinde görmezseniz diye düşünüyorum.

Şimdi, arkadaşlar, bir ürünü ürettiniz ve bunu iç piyasada tükettiniz veya Avrupa Birliğindeki herhangi bir ülkeye gönderdiniz. Şimdi, burada, hepimiz biliyorsunuz ki dış ticarete "tarife dışı engeller" diye bildiğimiz engeller var. Bu engeller belki gümrük birliği kapsamındaki ürünler için

geçerli olmayabilir ama tarım ürünleri için bu engeller ciddi tehlike arz etmektedir yani -başka bir biçimde söyleyecek olursam- tarımsal ürünler gümrük birliğine dâhil değildir; dolayısıyla da bizim Almanya'ya, İngiltere'ye veya herhangi bir ülkeye gönderdiğimiz tarım ürünlerinin pekâlâ tarife dışı engellerle engellenmesi mümkündür. Ben size bir örnek vereyim: Domates üreticileri Almanya'ya domates ihraç ediyor ve avantajlı olduğumuz için, maliyetlerimiz düşük olduğundan dolayı Almanya bunu iç piyasasına sunmak üzere kabul ediyor diyelim, fakat bir süre sonra şunu çıkarıyor, diyor ki: "Bu domates ambalajlarını geri alacaksınız." Şimdi, bu, esas itibarıyla ek bir maliyet anlamına geliyor ve dolayısıyla da bizim tarımsal ürünlerde avantajımızı dezavantajlı hâle getirebiliyor pekâlâ tarife dışı engellerle. Dolayısıyla da bu meselenin de konuşulmuş olduğunu bilmiyorum yani Komisyonunda konuşuldu mu, konuşulmadı mı ama özellikle tarımsal ürün ihracatımızın önemli ölçülerde olduğu Avrupa Birliği ülkelerine ihracatı yaparken bu türden tarife dışı engellerin de olduğunu düşünerek "Acaba tarımsal ürünler için de Avrupa topluluğunda belirlenmiş standartları bu iç piyasada da empoze edebilir miyiz?" diye düşünüyorum.

İkinci olarak, demin ifade ettiğim gibi, galiba, yanlışlıyorsam 2'nci maddenin (4)'üncü fıkrasında yer alıyor, orada deniyor ki: "Bu kanun, esasında, Avrupa Birliği ülkelerini kapsayan bir kanundur ve Avrupa ülkeleri dışındaki ülkelerini kapsamaz." Doğrusunu isterseniz, bunun da çok sakıncalı olacağı çok açık diye düşünüyorum ben. Çünkü, yani, özellikle, demin verdiğim örnekten giderseniz, İngiltere gibi, nitekim, Avrupa Birliğine üye olmayan ama bizim ihracatımızın olduğu ülkeleri de düşündüğümüzde, esasında, bu kanunun kapsamını daha geniş bir şekilde tutmamız gerekir diye ben şahsen düşünüyorum ama anlaşılan, bu Komisyon bunları tartışmış, ben Komisyon Başkanının söylediklerinden anlıyorum ki, en azından, benim duyarlı olduğum bir iki konuda verilen cevaplardan anlıyorum ki düşünülmüş bu; fakat, doğrusunu isterseniz, beni tam olarak tatmin etmiyor, şu sebeple etmiyor yani bugün itibarıyla, yapılan bir çalışma bana şöyle bir sonuç üretiyor: Eğer Türkiye İngiltere'yle bir serbest ticaret anlaşması yapamazsa en fazla zarara uğrayacak 2'nci ülke olacak ve aşağı yukarı 3 milyar dolar civarında bir zararımız olacak. Dolayısıyla da bu kanunun içine Brexit'ten dolayı İngiltere'yi katıp katmamak meselesini ben Komisyonun yeniden değerlendirmesi gerektiğini düşünüyorum. Sanırım, belki de o zaman bu söylediğim zararın söz konusu olması önlenmiş olur diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Katırcıoğlu'na teşekkür ediyorum. Aslında uyarıları önemli fakat bakın, zaten şu ana kadar İngiltere'yle yaptığımız bütün ticaret Avrupa Birliği normları çerçevesinde, onun için herhangi bir sıkıntı yok. Arkadaşlarımız biraz önce bir not gönderdiler: "Brexit kapsamında İngiltere'yle çalışmalar devam ediyor; çalışma grubu kuruldu, 7'nci toplantı yapıldı; Cumhurbaşkanlığı genelgesi yayımlandı, 2021'e kadar ilişkiler AB üyesi gibi devam edecek."

Sayın Başkanım, izin verirsiniz, yanlış anlamaya mahal vermemek için, bir de düzeltme yaptırabilmek adına... Biraz önce konuşmacı arkadaşlarımızdan Sayın Kenanoğlu "Tüketici derneklerine gönderilmedi." demişti, Müzeyyen Şevkin Hanımefendi de 2013'ten itibaren başlayan süreci ifade etmişti. 2013'teki, 2014'deki süreçlerde tüketici derneklerine çağrı yapılmış. 2018 yılında, Komisyonun toplantısında -raporu önümde- tüketici derneklerine bu çağrı yapılmış ve görüşleri alınmış. 2020 yılında, biz bu teklifi görüşürken -tüketici derneklerinin elimizde 2 tane telefonu var, 2

tane tüketici derneği var, Tüketici Hakları Derneği ile Tüketici Dernekleri Federasyonunun 2 telefonu var- biliyorsunuz, kanun teklifini hızlı görüştük grupların anlaşması çerçevesinde, “Telefonla ulaşalım.” dedik. Ben, Sayın Kenanoğlu’na bunları göndereyim, telefonlar doğru değilse bize doğrusunu tüketici derneklerinden alsınlar -cevap vermemişler- biz de bundan sonraki toplantılara onları çağırma imkânı bulmuş oluruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o maddeler üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde 3 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesinde geçen “yükümlülüklerini” ibaresinin “sorumluluklarını” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necdet İpekyüz	Ayşe Sürücü	Züleyha Gülüm
Batman	Şanlıurfa	İstanbul
Ali Kenanoğlu	Nusrettin Maçın	Rıdvan Turan
İstanbul	Şanlıurfa	Mersin
	Tuma Çelik	
	Mardin	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan	Haydar Akar	Ahmet Akın
Kocaeli	Kocaeli	Balıkesir
Tacettin Bayır	Alpay Antmen	Müzeyyen Şevkin
İzmir	Mersin	Adana
	Ahmet Vehbi Bakırhoğlu	
	Manisa	

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ahmet Çelik	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Hayrettin Nuhuğlu
İstanbul	Adana	İstanbul
Hüseyin Örs	İsmail Koncuk	Ayhan Erel
Trabzon	Adana	Aksaray

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Batman Milletvekili Necdet İpekyüz. Buyurunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesi hakkında söz almış bulunuyorum.

Ürün güvenliği gerçekten önemli bir kavram çünkü kullandığımız ürünlerin içeriği, üretirken hangi süreçlerden geçtiği, sağlığa aykırı olabilecek kimyasallar var mı yok mu, araştırılması gerektiği... Aslında bir ürünün tümüyle tüketiciye ulaşana kadar hangi aşamalardan geçtiği manasında ürün güvenliği çok önemli bir kavram ve bu, yedi yıl sonra tekrar gündeme getiriliyor. Niye yedi yıl sonra? Çünkü yedi yıl önce konuşulmuş, tartışılmış, birçok girişim yapılmış ve bu girişimlerden sonra beklenilmiş; dönem dönem “Hemen uygulamaya alalım.” denmiş, dönem dönem kalmış...

Türkiye’de üretilen malın imajı açısından, gümrük birliğinden sonra, bir mal tüketiciye ulaşana kadar bir süreçten geçiyor, bu malın imajıyla ilgili birçok çalışma yürütülüyor fakat ne deniliyor: Bizim, Avrupa Birliğiyle beraber, uyum süreçleriyle beraber, yedi yıldır tartıştığımız konuyu bugün Komisyon getirdiğinde “Bir an önce uygulamaya sokalım.” Arkadaşlar, bir ürünün güvenliğinden öte bir ülkenin özgürlükleri en büyük imajdır. Siz, bir ülkede demokrasiyi, insan haklarını ve birçok konuyu imaj olarak düşünmezseniz ürün güvenliğini getirmeniz diğer imajları da olumsuz etkiler.

Bir diğer konu, Avrupa Birliğiyle beraber tartıştığımız bu konuda, aslında “ürün güvenliği” derken gıda konusu pek yok içinde çünkü Avrupa Birliği ülkelerinde gıdalla ilgili birçok düzenleme yapılmış, buradaki bire bir çevrilmiş. Aslında, Kopenhag Kriterleri ve diğer insan hakları kavramındaki olağan süreçlerde bir dönem iktidar partisinde hızlanan tempo şimdi geriye dönmüş, neredeyse hepsi geri alınıyor.

Daha geçtiğimiz hafta Plan ve Bütçe Komisyonunda derneklerle ilgili konuştuğumuz maddelerden biri özgürlüklerle ilgiliydi. 2004’te “Ne biçim bir değişim yapıyoruz.” diye dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Meclise sunduğu, o dönemde veto edilen şeyden bugün vazgeçiliyor, imaj düşünülüyor.

Gıda dışında ürün konusunda Türkiye’de ilk akla gelen şeylerden bir tanesi şudur: Çernobil faciası çıktığında “Çayda radyasyon yok.” diyerek çay içen Bakanlar vardı. Peşinden, biber herhangi bir ülkeye gidip geri döndüğünde “Menemende kullanalım.” diyenler var. Birçok ürünün güvenliğinden şüpheye düşüldüğünde onu dışarıya göndermeyip içeride vatandaşa rahat şekilde kullandıranlar var. Böyle bir dönemde, biz dışarıdaki standartlara uygun olmayanları kendi ülkemizde uygun görürsek hiç de doğru bir şey olmaz. Bizi biz yapan, Türkiye’de yaşayan insanlardır.

Evet, sağlığı tehlikeye düşürmeyeceğiz, gıda önlemleri konusunda birçok düzenleme yapacağız. Bakın, geçtiğimiz haftalarda, 19 Şubatta -iktidar bunu çok iyi biliyor- Tarım ve Orman Bakanı balda aroma vericiler var diye pekmez ve bal üretimiyle ilgili yurt dışına bu ürünlerin gönderilmesini yasakladı ama ne yaptı biliyor musunuz? “Stokta olanlar tüketilebilir.” dedi. Bir taraftan “Gidemez, standartlara uygun değil.” diyorsunuz; bir taraftan “Türkiye’de kullanılabilir.” diyorsunuz ve bu, basınla paylaşılıyor. Böyle bir uygulama olur mu ya? Yani siz kendi yurttaşınızı deneye mi dönüştürüyorsunuz? Ve kabul ediyorsunuz içinde katkı maddeleri olduğunu. Şimdi buna ne diyorlar: “Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu.” Sahte ballar sağlığa zararlıysa her açıdan onu önlemek lazım.

Şimdi, diğer bir konu, TÜRK-İŞ geçtiğimiz günlerde açlık ve yoksullukla ilgili rakamları açıkladı. 4 kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli, yeterli beslenebilmesi için aylık harcaması gereken 2.257 lira; gıda harcamasıyla beraber giyim, konut, elektrik, su gibi temel ihtiyaçları da eklersek “yoksulluk sınırı”

diye tanımlarsak 7.353 lira. Şimdi, böyle bir dönemde, yaşama maliyetini düşündüğümüzde, insanlar ay sonunu zor getirirken, kıt kanaat geçinirken, gıda güvenliğinden daha çok “En ucuzu alayım.” diye çaba harcıyor.

Bizim bu dönemde yapmamız gerekenler şunlar: Temel besinlerde fiyat artışlarını kontrol etmemiz lazım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – ...ürünlerin güvenliğini denetlememiz lazım. Yasayı çıkarırken de tüketicinin, özellikle açlık ve yoksulluk sınırında olan insanların buna ulaşabilmesi için ücretlerinin artışını, emekçi ve işçilerin ücret artışlarını sağlamamız, burada sendikalarla görüşmemiz ve onunla beraber, güvenliği ele almamız lazım.

Diğer bir konu, savaş, salgın, hastalıklar, doğal afetler, şu anda tartışılan koronavirüs gibi meseleler kapımızdayken, bakıyoruz ki bakanlarımız, yetkililer, cinsiyetçi de bir tutumla, gidip gelenlere “Görüntünüzü alsaydık, teşhir mi etseydik, şunu mu yapsaydık...” Bu tür konuların ciddiye alınması lazım. Gıda, ürün, birçok konuyu temeliyle ele almak lazım. Avrupa Birliğine uyum yasalarıyla beraber ele almak istediğimiz konu sadece imajsa, haksız, güvenlikse, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin aldığı birçok karar var; Demirtaş kararı, Kavala kararı, birçok karar var, niye onlara uygulanmıyor? Sadece bir şeyi “mış” gibi yapmayalım, uygulayalım.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; 22 Ocak tarihinde Akhisar’da başlayan, Elâzığ, Malatya ve en son Van’da yıkıcı ve can alıcı yüzünü gördüğümüz depremler ve deprem fırtınası ülke gündemindeki yerini korumakta. 22 Ocak tarihinde meydana gelen 5,6 şiddetindeki deprem anında Akhisar’daydım. Deprem, Akhisar ilçesi Musalar, Selçikli, Karabörklü, Gökceahmet gibi birçok yerleşim merkezinde ve Kırkağaç ilçesi Karakurt ve İlyaslar Mahallelerinde onlarca konutun ağır hasarına neden oldu, tek tesellimiz herhangi bir can kaybının olmamasıydı ancak iki gün sonra yani 24 Ocakta Elâzığ’da meydana gelen 6,8 şiddetindeki deprem ve can kaybı haberleri yüreklerimizi dağladı.

Değerli milletvekilleri, Akhisar bir ayı aşkın bir süredir sallanmakta; 4 bine yakın, irili ufaklı depremin yaşandığı bölgede yurttaşlarımız endişe içinde, ticaret durma noktasına gelmiş, kaygı bozukluğu nedeniyle psikiyatr servislerinin önünde uzun kuyuklar oluşmuş durumda. Ben buradan tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun diyorum; Elâzığ, Malatya ve Van’da kaybettiğimiz yurttaşlarımıza da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz deprem kuşağında yer almakta. Nüfusumuzun yüzde 90’ı deprem bölgesinde yaşamakta. Son yirmi yıl içinde 125 yıkıcı deprem yaşamışız ülke olarak. Acıların belki de en büyüğünü 1999 yılında Adapazarı’nda yaşadık. O günden bugüne, yirmi yıldan beri her deprem sonrası gözler deprem olacağını bildiğimiz İstanbul’a dönmekte. Bilim insanları der ki: “On yıl içerisinde İstanbul’da bir deprem olacak, binlerce, on binlerce bina yıkılacak ve belki de 100 bin yurttaşımızı bu depremde kaybedeceğiz.” Böylesi bir can alıcı gerçeklik varken biz ne yaptık bugüne kadar? İstanbul ve Türkiye depreme hazır mı? Gerçekten, aramızda “Türkiye depreme hazırdır.” diye iddia edebilen bir milletvekili var mı? Peki, en iyimser senaryoda 100 bin kişinin öleceğini bildiğimiz İstanbul depreme hazır mı? Bakın, İstanbul’da sadece en riskli yüzde 4’lük binayı dönüştürdüğümüz

takdirde 27 bin yurttaşımızın hayatını kurtarmış olacağız. Bu konuda en ufak bir şey yaptık mı bugüne kadar? Biz neyi tartıştık uzun uzun? Bir çılgın projeyi, bir kanalı, Kanal İstanbul'u tartıştık uzun uzun. Peki, Türkiye'nin, İstanbul'un önceliği ne; kanal mı, yoksa deprem mi?

Değerli milletvekilleri, son yaşanan depremlerden sonra, iktidarın bakış açısının “Deprem yıkar, biz yaparız.” olduğunu bir kez daha gördük. Cumhurbaşkanının dediği doğru, depremi durduramayız. Depremi durduramayız ancak yıkmasını engelleyebiliriz. Peki, depremin yıkmasını engellemek için neler yapıyoruz? Ülkemizdeki riskli alanlar, riskli binalar, riskli kamu binaları, okullar, hastaneler tespit edildi mi mesela? Tespit edildiyse şayet, bugüne kadar ne yapıldı? Riskli alanlar boşaltıldı mı, riskli binaların sağlamlaştırılması yapıldı mı?

Değerli milletvekilleri, depremin yıkıcılığı gelişmişlikle doğru orantılı. 62 bin dolar kişi başı gelire sahip Amerika Birleşik Devletleri'nde depremin yıkım eşiği 7,8; 39 bin dolar kişi başı gelire sahip Japonya'da ise depremin yıkım eşiği 7,7; 9.400 dolar millî gelire sahip olan ülkemizde ise depremin yıkım eşiği 5,5. Yani deprem garibanı vuruyor, deprem garibanın canını alıyor.

Manisa, Elâzığ, Malatya ve Van'ı etkileyen İran merkezli deprem bize gösterdi ki köyler, kırsal bölgeler depremden daha fazla etkileniyor, yıkıma ve can kaybına neden oluyor. Çünkü bizim köy evleri, ahırlar ve binalar, mühendislik hizmetleri görmemiş eski yapılardan oluşuyor.

Sürekli, kentsel dönüşümden bahsediyoruz. Kentsel dönüşüm genellikle ilçe ve il merkezlerinde, rant odaklı projeler, genellikle büyük şehirlerde uygulanıyor; ciddi bir nüfusun yaşandığı köylerimiz nedense göz ardı ediliyor, oysaki riskli yapıların büyük bir kısmı buralarda. Bugüne kadar bu konuda herhangi bir çalışma yapılmamış, buradaki vatandaşlarımız kaderine terk edilmiş durumda. Son yaşanan depremler sonrasında, kentsel dönüşümün yanında kırsal dönüşümü de gündemimize almamız gerekmektedir.

Depremler sadece yıkıcılığıyla, can kaybıyla kalmıyor, meydana geldiği bölgede sosyal yaşamı, ekonomiyi ve ticareti de vuruyor. İnsanlar ya bölgeyi terk ediyor ya da başka illerdeki yakınlarının yanına taşınıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Elâzığ'da ve Malatya'da kredi borçlarının ertelenmesi, faizsiz yeni kredilerin verilmesi ve vergi ödemelerinin uzatılması gibi bazı destekler sağlandı, biz bunları olumlu buluyoruz ancak bir aydır beşik gibi sallanan Akhisar ve Kırkağaç ilçelerimiz için de bu desteklerin verilmesi gereklidir. Manisalılar olarak, Akhisarlılar olarak, Kırkağaçlılar olarak biz bizim talebimizdir.

“Deprem öldürmez, binalar öldürür.” gerçeğini bir kez daha hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Yalova Belediye Başkanı Vefa Salman ile Başkan Yardımcısı Halit Güleç'in görevden uzaklaştırılmasının itibar suikastı olduğuna ve kınadıklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, şimdi, haber ajanslarına Yalova Belediye Başkanımız Vefa Salman'ın ve Başkan Yardımcısı Halit Güleç'in görevden uzaklaştırıldığıyla ilgili bir bilgi düştü; teyit ettik, bilgi partimiz tarafından da teyit edildi.

Bu konuda çok önemli bir ayrıntıyı Genel Kurulun bilgilerine sunmak isterim. Belediyede bir yolsuzluk olduğu tespit edildi; ancak, bunu tespit eden Sayıştay raporu değil, Sayıştay bunu göremedi; İçişleri Bakanlığı müfettişleri de belediye de böyle bir eksiklik görmedi; bunu, belediyenin iç denetçileri tespit etti; Vefa Salman'a rapor olarak sunuldu. Vefa Salman, her dürüst kamu görevlisinin yapması gerektiği gibi, bu işi örtbas etmek yerine, ilgili yargı mercilerine konuyla ilgili bildirimde bulunarak görevini yaptı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dün, Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı, bu bilgiler kendisinde olmadığı hâlde -öyle anlaşılıyor- doğrudan Vefa Salman'ı ve CHP belediyesini yolsuzlukla suçladı. Gerçekler bu kadar açıkken bugünkü bu görevden alma dünkü grup toplantısında yargıya talimat niteliğinde veya İçişleri Bakanlığına doğrudan talimat niteliğinde ve bir partinin genel başkanını mahcup etmemeye yönelik keyfî bir uygulama olarak değerlendiriyoruz. Daha önce, Belediye Başkanlarımız Battal İlgezdi ve Murat Hazinedar'a aynı işlem uygulandığında demiştik: Bir orduyla gelin, denetleyin, bir kör kuruş bulursanız kimsenin gözünün yaşına bakmayın. Hiçbir şey bulamadılar; soruşturmalardan, kovuşturmalardan aklandılar. Battal İlgezdi yeniden aday gösterildi, oyunu artırarak, halktan da aklanarak geldi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendi belediye başkanlarına “Ya FETÖ ya yolsuzluk, elim kapalı, istifa etmezsen... Açtırma kutuyu, söyletme kötüyü.” diyerek istifa ettiren bir zihniyetle, kendi iç denetçisinin raporuyla kendi belediyesiyle ilgili ihbarda bulunan bir belediye başkanına yönelik bir algı operasyonu, Yalova'yı seçimle alamayanların Yalova'yı İçişleri Bakanlığının idari vesayet yetkisini istismar ederek CHP'den almaya çalıştığı bir süreçle karşı karşıyayız.

Bir kez daha, millet önünde ve tarih önünde meydan okuyoruz: Yolsuzluğu yapan da gizleyen de, bilip de hukuku değil kendince bir iç hukuku uygulayarak istifa ettirip örtbas eden de aynı niteliktedir. CHP'nin yolsuzlukla alakası olmaz, yolsuzluk yapanın cezasını ilk biz veririz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Partimize yönelik bu algı operasyonunun sonu, döner dolaşır, Beşiktaş ve Ataşehir gibi olur; tarih bizi haklı çıkarır. Ancak burada yapılan itibar suikasti büyük bir haksızlıktır. İçişleri Bakanının bulamadığı yolsuzluğu iç denetçisi tespit edince işlem başlatan kişiyi bu yolsuzluk iddiasıyla açığa almak, tamamen, partili Cumhurbaşkanının dün söylediği sözlerin boşa çıkmasından sonra itibar kaybetmemesi için Belediye Başkanımıza yapılan itibar suikastidir. Kınıyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan.

53.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Yalova Belediye Başkan ve Başkan Yardımcısıyla ilgili konuyu takip ettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; biz de konuyu yakından takip ediyoruz fakat böyle, daha ortada mahkeme kararının çok net olmadığı, dosyayı tam incelemediğimiz bir ortamda, sadece, algı operasyonu ve benzer ithamları çok şık bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Konuyla ilgili, Yalova vekillerimizle görüştüğümüzde, aldığımız diğer bilgilere baktığımızda çok farklı iddialar var. Burada polemik olmasın diye bunları uzatmak istemem fakat Özgür Bey'in iddialarından çok farklı iddiaların da olduğu bir dosya olduğunu görüyoruz, düşünüyoruz. Dolayısıyla bu, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun verdiği bir yetkidir. Bu yetki algı operasyonu ile falan açıklanamaz; tam aksine, bir tedbir sürecidir. Konuya ilişkin itiraz hakları vardır, bunları da beraber takip edeceğiz Sayın Başkanım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs.

Buyurun Sayın Örs. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ilgili kanun teklifinin 1'inci maddesi üzerinde söz aldım. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ürün güvenliği, insan sağlığı, can ve mal güvenliği açısından hayati öneme sahip bir konudur.

Değerli milletvekilleri, bulunduğumuz bu çatı altında Türkiye'nin sorunlarına çözüm getirebilmek adına görev yapıyoruz. Getirilen her kanun teklifi, içerdiği maddeler açısından bu sorunların çözümüne katkı sağlamak, milletin sıkıntılarını gidermek, refahını artırmak, toplumsal barış ve huzuru kalıcı şekilde temin etmek açısından önemlidir. Değerli arkadaşlar, milletten uzak, milletten kopuk, “Benim dediğim dedik, çaldığım düdüğ.” misali, cakalı, tafralı, burnu havada bir siyaset anlayışı milleti ekonomik olarak perişan etmiş, gencinden emeklisine vatandaşımızı umutsuzluğa, çaresizliğe sevk etmiştir. Bugün, Türkiye'nin gerçek gündemi ekonomik sorunlardır. Ülkenin gerçek gündemi farklı, iktidar ve onun yandaş medyasının milletimize gösterdiği sanal gündem ise farklıdır.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in güzel bir sözü var: “Bizler koltuk değil, ayakkabı eskiteceğiz.” Bu söz aslında “Biz İYİ PARTİ olarak her zaman halka gideceğiz, millete gideceğiz; Ankara'da koltuklarımızda oturup kalmayacağız.” anlamındadır. Sayın Genel Başkanımız sözünün gereğini yerine getiriyor ve Anadolu'yu il il, ilçe ilçe geziyor, milletimizin nabzını tutuyor; iyiler ve cesurlar hareketinin görüş ve düşüncelerini nakış nakış işliyor; en önemlisi, konuşmaktan daha çok milleti dinliyor, esnafı dinliyor, çiftçiyi dinliyor, yaşlıyı dinliyor, genci dinliyor, millete kulak veriyor; bizlere de -aslında, bütün siyasilere de- bu anlamda örnek oluyor.

Genel Başkanımız 20 Ocakta Antalya'da başladığı adım adım Türkiye turunu hız kesmeden devam ettiriyor. Antalya'yı ilçe ilçe gezen ve Türk turizminin başkentinin nabzını tutan Sayın Genel Başkanımız, ardından İzmir'e gidip ticaretin, çiftçinin ve tarıma dayalı sanayinin durumunu yerinde inceledi, Egeli vatandaşlarımızla buluştu. Türk sanayisinin kalbinin attığı Bursa'nın ardından Trakya'ya geçen Genel

Başkanımız, Edirne ve Kırklareli illerimizi âdeta köylerine, pazarlarına varıncaya kadar gezdi, inceledi. Sayın Genel Başkanımız dün de Balıkesir’deydi. Ben de diğer milletvekili arkadaşlarımla Genel Başkanımızın birinci günkü programına dâhil oldum. Bugün de yine orada kendileri. Dün, Balıkesir’in Sındırgı, Altıeylül ve Karesi ilçelerinde esnafımızı ziyaret ettik, vatandaşlarımızla birlikte olduk.

Değerli milletvekilleri, oralarda gördüğümüz manzara şudur: Fukaralık gizlenemeyecek boyutlardadır, esnaf şikâyetçidir. Esnaf, elektrik parasından şikâyetçidir, stopaj vergisinden şikâyetçidir, maliyetlerin yüksekliğinden şikâyetçidir, alım gücünün düşmesinden şikâyetçidir. Buradaki çiftçilerimiz şikâyetlerini yüksek sesle dile getiriyorlar; hayvancılıkla uğraşan üreticilerimiz sütün para etmediğini söylediler; tarımla meşgul olanlar ürününün pahalıya mal olduğunu söylediler, mazotun, gübrenin, ilacın çok pahalı olduğunu açık seçik olarak ifade ettiler.

Değerli milletvekilleri, özellikle iktidar partisine mensup arkadaşlarıma sesleniyorum, vatandaşın tepkilerini lütfen, gidin, bizler gibi yerinde dinleyin. Hani uzunca bir süredir sizde hâkim olan “Ceketimi koysam seçtiririm.” dönemi var ya, o dönem bitti, bitti, haberiniz olsun diyorum. Sokakta önümüzü çeviren gençler vardı dün “İşsiziz, işsiziz!” diye haykırıyorlardı. Öğrenciler “Bir gün okula gidiyoruz, bir gün de bir iş arıyoruz ki gündelik ihtiyaçlarımızı karşılayalım.” diyorlardı. Hatta bazıları bursların parti torpillisi gençlere verildiğini, kendilerine ise geri ödemeli kredilerin verildiğini iddia ediyorlardı. Yani gençleri iktidara güveni kalmamış, gelecek umudu da tükenmiş olarak gördük.

Daha bugün, İYİ PARTİ olarak verdiğimiz üniversite mezunlarının işsizlik probleminin çözümüne yönelik Meclis araştırma önergemiz sizlerin oylarıyla beraber reddedildi. Keşke binlerce İİBF mezunu işsizimizin, mühendisimizin, öğretmenimizin, ebe hemşiremizin derdine derman olmak için hep birlikte bu yüce Meclis çatısı altında bir şeyler yapabilseydik, konuşabilseydik.

İktidar mensubu arkadaşlarıma tekrar sesleniyorum. Bu önergelere “hayır” diyerek sorunları çözemiyorsunuz, halının altına atmakla da bu işler olmaz diyor, hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 adet önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Buyurun, okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin (4)’üncü fıkrasında yer alan “zorunludur” ibaresinin “şarttır” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İmam Hüseyin Filiz

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Gaziantep

Adana

İstanbul

Ayhan Erel

İsmail Koncuk

Aksaray

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKAN VEKİLİ FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Filiz.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubumuzun vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bu maddede kanun teklifinin kapsamına giren ürünlerden bahsedilmektedir. Kanunun Avrupa Birliğine ihraç edilen ürünlere, özel kanunu bulunan bir ürün için özel kanunda hüküm bulunmayan hâllerde uygulanacağı, AB dışındaki ülkelere ihraç edilecek ürünlerin bu kanun kapsamı dışında tutulduğu belirtilmiş ve ürünlerin güvenli olması, ürüne ilişkin işaretleme, etiketleme ve belgelendirmenin alıcıyı yanıltmamak şeklinde yapılması gerektiği ifade edilse de aslında bu konuda yapılacak şey, dünyayı iyi takip ederek uygulamalardan kaynaklanacak eksikliklerin hızla giderilebileceği mekanizma geliştirmektir.

Değerli milletvekilleri, 2013 yılından bu yana üzerinde çalışılan ve hemen herkesin büyük ölçüde mutabık kaldığı bu teklifin niçin bu kadar geciktirildiği de anlaşılamamıştır. Ayrıca bir noktayı da dile getirmeliyim: Bu teklifle ilgili olarak, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu tali komisyon olarak belirlenmesine rağmen kanun teklifi bu Komisyonda görüşülmemiştir. Üyesi olduğum Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda zaten bir buçuk yıldan bu yana hiçbir yasanın görüşülmediğini belirtmek isterim. Niçin böyle yapılıyor, bunu da anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, mevcut 4703 sayılı Yasa'da ithalatçı, dağıtıcı, yetkili temsilci ve üreticinin bir kabul edildiği, oysa AB mevzuatına göre bunların her birinin sorumluluklarının ayrı ayrı tanımlanması ve bir olumsuzluk ortaya çıktığında da asıl müsebbibiyle ilgili yaptırımların uygulanmasının gerektiği, dolayısıyla bu teklifle hem imalatçı, ithalatçı, yetkili temsilci ve dağıtıcı kavramlarının tanımının yapıldığı hem de bunların yetki ve sorumluluklarının ayrı ayrı tanımlandığı görülmektedir. Bu güzel olmuş, buna katıldığımı ifade etmeliyim.

Değerli milletvekilleri, işte bu teklifle olduğu gibi, yetkiler ve sorumlulukların dağıtılmasının devlet idaresinde de uygulanmasının çok önemli olduğunu söylemek istiyorum. Yani bütün yetki ve sorumlulukların “bir”de toplandığı ve verimli çalışmadığını bir buçuk yılda apaçık gördüğümüz Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden vazgeçilerek, seçilmişlerin atanmışlardan daha etkili olduğu, kuvvetler ayrılığı prensipleri çerçevesinde güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönüşmesi gerektiğini bu vesileyle vurgulamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinde belirtilen ürün güvenliği ve teknik düzenlemeler yanında, ülke olarak kaliteli üretimi nasıl artırırız, ileri teknoloji ürünlerin ihracattaki payını nasıl artırırız onlara da bakmalıyız. İmalatta dijital dönüşüm projeleri bu açıdan önemlidir. Eklemeli imalat gibi yeni ve etkili üretim teknolojilerine önem vermeli, eğitimin kalitesini artırmalı, AR-GE çalışmalarına destekler artırılmalıdır. Burada dikkat çekmek istediğim başka bir konu da, bu yasadaki kaynaklanan sorumlulukların ilgililerce hassasiyetle takip edilmesi ve gereğinin yapılması konusudur. Aksi takdirde Hazreti Mevlâna'nın dediği gibi -yasa güzel sözlerden ibaret kalacaktır- güzel söz söylemek kolay, önemli olan güzel iş yapmaktır.

Değerli milletvekilleri, ürün güvenliğinden bahsedilince akla ilk gelen insan sağlığıyla doğrudan ilgili olduğu için gıda ürünleridir ve güvenlik prosesi tarladan başlamakta, çatalın ucunda bitmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı bu konuda hiç de başarılı olamamıştır.

İnsanlarımızın sağlığının ne kadar ucuz olduğunu yaşayarak görüyoruz. Hepimizin bildiği sadece bir örnekle yetineceğim: Tarım ve Orman Bakanlığının 19 Şubat 2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımladığı Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği’nde, bal olmadığı hâlde bal izlenimi veren sahte bal üretimini tümenden yasakladığı ancak geçici maddeyle de bugüne kadar üretilmiş stoklardaki ve raflardaki gerçekte bal olmayan ürünlerin satılmasına 2020 yılı sonuna kadar izin verildiği belirtilmiştir. Bu ürün insan sağlığına aykırı değilse neden yasakladınız, eğer aykırı ise imalatına en baştan niçin izin verdiniz?

Değerli milletvekilleri, bu ürünler nasıl alıcı buluyor? İşte, işin en vahim tarafı da bu. İnsanlarımız yoksulluktan dolayı gerçek bal alamayınca böyle sahte mallara yöneliyorlar ve maalesef kendi sağlıklarını da, çocuklarının sağlığını da tehlikeye atıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, halkımızın sağlığıyla oynayan tüm unsurlar aslına bakarsanız terör örgütlerinden daha tehlikelidirler.

Yüz binlerce insanımızın sağlığını bozanlar, onları şu ya da bu şekilde görmeyerek, müsaade ederek yardım ve yataklık yapanlar da hak ettikleri en ağır cezalarla cezalandırılmalıdır diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Kabul Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin (4)’üncü fıkrasında geçen “zorunludur” ibaresinin “mecburidir” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Koç	Züleyha Gülüm	Ali Kenanoğlu
Ağrı	İstanbul	İstanbul
Rıdvan Turan	Ayşe Sürücü	Tuma Çelik
Mersin	Şanlıurfa	Mardin
	Nusrettin Maçın	
	Şanlıurfa	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurun Sayın Koç. (HDP sıralarından alkışlar)

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, Parlamentonun şöyle bir iki yıllık çalışmalarına baktığımız zaman bu AKP hükümetlerinin hiçbir şekilde bu halkın yararına, bu halkın çıkarına ve bu halkın yüzünü güldürecek şekilde bir kanun teklifiyle bu Meclis Genel Kuruluna geldiğini görmedik. Ne yapıyorlar peki? Bu kanun teklifinde görüldüğü üzere halkın yararını gözetemeyen tek bir madde bile yok, bu kanun teklifinde sadece sermaye sınıfının çıkarı vardır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de yığınla sorun var. Bakın, 21’inci yüzyıldayız, bir Kürt sorunu var, Kürt halkı yok sayılıyor, toplum açlıkla terbiye ediliyor, halk çarşıda pazarda, her yerde çok büyük ekonomik sıkıntılarla karşı karşıya, demokratik hakkını kullanan halk coplanıyor ve polisle karşı karşıya bırakılıyor, bütün özgürlükler askıya alınmış ve ülke açık bir cezaevine dönüştürülmüş durumda. Ülkenin gerçek tablosu bu, Süleyman Soylu’nun dediği gibi Erdoğan’ın ülkesi bu; resim budur, bu kadar nettir.

Bakın, ekonomi çökmüş.

Şimdi sizlere, bu ülkede yaygın hâle gelmiş olan intihar vakalarından bahsetmek istiyorum. Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine göre, sadece 2018 yılında 3.161 kişi canına kıydı; bunun temel nedeni, ekonomik sıkıntı değerli arkadaşlar.

Değerli halkımıza buradan seslenmek istiyoruz: Bakın, bu talana, yalana, yok saymaya, rızkımızı mermiye satana, savaşa ve yüzsüze karşı canınıza kıymayın. Yapacağınız şey: Önünüze konulacak olan sandıkta bu iktidara kıyın, bu iktidarı başımızdan defedin. Halkımıza bu yönde sesleniyoruz.

Bakın, iki gün önce kürsüye çıkan eski Sağlık Bakanı Recep Akdağ, dünyadan örnekler vererek, Türkiye’de yaşanan intihar vakalarını âdeta normal bir şekilde sizlere yansıtmak istedi. Siz, bu halkla gerçekten dalga mı geçiyorsunuz?

Bakın, Meclisin hizmet binasının teras katları var ya, oradaki kapıların hepsi şu anda kilitli; nedeni nedir, biliyor musunuz? Halk geliyor, “Açım.” diyor, sizden iş talebinde bulunuyor; siz buna cevap vermeyince o, orada intihara kalkışıyor. Siz buna nasıl sessiz kalıyorsunuz, nasıl sessiz kalacaksınız?

Bakın, size birkaç tane fotoğraf göstereceğim. Bu mudur yani?

Bakın, bu, İstanbul Üniversitesi öğrencisi Hakan Taşdemir; sıkıntıdan dolayı yaşamına son verdi.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) - Yanında mıydın? Nereden biliyorsun, yanında mıydın?

ABDULLAH KOÇ (Devamla) - Bakın, bir aile siyanürden dolayı tamamen yok oldu, yok.

Bakın, Hatay Valiliğinin önünde vatandaş kendini yaktı ve yangın söndürme tüpleriyle söndürüldü. Siz, bunlara ne diyeceksiniz peki? Değerli arkadaşlar, bakın, bunlar Türkiye’nin hazin tablosu.

Bakın, biz burada kendi halkımıza sesleniyoruz ve şunu diyoruz: İşte, tam da bu noktada umut olacak olan, HDP’nin iktidarındır; tam da bu noktada umut olacak olan, demokratik güçlerin iktidarındır Türkiye’de; onun için, çok fazla umutsuzluğa kapılmayın. Bizler ülkeyi yönetmeye ve halkımızı, eşit yurttaşlık temelinde, barış içinde yaşatmaya geliyoruz; bunu herkes bilsin. Bizim iktidarımızda, toplumun bütün kesimleri hazineye payına düşeni alacak ve gelir dağılımında adalet sağlanacak. Bizim iktidarımızda beslenme, barınma, sağlık ve eğitim hizmetleri toplumun bütün kesimlerine bir kamu hizmeti olarak sunulacak; halkın bütçesini savaşa ve çatışmalara değil, halka harcayacağız; halkımızı tebaa, yönetilen ve sömürülen bir konumdan çıkarıp üreten ve yöneten konuma getireceğiz; mermilere değil yaşama harcama yapacağız.

Değerli halkımız, HDP iktidarında, yağma, talan ve yok sayma olmayacak; yolsuzluk ekonomisine son vereceğiz, şeffaf ve denetlenebilir, demokratik bir yönetim inşa edeceğiz. Çok kültürlü, ana dilde eğitim... Doğa katliamına son vereceğiz. En önemli şey, en önemli şey, adalet sistemini yeniden inşa edeceğiz; bu, iktidarımızda olabilecek bir şey, geleceğimizi halklarımızla birlikte inşa edeceğiz. Bizler güzel günlerin yakın olduğuna inanıyoruz. Ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve siyasal krizden çıkışın anahtarı HDP ve demokratik ortaklığın iktidarındır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Turan, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki kışkırtıcı, ayrıştırıcı dili reddettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu konuşmayı Meclis kürsüsünde değil de seçim meydanında yapmak sanki daha doğru diye düşünüyorum. Bizim için “Türk-Kürt kavgası...” “Kardeşliğin ötesinde bir...” ifadeleri kabul değil Sayın Başkan. Kışkırtıcı, ayrıştırıcı bir dilin ne Meclise ne millete ne de partilere faydası var. Tüm bu dili reddediyoruz Sayın Başkanım.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.44

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.11****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

2’nci maddedeki diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin 2’nci maddesinin (2)’nci fıkrasında geçen “veya” ifadesinin “ya da” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Akın

Haydar Akar

Tahsin Tarhan

Balıkesir

Kocaeli

Kocaeli

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Müzeyyen Şevkin

İzmir

Manisa

Adana

Alpay Antmen

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Mersin Milletvekili Alpay Antmen.

Buyurun Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 2’nci maddesi hakkında partim adına söz almış bulunmaktayım.

Teklifin 2’nci maddesi kanunun kapsamıyla alakalı olup maddenin (1)’inci bendinde kanunun kapsamı “Piyasaya arz edilmesi hedeflenen, arz edilen, piyasada bulundurulmuş veya hizmete sunulan tüm ürünleri kapsar.” olarak açıklanmıştır, bunun da istisnası olmaması gerekmektedir. Teklif Komisyonunda görüşülürken partimizin değerli milletvekillerininin 12 ayrı madde üzerinde verdikleri kapsamlı önergelerin reddedilmesiyle teklif eksiktir, muğlaktır, düzeltilmeye muhtaçtır.

Değerli milletvekilleri, elbette, hepimiz Türk mallarıyla gurur duyuyoruz; başta AB ülkeleri olmak üzere, Türk mallarının tüm dünyada, her yerde satılmalarını istiyoruz. Ancak Avrupa pazarında ürünlerimizin yer alması, sadece o malların üretim şekline ve kalitesine bağlı değildir. Bir ülkede hukuk yoksa, adalet yoksa, mahkemeler bağımsız değilse ve en önemlisi, can ve mal güvenliği yoksa, o ürünleri kârlı ve devamlı bir şekilde yurt dışına satamazsınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Yabancı tüccar, alışverişte hukuk güvenliği ister, bağımsız yargı ister, adalete hızlı ve etkin erişim ister; hukuk yoksa ticaret de olmaz. Bakınız, Avrupa Birliği standartlarına uyacağız diyerek, pazar payını artırmak için teklif getiriyorsunuz; çok güzel ama AB standartlarında demokrasiyi, hukuku ve insan haklarını da getirmeniz gerekiyor. Unutmayın, bir ülkede hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve demokrasi yoksa, o ülkede ekonomik ve toplumsal gelişme de hayal olur. Yabancı yatırımcı ve ortaklar, her zaman, iş yaptıkları ülkelerin demokratik ve hukuksal durumlarına bakarlar; eğer kendisini, parasını ve mallarını güvende hissetmezse, o ülkeye yatırım yapmaz ve o ülkeden alışveriş etmezler. Düşünün, siz tacir olsanız, bir kabile devletiyle mi çalışırsınız yoksa bir hukuk devletiyle mi alışveriş yaparsınız?

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti, maalesef, tarihinin en ağır yargı krizini yaşamaktadır. Mahkemeler, verdikleri kararlar sonrasında dağıtılmakta, karar veren yargıçlar hakkında henüz imzaların mürekkebi dahi kurumadan soruşturmalar açılmaktadır. Anayasa'nın 138'inci maddesi çiğnenerek hâkimlere talimat verilmekte, belirli yargılamalar için müşahhas tayinler yapılmakta, kararı beğenilmeyen hâkimler ya sürülmekte ya da haklarında soruşturmalar açılmaktadır. Bugün, yüksek mahkeme, AİHM kararlarının uygulanmaması dahi olağan hâle gelmiştir. Bunun en son örneğini Gezi davasında gördük.

Değerli milletvekilleri, Gezi demişken geçmek olmaz. Gezi direnişi, anayasal ve demokratik hakların kullanıldığı dayanışma günlerinin adıdır. Şiddetten, nefretten, kutuplaşmadan, kötülükten uzak olan her siyasi görüşten vatandaşımız, başta gençlerimiz, işçilerimiz, emekçilerimiz, hepsi aynı saf ve temiz duygularla bir araya geldiler. Gezi, bütün Türkiye'yi temsil eden, farklı kesimlerden insanlarımızın en görkemli dayanışma günleriydi. Anayasa'mız ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu, insanların barışçıl gösteri yapabileceğini ve bunun engellenemeyeceğini konusunu açık bir şekilde hükme bağlamıştır.

Gezi direnişinde gençler, Anayasa'ya karşı gelmedi; tam tersine, Anayasa'ya karşı gelen, Anayasa'ya aykırı hareket eden iktidara Anayasa'dan ve İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi'nden güç alarak âdeta hukuk dersi verdiler. Gezi direnişi, yargının FETÖ'ye referandumla teslim edildiği 2010 sonrasında, adalet, eşitlik ve vicdanın tamamen yok edildiği bir ortamda bir adalet ve vicdan çığlığı oldu. Bunu da bütün dünya kabul etmektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Bakınız, Türkiye'nin itibarını saray iktidarı yolsuzluk, yoksulluk ve hukuksuzlukla düşürürken Gezi direnişiyle gençlerimiz ülkenin itibarını yükselttiler. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, uzun lafın kisası, hukuk yoksa, adalet yoksa, bağımsız mahkemeler yoksa uluslararası ticaret de olmaz. Ülkemizin kurucu lideri Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi "Devlet hâlinde teşkilatlanmış bir insan toplumu anayasasında, adalet kuvvetinin bağımsızlığının önemini açıklamaya gerek yoktur. Milletlerin yargı hakkı, bağımsızlığının birinci şartıdır. Adalet kuvveti bağımsız olmayan bir milletin devlet olarak varlığı kabul edilemez." Maalesef, adalet kuvveti bağımsız olmayan bir milletin devlet olarak varlığı kabul edilemez. Lütfen, Türkiye'de hukuktaki son gelişmeleri düşünelim; buna göre, Türkiye'de artık yargıya karışmaya, yargıya talimat vermeye bir son verelim.

Hepinize iyi günler dileyerek Regaip Kandili'nizi kutluyorum.

Saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

1'inci önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (a) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bendin eklenmesini ve diğer bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini; (c) bendinde geçen "dahil olmak üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere "çevre güvenliği ve çevre kirliliğine etkileri de dikkate alınarak" ibaresinin eklenmesini; (i) bendinde geçen "Piyasa gözetimi ve denetimi" tanımının aşağıdaki gibi değiştirilmesini; (s) bendinde geçen "her" ibaresinden önce "Piyasaya arzı hedeflenen, arz edilen veya piyasada bulundurulmuş" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"b) Aracı hizmet sağlayıcı: Başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişileri,"

"Ürünün can ve mal güvenliği, hayvan, bitki sağlığı ve çevre güvenliği, tüketicinin korunması gibi kamu yararı bakımından tehlike oluşturabilecek hallerde önlenmesi, ilgili teknik düzenlemeye veya genel ürün mevzuatına uygunluğunun sağlanması için yetkili kuruluş tarafından yürütülen faaliyetleri ve alınan tedbirleri,"

Tahsin Tarhan
Kocaeli
Ahmet Akın
Balıkesir

Ahmet Vehbi Bakırloğlu
Manisa
Müzeyyen Şevkin
Adana

Tacettin Bayır
İzmir
Haydar Arar
Kocaeli

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında konuşmak isteyen, Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın.

Buyurun Sayın Akın. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET AKIN (Balıkesir) - Sayın Başkanım, teşekkürler.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun teklifinin 3'üncü maddesi üzerinde söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifte "aracı hizmet sağlayıcı" tanımının eksik kaldığını düşündüğümüz için böyle bir önerge verdik. Ayrıca, çevre kirliliği ve insan sağlığı açısından önem arz ettiğini düşündüğümüz eksikler de olduğu için bununla ilgili bir önerge hazırladık, sunduk.

Şimdi, neden bununla ilgili bir önerge hazırladık? Çevreyle alakalı siciliniz maalesef ortada. Üzülerek söylüyoruz, çevre kirliliğinin hızla arttığı bir ülkede iktidarın başındasınız. Şimdi, onun için biz de bu önergeyi verdik, bu önergenin de kabulü için hepinizden oylarınızı isteyeceğiz.

Kanun teklifinin gerekçesini okuduğunuz zaman, gerçek anlamda "Her şey çok güzel olacak." gibi bir algı gözüküyor. Mevzuat yürürlüğe girdiğinde her şey çok güzel olacaksa bir itirazımız yok, ama değerli arkadaşlar, maalesef, ülkemizde bu tür şeyler, böyle, anlattığımız gibi, yazıldığı gibi olmuyor. Onun için, bize göre, iktidarınız da insan sağlığını düşünen bir iktidar olmadığı için, biz de dedik ki bununla ilgili bir önerge hazırlayalım, sizlerin onayına sunalım.

Ürünün, gıdanın güvenliğinin artırılması elbette önemli ama arkadaşlar, şu anda halkımız, maalesef, ürüne, gıdaya ulaşamıyor. Milyonlarca kişi yoksulluk ve açlık sınırının altında yaşıyor. Ekonomik krizle, can çekişen bir toplum hâline geldik; vatandaşlarımız şu anda ekonomik krizle büyük bir mücadele içinde. İşsizliğe, yoksulluğa itilmiş vatandaşlarımız var. Geldiğimiz noktada, ben şimdi sizlere soruyorum: Ürüne, gıdaya, sağlıklı gıdaya bu şartlarla halkımızın ulaşması mümkün mü? Bunu lütfen içinizden cevaplayın çünkü burada söylemezsiniz. Ben sizler adına söyleyeyim: Asla mümkün değil. Milyonlarca vatandaşımız işsizlik yüzünden yardıma muhtaç duruma düşmüş durumda ve her gün artan gıda fiyatlarıyla da maalesef karşı karşıya kalıyor. Pahalılığı en üst noktaya yükselten ve halkımızı en büyük derdinin pahalılık olduğu bir noktaya getiren iktidar sizsiniz. Bu halkımız ne yapıyor? Pahalılıkla mücadele ediyor.

Şimdi, hiçbir şey üretmeden ithalat rekorları kıran ülkemizde vatandaşlarımız ucuz ve güvenilir gıdaya ulaşamıyor. Elektrik, doğal gaz ihtiyaçları, biliyorsunuz, ana ihtiyaçlarımız; bunlar bile sürekli artan fiyatlarla, maalesef, yapılan zamlarla halkımıza satılıyor. Bugün ucuz sebze, meyve tüketemiyorsak, değerli arkadaşlar, bu –sebebi- ithalat rekorları kıran politikalarınızdan kaynaklanıyor.

Vatandaşımız geçmediği köprünün, tünelin, gitmediği şehir hastanesinin, uçmadığı havalimanının ve binmediği trenin parasını ödüyor. Vergiler, vergilerin vergileri ve hatta dolaylı vergilerin dolaylı vergileri dahi vatandaştan almıyor ve bunun üstüne, geldiğimiz noktada da maalesef halkımızın alım gücü kalmadı.

Enflasyon rakamlarını açıklıyorsunuz, size göre gayet güzel, yüzde 12 ama değerli arkadaşlar, halkımızın gerçek enflasyonu yüzde 90. İktidarın pahalılığın önüne geçmesi gerekir, iktidardakiler pahalılığı önlemek için mücadele ederler ama yine üzülerek söylüyorum, iktidarınız pahalılığa önyak oluyor ve bu da ne yapıyor? Halkımızı böyle bir durumda bırakıyor.

Şimdi, sizler “Bu nasıl olur?” diyebilirsiniz, hemen söyleyeyim: Son on yılda, sadece son on yılda soğanın fiyatı yüzde 100 arttı; son on yılda etin fiyatı yüzde 200 arttı, son on yılda benzin fiyatları yüzde 100 arttı, son on yılda doğal gaz yüzde 250 arttı, elektrik yüzde 200 arttı. On yıl önce 4 kişilik bir ailenin “ucuz yemek” dediği menemen bile 3 lirayken bugün 12 lira. Şimdi, iktidarınızda menemenin fiyatı bile, milletin “en ucuz yemek” dediği menemenin fiyatı bile 4 kat artmış. Elinizi vicdanınıza koyun “Acaba biz nerede yanlış yaptık?” diye düşünün. Çünkü ithalatı çözüm olarak milletin önüne koyuyorsunuz ama maalesef, ithalat çözüm değil; yerli ve millî olmak çözüm ama gerçek anlamda, lafta yerli ve millî olmanın hiçbir önemi, yok.

Şimdi, etin kilosu 60 lira olunca vatandaş evine et götüremiyor. Ne oluyor? 30 liraya, 35 liraya eti satıyorlar. Nasıl satıyorlar? Sağlıksız ortamlarda, kaçak kesim yerlerinde satılıyor. Bu neden kaynaklanıyor? Halkımızın alım gücünün olmamasından.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

AHMET AKIN (Devamla) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sadece ette de değil, bakın, çaydan bala, zeytinyağından çikolataya, peynirden tereyağına, birçok ürünün sahtesi piyasada. İşte, halkımızı getirdiğiniz noktada halkımız yoksulluktan dolayı bunları gıda olarak almak zorunda ve resmen halkımızı zehirlemiş oluyorsunuz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Ne alakası var?

AHMET AKIN (Devamla) – Ne alaka, hemen söyleyeyim: Tarım Bakanlığı 229 firma açıkladı “Hileli ürün üretiliyor.” diye. En korkunç olanı ne biliyor musunuz arkadaşlar? Bu ürünlerin içinde daha önce yasaklı ürünler var. Yani sizler denetim görevinizi yapmıyorsunuz, kontrol görevinizi yapmıyorsunuz, halkımızın sağlığını düşünmüyorsunuz. Bunun en güzel göstergesi, yine kendinizin açıkladığı, kurumlarınızın açıkladığı sakıncalı ürünler listesinde yer alan ürünlerin tekrar piyasada olması. Onun için diyorum ki: Halkın sağlığını düşünmeniz için, halkımızın sağlıklı ürünlere, gıdaya ulaşması için ne yapmanız lazım? Halkımızın refahını arttırmamız lazım. Bu da sizinle olmaz; inşallah, yakın zamanda biz geleceğiz, gerekeni yapacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (d) bendinde yer alan “nihai” ibaresinin “son” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayhan Altıntaş

Ayhan Erel

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ankara

Aksaray

Adana

İsmail Konuk

Hayrettin Nuhoğlu

Adana

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş.

Buyurun Sayın Altıntaş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, Değerli Komisyon; İYİ PARTİ Grubu adına Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geneline bakacak olursak, teklifi olumlu buluyoruz fakat ifade etmeliyim ki teklifin 2013'ten beri ertelenmiş olması iktidar açısından bir zayıflıktır. Teklifin Avrupa Birliğine uyum süreci için hazırlanmış olduğu açık. 2013'te oluşturulan taslak ancak 2015'te Başbakanlığa gönderilmiş, 2015'teki seçimler dolayısıyla Genel Kurula gelememiş, tekrar gündeme gelmesi 2018'i bulmuş fakat Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi değişikliği nedeniyle 2020'ye kalmış. Teklifteki kelime hatalarından fark ediyoruz ki bunca zaman geçmesine rağmen yine de dikkatli yazılmamış bir teklif var önümüzde her zamanki gibi.

Değerli arkadaşlar, kanunlar aceleyle yapılacak işler değildir. Basit hatalar büyük sonuçlar doğurabilir, muğlaklıklar adaletsizlikleri peşinde sürükler. Kanun teklifi sunarken kullanılan dili de doğru kullanmak gerekir. Bakın, söz aldığım 3'üncü maddede tanımlar var. Tanımlar yapılırken en başta dikkat edilmesi gereken, açıklayıcı ve birbirini tamamlayıcı olmasıdır. “Tanımlar” kısmında dikkatimi çeken husus, kavramları harf sırasıyla düzenlemiş olmanızın yol açtığı uyumsuzluklar. Örneğin önce “Ciddi risk taşıyan ürün” (c) bendinde, tanımlanmış, “Risk” ve “Risk taşıyan ürün” ise daha sonra tanımlanmış. “Risk” in ne olduğunu anlamak için 11 bent daha okuyorsunuz. “Ciddi risk taşıyan ürün” tanımı daha en başlardayken “Risk” ve “Risk taşıyan ürün” tanımlarının bu kadar geri kalması tuhaftır. Vatandaşlar kanunu incelerken daha rahat anlamak isteyeceklerdir. Tanımlardaki amaç, açıklayıcı olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifi yazıldıktan sonra, başka komisyonlara, STK'lere danışılmamış –tamam, alışkınız- fakat en azından hazırlayanlar bir kez daha okusaydı. 6'ncı maddenin (6)'ncı fıkrasında geçen “Tazminat talebi için zamaşımı süresi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten itibaren üç yıl ve herhalde zararın doğduğu tarihten itibaren on yıldır.” cümlesi dikkat çekicidir. Zararın doğduğu tarihten itibaren on yıl olduğundan emin değil misiniz yoksa ne olursa olsun on yıl mı? Eğer ikincisiyse “herhalde”yi ayırık yazmalısınız. Daha iyisi “her koşulda” veya “her hâlükârda” şeklinde yazmak olurdu. Kanunda bunlara dikkat etmeniz gerekmez mi? Her hâlükârda gerekir.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hocam, bütün kanunlarda “herhalde” diye geçiyor, diğer kanunlarda da öyledir.

AYHAN ALTINTAŞ (Devamla) – İstişare etmek önemlidir, sizin görevlerinizin bir başkası görür. Örneğin, Cumhuriyet Halk Partisinin muhalefet şerhinde, bazı kavramlardaki belirsizliklerin giderilmesi amaçlanmıştır. Örneğin, madde 3'ün (1) bendiyle ilgili verdikleri önergeye katılıyorum.

Partim İYİ PARTİ'nin muhalefet şerhine baktığımızda başka eksiklikler olduğunu da görürsünüz. Örneğin, 6'ncı maddeyle ilgili de sorun yaratacak hususlar var. Borçlar Kanunu'nun yeterli olmayacağı, ilgili diğer kanunların da eklenmesi teklif edilse de kanun teklifinin sahipleri bunu reddetmiş ve 6'ncı maddenin (7)'nci fıkrasıyla bu sorunun çözüleceği ifade edilmiş. Yine, madde içerisinde yoruma açık, muğlak ifadeler bırakılmış; bunlar Komisyonunda belirtildiği hâlde, üzerinde tartışılmamış, ikna edici yanıtlar verilmek yerine, geçiştirilmiştir.

5'inci maddede geçen “aksi ispatlanana kadar” ifadesi hatalıdır. Bir ürün düzenlemenin insan sağlığı ve güvenliğiyle ilgili hükümlerine uyarın ürünü kim tekrar inceleyecek? Düzenleme ölçütlerine uygun bir ürünü tekrar, aynı ölçütler çerçevesinde denetlemek mümkün müdür? Ürün sahibi, sizce, onay aldıktan sonra, başkalarının araştırmasına, farklı ölçütlerle denetlenmesine razı olur mu? Bu maddenin “farklı zararlar tespit edilene kadar” “önceki uygun kanaatin yanlış olduğu anlaşılana kadar” gibi daha belirgin ifadelerle açıklanması gereklidir.

Değerli milletvekilleri, burada kabul edilen kanunlar yalnız AK PARTİ'li seçmenleri değil, 80 milyondan fazla vatandaşımızın yaşantısını etkiliyor. Bunca insanı etkileyen bir kanun çıkarırken üzerinde iyi düşünmek, her kesimden görüşler almak, uzmanlarla istişare yapmak hukuki bir zorunluluk değilse de vicdani bir sorumluluktur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının (c) bendinde geçen “neticesinde” ibaresinin “sonucunda” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tulay Hatımoğulları Oruç

Tuma Çelik

Ayşe Sürücü

Adana

Mardin

Şanlıurfa

Ali Kenanoğlu

Züleyha Gülüm

Nusrettin Maçın

İstanbul

İstanbul

Şanlıurfa

Rıdvan Turan

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç. Buyurun Tulay Hanım. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sanırım en büyük hayalimiz insanların aç olmadığı ve sağlıklı gıdaya ulaşabildiği bir dünyayı tesis edebilmek. Gıda insan hayatı için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Sağlıklı gıdaya ulaşmak, bir insan için en temel haklardan, önemli haklardan birisidir. Dünyanın içinden geçtiği siyasal süreç ve kapitalizmin geldiği aşamada, sermaye, zenginler, enerjinin yanı sıra su ve gıdayı küresel bir silaha dönüştürmüş durumda. Özelleştirme, taşeronlaştırma gıda güvenliğini daha fazla tehdit altına almaktadır çünkü özelleştirilen her şeyi denetlediğini iddia eden Hükümetin, iktidarın esasen yeteri kadar kontroller gerçekleştirmediğini sanıyorum ki bu sıralarda oturan bütün değerli milletvekilleri bilirler. Şu parantezi de açmak istiyorum. Mesela Rusya'ya mandalina, domates ihraç ediliyor. Oradan, işte, kalite kriterlerine uymadığı için Türkiye'ye geri döndüğünde bunun da iç piyasada eritildiğini, tüketildiğini belirtmemiz lazım. Mesela bu, kontrollerin yapılmadığının açık, aleni göstergelerinden biridir.

Değerli arkadaşlar, sağlıklı ürün, sağlıklı gıda kadar vatandaşın, insanın bu gıda maddelerine ve ürünlere erişebilmesi oldukça önemlidir fakat günümüz koşullarına baktığımızda, özellikle ülkenin içinden geçtiği ekonomik kriz, artan zamlar, artan işsizlik, yoksulluk, açlık, hatta burada defaatle dile getirdiğimiz bu sebeplerle de artan intihar vakaları varken bizler dönüp şunu görmek zorundayız: Değil sağlıklı gıda, kötü gıdaya bile insanlar ulaşamaz bir hâlde. O hâlde bu Meclise düşen en temel görev, gıdaların sağlık denetiminin yanı sıra gıdanın vatandaşa, yurttaşa ulaşabilmesini sağlamaktır. Peki, bunun için neler yapmak lazım? Ekmeği, tuzu, pirinci yani temel gıda maddelerini, tarımsal ürünleri bir ticaret malzemesi olmaktan çıkaran bir devlet politikası izlenmek zorundadır. Bunun da adı, bu ürünleri sübvans etmek. Bize düşen en büyük görev bunu yapmaktır.

Bakın, küçük bir yaşamışlığı anlatmak istiyorum: Bir arkadaşım bir rahatsızlık geçirdi, altı ay boyunca evde kaldı, alışverişini kendisi yapamadı vesaire. Toparlandıktan sonra bir market alışverişine gitmiş ve şunu söylüyor bana: “İnanır mısın, kendimi Yedi Uyurlar gibi hissettim.” Yedi Uyurlar'ı biliyorsunuz, Mersin'de Ashâb-ı Kehf Mağarası'nda üç yüzyıl uyuyorlar. Biri uyandığında cebindeki parayla alışveriş yapmaya gidiyor ve o paranın artık geçerli olmadığını görüyor. Altı ay içinde makarna fiyatının 4-5 katına çıktığını görmüş olması kendisini Yedi Uyurlar'a benzetmesini sağladı. İşte, sadece son altı ay içinde bu kadar ciddi zamlar var.

Peki, ne yapmalı? Üretici desteklenmeli, üretim kalitesini artıran tarım ve gıda politikaları uygulanmalı, gıda hilesi ve kalitesiz ürünlere karşı denetim artırılmalı; dışa bağımlılık, özellikle İsrail'den tohum alışverişi bir an önce kesilmeli, doğal ve yerli tohuma dönülmelidir. Bu ülke, her zaman ifade ettiğimiz gibi, bunu yaratabilecek suya, toprağa, verimli olanaklara sahiptir.

Evet, sağlıklı gıdalar ve sağlıklı yaşamla ilgili değil bunları denetlemek, açıklanması gereken raporu açıkladığı için, mesela Ergene ve Dilovası'nda Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu kanser araştırması sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasını sağladığı için sevgili Bülent Şık'a ceza yağdırıldı. Burada gerçekten bu yasayı buraya getirenler, iktidar, samimiyse Bülent Şık'a teşekkür etmeli, Bülent Şık'a ceza yağdırmamalı.

Son olarak şuna değinerek konuşmamı tamamlayacağım: Ürün, gıda güvenliği ve erişilebilirliğini konuşuyoruz, bu elbette oldukça önemli ama sağlıklı gıdaya ve yeterli gıdaya ulaşabilmek kadar sağlıklı bir ruha, sağlıklı bir toplum psikolojisine erişmek çok önemli.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Grup Yorum’un üyeleri İbrahim Gökçek iki yüz elli dört gündür açlık grevinde, Helin Bölek iki yüz elli bir gündür açlık grevinde; buradan seslerini bir kez daha duyurmak istiyoruz. Sağlıklı bir toplum aynı zamanda, gerçekten özgürlüğe ve vicdana ses veren, adalete ses veren bir toplumdur. Buradan da Grup Yorum üyelerinin taleplerinin kabul edilmesi hususunda adımlar atılması gerektiğini bir kez daha ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin 3’üncü maddesinin (e) bendinde yer alan “insan sağlığı ve güvenliği için gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,” ibaresinin “insan sağlığı ve güvenliği, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından gerekli düzeyde koruma sağlayan ürünü,” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ümit Yılmaz

Arzu Erdem

Ayşe Sibel Ersoy

Düzce

İstanbul

Adana

Hayati Arkaz

Hasan Kalyoncu

Metin Nurullah Sazak

İstanbul

İzmir

Eskişehir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ürün güvenliği ve teknik düzenlemelerle ilgili 173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin değiştirilmesi için vermiş olduğum değişiklik önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve bizleri ekranları başında izleyen yüce Türk milletini saygıyla selamlarken tüm İslam âleminin Regaip Kandili’ni de kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, ilaç, ürün güvenliği ve insan sağlığı açısından en önemli ürün olarak değerlendirilmesi gereken bir müstahzardır. Ürün güvenliği açısından baktığımızda, ilaç, ne kadar mükemmel üretilirse üretilsin tasarlanmasından son kullanıcıya kadar kontrolünde, saklanmasından arzına kadar geçen sürede profesyonellik isteyen bir üründür. Özellikle soğuk zincir dediğimiz kanallardan iletimi sağlanıp yine aynı şekilde depolanması gereken, kullanımının sağlanmasında uzman yardımı gereken ilacın, eczacının kontrolünde ürün güvenliğinin sağlanması şarttır.

Bunların yanı sıra, akılcı ve doğru ilaç kullanımının sağlanması için eczacıların ve eczanelerin önemi gün geçtikçe ortaya çıkmaktadır. Özellikle Sağlık Bakanlığımız akılcı ilaç kullanımıyla alakalı son yıllarda gerçekten önemli adımlar atmıştır. Gelişen yeni teknolojilere rağmen birçok ilacın kullanımının ve saklanması doğru ve eczacıların yardımı olmadan olmayacağı muhakkaktır. Kullanımının yanı sıra, ilaçların saklanması da eczacılarımızın bilgisinden bütün hastalarımızın faydalanması gerekmektedir. Zira bazı hastalarımız buzdolabında saklanması gereken ilaçları dışarıda, dışarıda saklanması gereken ilaçlarıysa buzdolabında saklayarak bu tür yanlış saklamalardan dolayı ilaçların etkisinin azalmasına veya yan etkilerinin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır.

Akılcı ilaç kullanımında bir diğer problem de tavsiye üzerine ilaç kullanımıdır. Her ne kadar son yıllarda tavsiye üzerine ilaç kullanımında ciddi oranda azalma söz konusuysa da hâlâ doktor reçetesiz ve eczacının kontrolü olmadan birçok ürünün kullanıldığına rastlamaktayız. Bilhassa bitkisel “drops”ları “Yahu, nasıl olsa doğal ürün, bir zararı olmaz.” mantığıyla eczacıların ve eczanelerin kontrolü dışında bazı satış noktalarından alıp kullanan hastalarda ağız içi mantarlarından başlayıp çok daha ağır, organ yetmezliğine varan rahatsızlıklara rastlamaktayız.

Değerli milletvekilleri, yeri gelmişken -son iki haftadır özellikle- ilaç fiyatları ve ödemedi çıkması düşünülen 130 kalem ilaç hakkında burada birkaç kelime etmek istiyorum. Şimdi, özellikle geçen hafta bazı Grup Başkan Vekilleri burada ilaca yapılan yüzde 12 ilaç zammını değerlendirirken âdeta fahiş bir ilaç zammı yapılmış ve eczacının refahı çok yüksekmış gibi bir algı oluştu. Bakın, bu tamamen asılsız bir algı. 13 eczacıyı biz şu anda Mecliste. Bu tamamen asılsızdır. Eczanelerimizin birçoğu standardın çok altında gelir elde etmektedirler ve zor durumdadırlar. O yüzden, bir kere ilacın nasıl fiyatlandırıldığıнын bilinmesi gerekiyor. İlaç, senede bir sefer, euro kuru baz alınarak fiyatlandırılıyor. Yani şubat ayında Fiyat Değerlendirme Komisyonu toplanıyor ve euro kurundaki artış baz alınarak ona göre bir fiyatlandırma yapılıyor. Bu sene ilaca 41 kuruş zam geldi. Yani yüzde 12 dediğimiz, aslında euro kurundaki 41 kuruş artıştan kaynaklanıyor. Ha, ilahtaki euro kuru kaç lira? 3 lira 81 kuruş. Gerçek, reel euro kuru kaç lira? 6 lira 70 kuruş. Zam, tabii, çok hoş bir kelime değil belki ama, ilaca çok fahiş bir zam geldiği gibi bir algı oluşmasın, aksi takdirde ilaç bulamama gibi bir durumla karşı karşıya kalabiliriz. Bunu geçmişte çoğu zaman yaşadık, aynı şekilde karşılaşmayalım.

Son iki haftadır ilaç hakkında iki tane daha spekülasyon var: Bunlardan biri eş değerde yüzde 10'dan yüzde 5'e çekilmesi. Bakın, bunun ekonomiye katkısı ne kadar olacak bilmiyoruz, bunu hesaplayacak olan kurum bellidir ama eş değer oranın yüzde 10'dan yüzde 5'e çekilmesi -SGK'nin 45 milyar TL sağlık harcaması var, bunun hemen hemen yarısı ilaçtır- burada çok cüzi bir katkı sağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Yine, tabii, eczacı ve ilaç hakkında konuşmak dakikalara sığmıyor ama ödenmeyeceği söylenen 130 kalem ilaç; bunlar topikal preparatlar ve gargaralar. Bunların 20 milyar TL'lik ilaç içindeki kullanımı ne kadardır? Bunun geri çekilmesi lazım. Buradaki ilgililere sesleniyorum: Burada hem vatandaşımız mağdur olacak hem eczacılarımızla karşı karşıya gelecek ve inanın bundan SGK'nin çok büyük bir katkısı sağlanmayacaktır. Bu yanlış tutumdan geri dönülmesi lazım.

Daha doğrusu asıl konuşulması gereken, Ekonomi Koordinasyon Kurulunda eczacının temsiliyeti şarttır. İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünden veya “TİTCK” dediğimiz ilacın asıl biriminden eczacıların muhakkak bu Ekonomi Koordinasyon Kurulunda temsil edilmesi gerekmektedir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bir dakika daha... Meslektaşımız şey yapabilirse çok memnun oluruz, ağzından bal damlıyor çünkü.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Evet, çok teşekkür ederim.

Ekonomi Koordinasyon Kurulunda ilaç konusunda eczacıların muhakkak temsil edilmesi gerekiyor değil mi Sayın Eczacı? Eğer 45 milyar liralık sağlık harcamalarının 20 milyar lirası ilaçla ve burada eczacı yoksa bir sıkıntı var demektir. Muhakkak burada eczacının temsiliyeti şarttır. O yüzden biz diyoruz ki: Ya TİTCK'den ya İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünden muhakkak eczacı temsiliyeti sağlanmalı. Burada düşünülmesi gereken tasarruf tedbirlerinin ne kadar fayda sağlayacağı etraflıca konuşulmalı ama eczacıların da olduğu bir kurulda konuşulmalı diyorum.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım. Sağ olun, var olun. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Eczacı dayanışması...

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesinin kanun metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aylin Cesur	Mehmet Metanet Çulhaoğlu	Ayhan Erel
Isparta	Adana	Aksaray
Hayrettin Nuhoglu	İsmail Koncuk	Metin Ergun
İstanbul	Adana	Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Isparta Milletvekili Aylin Cesur.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'yle ilgili görüşlerimi ifade etmek üzere huzurunuzdayım.

Sayın Bakan Ruhsar Pekcan, Piyasa Gözetimi, Denetimi ve Ürün Güvenliği Değerlendirme Kurulu toplantısında yaptığı konuşmada “Ürün güvenliğine ilişkin veriler, aylık periyotlar hâlinde paylaşılmalı.” demiş ve şöyle devam etmiş: “Ürün güvenliği, günlük hayatta hepimizi ilgilendiren bir konu. Her birimiz bir fert olarak, bir anne olarak, bir baba olarak bu ürünleri kullanıyoruz, çocuklarımıza alıyoruz. Ürünlerin tehlike arz etmemesi, ilgili standartlara uygun üretilmesi bizler için son derece önemli. Vatandaşlarımızı bu risklere karşı korumak kamu otoriteleri olarak bizim en önemli görevlerimizden.” diyor Sayın Bakan. Ben de kendisini gerçekten de destekliyorum, çok doğru söylemiş.

Şimdi benim Hükûmete bir önerim var: Sayın Bakanı Millî Savunma Bakanlığına atasınlar, Sayın Millî Savunma Bakanı daha üst bir göreve atanabilir, mesela bir Cumhurbaşkanı yardımcısı yapılabilir. Böylelikle, ülkede iki Genelkurmay Başkanı varlığından bir kurtulmuş oluruz. Ayrıca Sayın Pekcan, gayet desteklediğim, güvenlik projeleriyle ilgili önerilerini ülke güvenliğine de uygulayabilir. Böylelikle, ülkemizin sorun olan ülke güvenliği problemini daha iyi bir hâle getirmiş oluruz. Ayrıca Avrupa ülkelerinde; Almanya’da, Fransa’da, İtalya’da, İspanya’da, Hollanda’da ve İngiltere’de savunma bakanları kadın. Bunlar Avrupa ekonomisinin en üst seviyelerdeki ülkeleri, en azından, böylelikle biz de bunların arasına katılırız.

Şimdi, değerli milletvekilleri, ürün güvenliği önemli elbette; ben bir doktorum, önemsiyorum ama bu şöyle bir şey: Acilde bekleyen hastaya kan lazım, sivilce kremi değil. Memleket yanıyor değerli arkadaşlarım; ne barış kaldı ülkede ne ülkenin birliği ne beraberliği. Şimdi, memleketin dengelerinin çivisi çıktı desek yanlış bir şey söylemiş olmayız. Buraya getirdiğimiz, milletimizin sorunlarını çözmeye yönelik tüm tekliflerimize kapalsınız; sizin önerileriniz ürün güvenliği... Küçümsemiyorum, bu konuda da söylenecek çok şey var ama akıl sağlığımızın güvenliği için öncelikle ülke güvenliğinden devam edeceğim konuşmamı yapmaya.

Şimdi, geçen hafta Meclis yasama faaliyetlerine ara verdikten sonra gündemimize bakın: Bir Albayımız Okan Altınay, 2 binbaşımız, 1 de askerimiz Libya’da şehit oldu ve cenazeleri sessiz sedasız kaldırıldı. Kendilerine Allah’tan rahmet diliyorum.

Birkaç tane daha hadiseden bahsettikten sonra tekrar bu konuya geri döneceğim. Söz etmem gereken “birkaç tane”den biri olan bir olay daha var; bu da skandal büyükelçi ataması. Viyana’da asırlardır dünyaya gücüyle nam salmış, kudreti kendisinden malum büyük Türkiye Cumhuriyeti’ni temsil etmek üzere ataması yapılan bir kişi bu kişi. Bırakın bir cinayeti işleyip işlemediğini, bir kişi hakkında bunun konuşulması bile bu mevkiye atanması için bir engel. Bırakın bütün bunları, cinayet mevzusunu da bir kenara bırakın, Ermeni soykırımı savunuculuğu yapmış yahu! Hiç mi vicdanınız yok, hiç mi görmüyorsunuz? Anladık, siz bu zamana kadar olan bütün bu hadiselerden sonra “Nasıl olsa milliyetçi oylar gümbürtüye gitti. Bir bomba koyalım memleketin ortasına, onunla uğraş dursun bunlar.” diyorsunuz. Ama hiç de böyle değil. Övündüğümüz kurumlarımızdan Dışişlerimizin çok değerli diplomatları varken neden bu kişi atandı? Budur bunun sebebi bana göre. Ama başka ülkelerde yüz yılda bir görülen hadiseleri siz memleketin ortasına koyuyorsunuz. Ben bunu kötü yönetimlerin verilmiş bir kararı olarak algılamıyorum. Siz “bomba” deyin, “skandal” deyin, bu tür atamalarla oluşturulan anormal gündemlerle ülkemizi, buraları meşgul ederken siz; her kesimiyle yanmakta olan milletimizin söndüremediğiniz yangınının, her gün ekonomik sebeplerle olan intiharların, öldürülen kadınların, her gün başka memleketlerin iç savaşlarında verdiğimiz şehitlerin acılarının, Kızılaya, Varlık Fonuna kadar uzanan müdahalelerin, atanamayan gençlerin, EYT gibi, 3600 gibi verip de tutmadığınız sözlerin, doların keskin yükselişinin, Suriye’de yaşanan açmazın yani krizler ve demokratik olmayan uygulamalarla boğulan ve ülke dışında da itibarını kaybeden, Kıbrıs’ın bile arkasını döndüğü bir ülke hâline gelen, yalnız kalmış memleketimizin çözemediğimiz sorunlarını bunlarla örtemezsiniz. Acil bekleyen sorunları olan bir Türkiye yani tablo ve gelin bunları konuşalım. Ya da şöyle desem daha doğru olacak: Siz ne tür gündemler koyarsanız koyun önümüze biz bunları konuşmaya devam edeceğiz. 26 milyon yoksulu, 16 milyon açlık sınırında insanı olan memleketimin, bu güzel ülkemizin sorunlarını onları temsil ederken konuşmaya devam edeceğiz.

İki gün evvel Erzurum’un İspir, Trabzon’un Araklı, Sürmene, Ardahan’ın Çıldır ilçelerinin Rus ve Ermeni işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü idi. Birinci Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı’nda savaşan bütün askerlerimizi saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYLİN CESUR (Devamla) – Biz burada milletimizin sorunlarını dile getirmeye devam edeceğiz. Askerlerimizin kutsal kanlarıyla kurulan bu topraklarda can veren şehitlerimiz için bunu yapacağız. O kanları dökerek laik, demokratik, anayasal hukuk devleti olan cumhuriyetimizin gerçek bekası için bunu yapacağız. Varlığımızın temel ilkesi Türkçülüğü yok sayıp milliyetçiliği ayaklar altına alanlardan ve cumhuriyetin değerlerine sahip çıkmayanlardan olmamak için bunu yapacağız. Ve uzak diyarlarda has vatanından birkaç şehidimiz var ya hani, işte onlar için biz burada milletimizin bizden istediğini yapmaya ve onların asıl problemlerini söylemeye devam edeceğiz, siz önümüze ne koyarsanız koyun.

Şu mübarek günde milletimizin ve sizin Regaip Kandili'nizi kutluyorum. İnsanlığa, memleketimize, burada olan bütün vatandaşlarımıza iyilik, hayırlar ve vicdan getirmesini temenni ediyorum.

Saygılarımla. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü

Rıdvan Turan

Ali Kenanoğlu

Şanlıurfa

Mersin

İstanbul

Tuma Çelik

Nusrettin Maçın

Erol Katırcıoğlu

Mardin

Şanlıurfa

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge hakkında konuşmak isteyen İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu.

Buyurun Sayın Katırcıoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, doğrusunu isterseniz ben bu madde ile Komisyonun ne amaçladığını anlamış değilim, neden anlamadığımı da size anlatmaya çalışacağım. Şimdi, biliyoruz ki bu kanun düzenlemesinin 2001'de bu Meclisten geçmiş olan bir yasanın 2010 ve 2019 yıllarında Avrupa Birliğinde yapılan değişikliklere uyum göstermesi üzerine kaleme alınmış bir şey olması lazım. Fakat okudukça... Yani bir kere şunu söyleyeyim Sayın Komisyon üyelerine: Ben otuz üç yıl önce bu Mecliste ekonomi danışmanlığı yapmıştım, elimden böyle yasalar da geçirdi. Vallahi o zamanlar Kanunlar ve Kararlardan bu kadar dil bilgisi hatası olan bir metnin geçmesi mümkün değildi, onun için bunu bir uyarı olarak size söylemiş olayım. Dil bilgisi hataları olduğu kadar -içeriği, niçin yazılmış olduğu- çok muğlak cümleler var.

Şimdi, bakın, ne diyor bu Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi? Diyor ki, Türkçesini bir kenara bırakın: “Ürünlerin, teknik düzenlemesine uygun olması zorunludur.” İyi, tabii yani öyle olması lazım. Niye öyle olması lazım? Çünkü ürünler teknik düzenlemeye uygun olursa kamu yararı maksimize olur. E tabii olur, öyle olur zaten. Sonra diyor ki cümleler: “Efendim, çok abartılırsa bu, bu sefer kamu zararı ortaya çıkar.” E, bu da doğru yani kamu müdahalesini çok abartırsanız kamu zararı çıkar tabii ki, bu da doğru. Ondan sonra deniyor ki: “Tabii, kamu yararını çoğaltmak istiyoruz ama bir yandan da bu işi uygulayacak olan yetkili kurul, kurum -neyse- ticarete ve üretime dikkat etmeli, orada da –hani- zarar verecek bir sonuç üretmemeli.”

Değerli vekiller, bütün bunlar doğru ama niçin burada yazıyor bunlar yani ne maksadı var? Bunlar genel bilgiler, öyle olması gereken şeyler zaten. Ama bir madde var ki onu da okuyacağım size, madde 2, diyor ki: “Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” Arkadaşlar, yani çok affedersiniz ama sadece bunu yazın ya, madem çok istiyorsunuz. Tuhaf olacak tabii ki yani böyle bir düzenleme, teknik bir düzenleme “Cumhurbaşkanı yetkilidir.” Neye yetkilidir? “Sınırlamaya, düzenlemeye...” E canım, zaten bu kanuna ne gerek var ki, bir tek cümle verin, olsun bitsin. Yani hakikaten anlamakta zorlanıyorum, nedir? Bir maksat var anlaşılabilir ama bu maksadın ne olduğunu ben anlamış değilim.

Şimdi, değerli dostlar, ben şunu söyleyeyim: Yani Avrupa Birliği mevzuatına uyum için yapılmış olan, hazırlanmış olan bu kanunun bu maddesinin bile tek başına -ki biz bu kanunu sonuçta Fransızcaya, İngilizceye, her neyse, çevirip vereceğiz onlara- olması biraz utanılacak bir şey gibi geliyor bana. Çünkü bu ülkenin bürokratları var, bu ülkenin bakanlığı var; bu düzenlemelerin nasıl olması gerektiğini, bu sınırlamaların nasıl olması gerektiğini zaten biliyorlar. Kaldı ki bütün bunların ötesinde, eğer biz Cumhurbaşkanına yani bir tek kişiye, tekrar ediyorum, bir tek kişiye...

“Birinci fıkrada belirtilen hususlarda” dediği de (1)’inci fıkrayı okuyun, ürünlerin teknik düzenlemesine uygun olması gerekliliği... Evet, buna uymak üzere “Burada düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” Böyle bir kanun olur mu arkadaşlar ya, ben anlamıyorum. Kanunun açık ve net, okuyucuya ne kastedildiğini, ne amaçlandığını çok rahatlıkla anlaşılır kılması lazım. Bu maddeyi arkadaşlar konuşmak için bana verdiler ama emin olun okuyorum, okuyorum, bir maksat var ama ben anlamıyorum, umarım sizler anlıyorsunuzdur.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, bir açıklama yapmama izin verir misiniz.

BAŞKAN – Bu Komisyonunda zaten tartışılmıştır Sayın Başkan.

Buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Katırcıoğlu’na teşekkür ediyorum.

Sayın Katırcıoğlu, teşekkür ediyorum. Bu söylediğiniz şey... Ekonomi müşaviri olarak da çalışmışsınız, biraz daha baktığımızda aslında şu anlaşılıyor: “Ürünlerin teknik düzenlemesine uygun olması zorunludur.” Burada bir problem yok. Yani teknik şartname neyse şartnameye uygun şekilde ürün üretmeniz gerekir; ölçüsü “15 santimetre” diyorsa teknik düzenlemede, 14,9 olmaz. Fakat arkasından gelen “Bu hüküm, kullanılmış olmakla birlikte değişiklik yapılarak piyasaya tekrar arz edilen veya arz edilmesi hedeflenen ürünler ile Avrupa Birliği üyesi ülkeler dışındaki ülkelere ithal edilen –bakın- eski ve kullanılmış ürünlere de uygulanır.”

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ne bunlar mesela?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bu cümleyi okuduğunuz takdirde, AB üyesi ülkeler dışındaki ülkelere de ithal edilen, değiştirilen ikinci el ürünlerle ilgili bir uygulamanın düzenlemesi var, izni var. (2)’nci fıkrada diyor ki: “Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya -yani teknik şartnameye değil, teknik şartnamesine uygun olarak değiştirilmiş veya farklı şekilde olmuş okuduğum cümle çerçevesindeki ürünlerin- sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.” Nedir bu? Diyelim ki 1 yaşından fazla araç ithal edilemez, Cumhurbaşkanı diyor ki: “3 yaşındaki araç ithal edilebilir.” Bu düzenlemede değişiklik yapma hakkı var.

Şimdi, bu madde zaten az önce söylediğiniz 2001 tarihli 4703 sayılı Kanun’da da aynen geçiyor. Siz ne zaman ekonomi danışmanlığı yaptınız bilmiyorum, herhâlde 2000’li yıllarda.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – 1991, Erdal İnönü...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Şimdi “Tek kişiye yetki veriliyor” diyorsunuz. Yeni sistemde, Bakanlar Kuruluna yapılan atıfların tamamı Cumhurbaşkanına yapıldığı için yani 2001 tarihli 4703 sayılı Kanun’daki “Bakanlar Kurulu” ifadesi temel düzenlemeyle zaten “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiş. Bizim bu metinle beraber gelmiş bir düzenleme değil; onu bilgilendirmek istedim.

Sayın Başkanım teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul Edenler... Kabul Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (3)’üncü fıkrasının (a) bendinde geçen “orantılı” ibaresinden sonra gelmek üzere “ölçülü” ibaresinin eklenmesini; (b) bendinde “görüşüne açar” ibaresinden sonra gelmek üzere “kendi internet sitesinde yayımlar. Taslak halindeki görüşleri kabul etmeyen ya da kısmen kabul eden yetkili kuruluş bunun gerekçesini 15 gün içerisinde yazılı olarak ilgisine bildirir.” ifadesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“b) Yetkili kuruluş, hazırladığı teknik düzenlemeleri taslak aşamasındayken Bakanlığın ve ilgili tüm tarafların görüşüne açar, kuruluşun internet sitesinde yayımlar. Mevzuatın ve uluslararası yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde ilgili uluslararası taraflara bildirir.”

Ömer Fethi Gürer

Tahsin Tarhan

Haydar Akar

Niğde

Kocaeli

Kocaeli

Ahmet Akın

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Balıkesir

İzmir

Manisa

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.

Buyurun Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde ürün güvenliğinden söz etmek esasında mümkün değil; gerek gıdada gerek diğer kullandıklarımızda merdiven altı üretimleri zaten denetlemekten mahrum bir iktidar var ama şimdi bununla ilgili yapılan düzenlemelerin bundan sonraki sorunları kısmen iyileştireceğini düşünüyoruz.

2014-2016 yılları arasında tüketici hakem heyetine yapılan toplam 9 milyon 722 bin 457 adet başvurunun 8 milyon 117 bin 996 adedi tüketici lehine sonuçlanmış; bu, bana Bakanın verdiği yanıt. Şimdiki bakanlar vermiyor ama önceki bakanlar bu sorulara en azından yanıt veriyordu. Keza, 2017 yılında ithal denetimleri sonucu 14 milyon 600 bin ürün de uygunsuz ve güvensiz bulunmuş; böyle bir ülkedeyiz.

Tabii, burada, getirilen kanun teklifinde bazı konularda düzenlemeler var ama gıdayla ilgili hiçbir şey yok. Esas olan, gıdada da ciddi sorunlar yaşanıyor, özellikle yemler konusunda GDO'lu ürünler Türkiye'ye giriyor. 32 ürün için Biyogüvenlik Kurulu izin vermiş, Türkiye'de bununla ilgili inceleme yapma yetkiniz dahi yok. Yani, yabancı size diyor ki: "Benim verdiğim değerlendirmeleri, analizleri sen geçerli gör."

Şimdi, böylesine bir durumla karşı karşıya olduğumuz süreçte getirilen bu maddede -biraz evvel Komisyon Başkanının açıkladıklarını dinlerken bütününe baktım- madde 4'ün (1)'inci fıkrasında diyor ki: "Ürünlerin, teknik düzenlemesine uygun olması zorunludur... Teknik düzenlemesine uygun olmayan ürünler, uygunsuzlukları giderilmeden piyasaya arz edilemez, piyasada bulundurulamaz veya hizmete sunulamaz." (2)'nci fıkrada diyor ki: "Birinci fıkrada belirtilen hususlarda düzenlemeler yapmaya, sınırlamalar getirmeye ve istisnalar tanımaya Cumhurbaşkanı yetkilidir." Komisyon Başkanı bununla ilgili bir açıklama yaptı ama (3)'üncü fıkranın (b) şıkında ne diyor, biliyor musunuz? "Yetkili kuruluş, hazırladığı teknik düzenlemeleri taslak aşamasındayken Bakanlığın ve ilgili tüm tarafların görüşüne açar..." Yani "Cumhurbaşkanının görüşüne açar." demiyor, gene bir "bakanlık" deyimini var. "...mevzuatın ve uluslararası yükümlülüklerin gerektirdiği hallerde ilgili uluslararası taraflara bildirir." diyor. Yani, uluslararası taraflara bildirilmiş, geçerliliği kabul edilmiş bir üründe Cumhurbaşkanı yeniden yetkilendiriliyor.

Aklıma ne geldi? Geçenlerde Tarım ve Orman Bakanı Sayın Pakdemirli basına yansıyan bir açıklama yaptı. Sayın Cumhurbaşkanı telefon etmiş, "Ya, Sayın Bakan, bu, tavukların çamaşır suyuna yatırılması olayı nedir? Bana bir anlat." demiş; bunun üzerine Sayın Bakan da kalkmış, çamaşır suyuyla tavuk deneyini kendi odasında yapmış yani laboratuvarında yapmamış, bu konunun uzmanıyla yapmamış. Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanı teknik değerleriyle ortaya çıkmış bir ürünle ilgili, Bakanlığın da oluru varken bunu nerede denetleyecek? Böyle bir kavram kargaşası, anlamsız cümle olur mu? O nedenle değerli arkadaşlar, ürünle ilgili getirilen doğru konuların bile içerikleri düzenli yazılmazsa anlamını ifade etmiyor.

Bakınız, ben iddia ediyorum, bugün bu ülkede ne yediğimizi, ne içtiğimizi bilmiyoruz. Bununla ilgili Bakanlığın yine bir açıklamasında Bakan çıktı dedi ki: "Çayda boya yalan." Ama Bakanlığın yayınladığı denetim sonucu ortaya çıkan 11 çay üründe boya var. Ya, Bakanlığın "Var." dediğine Bakan "Yok." diyor. Bu nedenle ürün ve üretim aşamasında her konu ciddi anlamda ele alınmalı ve bunlarla ilgili çözüm önerilerinde de uzmanların, konuya vâkif kuruluşların olması mutlaka sağlanmalı. Ülkemizde, gıda güvenilirliği konusunda çalışmalar yapılıyor. Yine ben Bakana sordum: Bir ürünün içinde "pestisit" dediğimiz yani tarım zehri kullanılıyor mu, kullanılmıyor mu? Bakan 2017'de "Bunu yasakladık." diyor, 2018'de "Piyasada yok." diyor, 2020'de bu konuda Greenpeace Akdeniz temsilcileri piyasada inceleme yapıyor, ürünlerde çıkıyor. Ya, yasaklanan, olmaması gereken bir şeyin dahi gıda üründe çıktığı bir ülkedeyiz.

Bu konuda yapılması gereken, Cumhurbaşkanının yetkilendirilmesi değil ilgili kuruluşların, kurumların doğru oluşturulması. Biyogüvenlik Kurulu vardı. Bu, Türkiye'de GDO'lu ürünlerle ilgili inceleme yapmak üzere kurulmuş bir Kurul. Ben bu Kurulun geçen dönemki üye listesini aldım elime, inceledim; 3 profesör, doçent var; diğerleri bakanlıklardan gelmiş, bakanlıklardan gelenlerin içinde İngilizce bilen yok çünkü İngilizce bölümü, yabancı dil konusu boş bırakılmış. Yani yabancı dil bilmeyen birisi yurt dışından gelen ürünle ilgili nasıl inceleme yapacak, araştırma yapacak? Yurt dışında yayınlanmış hangi teknik konuyu inceleyecek, bir değerlendirmeyle hasbihâl edecek, anlamak mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Arkadaş, her olayda olduğu gibi, liyakat olmadan sorunları çözemezsiniz.

Bugün devletin önemli kademeleri vekâletle yönetiliyor. Tek tek bakanlara söylüyorum: Üst düzey bürokratların çoğunluğu vekâlet... Önce vekillerin yerine bir asil atayın, işi ehline bırakın. Bunları yirmi yıldır çözemediğinize göre çözümü de Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında olacak diyorum.

Ayrıca, bugün Regaip Kandili; tüm halkımızın kandili hayırlara vesile olsun; ülkemize, dünyaya barış, kardeşlik getiren bir araç olsun diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkanım, Sayın Ömer Fethi Gürer...

BAŞKAN – Sayın Başkan, Komisyonunda zaten bu konu yeterince tartışılmıştı.

Buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Komisyonun her aşamada söz talebi hakkı vardır biliyorsunuz.

Ömer Fethi Gürer Bey çok güzel bir konuşma yaptı, heyecanlı bir konuşma yaptı, inanarak konuşma yaptı; teşekkür ediyoruz ama buradaki söylediği ifade ile anladığı ifadenin çok farklı olduğunu izah etmek istiyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yazılı metni okudum Başkanım ben.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakın, ben de size metni okuyorum: “Yetkili kuruluş, hazırladığı teknik düzenlemeleri taslak aşamasındayken Bakanlığın ve ilgili tüm tarafların görüşüne açar.” Yetkili kuruluş kim? Sağlık Bakanlığı, Sanayi Bakanlığı, Enerji Bakanlığı...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ticaret Bakanlığı...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, buradaki “Bakanlık” Ticaret Bakanlığı; tanımlara bakarsanız, buradaki “Bakanlık” Ticaret Bakanlığı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Onu biz bilmiyoruz, siz biliyorsunuz.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Diğer yetkili kuruluş” diye sayınca... Diyelim ki Sanayi Bakanlığı bir ürüne ilgili teknik düzenleme yapıyor, bunu Bakanlığa gönderecek; o Bakanlık ve Bakan diğer yetkili kişilerin, tarafların bilgisine sunacak, görüşüne açacak yani buradaki yetkili kuruluş da bir taslağı hazırlayacak, Bakanlığa gönderecek, yapacak.

İkinciye geldiniz, ikinci olarak diyorsunuz ki “‘yetkili kuruluş’ ‘bakanlık’ geçiyor, niye ‘Cumhurbaşkanı’ demiyorsunuz?” Zaten kanun teklifinin “Tanımlar” kısmında “Bakanlık” var, Cumhurbaşkanının yetkisi istisnalar kısmında.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ama “Sınırlama ve istisnalar getirmeye yetkilidir.” diyor.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bakan, az önce Sayın Katırcıoğlu'nun ifadelerinde de izah etmeye çalıştım. Cumhurbaşkanının, ithalle ilgili, diğer şeylerle ilgili istisna tanıma yetkisi var. Teknik düzenlemeleri hazırlamaya yetkili olan yetkili kuruluşlar ve “Bakanlık” diye tarif edilen Ticaret Bakanlığıdır. Onun için heyecanlı şekilde ifade ettiniz, inanarak söylediniz ama bunu biraz daha net bir şekilde okursanız anlaşırsınız. Biraz sonra görüşelim sizinle.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, bir şey daha söyleyeyim: Onu iyi okudum, o anlam çıkmıyor.

BAŞKAN – 5'inci madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (2)'nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

“(2) Teknik düzenlemenin insan sağlığı ve güvenliği ile ilgili hükümlerine uygun ürün, aksinin ispatlandığı haller dışında her yılın ocak ayında yapılacak olan denetime kadar güvenli kabul edilir.”

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Ayhan Erel

Hayrettin Nuhoglu

Adana

Aksaray

İstanbul

İsmail Koncuk

Dursun Ataş

Metin Ergun

Adana

Kayseri

Muğla

Yasin Öztürk

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'tür.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin bu maddesiyle, bir ürünün güvenli olup olmadığına ilişkin değerlendirme kriterleri düzenleniyor. Daha önce de tekrar ettiğimiz gibi, bu kanun teklifini, vatandaşın güvenli ve sağlıklı ürün kullanabilmesi açısından önemsiyor ve eksiklerine rağmen destekliyoruz.

Son günlerde, dünyanın baş sırasındaki gündemi corona virüsü. Virüs, Çin ve İran'ı doğrudan etkiledi. Dünya ticaretini tekeli altına alan Çin'i, hastalık kadar ekonomisini de vurdu ama sarsıntısı, ticaretini Çin'e endekslemiş olan ülkelerde -tabii Türkiye'de de- şimdiden hissedilmeye başlandı.

Vatandaşa kötü haber vermek istemiyoruz ama zamlar kapıda. “Zamlar kapıda.” diyoruz çünkü biz, artık neredeyse ekonomisi Çin'e bağımlı bir ülkeyiz; a'dan z'ye kullandığımız bütün ürünlerde Çin damgası var. Son yıllarda, ihracat amacıyla yola çıkan iş adamlarımız, Çin'deki ucuz ürünleri keşfettikten sonra ithalat yapmayı tercih etmişlerdir. Bu tercih, dış ticaret açığımızın hızla artmasına neden olurken açığın kapatılması için alınan önlemler de işe yaramamıştır. Bu konuda, yerli ürünlerin,

millî ürünlerin, tabii ki üzerinde ülkemizin adını taşıyan, gururlandığımız Türk malı ürünlerin dünyada dolaşımı bütün ümidimiz ama yüksek maliyet ve vergilerle uğraşmak yerine ithalata yönelen iş adamlarımıza da hak vermemek elde değil. Aklımıza gelen, gelmeyen her türlü ev gereci, elektronik malzeme, sinai malzeme, tıbbi malzeme, çelik ürün, her türlü makinenin aksam ve parçalarını alıyoruz ama kanserojen olduğunu bile bile oyuncuğu da kırtasiye malzemelerini de kıyafeti de ayakkabılarımızı da Çin'den alıyoruz.

Corona virüsüyle birlikte Çin'de üretim durdu. Çin'in dünyaya ihracatı, bizim de ithalatımızı sınırlandı. Doğal olarak ticari yaşam kaynağımız hâline gelen Çin'den bir süre mal alamayacağız. Bu demektir ki yakında tedarik sıkıntısı sonucu birçok ürün zamlanacak.

Elektronik Cihazlar İmalatçıları Derneği Başkanı bir açıklama yaptı: “Çin'den ithalat devam ediyor ancak üretim düştüğü için ithalat da sınırlı. Çin'de yeniden çalışmaya başlayan fabrikalar kapasitelerinin ancak yüzde 40'ını kullanabiliyor. Biz de ürünleri yüksek maliyetlerle temin etmek zorunda kalıyoruz. Böyle giderse tüm elektronik cihazlarda iki üç ay içerisinde döviz bazında yüzde 10, yüzde 20 bandında bir zam gelecek.”

Yine, bugün Tüm Kuruyemiş Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜKSIAD) Başkanı bir açıklama yaptı: “Çin'den yıllık 80 bin ton ithal edilen siyah ay çekirdeğinin fiyatı yüzde 5 arttı. İthalatta yaşanan yüzde 5'lik fiyat artışı henüz vatandaşa yansımada ama biriken zamlar mart veya nisanda döviz bazında yüzde 15 şeklinde kendini gösterecek.” Tamam, Çin'den gelen siyah ay çekirdeğini yemezsek yüzde 15'lik zamdan etkilenmeyiz ama vatandaşlarımıza buradan seslenmek istiyorum: En azından bu sezon Çin'den gelen siyah ay çekirdeğini tüketmeyelim. Hem dış ticaretimiz etkilenmesin hem de zaten zor durumda bulunan kendi yerli ve millî çiftçilerimiz sebeplensin, faydalansın. Bir sefer de olsa bizim çekirdeğimizin tadına bakın; Elbistan'ın, Aksaray'ın, Denizli Tavas, Çal, Baklan ve Çivril'in ay çekirdeğini tüketelim.

Tabii, “Çin'den ithal ediyoruz.” bahanesiyle kim bilir nelere zam gelecek? Fırsatçılara gün doğabilir. Tabii ki ekonomiyi yönetemeyenlerin de özellikle damat beyin de “Ekonomimiz iyi gidiyordu, dış etmenler hesaplarımızı bozdu, Çin'deki durum falan filan...” diye bahanesi bulundu diyebiliriz.

Hazır fırsatçılardan söz açılmışken virüsten korunma maskesi karaborsaya düştü. Steril maske pazarının yüzde 70'ine sahip olan Çin, diğer ülkelere sattığı malzemeleri geri alma derdine düştü. Şu anda ülkemizde standartlara uygun üretim yapan 5 firma 3 vardiya hâlinde üretime devam ediyor ama yurt dışından gelen talepleri karşılamak bir yana -tekrar- kendi ülkemizin ihtiyacını bile karşılamaya yeterli hâlde değiliz. Tehlike ortaya çıkana kadar ülkemizde yıllık üretim 150 milyon maske civarındaydı. Sadece Almanya'nın yeni talebi 100 milyon adet maske, Çin'in talebi ise 200 milyon adet maske. Eczanelerde maske yok, ecza depolarında bile yok; ecza depolarında olması gereken maskeler internet üzerinden satışta. Bağışıklık sisteminin düşük olması nedeniyle bu maskeyi kullanmak zorunda olan binlerce hasta vatandaşımız, ileri yaşta olan, kronik hastalıkları olan vatandaşımız var ama maske bulmak zor; vatandaş bulursa da yüzde 300-500 oranında yapılan fahiş zamlı fiyatlarla almak zorunda. Ayrıca, standartlara uygun olmayan maskeler sanki “corona virüsü önleyici” gibi piyasada satılabilir; bunları kullanmak ile koca ninemizin yazmasını, dedemizin eski dokuma bez mendilini, daha eski tabirle yağlığını ağzımıza kapatmak arasında korunma anlamında hiçbir fark yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Tamamlayabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Toparlayın, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Şimdi, ortaya çıkan bu durumu, görüştüğümüz kanun teklifinin 5’inci maddesi üzerine değerlendirelim. Evet, ortada satışa sunulan bir ürün var. Üretici veya dağıtıcı tarafından piyasaya sürülen, insan sağlığı ve güvenliğiyle ilgili hükümlere uygun ürün, aksi ispat edilene kadar güvenli kabul edilir. Aksi ispat edilene kadar ne kadar süre geçer, bu süre zarfında fırsatçılar ne kadar rant sağlar; hepsi muamma. Yani demem o ki vatandaşın kullandığı ürünün güvenli olması kadar, ürünün satıcısının da güvenilir olması ihtiyacı var.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Ürünün güvenli olmadığı tespit edilmesi halinde, yetkili kuruluşlar, ürünün piyasaya arzının kısıtlanması, piyasadın toplatılması ve bertaraf edilmesine ilişkin önlemleri alırlar.”

Ayşe Sibel Ersoy

Metin Nurullah Sazak

Ümit Yılmaz

Adana

Eskişehir

Düzce

Ahmet Özyürek

Esin Kara

Mustafa Hidayet Vahapoğlu

Sivas

Konya

Bursa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen, Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, yüce Türk milletinin ve İslam âleminin Regaip Kandili’ni kutluyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Bugün bu kürsüde, hem tüketicilere sunulan hakları gelişmiş ülkeler seviyesine getirmek hem de üreticiyi ve ihracatçıyı güvenli ve kaliteli ürün üretme konusunda teşvik etmek üzere hazırlanan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’ni konuşmak üzere huzurunuzdayım.

Takdir edersiniz ki vatandaşlarımızın sağlığını, can ve mal güvenliğini korumak her devletin en temel görevidir. Bu amaç doğrultusunda, ürünlerin can ve mal güvenliğine, bitki ve hayvan sağlığına, çevreye ve kamu düzenine zarar vermemesi için devletler kurallar koyar, denetimler yapar ve önlemler alırlar ancak üretim, ekonomi ve ticaretin mümkün olduğunca kesintisiz işlemesi de devletin bekası açısından şarttır. Dolayısıyla devlet, insan sağlığı ve güvenliği gibi bir kamu yararını korumak için piyasaya müdahale ederken en az kısıtlayıcı olan yöntemi tercih etmeli ve aldığı önlemlerle de orantılı olmalıdır. İşte, üretim ve tüketim ayağındaki bu hassas denge mutlaka korunmalıdır. Bu nedenle, bir ürünün imalatından tüketimine kadarki süreçte rol alan tüm aktörlerin nitelikleri, görevleri, yükümlülükleri, hakları ve yetkileri kadar sınırları da açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

Bir de bu hususların uluslararası ticareti ilgilendiren bir boyutu vardır. Devletlerin birbirinden farklı düzenlemeler ve standartlar uygulaması, uluslararası ticareti kısıtlama potansiyeli içermektedir çünkü malımı birden fazla ülkeye satmak isteyen bir ihracatçı, her bir ithalatçı ülkedeki teknik kurallara uymak zorundadır ve bu amaçla yaptırdığı testler ve belgelendirme işlemleri ürünün maliyetini arttırır, rekabet gücünü düşürür. Bazen bu masraflar o kadar yükselebilir ki ihracat artık cazip olmaktan çıkabilir. Yurt dışı pazarlara açılımının önündeki engellerinin başında işte bu teknik engeller gelmektedir.

Peki, ihracatçılarımızın önündeki bu teknik engeller nasıl aşılacaktır? Ticareti kısıtlayan bu teknik engellerin aşılmasında uluslararası teknik kuralların Türk hukuk sistemine kazandırılmasının büyük yararı olacaktır, ancak tek başına mevzuatın uyumlaştırılması yeterli değildir. Bu mevzuatın ve standartların öngördüğü test, belgelendirme ve akreditasyon altyapısının da ülkede mevcut olması gerekir ki firmalarımız test ve belgelendirme için yurt dışına çıkmak zorunda kalmassın.

İşte, bugün görüş ve değerlendirmelerimizi paylaşıcağımız Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'yle bu temel unsurlar düzenlenmektedir. Malumunuz, Avrupa Birliği ile Türkiye arasında kurulan gümrük birliğine kadar bir ürünün piyasaya arz edilebilmesi için taşınması gereken temel gereklerle dair teknik düzenlemeler yoktu, bazı standartlar zorunlu uygulamaya konularak teknik düzenleme yapıyordu. 1996 yılında Gümrük Birliği Anlaşması'yla ülkemiz, Avrupa Birliğinin ürün güvenliğine ilişkin kurallarıyla tanıştı ve iki taraf arasında ticaret serbestisini tesis edebilmek için bu kuralları uyumlaştırma kararı aldı. Bu kapsamda 2002 senesinde yürürlüğe giren 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun'la ilk etapta kaliteli ve güvenli ürün üretimi için gerekli olan altyapı oluşturuldu. Diğer taraftan da motorlu araçlardan kozmetiklere, makinelerden tıbbi cihazlara, oyuncaklardan asansörlere kadar Avrupa Birliğinin ürün mevzuatları iç mevzuatımız hâline getirildi.

Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemiz son on beş yılda gelişmiş ülkelerle aynı standartta ve kalitede ürün üretme yolunda büyük gelişme kaydetmiştir. Tüketicilerimizin de tercihleri bu yönde değişmiş, vatandaşlarımız artık ucuz ve kalitesiz ürün almak yerine dayanıklı ürünleri, sağlığa zarar vermeyen ürünleri tercih etme konusunda bilinçlenmişlerdir. Şimdi, kalkınma yönünde büyük bir adım atma vaktidir.

Ben, grubum adına Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'ni bu anlamda bir sıçrama tahtası olarak görüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE SİBEL ERSOY (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Ersoy.

AYŞE SİBEL ERSOY (Devamla) – Teklifin, mevcut ürün güvenliği sistemimizi güçlendirerek hem üretimimize hem ihracatımıza hem de tüketici haklarımıza büyük fayda sağlayacağına gönülden inanıyor ve teklifin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında geçen "zorunludur" ibaresinin "mecburidir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Sürücü	Tuma Çelik	Abdullah Koç
Şanlıurfa	Mardin	Ağrı
Ali Kenanoğlu	Rıdvan Turan	Nusrettin Maçın
İstanbul	Mersin	Şanlıurfa
	Garo Paylan	
	Diyarbakır	

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ayhan Barut	Haydar Akar	Ahmet Akın
Adana	Kocaeli	Balıkesir
Müzeyyen Şevkin	Tacettin Bayır	Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu
Adana	İzmir	Manisa
	Tahsin Tarhan	
	Kocaeli	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan. Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, derin bir ekonomik kriz yaşıyoruz; milyonlarca işsizimiz var, vatandaşlarımız geçinemiyorlar. Meclisimizin gündemi ne? Gıda güvenliği.

Şimdi, bizi izleyen vatandaşlarımız "Ben açım, doğru düzgün tencerem kaynamıyor, Meclisimiz de bana gıda güvenliği verecek yani yeterli gıdaya ulaşma hakkını verecek." zannediyorsunuz ama öyle değil değerli vatandaşlarım, yalnızca sağlıklı gıdayla ilgili bir düzenleme çalışıyoruz yani sizin kaynamayan tencerenizle ilgili bir derdi yok bu Meclisin maalesef çünkü vicdansız bir Meclisle karşı karşıyasınız.

Değerli arkadaşlar, sağlıklı gıda kimin derdi ya? Hani zenginler arayışta ya... Organik gıda, ilaçsız gıda, kanser yapmayan gıda, kimin derdi; zenginlerin derdi. Sarayda ne var arkadaşlar? Ejder meyveli "smoothie", efuli aleo vera, zencefilli somon suşi yiyorlar saraydaki menülerde.

Bunlar da sizin derdiniz değil sevgili vatandaşlar çünkü onlar sağlıklı gıda derdinde, organik gıda derdinde; somonlu suşiler yiyorlar, ejder meyveli "smoothie"ler içiyorlar çünkü onlar zenginler, onların sağlıklı gıdaya ulaşma hakkı var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok ayıp ya!

GARO PAYLAN (Devamla) - Peki, vatandaşımızın derdi ne arkadaşlar? Yalnızca iş bulma şansı olan bir vatandaş bir ayda kaç lira maaş alıyor, asgari ücret ne kadar? 2.435 lira. Aha da 2.435 lira burada. Bakın, bir ay çalışıyor, emek veriyor; 2.435 lira. Geçen aya kadar 2.020 liraydı. Bakın, açlık sınırı da 2.219 lira. “Ne güzel, 2.435 lira alıyor, 2.219 lira açlık sınırı, gıdasını alabiliyor.” diyorsunuz ama yalnızca 4 kişilik bir ailenin güvenli gıdası 2.219 lira. Bu 2.435 liranın -bakın 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10- 1.000 lirası nereye gidiyor? Kiraya gitti. En düşük kira 1.000 lira ya da ev kredisi ödüyor vatandaşımız en az 1.000 lira. 300 lira nereye gitti? Doğal gaz; en düşük doğal gaz faturası o kadar, baktım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şov yapıyorsun ya!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - 600 lira, 600.

GARO PAYLAN (Devamla) - 100 lirası nereye gitti? Elektriğe; en düşük elektrik faturası o kadar, o da gitti. 50 lira? Su faturasına, en düşük su faturası o kadar. Tüketici kredisi aldı vatandaşımız -biliyorsunuz, borç altında- en az 300 lira da tüketici kredisi için bankaya veriyor, en az. Arkadaşlar, ulaşım... İşe gidip geliyor değil mi vatandaşımız? En az 200 lira trene, otobüse, minibüse para veriyor; o da gitti. Arkadaşlar, bakın, bu vatandaşımız hastalanmayacak...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bizim cebimizde bu kadar nakit para yok, bravo sana ya!

GARO PAYLAN (Devamla) – ...bu vatandaş çocuğa harçlık vermeyecek, kıyafet almayacak; kitap, defter almayacak; evde interneti olmayacak, cep telefonu da kullanmıyor ha; bakın, bütün bunlar da yok. Ne kaldı geriye? Sayıyoruz: 100, 200, 300, 400, 450, 470, 485 lira kaldı. Bakın, gıdaya 485 lira kaldı. Günde ne yapar? 16 lira arkadaşlar. Bir güne 16 lira vatandaşa gıda için, 16 lira! Ya, ne yapar bir vatandaş 16 lirayla arkadaşlar?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Elektriği unuttunuz ya!

GARO PAYLAN (Devamla) – Ancak tarhana çorbası yapar, ekmeği banar, yer; bunun yanında bir şey yok. Nerede somonlar, nerede şuşiler? Yok. Ancak makarna yer, ancak bulgur pilavı yer vatandaş.

Değerli arkadaşlar, işte, siz, vatandaşları bu duruma düşürdünüz. Tayyip Erdoğan çay-simit hesabı yapıyordu, çay-simitten bile geriye düştü; değerli arkadaşlar, bulgur pilavına talim etmek durumunda.

Değerli arkadaşlar, bakın, 4 kişilik bir ailenin yoksulluk sınırı 7.229 lira. Çok az vatandaşımız bu gelire sahip; sizler hepiniz, maalesef, bu gelire sahipsiniz, yoksulun hâlinden anlamazsınız. Size tavsiyem bir ay asgari ücretle, maaşla geçinmenizdir arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, bir yandan da işsizlerimiz var. Hani, işçi tarhana çorbası içebiliyor da işsiz onu da bulamıyor. Bakın, Hatay Valiliğinin önünde Adem Yarıcı yakın zamanda intihar etti. Ne dedi? “Çocuklarım aç, iş arıyorum.” Bu Meclisin gündemi mi Adem Yarıcı’nın gündemi? Maalesef değil. 8 milyon vatandaşımız işsiz.

Dün Plan ve Bütçe Komisyonunda ne görüştüğümüz? İşsizlik Sigortası Fonu’ndan patronları desteklemeyi görüştüğümüz tekrar. İşsizlik Sigortası Fon’undan yıllardır patronlar destekleniyor; patronlar Fon’a 1 lira koyuyor, 3 lira alıyor. Adem Yarıcı intihar ediyor, kimin umurunda arkadaşlar? İşte, böyle vicdansız bir Hükûmetle ve böyle vicdansız bir Meclisle karşı karşıya vatandaşlarımız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toplayın, toparlayın.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, vatandaşın, yoksul vatandaşlarımızın gündemi sağlıklı gıda değil. Bakın, refahı bulsak, bütün vatandaşlarımızı sağlıklı gıdaya ulaştırsak o zaman belki gündemimiz olabilir ama önce derdimiz “Çocuklarımız aç.” diyen Adem kardeşimizin çocuklarını doyurmak olmalı; önce, tenceresini kaynatamayan vatandaşlarımızın tenceresini kaynatmak olmalı ama maalesef bu gündemlerden bu Meclis çok uzakta sevgili vatandaşlar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, klasik bir şov konuşması dinledik arkadaşımızdan her zamanki gibi. Yoksulun derdi en az onun kadar bizim de derdimiz. Ülkemizde eğer bir tek insan yatağa aç giriyorsa bu hepimizin sorunu ve vicdanı; bir tek insan dertliyse bu hepimizin derdi. On sekiz yıldan beri, elimizden geldiğince, orta sınıfın büyümesi için, sosyal yardımların artması için, tüm ülkemizin eğitime, sağlığa, diğer ana kollara ulaşması için büyük bir mesai harcadık, büyük mesafe aldık.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sonuç? Sıfır!

AYLİN CESUR (Isparta) – 16 milyon açlık sınırında; bir tek insan değil, 16 milyon!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eksik varsa eksigi biz savunacağız inşallah Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Ayhan Barut.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyor, tüm vatandaşlarımızın Regaip Kandili'ni kutluyorum.

Ülkemizde ürün güvenliğinden, güvenli üründen neredeyse bahsetmek mümkün değil. Tarımdan gıdaya tüm ürünlerde, ürün güvenliğimizi Allah'a emanet bir şekilde yaşıyoruz. Benim konuşacağım bu maddede yer alan ürün zararından doğacak olan maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde sadece Türk Borçlar Kanunu hükümlerini uygulayan bir düzenleme var. Bu düzenlemeyi doğru bulmadığımızı belirtmek istiyorum.

Öte yandan, özellikle, Komisyonunda tazminat sorumluluğuyla ilgili teklifimizin reddedilmesinin de yanlış olduğunu düşünüyoruz. Bunun yerine, kapsayıcı biçimde Borçlar Kanunu da dâhil edilerek Türk Ticaret Kanunu'nun, Kabahatler Kanunu'nun ve Tüketicilerin Korunması Hakkında Kanun'un da eklenmesini talep ediyoruz.

Aslında, halkımızın yararına olan ve ürün güvenliğiyle ilgili bu konularda ve diğer bütün kanunlarda, ilgili meslek odalarından, sivil toplum kuruluşlarından, üniversitelerden, sendikalardan ve konunun ilgili uzmanlarından görüş almak gerekir. Ancak burada, daha önce, geçmişte olduğu gibi “Ben bilirim.” tavrının yanlış olduğuna, işin ortak akılla daha doğru yapılacağına inanıyoruz.

Sayın Başkan, AKP Hükümeti, on yedi yıldır uyguladığı yanlış tarım politikalarıyla ülkemizi âdeta ithalat cennetine çevirmiştir; çiftçimizi, üreticimizi, köylümüzü perişan etmiştir. Yerli ve millî olduğunu söyleyenler, ülkemizi, Sırbistan’dan et, her ne kadar her fırsatta inkâr etseniz de belgeleriyle ispat edilen Bulgaristan’dan saman, Kanada’dan da mercimek ithal eder hâle getirmiştir.

2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesine göre, gayrisafi millî hasılanın yüzde 1’i tarıma destek olarak ayrılır ancak o günden bugüne hiçbir zaman bu yüzde 1 oranı tam uygulanmamıştır, yüzde yarım ve altı uygulama yapılmıştır.

Şimdi, buradan soruyorum: Burası kanun yapan, yasama yapan yüce Meclisimiz. Burada kanun çıkarılıyor, yürütme bu kanunları uyguluyor. Vatandaş çıkarılan kanuna uymadığı zaman cezası nedir? Cezası hapistir ya da para cezasıdır. Peki, buradan çıkan kanuna yürütmenin uymaması yani sizlerin devlet eliyle bu kanunu uygulamamanız ne anlama geliyor?

Bugüne kadar çiftçinin yaklaşık 318 milyar destekleme alacağı olup bu rakamın sadece 141 milyar lirasının verildiğini, çiftçinin alacağına 177 milyar lirasının verilmediğini görüyoruz. Soruyorum buradan: Bu parayı kimler iç etti, nasıl ve nerelere kullandınız? Neden bu üreticinin parasını vermiyorsunuz? Değerli milletvekilleri, üreticilerimizin mazot, gübre, yem, ilaç, elektrik, sulama gibi temel girdilerine baktığımızda, 2002 yılından günümüze kadar bu girdiler 8 ila 10 kat civarında artmış fakat çiftçinin ürünü bu katsayıda artmadığı gibi, yerinde saymış, çiftçi borç batağına saplanmıştır. Cumhuriyet tarihinde ilk defa tarım ekim alanları 20 milyon hektarın altına düşmüştür. İşte, gerçek budur. Üretim merkezli ulusal bir tarım politikası belirlenmesi ve üreticiye destek verilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bugünlerde 2019 yılı mazot ve gübre desteği ödemesi başladı. Bu destekleme 57 ilde verilirken Adana’nın da içerisinde bulunduğu 24 ilde bu ödeme yapılamadı. “Neden ödeme yapmıyorsunuz?” diye sordüğümüzde “Pamuk ekilen yerlerde bakalım ne olmuş? Uydu görüntülerini inceleyeceğiz.” deniliyor. Peki, bu bölgelerde mısır, soya, ayçiçeği gibi ürünlerin de ekildiğini düşünecek olursak buradaki bu üreticilerin bu üründeki desteklemeleri neden verilmiyor ya da şöyle sorayım, bu iktidarın yıllardır pamukçularla, pamuk üreticileriyle zoru nedir? Çünkü geçen sene de pamuk desteklemesinde Adana yoktu, tepki gösterince zor bela listeye eklenmişti, dekara 650 kilogram verilmesi gereken pamuğu 500 kilografa düşürerek üretici yüzde 30 zarar etti, ayrıca da desteklemelerin 2’ye bölünerek yüzde 70 ve yüzde 30 şeklinde ödenmesi üreticiyi mağdur etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Milletvekili.

AYHAN BARUT (Devamla) – Adanalı çiftçilerimiz iki yıldır sel, don, poyraz gibi nedenlerle mağdur olmuştur. Afet bölgesi ilan edilsin dediğimiz yerde afet bölgesi ilan edilmediği gibi, mazot, gübre desteğinin de verilmemesi üreticiye “Üretmeyin.” demektir.

Üreticiyi cezalandırmaktan vazgeçin, derhâl üreticinin desteklerini, paralarını ödeyin diyorum, yüce Mecliste çalışmalarınızda başarılar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bir açıklama yapmama izin verir misiniz?

BAŞKAN – Ya, Başkan bu konular Komisyonunda tartışılmadı mı?

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan çalışmamızı engelliyor!

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük hükümlerine göre söz istiyorum. Görüşmeler başlarken 60’a göre söz isteyen arkadaşlara söz veriyorsunuz. Artı, Grup Başkan Vekillerine...

BAŞKAN – Her konuşmacıya cevap verirseniz biz bu işin içinden çıkamayız.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Başkan, o zaman, İç Tüzük hükümlerine göre uygulayacaksınız, görüşmeler başladığı anda sadece görüşmeyle ilgili söz vereceksiniz.

Bakın, Komisyon olarak burada konuşan arkadaşlarımız teknik konuşuyorlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Komisyon Başkanının böyle bir yetkisi yok efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanlık makamına nasıl...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bakın, Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Meclis Başkan Vekiline böyle talimat veremez efendim, disiplin suçu işliyor.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biraz önce konuşan arkadaşımız, anlaşılan o ki muhalefet serhini okumuş. Önümde, sizin söylediğiniz önerge var. Türk Ticaret Kanunu vesaire gibi diyorsunuz ya hani, “Önergemiz kabul edilmedi.” diye. Komisyonunda sizin değerli milletvekili arkadaşlarımız bu önergeyi geri çekmişler. Niye geri çekmişler biliyor musunuz? Kanunun 7’nci fıkrasında zaten var “Diğer kanunlardaki tazminat sorumluluğuna ilişkin hükümler saklıdır.”

Değerli milletvekili arkadaşlarımız, Komisyon üyesi arkadaşlarımız, kanun metninde var olduğunu görünce verdikleri önergeyi geri çekmişler. Eğer siz değerli milletvekilleriyle konuşsaydınız sanıyorum buradaki bu konuşmayı yapmamış olacaktınız.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6’ncı madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin 6’ncı maddesinin 5’inci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(5) Ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile 21/6/2001 tarihli ve 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanunu hükümleri birlikte uygulanır.”

Ayhan Erel

Mehmet Metanet Çulhaoğlu

Hayrettin Nuhoglu

Aksaray

Adana

İstanbul

İsmail Koncuk

Feridun Bahşi

Adana

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önegeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Komisyon Başkanı bize bir açıklama yapın efendim, biraz önce açıklama yaptı ya bu maddeyle ilgili de bir açıklama yapın bize.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Antalya Milletvekili Feridun Bahşi.

Sayın Bahşi, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 173 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifin 6'ncı maddesinin (5)'inci fıkrasında, ürünün sebep olduğu zarar nedeniyle ödenecek maddi ve manevi tazminat miktarının belirlenmesinde Borçlar Kanunu'nun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir fakat uluslararası ticaret sözleşmeleri uluslararası tahkim müesseselerine de tabiidir. Bu sebeple bu tür özel hukuk ilişkilerinde...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, bu Meclisin saati de bozulmuş Başkan, tersten başlıyor orada.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Bittiyse devam edebilir miyim Mahmut Bey?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Mahmut Bey, ileriye doğru gidiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yeni düzeldi, bak.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Arkadaşlar, devam edebilir miyim? Lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun, siz hitap edin.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Bu sebeple bu tür özel hukuk ilişkilerinde ulusal ve uluslararası tahkim müesseselerine de başvurulduğu görülmektedir. Mevzuatımızda da tahkim kurumu Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda ve Milletlerarası Tahkim Kanunu'nda düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Türk Borçlar Kanunu'na ek olarak bahsi geçen iki kanuna da atıfta bulunmak gerekir.

Değerli milletvekilleri, on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarında milletimiz büyük bir sosyal çöküntü içine girmiştir. Bu iktidar döneminde boşanan, intihar eden, depresyon sorunu yaşayan, uyuşturucu kullanan ve suç işleyen bireylerin sayıları katlanarak artmaktadır. Geçim sıkıntısı, işsizlik, kötü çalışma koşulları ve günlük yaşamın zorluklarından kaynaklanan stres, derinleşen toplumsal çöküntünün başlıca sebeplerindendir. Vatandaşlarımız ağırlaşan siyasi, toplumsal ve kültürel baskılar altında ezilmektedir. Sürekli gerilim ortamı insanların birbirine, kurumlara ve devlete olan güvenini sarsmıştır. AK PARTİ'nin yaydığı çıkarıcı ve maddiyatçı zihniyet toplumun ahlaki ve siyasi değerlerini aşındırmıştır. Toplumsal çöküntünün en önemli kaynakları yoksulluk, dışlanma ve güvence eksikliğidir. AK PARTİ iktidarlari, hukuku, eğitim sistemini altüst etmiş, işsizlik sorununu derinleştirmiş ve sosyal güvenlik sistemini bozmuştur. Yoksul vatandaşlar, hayırseverlerin insafına ve oy avcılığı amacıyla yapılan siyasi yardımlara mahkûm edilmiştir. Ülkede özellikle hukuk endişe verici noktadadır. Nelerin suç sayıldığının ceza kanunlarındaki tarifıyla uzaktan yakından ilgisi kalmamıştır. Toplumsal önemi haiz davalarda yaşanan hukuksuzluklar ve yürütmenin yargıya doğrudan müdahalesi anlamına gelecek uygulamalar kabul edilemez boyutlara ulaşmıştır. HSK, mevcut yapısıyla tamamen siyasallaşmış ve yürütmenin talimat niteliğindeki açıklamalarını görev addederek bağımsız yargıçlar üzerinde bir baskı mercisi hâline gelmiştir. Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin en ağır yargı krizini yaşamaktadır. Mahkemeler verdikleri kararlar sonrasında dağıtılmakta, karar veren yargıçlar hakkında, henüz imzalarının mürekkebi dahi kurumadan soruşturmalar açılmakta, yargıç bağımsızlığı ilkesi her geçen gün yeni bir örnekle ihlal edilmektedir. Bugün, Yüksek Mahkeme ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının uygulanmaması olağan hâle gelmiştir. Yani anlayacağımız, hukuka ve yargıya güven sıfırlanmıştır.

Ödüllendirme-cezalandırma, terfi-tenzil mekanizmalarına yandaşlık ve yine keyfilik hâkimdir. Ayırma, kayırma ve buyurma hâkim tarz hâline gelmiştir. Güvenilir ve halka yakın olmayan insanlar, hak etmedikleri güçlerle donatılmıştır. Daha da vahimi bu hâl normalleşmiştir. Siyasi aktörlerin kimi alenen kimi gizlice, statükonun sürmesi için elinden geleni yapmaktadır. Ayrıca AK PARTİ, kendi iktidarını sağlamlaştırmayı ve kalıcı hâle getirmeyi, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaçlarını çözme gayretiyle değil, yandaş üretip besleme ve kamplaştırma politikasıyla sağlama almaya çalışmaktadır. Cepheleşme mantığıyla işleyen iktidar, kendisini her eleştirene ya “terörist” ya “FETÖ’cü” ya da “dış mihrakların adamı” yaftasını vurarak Silivri’nin yolunu göstermektedir.

Değerli milletvekilleri “Yeni sistemde kriz olmayacak.” denilmişti. “Hızlı karar alınacağı için hiçbir aksama yaşanmayacak, Türkiye uçacak.” demişlerdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Bütün kararları bir kişinin aldığı, Meclisin devre dışı bırakıldığı, yargının tek bir kişiye bağlandığı bu sistemi “Türkiye’nin bekasının teminatı” diye anlattılar. Peki, sonuç ne oldu? Ne yazık ki sonuç tam tersi oldu. Biz “Bu sistemle ülke yönetilemez.” demiştik, maalesef, üzülerken haklı çıktığımızı görüyoruz; bu gidişle haklı çıkmaya da devam edeceğimiz çünkü görünen köy kılavuz istemez.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin birçok alanda tamire ihtiyacı var; her şeyden önce, millet adına denetlenebilir bir yönetime ihtiyacımız var, hürriyete ve adalete ihtiyacımız var, hukuk ve demokrasiye ihtiyacımız var. Bugün yaşadığımız diplomatik ve ekonomik sorunların en önemli sebebi, bu değerlerden uzaklaşmış olmamızdır.

Bu duygu ve düşüncelerle Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin 6’ncı maddesinin (5)’inci fıkrasına “Türk Borçlar Kanunu” ibaresinden sonra gelmek üzere “Türk Ticaret Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun” ibaresinin gelmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Akın

Haydar Akar

Tahsin Tarhan

Balıkesir

Kocaeli

Kocaeli

Tacettin Bayır

Ahmet Vehbi Bakırloğlu

Müzeyyen Şevkin

İzmir

Manisa

Adana

Cengiz Gökçel

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önemli bir yasa teklifini görüşüyoruz. Ürünün sorumluluğunu düzenleyen 6’ncı maddede, bir kişiye veya mala zarar veren ürün hakkında imalatçı veya ithalatçıya sorumluluk yüklenmektedir. “Bu sorumluluğun öne sürülebilmesi için ispat yükümlülüğü zarar gören tarafa aittir.” diyor. Buraya kadar her şey yerinde. Maddi ve manevi tazminatların düzenlendiği maddenin (5)’inci fıkrasına Türk Borçlar Kanunu’nun yanında Türk Ticaret Kanunu, Kabahatler Kanunu ve Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun da eklenmelidir. 6’ncı maddenin (5)’inci fıkrasının özel durumlara karşı önlem amacıyla kapsayıcı bir şekilde yeniden düzenlenmesini teklif ediyoruz. Yasaların hallaç pamuğuna dönmemesi, ikide bir düzenleme yapılmaması gerekir diye de düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, dünyamızın akciğerleri, insanlığın ortak mirası ormanlarımız hakkında üzücü bir durumu anlatmak istiyorum. 21 Aralık gecesi, Eski Mezitli Mahallemizde, 1.500’den fazla ağaç motorlu testerelerle katledildi, canımız yandı. Mersin kamuoyu ayağa kalktı, fail hızlıca yakalandı ve yargıya teslim edildi. Ormanlarımıza bile isteye zarar verenler para cezasıyla salıverilmesin istedik, “Bu suçlar orman katillerinin yanına kâr kalsın, bu da cinayettir.” dedik. Orman Kanunu’nda belirtilen cezanın ağırlaşması, caydırıcı hâle gelmesi için bir kanun teklifi verdik. Ormanlara ve orman arazilerine saldırının arttığı bu ortamda bu kanun tekliflerinin komisyona bile gelmemesine şaşırılmak mümkün değil.

Arkadaşlar, geçtiğimiz hafta aldığımız bir haberle canımız bir kez daha yandı. 1.500’den fazla ağacı tek başına kestiğini söyleyen şahıs serbest bırakılmış. Bu kişi daha önce de aynı suçu işlemiş, ormanı katletmiş ama para cezasıyla salıverilmiş. Şimdi size soruyorum: Bunun suçlusu kim? Bu teklifi gündeme almayan AKP’nin Meclisteki temsilcileridir, sizlersiniz arkadaşlar. Mersin’deki orman katliamı aslında 1 kişiyle olacak iş değil, 72 dönüm alanda 1.500’ün üzerindeki ağaç 1 kişi tarafından bir gecede kesilemez. Olaydan sonra katliamı kamuoyuna duyuran Eski Mezitli Mahallesi muhtarımızın serasına girdiler ve yine motorlu testerelerle 400’ün üzerinde üzümlü ağacı kestiler. Soruyorum: Bu suç organize değilse muhtarımızın üzümlerini kim kesti? Bu katliamı kamuoyunun gündemine taşıdığı için muhtarımızı tehdit ediyorlar ama orman katilleri, ellerini kollarını sallaya sallaya dolaşiyor. Bir kez daha uyarıyorum: Bu kıyım 1 kişinin eseri değil, organize; Mersin’in bir dal yeşilinde gözü olanlar karşısında tüm Mersin’i bulur.

Değerli milletvekilleri, Mersin’de yaşanan katliam, ormanlarımızın karşı karşıya olduğu ilk saldırı değildi. Mersin’de 2002 yılından bu yana yaklaşık 2 bin orman suçu işlenmiş; ülkemizde yılda 12 binin üzerinde orman suçu işleniyor. Orman katilleri, Akdeniz’den Karadeniz’e, Ege’den Marmara’ya, Doğu ve Güneydoğu’ya, ülkemizin her yerindedir. Orman Kanunu çok hafif cezalar öngörüyor, orman katilleri para cezalarıyla salıveriliyor, yaptıkları yanlarına kâr kalıyor, cezaların hafifliğinden güç buluyorlar. Biz bunu kabul edilemez buluyoruz. Ormanlarımız, ağaçlarımız, hayvanlarımız bizim ulusal değerlerimizdir. Bu saldırılar kadar saldırganların para cezalarıyla salıverilmesi de canımızı yakıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; orman alanlarımız ranta açılmasın, var olan ormanlarımızı koruyalım, yeni ormanlar kuralım istiyoruz. Ancak bu vahim olaydan sonra, dostlar alışverişte görsün hesabı işler yapılıyor. Orman alanlarına zarar verildiğinde yasa gereği bir yıl içinde yeniden ağaçlandırılması gerekiyor. Ne güzel! Kimsenin milletin ormanından rant devşirmesine izin vermeyelim fakat bir de baktık ki, Mersin’de otuz kırk yıllık limonlar, narlar, zeytinler kesiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Mersin’de bu orman katliamı bahane edilerek üreticilerimizin otuz kırk yıldır yetiştirdiği limonlar, narlar, zeytinler kesiliyor. “Ne oluyor?” dediğimizde buraların orman arazisi olduğu söyleniyor. Arkadaşlar “kaş yapayım derken göz çıkarmak” diye bir deyim var. Yanlış üstüne yanlış yapılıyor. Bakın, bir limon fidanı beş yılda ekonomik olgunluğa erişir. Vatandaş -doğrudur, yanlışır- önceden tahrip olmuş, orman vasfını kaybetmiş araziye limon dikmiş, nar dikmiş, zeytin dikmiş, yıllardır yetiştiriciliğini yapıyor ve millî ekonomiye katkıda bulunuyor fakat Mersin’de ne yapılıyor? Yetmiş ve oldukça verimli limon ağaçları orman müdürlükleri tarafından kesiliyor. Değerli arkadaşlar, otuz kırk yıldır yetmiş limon ağaçları, nar ağaçları, zeytin ağaçları orman müdürlükleri tarafından katlediliyor. Bu da bir katliamdır. Bu, bizim kabul edemeyeceğimiz bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Tamamladınız.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Peki Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’nin 6’ncı maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“(1) Ürünün; bir kişiye, hayvan ve bitki yaşam ve sağlığına, çevreye veya bir mala zarar vermesi halinde bu ürünün imalatçısı veya ithalatçısı zararı gidermekle yükümlüdür.”

Metin Nurullah Sazak	Ümit Yılmaz	Ayşe Sibel Ersoy
Eskişehir	Düzce	Adana
Esin Kara	Mustafa Hidayet Vahapoğlu	Ahmet Özyürek
Konya	Bursa	Sivas

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, akşamın bu saatinde hoşgörünüze sığınarak tekrar karşınıza geldim. Ama tabii, ilaç, ürün güvenliği açısından önemli bir müstahzar, bu yüzden bir daha konuşalım, bu sefer de satışıyla ilgili yaşadığımız problemleri konuşalım istedim.

Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi’ne bir eczacı gözüyle bakacak olursak insan sağlığını ve yaşantısını doğrudan ilgilendiren ürün olan ilacı ve ilacın tasarlanmasından arzına kadar bütün safhalarında emeği olan eczacıyı görürüz. “İlaç, canlıların sağlığında teşhise, tedaviye, belirtilerin azaltılmasına veya hastalıklardan korunmaya yarayan doğal, sentetik veya yarı sentetik maddelerden üretilen, değişik yollarla kullanılan preparat.” kısaca tarif böyle. Bu kısaca tarifini yaptığımız ilacın ürün güvenliği açısından ne kadar önemli olduğunu hepimizin takdir etmemiz gerekiyor. İlaç –güvenli olabilmesi için- üretiminden nihai kullanıcıya kadar yani son hasta kullanana kadar hatta hasta kullandıktan sonra da yine belli bir süre izlenmesi gereken ve ona göre kanaat sunmamız gereken bir ürün, o yüzden de uzun bir zamanı alıyor.

Burada, sizleri teknik bilgilerle fazla boğmak istemiyorum, canınızı sıkmak istemiyorum ama ilacın ürün güvenliği açısından ne kadar önemli olduğunun altını da çizmek istiyorum. Peki, bu kadar önemli olan ürün nasıl satılıyor, halka nasıl arz ediliyor onu konuşalım biraz da. Kendimizin ve sevdiğimizlerin hayatını bu kadar yakından ilgilendiren ilacın ürün güvenliği açısından, eczanelerin haricinde internet, televizyon, market ve hatta benzincilerde satılmasına, kontrolsüz olarak satılabilmesine anlam verebilmek pek mümkün değil. Geçmişte yaşadığımız birçok acı hadise var. Bu acı hadiselerle rağmen hâlâ internetten, televizyonlardan ve dediğimiz gibi marketlerden gıda takviyesi, zayıflama ürünü, beslenme ürünü ve benzeri isimler adı altında içeriğinde ne olduğu belli olmayan ürünler satılmaya devam ediyor. Gıda takviyesi, beslenme ürünü ve zayıflama ürünü türünden aldatmacalarla tanımlanan bu ürünlerin halkın sağlığını geri dönülmez şekilde tehdit ettiği hepimizin kabul etmesi ve ona göre önlemler alması gereken bir durum. Özellikle ilaç güvenliğini ve halk sağlığını tehlikeye atan bu tür ürünlerin satışının engellenmesi için son yıllarda gerçekten etkili önlemler alınmışsa da -bu önlemlerin yetersizliği- hâlâ daha satılabildiğini gördüğümüz zaman önlemlerin tam anlamıyla alındığını söylemek pek mümkün değil. Daha düne kadar internet üzerinden konfeksiyon, inşaat malzemesi satan yerler bile artık ilacı internetten satmaya başladılar. Bunun bir an önce engellenmesi gerekiyor. Bu tür ürünlerin internet, televizyon ve market türevi, eczane dışı yollardan satılmasının engellenmesinde ilgili kurum ve kuruluşların sorumluluğu büyük.

Sağlık Bakanlığında ruhsat almakta zorlanan veya alamayan firmalar “gıda takviyesi” “zayıflama ürünü” adı altında Tarım ve Orman Bakanlığında ruhsat alıyorlar ve bu ürünleri bu şekilde satıyorlar, hatta birçoğu ruhsat almaya ihtiyaç bile duymuyor, televizyon kanallarından çok rahat bir şekilde bu ürünleri satabiliyorlar, toplum sağlığını da tehlikeye atıyorlar.

Bakın, buna birkaç tane örnek verelim, geçmişte yaşadığımız acı olaylara örnek verirsek: Mesela ölümlere varana kadar sebep olan bir ürün var “zayıflama ilacı” adı altında “sibutramin” içeren bir ürün satıldı ülkemizde ve ölümlere sebep oldu. Sağlık Bakanlığı bu ürünün ruhsatını iptal edince şimdi arkadan dolandı firmalar, içinde “sibutramin” olduğunu sakladıkları ürünlere Tarım ve Orman Bakanlığında ruhsat alıyorlar. Hatta, dediğim gibi, ruhsat almaya gerek duymadan şimdi bu ürünleri “zayıflama ürünü” diye televizyonlardan, internetten, marketlerden satmaya başladılar. Bu böyle giderse kayıtsız olarak da bir sürü rahatsızlıklar, bir sürü şikâyetler önümüze geliyor çünkü hangi ilaçtan, neden olduğunu bilmiyoruz. Bunun yanı sıra sadece “sibutramin” de değil, yine içeriğinde “sildenafil” “tadalafil” gibi kardiyovasküler sistemi ilgilendiren cinsel sağlık ürünleri bakın, benzinliklerde satılıyor arkadaşlar, benzinliklere gittiğiniz zaman macun, jel türevi adı altında... Tabii, bunun içinde “sildenafil” var, “tadalafil” var diye söylemiyorlar, bunları sizlere satıyorlar ve bunları alan insanlar en yakınından dahi saklıyor bu ilaçları kullandığını.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum hemen.

BAŞKAN - Buyurun.

ÜMİT YILMAZ (Devamla) – Çünkü bu ilaçları kullandığını en yakınından dahi sakladığı için hangi şikâyetlerle hangi sağlık kurumuna gittiğini tespit edemiyoruz; bunun önleminin bir an önce alınması lazım. “RTÜK var; RTÜK, televizyondan satışları engelliyor.” diyorsunuz. Açın televizyonları, uydu kanalına girin; orada, bir dizide öpüşme sahnesini yasaklayan RTÜK’ün o ilaçların hangi reklamlarla satıldığına bir bakması lazım. Yani, bu kadar ahlaka mugayir bir şekilde satılan bir ürün görülmemiştir. Direk dansıyla cinsel ürün satıyor. Yani, bunu nasıl engellemiyorlar, ben hayret ediyorum; nasıl görmüyorlar, bu kanallar hâlâ nasıl satış yapabiliyor, açık kalabiliyor, bunu anlamak mümkün değil. İlgili kurum ve kuruluşların bunu engellemesini talep ediyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Tanal, Sayın Tıǵlı, Sayın Ünsal, Sayın Kaya, Sayın Gürer, Sayın Gökçel, Sayın Ünver, Sayın Şevkin, Sayın Yavuzylmaz, Sayın Yıldız, Sayın Kılınc, Sayın Tokdemir, Sayın Tutdere, Sayın Antmen, Sayın Barut, Sayın Keven, Sayın Durmaz, Sayın Topal.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Pusulaları okuyorum:

Sayın Meliha Akyol? Burada.

Sayın Mustafa Elitaş? Burada.

Sayın Ahmet Çolakoǵlu? Burada.

Sayın Mehmet Habib Soluk? Burada.

Sayın Hacı Turan? Burada.

Sayın Emine Yavuz Gözgeç? Burada.

Sayın Serkan Bayram? Yok.

Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)*

BAŞKAN - Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci madde üzerinde 3 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“j) Bakanlığın belirleyeceği şartlar çerçevesinde satış sonrası destek hizmetini sağlar.”

Mehmet Metanet Çulhaoǵlu

Ayhan Erel

Fahrettin Yokuş

Adana

Aksaray

Konya

Hayrettin Nuhoǵlu

İsmail Koncuk

İstanbul

Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ PARTİ Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İslam âleminin kandilini kutlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Malumunuz Yunanistan'dan kötü bir haber geldi. Batı Trakya'da bulunan İskeçe'mizin değerli Müftüsü Ahmet Mete Bey, maalesef bir Müslüman Türk'ün cenaze namazını kıldırıldığı gerekçesiyle Yunan mahkemelerince dört ay cezaya mahkûm edildi. Bu insan hakları ihlali, bu utanç verici kararı elbette kınıyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devletimizden de buradaki soydaşlarımızın hakkını daha ciddiyetle savunmasını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, Hindistan'da bir katliam yaşanıyor. Başkent Delhi'nin kuzey doğusunda Müslümanlara yönelik saldırılar hız kesmeden devam ediyor. Son gelen haberlere göre 35 Müslüman kardeşimiz şehit edilmiştir, şehitlere Allah'tan rahmet diliyoruz.

Değerli milletvekilleri, 26 Şubat Azerbaycan Hocalı katliamının 28'inci yılı. 613 soydaşımız Ermeni komiteciler tarafından şehit edilmiş, aradan yirmi sekiz yıl geçmesine rağmen hâlen Karabağ toprakları Ermeni işgali altındadır. Karabağ topraklarının bir an önce Ermeni işgalinden kurtarılması için Azerbaycan ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin gayretli çalışmalarını bekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisimizde, Sayın Meclis Başkanımızın destekleriyle Hocalı katliamıyla ilgili bir resim sergisi açıldı. Sayın Meclis Başkanımızı bu gayretinden dolayı kutluyorum.

Çin'de corona virüsü nedeniyle Doğru Türkistan'da sıkıntıların olduğunu, Doğu Türkistan dernekleri yöneticileri dün yanımıza gelerek anlattılar. Türkiye Cumhuriyeti devletinden... Özellikle kamplardaki kardeşlerimizin bu virüse yakalanma sıklığının yoğun olduğunu, 15 metrelik odalarda yirmişer kişi kaldığını ve özellikle Doğu Türkistan'daki vilayetlerimizde sokağa çıkma yasağı nedeniyle parası olan soydaşlarımıza haftada bir yiyecek verildiği, parası olmayanların da açlıkla yüz yüze kaldıkları noktasında bilgiler gelmektedir. Bu bilgilerin doğruluğu noktasında endişelerimiz vardır. Bu manada Dışişleri Bakanlığımızın girişimde bulunmasını, Doğu Türkistan'daki mazlum kardeşlerimize sahip çıkmasını özellikle buradan talep ediyorum.

Değerli milletvekilleri, malum, yarın 28 Şubat sürecinin 23'üncü yılı. O dönemde TÜRKİYE KAMU-SEN'de yönetici olarak bulunmam hasebiyle TÜRKİYE KAMU-SEN'in 28 Şubat süreciyle ilgili açıklamasından kısa bir metin okuyarak sözlerimi sürdürmek istiyorum. "Asker ve sivil her türlü dayatmaya karşıyız. Türkiye'de demokrasinin askıya alınmasına izin verilemez. Ara rejim heveslileri şunu bilmelidir ki: 'Demokrasi ve hukuk dışı her hareket karşısında TÜRKİYE KAMU-SEN'i bulacaklardır.'" Yönetim Kurulumuz bu açıklamanın arkasından 19 Haziran 1997 yılında bütün ülke genelinde "Kesintisiz demokrasi istiyoruz." başlığı altında kitlesel basın açıklamaları yapmış, kamuoyunda oluşan bazı sivil toplum örgütlerinin bu 28 Şubat sürecine destek vermeleri kınanmış ve bu onurlu mücadelenin içinde TÜRKİYE KAMU-SEN heyetinde bulunan bütün kardeşlerimi yirmi üç yıl aradan sonra burada kutlamadığımı ifade etmek istiyorum.

Hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde bulunan "arz eder" ifadesinin "içerir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan	Haydar Akar	Ahmet Vehbi Bakırhoğlu
Kocaeli	Kocaeli	Manisa
Ahmet Önal	Müzeyyen Şevkin	Tacetin Bayır
Kırıkkale	Adana	İzmir
	Ahmet Akın	
	Balıkesir	

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal.

Buyurun Sayın Önal. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde verdiğimiz önergeyle ilgili parti grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle başta hemşehrilerim olmak üzere, ekranları başında bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı ayrı ayrı selamlıyor, saygılar sunuyorum.

20'nci yüzyılda teknolojiye meydana gelen çok hızlı gelişmelerin etkisiyle tüketiciye sunulan mal ve hizmetler tür ve kalite açısından önemli değişimlere uğramıştır. Piyasaya sürülen yeni ürünlerin kalite ve çeşitlerindeki çokluk, tüketicilerin fiyat ve kalite karşılaştırması yapmalarını zorlaştırmıştır. Sermayenin artması esasına dayanan bugünkü sistemde kâr ön plana geçmiş, tüketicinin korunması anlayışından vazgeçilmiştir. Ürünlerin sağlığa zararlı olması başta olmak üzere, dayanıklı olmaması ve isteklere cevap vermemesi gibi nedenler çeşitli şikâyetleri de beraberinde getirmiştir. Ayrıca, üreticilerin yine fazla kazanç uğruna taahhüt ettikleri garantileri yerine getirmemeleri, tüketicilerin memnuniyetsizliklerini artırmıştır. Satışların kolaylaştırılması ve artırılmasına en etkin yol olan reklam alanındaki değişimler de tüketiciyi koruyucu tedbirlerin alınmasını gerektirmiştir. Abartılı ve gerçeği yansıtmayan ama çekici olan reklamlar tüketicinin yanıltılmasına neden olmaktadır. Gelişmiş teknolojilerin ortaya çıkardığı tüketim toplumunun mağduru yine tüketici olmuştur.

Toplum içinde güçlünün kendi hakkını en iyi koşullarda savunabileceği yadsınamaz bir gerçektir. Başka bir ifadeyle, güçlü kendi hakkını zaten korur ve alır; önemli olan, zayıf tarafın haklarının korunmasıdır. Tüketim suretiyle hayatlarını sürdürebilen tüketicinin satın aldığı ürün ve hizmetlerin ayıpsız ve güvenli olması için gerekli tedbirlerin alınmasını talep etme hakkı vardır.

Son yıllarda pazarlama tekniklerinde meydana gelen önemli değişiklikler ürünlerin tüketiciye ulaşmadan önce her geçen gün artan sayıda aracından geçmesine sebep olmuştur. Bunun yanı sıra, ürünlerin yapısının daha karmaşık hâle gelmesi, tüketicilerin zarara uğrama riskini artırmıştır.

Bununla birlikte, getirdiğiniz bu düzenlemenin 7'nci maddesinde imalatçıların yükümlülükleri düzenlenmiştir. İmalatçının teknik dosya tanzim edip bunu on yıl boyunca muhafaza edeceği, ürünün ilgili kurallara uygunluğunun seri üretim boyunca da sürdürülmesi için gerekli tedbirlerin alınacağı, ürünün açık adresinin ürünün üzerinde bulunması gerektiği belirtilmiştir. Bu düzenlemeleri olumlu bulmakla birlikte, düzenlemenin eksikliklerini de söylememiz gerekmektedir. Ürün güvenliği, her şeyden önce, insan sağlığı, can ve mal güvenliği, hayvan ve bitki sağlığı, çevre ve tüketicinin korunması açısından sahip olması gereken asgari güvenlik koşullarını sağlamalıdır. Bu bağlamda, güvenli ürün, normal kullanım koşullarında tüketici için risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçüde risk taşıyan ürünü ifade etmektedir.

Kanun teklifinin Komisyon toplantılarında görüşmeleri yapılırken partimiz milletvekillerince önergelerle karekod uygulamasının ürünlere eklenmesi önerilmiştir. Bu sayede her işletmeci ve nihai kullanıcı karekoda tanıtacağı ürünün hangi işletmeden hangi tarihte teslim edildiğine, ürün üzerindeki olası denetim ve önlem sonuçlarına, ürün hakkındaki güncel bilgilere özet hâlinde erişebilecek, takip ve hak arama yolu hızlanacaktır. Ürünün üzerinde ya da etiketinde ithalatçının, imalatçının, dağıtıcının kayıtlı ticari isminin, unvanının, markasının, adresinin karekod yazılımlıyla izlenmesi, bir önceki ya da sonraki işletmecinin tespitinde ürünün güvenliğinin herkes tarafından rahatlıkla takibini kolaylaştıracaktır. Karekod herkes tarafından okunabilecek; imalatçı, ithalatçı, dağıtıcının -bu teklifle olan- sınırlı bilgileri ürünün üzerinde gözükmeye devam edecektir. Bu bakımdan, karekod uygulaması ürünün üzerinde bulunan zorunlu bilgilere bir alternatif değil, onun tamamlayıcısı olacaktır. Ürün üzerindeki karekodu isteyen her kişi okutacak, tüm işletmeci taraflara, üstelik sırasıyla ulaşacaktır. Bu durumda kanun teklifinde, karekod uygulaması hakkında somut bir düzenleme yapılmaması hatalı ve eksiktir.

Bununla birlikte, kanun teklifinde, imalatçının muhtemel risklere karşı piyasada bulunan ürünlerden numune alarak test edebileceği ve inceleme yapabileceği belirtilmiştir. Peki, imalatçının gerekli laboratuvara ve teknik personele sahip olup olmadığı hangi kritere göre ve nasıl tespit edilecektir? Ayrıca, bu kanun teklifi konusunda tüketici örgütlerinin görüşleri alınmış mıdır? Tüketici örgütlerinin iradeleri bu kanun teklifine yansımış mıdır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AHMET ÖNAL (Devamla) – Oysa ülkemizin de kabul ettiği evrensel tüketici haklarından olan “temsil edilme hakkı” gereği, tüketici örgütlerinin kendilerini ilgilendiren konularda bir yasal düzenleme yapılırken görüşlerinin alınması ve yasal düzenlemeye iradelerinin yansıtılması gerekmektedir. Ancak, kanun teklifi hazırlanırken -daha önce yaptığımız gibi- bir dayatma yapılmış, hiçbir kurum ve kuruluşun görüşü alınmamıştır. Sanırım bu durum ileri demokrasi anlayışımızın bir başka türüdür. Toplum sağlığını ilgilendiren en önemli konuların başında gelen Ürün Güvenliği Yasa Teklifi dahi hazırlanırken toplumsal uzlaşa ve mutabakat aranmamış olması hiç de şaşırtıcı değildir.

Bu duygu ve düşüncelerle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına kanun teklifi üzerindeki görüş ve düşüncelerimizi sunar, tüm vatandaşlarımızın mübarek Regaip Kandili’ni bu vesileyle bir kez daha kutlar, Genel Kurulu saygılarımla selamlarım.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Topal...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

56.- *Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın, Suriye’nin İdlib bölgesinde rejim güçlerinin düzenlediği hava saldırısında şehit düşen hemşehrisi Teğmen Ali Emre Fıncıoğulları’na Allah’tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Bugün oğlum Ali Emre’yi ‘asteğmen’ rütbesiyle Balıkesir Bakım Onarım Komutanlığına vatan görevini yapmak üzere teslim ettim. Yıllar ne çabuk geçmiş, en küçük oğlumuzu askere gönderecek yaşa gelmişiz. Hayırlısıyla görevlerini ifa ederler inşallah. Allah evlatlarımızın ana babalarına sağ salım

dönmelerini nasip etsin. Vatanımızı, milletimizi korusun.” diye Remzi Fırıncoğulları iki yıl önce sosyal medyada paylaşmış ve maalesef geçen hafta İdlib’de şehit verdik Teğmen Ali Emre Fırıncoğulları’nı. Bir kez daha, kendilerine Allah’tan rahmet diliyoruz “Vatan sağ olsun.” diyoruz, ailelerine sabırlar diliyoruz.

Yalnız, şunu da ifade etmek istiyorum: Kiminle konuşursanız konuşun, vatan evlatlarımızı kaybetmek istemiyoruz. Bu işi de bir an önce çözün. Ali Emre Fırıncoğulları’na bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum. Ruhu şad olsun.

Hepinize saygılarımı sunuyorum.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 173) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin 1’inci fıkrasının (b) bendinde geçen “hallerde” ibaresinin “durumlarda” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kemal Peköz	Ayşe Sürücü	Tuma Çelik
Adana	Şanlıurfa	Mardin
Nusrettin Maçın	Rıdvan Turan	Ali Kenanoğlu
Şanlıurfa	Mersin	İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Adana Milletvekili Kemal Peköz.

Buyurun Sayın Peköz. (HDP sıralarından alkışlar)

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elimde 1 Şubat 2017 tarihli bir mektup var, onu okumak istiyorum.

Mehmet Fatih Traş, üç yıl önce, 25 Şubat 2017’de yaşamına son vererek aramızdan ayrıldı. Sevgili Mehmet Fatih, üç yıl önce veda etti, Çukurova Üniversitesinde akademisyendi, barış imzacısı akademisyenlerdendi. Doktorası bittikten sonra sözleşmesi yenilenmedi. Mehmet Fatih’in hem sözleşmesi yenilenmedi hem de başka bir üniversitede çalışması engellendi. O da yurt dışı için iş ve burs başvurusu yaptı.

1 Şubat tarihli mektubunda şunları ifade ediyordu: “Eylül 2010-Haziran 2016 arasında Çukurova Üniversitesi Ekonometri Bölümünde Yükseköğretim Kanunu’nun 50/d maddesi uyarınca araştırma görevlisi olarak çalıştım. Haziran 2016’da doktora tezimi tamamlayıp Çukurova Üniversitesi Ekonomi Bölümünden mezun olduktan sonra sözleşmem yasal çerçevede sonlandırıldı. Kısa süre sonra Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde sayısal ekonomi, tarım ekonomisi ve mikroekonomi derslerini veren öğretim görevlisi beklenmedik şekilde ayrılınca bu dersleri vermek üzere sözleşmeli olarak işe başladım. Maddi getirisi oldukça mütevazı olmasına rağmen –ki bu 94 euroya tekabül ediyor- benim için ilk ders verme deneyimim olduğundan bu derslere büyük önem attim ve bu

dersleri vermek için hazırlık yaptım. Ancak işe başlamamdan birkaç hafta sonra düzenlenen bir fakülte kurulunda, Maliye Bölümü Öğretim Üyesi Doçent Doktor Haşim Akça beni açıkça PKK sempatisini olmakla suçlayarak 10 Aralık 2016'da İstanbul'daki patlamadan sonra Türkiye'nin çok hassas günler geçirdiğini, bu sözleşmenin gözden geçirilmesi gerektiğini söylemiş. Aynı toplantıda Akça, MİT'teki irtibatlarının kendisine 'fakülte kurulu üyelerinin kimi işe aldıklarından haberdar olup olmadıklarını' sorduğunu söylemiş. Ayrıca, MİT'teki aynı kaynaklar benim HDP'nin mitinglerine katıldığımı dair kendisine de bilgi vermişler.

Fakülte kurulu toplantılarında sarf edildiği iddia edilen bu sözler çok ciddi olduğundan doğruluğunu teyit etmek için araştırmaya giriştim. Bu amaçla iyi ilişkilere sahip olduğum 2 fakülte kurul üyesine danıştım ve bu ifadelerin gerçek olduğunu teyit ettim. Yapılmış olan şikâyet sonucu 15/12/2016 tarihinde düzenlenen fakülte yönetim kurulunda 'görülen lüzum üzerine' oy birliğiyle görevden alındım.

Bu olayın ardından Türkiye'deki diğer üniversitelere başvurmaya karar verdim. Aralık 2016'da Mardin Artuklu Üniversitesinden bir arkadaşım ile iletişime geçerek çalıştığı bölümde benim niteliklerime uygun bir akademisyene ihtiyaç olup olmadığını sordum. Bölüm kurulu ve üniversite yönetimine sunmak için istediği öz geçmişimi gönderdim ve olumlu dönüşler aldım. Birkaç saat sonra beni tekrar arayan arkadaşım 'Barış İçin Akademisyenler' imzacılarından olduğum için üniversitenin beni işe almasının mümkün olmadığını söyledi.

Ocak 2017'de ise Çukurova Üniversitesinde görevli bir akademisyen vasıtasıyla İstanbul Aydın Üniversitesiyle iletişime geçerek öğretim görevlisi pozisyonu için öz geçmişimi gönderdim ve bir sonraki hafta mülakata davet edildim. Mülakat sonunda, ekonomi ve finans bölümü bünyesinde iki buçuk yıl geçerli bir sözleşme teklif ettiler. Teklifi imzalayıp vereceğim dersleri belirledikten sonra banka hesabının açılması, gerekli belgelerin toplanması ve Adana'dan İstanbul'a taşınma gibi işlerle uğraşmaya başladım ancak arkası gün üniversiteden bana telefonla ulaşılarak başvurduğum ve kabul edildiğim pozisyonun iptal edildiği iletili. Bu durumu danıştığım deneyimli akademisyenler bunun normal bir davranış olmadığını ifade ettiler. Hükümet Kürt nüfusun yoğun olarak yaşadığı bölgelerde gerilimi artırmaya, toplumu ve özellikle akademik camiyi kasıtlı olarak ayrıştırmaya devam ettiğinden kişiliğimde bütünleşik insani değerlerden feragat etmediğim sürece olağan -öğretim ve araştırma başarımları gibi nedenler bir yana- bir akademik gelecek öngöremediğim için bu müracaatı yapıyorum.”

İşte, Mehmet Fatih'in sözleri bunlar. Bu arada, barış akademisyenlerinin de beraat ettiklerini biliyoruz. Şimdi, yapacağımız bir tek şey kalıyor: Sadece ve sadece Mehmet Fatih'in anısı önünde saygıyla eğilmek.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.27

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.30****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 62’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

173 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

141 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanın Mevcut Protokol I’in Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III’ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı 141)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

29 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz z.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite’nin Serbest Ticaret Anlaşması’nın ‘Menşeli Ürünler’ Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II’sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 3 Mart 2020 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.32

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, Menderes ilçesi Değirmendere Mahallesi'nde yapılacağı iddia edilen mermer ocağı projesine ve projenin seracılığa, içme suyuna ve tarihi eserlere olası etkilerine ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/24133)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahir POLAT
İzmir Milletvekili

Menderes İlçesi'ndeki Değirmendere Mahallesi'nde Kolophon Antik Kenti ile Tahtalı Barajı arasında Merkezi Diyarbakır'da bulunan madencilik firması bir şirket tarafından yapılacağı iddia edilen mermer ocağıyla ilgili Bakanlığın görüşünün beklendiği belirtilmektedir.

Değirmendere Mahallesi sınırlarında kurulması planlanan ocak için 8 Mayıs 2019'da mahallede halkın katılımı için toplantı düzenlenmiş ancak bölge sakinleri protesto edip, toplantıya katılmamıştır. O dönem yapılmayacağı açıklanan proje için firmanın tekrar başvuru yaptığı öğrenilmiştir. Yıllık 700 bin ton mermer üretilmesi planlanan ocağın ormanlık alanda, Tahtalı Barajı'na yakın olan Karaintepe mevkiinde kurulmak istendiğini söyleyen mahalle sakinleri, projeye onay verilmemesini talep etmektedir. Taş ocağı ile birlikte bölgenin geçim kaynağı seracılığın biteceği, ayrıca içme suyunun olumsuz etkileneceği de ortadadır.

Bu bağlamda;

- 1) Menderes ilçesindeki Değirmendere Mahallesi'nde Kolophon Antik Kenti ile Tahtalı Barajı arasında yapılmak istenen mermer ocağı ile ilgili şirketin bir girişimi bulunmakta mıdır?
- 2) 2019 yılında yapılmayacağı açıklanan projede ne gibi değişiklikler söz konusudur ki şirketin yeniden girişimi Bakanlıkça değerlendirmeye alınabilmiştir?
- 3) Mermer ocağının kurulmasının bölgede yaşayan yurttaşların geçim kaynağı olan seracılığa etkisi araştırılmış mıdır?
- 4) Projenin getirisi bölgenin içme suyunun etkilenmesinden daha mı değerli olarak görülmektedir?
- 5) Sit alanı olan, 1200 yıl önce İyonyalılar tarafından kurulan Kolophon Antik Kenti projenin gerçekleştirilmesi ile birlikte nasıl etkilenecektir?
- 6) Projenin 2019 yılında ertelenmesinin ardından tekrardan gündeme gelmesi farklı rant kapılarının olduğunu mu göstermektedir?
- 7) Bakanlıkta bulunan projede sit alanları gösterilmekte midir? Sit alanları varsa kaç tanedir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26 Şubat 2020

Sayı : 30824082/610- 49120
Konu : Yazılı soru önermeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önermeleri incelenmiş olup, söz konusu önermelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat TOKUM
Bakan

EKLER:

- Liste
- Cevap yazısı

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHİR POLAT'IN
TBMM 7/24133 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR:

Menderes İlçesi'ndeki Değirmendere Mahallesi'nde Kolophon Antik Kenti ile Tahtalı Barajı arasında Merkezi Diyarbakır'da bulunan madencilik firması bir şirket tarafından yapılacağı iddia edilen mermer ocağıyla ilgili Bakanlığın görüşünün beklendiği belirtilmektedir.

Değirmendere Mahallesi sınırlarında kurulması planlanan ocak için 8 Mayıs 2019'da mahallede halkın katılımı için toplantı düzenlenmiş ancak bölge sakinleri protesto edip, toplantıya katılmamıştır. O dönem yapılmayacağı açıklanan proje için firmanın tekrar başvuru yaptığı öğrenilmiştir. Yıllık 700 bin ton mermer üretilmesi planlanan ocağın ormanlık alanda, Tahtalı Baraj ı'na yakın olan Karaintepe mevkiinde kurulmak istendiğini söyleyen mahalle sakinleri, projeye onay verilmemesini talep etmektedir. Taş ocağı ile birlikte bölgenin geçim kaynağı seracılığın biteceği, ayrıca içme suyunun olumsuz etkileneceği de ortadadır.

Bu bağlamda;

- 1- Menderes ilçesindeki Değirmendere Mahallesi'nde Kolophon Antik Kenti ile Tahtalı Barajı arasında yapılmak istenen mermer ocağı ile ilgili şirketin bir girişimi bulunmakta mıdır?
- 2- 2019 yılında yapılmayacağı açıklanan projede ne gibi değişiklikler söz konusudur ki şirketin yeniden girişimi Bakanlıkça değerlendirmeye alınabilmiştir?
- 3- Mermer ocağının kurulmasının bölgede yaşayan yurttaşların geçim kaynağı olan seracılığa etkisi araştırılmış mıdır?
- 4- Projenin getirişi bölgenin içme suyunun etkilenmesinden daha mı değerli olarak görülmektedir?
- 5- Sit alanı olan, 1200 yıl önce İyonyalılar tarafından kurulan Kolophon Antik Kenti projenin gerçekleştirilmesi ile birlikte nasıl etkilenecektir?
- 6- Projenin 2019 yılında ertelenmesinin ardından tekrardan gündeme gelmesi farklı rant kapılarının olduğunu mu göstermektedir?
- 7- Bakanlıkta bulunan projede sit alanları gösterilmekte midir? Sit alanları varsa kaç tanedir?

CEVAP:

Proje ile ilgili olarak İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından "ÇED Gereklidir" kararı verilmiş ve ÇED Yönetmeliği'nin 7 nci maddesi 1-b bendi kapsamında 23.07.2019 tarihinde Bakanlığımıza başvuru yapılmıştır. Projenin ÇED süreci devam etmektedir. Önergede belirtilen hususlar ÇED Raporunda kapsamlı bir şekilde incelenip değerlendirilecektir.

Gerek Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) maden ruhsatı verilmiş olması gerekse de projelerle ilgili yapılan başvuruların ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirmeye alınması projelerle ilgili verilmiş bir "ön izin" niteliği taşımamaktadır.

2.- Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Habur Sınır Kapısı'ndaki uygulamalara yönelik bazı iddialara ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/24153)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Nuran İmir
Şırnak Milletvekili

TÜİK verilerine göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı son döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 817 bin kişi artarak 4 milyon 566 bin kişi oldu. İşsizlik oranı 2,4 puanlık artış ile %13,8 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde; tarım dışı işsizlik oranı 2,9 puanlık artış ile %16,4 olarak tahmin edildi. Genç nüfusta işsizlik oranı 4,5 puanlık artış ile %26,1 olurken,15-64 yaş grubunda bu oran 2,4 puanlık artış ile %14,1 olarak gerçekleşti.

İşsizlik oranının en yüksek olduğu illerden biri olan Şırnak'ta merkez ve ilçelerinde, iş alanlarının sınırlı olması, bölgede yaşanan olağanüstü güvenlik uygulamalarından dolayı köy ve yayla yasakları nedeni ile bölgedeki en önemli geçim kaynaklarından olan tarım ve hayvancılığında son yıllarda olabildiğince düşük seviyede izlendiği görülmektedir.

İş alanların bu kadar dar olması işsizliğin yüksek seviyelerde izlendiği Şırnak'ta çaresizlikten insanlar sınır ticaretine yönelmektedirler. Şırnak ve bütün ilçelerinden gelen vatandaşlar Silopi Habur Sınır kapısında yaptıkları sınır ticareti sayesinde ailelerini geçindirebilmektedirler.

Son zamanlarda Habur Sınır Kapısındaki vatandaşların bireysel giriş çıkışlarına aylık 10 defa giriş-çıkış kotası konulduğu iddia edilmektedir. Bir ay içerisinde 10 defadan fazla giriş çıkış yapan vatandaşların eşyalarına el konulduğu da iddialar arasındadır.

Ancak yıllardan beridir gündemden düşmeyen Habur sınır kapısındaki hukuk dışı uygulamalar insanları bezdirmiş durumda. Habur Sınır Kapısında çalışan görevlilerin yurttaşlara yaptığı uygulamalar fazlasıyla onur kırıcı hakarete varan davranışlar sergiledikleri ve özellikle bazı kişilere öncelik tanıdıkları her yurttaşta eşit kurallar uygulamadıkları iddialar arasındadır.

Başka geçim kaynağı olmayan vatandaşlar yapılan hakaretlere rağmen sessiz kalarak ailesini geçindirmek için bu işe devam etmektedirler. Bu uygulamalardan bir an önce vazgeçilmesi ve görevlilerin herkese eşit davranmaları için araştırma ve incelemelerin yapılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız Habur Sınır Kapısındaki keyfi uygulamalardan haberdar mı? Bakanlığınız tarafından Habur Sınır Kapısında çalışan görevliler hangi periyotlarla denetlenmektedir?
2. Sınır kapılarında çalışan güvenlik görevlileri yurttaşlarla iletişim konusunda özel bir eğitime tabi tutulmakta mıdır?
3. Şırnak il merkezi ve ilçelerinde iş alanlarının dar olmasından kaynaklı insanların yasal yollarla yöneldiği sınır ticaretinde engeller koymamanın nedeni nedir?
4. Habur Sınır Kapısında çalışan görevlilerin herkese eşit davranmadığını bazı yurttaşlara özel muamele yaparken bazılarını ise hukuk dışı uygulamalardan geçirdiklerinden haberdar mısınız?
5. Bakanlığınızın Silopi Sınır Kapısında uygulanan aylık 10 defa giriş çıkış yapma kotasından haberdar mı? Yasal olarak böyle bir uygulama var mıdır? Diğer sınır kapılarında bu uygulama uygulanmakta mıdır?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

27.02.2020

Sayı : 69602026-610- **52729672**

Konu : Soru Önergesi (7/23058-7/24153)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 03.01.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.593260 sayılı yazınız.

b) 07.02.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.616079 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İMİR tarafından verilen 7/23058 ve 7/24153 sayılı yazılı soru önergelerinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

EK : Soru önermeleri cevabı

Sırnak Milletvekili Sayın Nuran İMİR'e ait 7/23058-7/24153 Sayılı Yazılı Soru Önergelerine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergelerinize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1) Habur Sınır Kapısındaki uygulamalar ve görevli personel ile ilgili, Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatına kişi ya da kurumlardan ulaşan ihbar ve şikayetler üzerine Bakanlık Makamından alınan Onaylar kapsamında yürütülen inceleme ve soruşturmalar ile yıllık teftiş programları kapsamında gerçekleştirilen denetimler sonucunda Müfettişlerce düzenlenen raporlar ilgisine göre gereği yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılıkları ya da ilgili birimlere sevk edilmiştir.

2) Bakanlığımızca; çağdaş standartlarda kaliteli hizmet sunan, etik değerlere saygılı personel yetiştirmek amacıyla; personelin ihtiyaç duyduğu her konuda bilgi, beceri ve davranışların geliştirilmesi için nitelikli eğitim hizmetleri sunulmaktadır. Her yıl personelin ihtiyaçları dikkate alınıp, birim amirleri ve mükellef görüşleri ile teftiş ve denetim raporları da göz önünde bulundurularak yıllık hizmet içi eğitim planı hazırlanmakta ve plan doğrultusunda sistematik olarak eğitim programları gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, Habur Gümrük Müdürlüğü'nün bağlı olduğu İpekyolu Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü personeline yönelik 764 katılımcıya "Etik Eğitimi, Mesleki Etik İlkeleri, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri, Gümrük Personeli Mesleki Etik İlkeleri" konularında eğitimler düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, aday Gümrük Muhafaza Memurlarına yönelik "Etkili İletişim, Halkla İlişkiler ve Davranış Kuralları" dersleri ile Adli Kolluk olarak görevlendirilen Gümrük Muhafaza personeline "İletişim Teknikleri" dersi verilmektedir.

3) Ülkemizde sınır ticareti, 18.03.2016 tarihli ve 29657 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan "Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin 2016/8478 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı" kapsamında yürütülmekte olup sınır ticaretine ilişkin işlemler mezkûr Karar'da belirtilen yetkili sınır illerindeki gümrük kapılarından ve Sınır Ticaret Merkezlerinden gerçekleştirilmektedir. Sınır ticareti kapsamı ürünler ile ithalat değer limitleri, Bakanlığımız tarafından her yıl belirlenmekte ve ilgili Valiliklere bildirilmektedir. İlgili Valiliklerce oluşturulan İl Değerlendirme Komisyonu tarafından Sınır Ticaret Belgesi ve İthalatta Uygunluk Belgeleri düzenlenmektedir. Bu çerçevede, Sınır Ticareti Belgesini haiz esnaf ve tacir tarafından ilgili gümrük kapısı ve Sınır Ticaret Merkezinden ithalat kotaları veya ithalat değer limitleri dâhilinde İthalat Uygunluk Belgesi ile ithalat yapılmaktadır.

Bu itibarla, sınır ticareti yukarıda yer verilen mevzuat kapsamında yürütülmekte olup belirtilen hususlar haricinde keyfi bir kısıtlama söz konusu değildir.

4) Irak'a açılan Habur Gümrük Kapısında görevli gümrük personeli tarafından verilen gümrük hizmetleri Türkiye Cumhuriyeti Anayasası başta olmak üzere, Gümrük Kanunu, Gümrük Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuatın amir hükümleri çerçevesinde en hızlı ve güvenli bir şekilde yerine getirilmekte ve vatandaşımıza eşit şekilde gümrük hizmeti verilmektedir.

5) 01/09/2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2016/9117 sayılı Karar ile değişik 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki "4458 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar"ın 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası; "58, 59, 62 ve 63'üncü maddelerde bahsi geçen muafiyet, kara hudut kapısından giriş yapan yolcular için ayda en fazla 10 defa kullanılır." hükmünü içermektedir.

Bu çerçevede, anılan madde hükmü gereğince, kara hudut kapısından giriş yapan yolcular için kişisel eşya ve yolcu beraberisi eşya muafiyet hakları bir ayda en fazla 10 defa kullanılmakta olup uygulama tüm kara sınır kapılarımızda ayırım yapılmaksızın uygulanmaktadır.

3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda görevli personelin terfi işlemlerine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/24361)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

- 1- Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluşlarda en son görevde yükselme sınavı ne zaman yapılmıştır?
- 2- Bu zaman zarfında kaç kişi hangi kadrolara terfi ettirilmiştir? Yapılan unvan değişiklikleri ve terfiler hangi kriterlerde ve hangi eleme koşullarında yapılmıştır?
- 3- Bir üst kadrolara terfi ettirilen personellerin kaç tanesi başka kurumlardan atanmıştır? Bu kurumlar nerelerdir? Kaç tanesi kurum içi personeldir? Terfi ettirilen kişilerin cinsiyet oranı nedir?
- 4- Sınava tabi olmadan terfi yaptırılan kadrolar var mıdır? Varsa hangileridir? Bu kadrolara atama yapılırken ne gibi kriterler göz önüne alınmaktadır?
- 5- Terfi ettirilen kişilerin dayı yeğen ilişkileriyle hemşehri, parti, sendikalar kanalları ile görevde yükseldiği iddiaları doğru mudur?

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

27/02/2020

Sayı : 69602026-610 - 52725564
Konu : Soru Önergesi (7/24361)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.02.2020 tarihli ve 43452547-120.07-E.614773 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT tarafından verilen 7/24361 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ruhsar PEKCAN
Bakan

EK :
Soru önergesi cevabı

Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT'a ait 7/24361 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

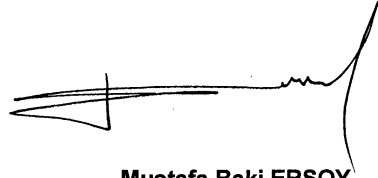
1) Bakanlığımıza bağlı kurum ve kuruluş bulunmamaktadır.

4.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ilindeki toplu konut projelerine ait ödeme koşulları ve taksit tutarlarının sonradan değiştirildiği iddialarına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/24417)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın **Murat KURUM** tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim. 23.01.2020

Mustafa Baki ERSOY
MHP Kayseri Milletvekili

Tomarza Belediyesi 2017 yılında, ilçede yapılacak olan toplu konut projelerinin tanıtımını yaparak ön başvuruları almıştır. 2019 yılında ise söz konusu projenin temelleri atılmıştır. Dairelerin teslim tarihi ise 2020 yılı Eylül ayı olarak öngörülmektedir. Fakat söz konusu projenin 2017 yılında halka arz edilen ödeme planındaki tutarlar ile asıl başvuru için açıklanan rakamların birbiri ile örtüşmediği söylenmektedir. İlk etapta konutların peşinat ödemelerinin 3 ayrı ödeme planı olarak açıklandığı, net 85,75 metrekaare olarak açıklanan dairelerin 1. Ödeme planındaki ortalama peşinat miktarının 8.900 TL, 2. Ödeme planında 16.350 TL, 3. Ödeme planında ise 23.800 TL olarak açıklandığı, fakat daha sonra konutların net 84,7 M2 olduğu ve ortalama peşinat tutarlarının 1. Ödeme planında 17.744 TL, 2. Ödeme planında 22.180 TL, 3. Ödeme planında ise 29.574 TL'ye yükseltildiği beyan edilmektedir. Bu durum ise vatandaşlarımızı endişeye sevk etmektedir.

Bu kapsamda;

- 1) Hak sahiplerine, ödeme koşulları, taksit tutarları ve varsa ara ödemelerle ilgili yazılı ya da sözlü olarak bir bilgi verilmiş midir? Verildiyse bu bilgiler nelerdir?
- 2) İlk etapta duyurulan tutarların daha sonradan yükseltildiği iddiaları doğru mudur? Şayet doğru ise bunun gerekçeleri nelerdir?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

25 Şubat 2020

Sayı : 30824082/610- 48974
Konu : Yazılı soru önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste
- Cevap yazısı

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA BAKİ ERSOY'UN
TBMM 7/24417 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULARI VE CEVAPLARI

SORULAR:

Tomarza Belediyesi 2017 yılında, ilçede yapılacak olan toplu konut projelerinin tanıtımını yaparak ön başvuruları almıştır. 2019 yılında ise söz konusu projenin temelleri atılmıştır. Dairelerin teslim tarihi ise 2020 yılı Eylül ayı olarak öngörülmektedir. Fakat söz konusu projenin 2017 yılında halka arz edilen ödeme planındaki tutarlar ile asıl başvuru için açıklanan rakamların birbiri ile örtüşmediği söylenmektedir. İlk etapta konutların peşinat ödemelerinin 3 ayrı ödeme planı olarak açıklandığı, net 85,75 metrekare olarak açıklanan dairelerin 1. Ödeme planındaki ortalama peşinat miktarının 8.900 TL, 2. Ödeme planında 16.350 TL, 3. Ödeme planında ise 23.800 TL olarak açıklandığı, fakat daha sonra konutların net 84,7 M2 olduğu ve ortalama peşinat tutarlarının 1. Ödeme planında 17.744 TL, 2. Ödeme planında 22.180 TL, 3. Ödeme planında ise 29.574 TL'ye yükseltildiği beyan edilmektedir. Bu durum ise vatandaşlarımızı endişeye sevk etmektedir. Bu kapsamda;

- 1) Hak sahiplerine, ödeme koşulları, taksit tutarları ve varsa ara ödemelerle ilgili yazılı ya da sözlü olarak bir bilgi verilmiş midir? Verildiyse bu bilgiler nelerdir?
- 2) İlk etapta duyurulan tutarların daha sonradan yükseltildiği iddiaları doğru mudur? Şayet doğru ise bunun gerekçeleri nelerdir?

CEVAP:

Bağlı kuruluşumuz olan Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca;

Özellikle alt ve orta gelir grubunda yer alan vatandaşların konut ihtiyacının karşılanmasına yönelik uygulamaların, Ülkemiz genelinde dengeli bir şekilde dağıtılması amacı ile talep örgütlenmesi modelinin hayata geçirildiği,

Bu uygulama çerçevesinde; ön talep toplama yöntemiyle konut alıcısı temininin Valilik/Kaymakamlık/Belediye tarafından sağlanması kaydıyla, söz konusu kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılarak toplu konut projelerinin gerçekleştirildiği,

TOKİ tarafından; talep organizasyon yöntemiyle gerçekleştirilen projelerde, başvuruların ilgili belediye aracılığıyla alındığı ve projenin gayrimenkul satış sözleşmesi imzalanıncaya kadar olan süreçte, tüm duyuru ve bilgilendirmenin belediyeler aracılığı ile yürütüldüğü,

Kayseri Tomarza Belediye Başkanlığı'nın 25.05.2016 tarihinde ilçede konut ihtiyacından bahisle konut yapım talebinin TOKİ'ce değerlendirilerek, belirtilen arsa üzerinde yapılan imar ve metraj çalışmaları sonucunda, yaklaşık fiyatlar belirlenmek suretiyle, 27 Ocak 2017-10 Mart 2017 tarihleri arasında başvuruların alındığı, bu aşamalarda; anılan belediyenin ilçelerde duyuru yapması hususunda bilgilendirildiği,

Bu çerçevede;

- (2+1) alt gelir 85,75 m² SA tipi 177 adet konut için tahmini ortalama yaklaşık 99.500 TL bedelle ve %12 peşinat 180 ay, %15 peşinat 216 ay, %20 peşinat 240 ay vade seçenekleriyle,

5.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, 1999 yılından itibaren depremin zararlarından korunmak için toplanan Özel İletişim Vergisi tutarına ve kullanımına ilişkin sorusu ve Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/24597)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından anayasanın 98. ve TBMM İhtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

24 Ocak akşam saatlerinde meydana gelen ve merkez üssü Elazığ'ın Sivrice ilçesi olan 6,8 büyüklüğündeki depremde, 37'i Elazığ'da dördü Malatya'da olmak üzere en az 41 kişi hayatını kaybetmiş, 1.607 kişi de yaralanmıştır.

Adıyaman, Kahramanmaraş, Diyarbakır ve Tunceli gibi çevre illerde de hissedilen depremde Elazığ ve Malatya'da 87 bina yıkılırken, 1287 binada ağır hasar, 56 binada orta ve 876 binada da az hasar tespit edilmiş ve acil olarak yıkılması gereken bina sayısı da 12 olarak açıklanmıştır.

Elazığ'da yaşanan deprem, kamuoyunda deprem vergileri ile toplanan paraların nerelere harcandığı ile ilgili soruları gündeme getirmiş, kamuoyunda yoğunca tartışılmış ve hatta bu soruları gündeme getiren 50 kişi hakkında soruşturma açıldığına yönelik bilgiler aktarılmıştır.

1999 depremiyle birlikte depremin zararlarını tazmin edebilmek için mevcut hükümet deprem vergisi olarak bilinen özel iletişim vergisini getirmişti. Bu Özel İletişim Vergisi 99 depremiyle birlikte depremin zararlarını tazmin etmek, yeni oluşacak depremler için önlemler alabilmek, toplanma alanları, deprem bilincinin gelişmesi gibi harcamaların finanse edilebilmesi için getirilmiş bir vergiydi. Bu vergi hayatımıza geçici olarak girmesine rağmen, iki kez uzatılmış ve 2003 yılında ise kalıcı hale getirilmiştir.

GSM operatörleri aracılığıyla yaptığımız konuşma, internet ve mesaj bedelleri üzerinden % 7,5 kadar ÖİV alınıyor. Vergi uzmanları, toplanan paranın 2000 yılından 2019 yılının sonuna kadar 67.5 milyarı geçtiğini söylemektedir.

Biz toplanan bu paranın depremde oluşabilecek çadır ihtiyacı için, yardım için, gıda yardımı için ayrılması gerektiğini, deprem bilincinin gelişmesi için ayrılması gerektiğini, deprem eğitimleri için, tatbikatlar için ayrılması gerektiğini, toplanma alanları için harcanması gerektiğini, AFAD'a, AKUT'a, Kızılay'a vb. kurumlara aktarılmasını beklerken, dönemin maliye bakanı Mehmet Şimşek bir soruda deprem vergilerinin duble yollara gittiğini dahi söylemiştir.

Türkiye'nin, deprem fay hatları bilinen ve belirli aralıklarla depremler yaşayan, bu depremlerde can kaybı ve maddi hasar boyutları oldukça yüksek tablolarla sık sık karşı karşıya kalan bir coğrafyaya sahip olması nedeniyle, bizlere "deprem" ile ilgili çok daha ciddi yaklaşımlar sergilememiz gerektiğini bir kez daha hatırlatma görevini yüklemektedir.

Deprem sonrasında vatandaşlarımızın büyük çoğunluğunun dayanışma ve yardımlaşma duygusuna sahip olduğu bilinen bir gerçektir, önemli ve değerlidir.

Ancak, bu bizim deprem için toplanan paraların akıbetini öğrenmemize engel olmamalıdır.

Bütün bunların ışığında;

- 1- Deprem için toplanan para ne kadardır?
- 2- Toplanan bu paraların ne kadarı vatandaşa ne kadarı depremin zararlarından korunmak için kullanılmıştır?
- 3- Bu para deprem dışında bir yerde kullanılmış mıdır? Ne kadarı kullanılmış, kullanılmayan paralara ne olmuştur?

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

25 Subat 2020

Sayı : 30824082-610/ 48812
Konu : İstanbul Milletvekili
Ali KENANOĞLU'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.02.2020 tarihli ve 43452547-120.07- 618789 sayılı yazınızı.

İlgi yazınız ilişiginde alınan, İstanbul Milletvekili Ali KENANOĞLU' nun; 1999 yılından itibaren, depremin zararlarından korunmak için toplanan Özel İletişim Vergisi tutarı ve kullanımı, hakkında Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/24597 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, söz konusu önergede yer alan hususların, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığını ilgilendirmesi nedeniyle, iş bu önerge ekte iade edilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

EK:

-Yazılı Soru Önergesi Örneği

Murat KURUM
Bakan

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 3

62'NCİ BİRLEŞİM
27 ŞUBAT 2020 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günkü Birleşiminde denetim konularının görüşlmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 28.01.2020 tarihli 48’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun 27 Şubat 2020 Perşembe günkü Birleşiminde 174 Sıra Sayılı Kanun Teklifine kadar olan işlerin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

173 ve 174 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi;

173 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 14 üncü maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 15 ila 27 nci maddelerden oluşması;

174 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 9 uncu maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 10 ila 18 inci maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.02.2020 tarihli 57’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

* İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu

27.02.2020 Perşembe - Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

62'NCİ BİRLEŞİM

27 ŞUBAT 2020 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S. Sayısı: 173) İstanbul Milletvekili Hulusi Şentürk ile 95 Milletvekilinin Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu Teklifi (2/2537) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2020) (*)(**)

2.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'nın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

3.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

4.- (S. Sayısı: 174) Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger ile 55 Milletvekilinin Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu Teklifi (2/2555) ve İçişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2020) (**)

5.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

6.- (S. Sayısı: 66) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bişkek Kırgız-Türk Dostluk Devlet Hastanesi Açılması, Ortak İşletilmesi ve Devri ile Kırgız Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türkiye'de Tıp ve Tıpta Uzmanlık Eğitimi Almasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

7.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimi Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

8.- (S. Sayısı: 61) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

9.- (S. Sayısı: 51) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

10.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

(**) İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

12.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

13.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 53) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Arasında IFAD Ülke Ofisi-Doğu Avrupa ve Orta Asya Merkezi Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1541) ile Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

18.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

19.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

20.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

21.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

22.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

23.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

24.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 60) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lesoto Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 63) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim Öğretim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 65) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1601) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 67) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 9/7'nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1782) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.05.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 77) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1800) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 78) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Avrupa Bölge Ofisi Vasıtasıyla Dünya Sağlık Örgütü Arasında İnsani ve Sağlık Acil Durumlarına Hazırlıklılık DSÖ Coğrafi Ayırık Ofisi'nin İstanbul Türkiye'de Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1803) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 80) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 81) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Uluslararası Demiryolu Taşımalarına İlişkin Sözleşme (COTIF) Hakkında Kısmi Revizyonun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 82) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1582) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 83) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 85) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Tebdiline İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1595) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyona veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

42.- (S. Sayısı: 87) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin Anlaşma ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi Sekreteryası Arasında Ankara Girişiminin Uygulanmasına İlişkin 4 Nisan 2016 Tarihinde Bonn'da İmzalanmış Anlaşmayı Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1799) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

43.- (S. Sayısı: 89) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Yirmi Sekizinci Taraflar Toplantısı'nda Üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolü'ne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1896) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

44.- (S. Sayısı: 96) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Gemiadamı Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1775) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

45.- (S. Sayısı: 97) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Doğu Karayip Devletleri Örgütü Arasında Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1780) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

46.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

47.- (S. Sayısı: 101) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Cezaî Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1950) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

48.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Moğolistan Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1196) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

49.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

50.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

51.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

52.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1802) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

53.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

54.- (S. Sayısı: 115) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2022) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

55.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

56.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1796) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

57.- (S. Sayısı: 121) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (EİT) Kültür Enstitüsü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2020) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

58.- (S. Sayısı: 122) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Veri Paylaşımına İlişkin İş Birliği Uygulama Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

59.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

60.- (S. Sayısı: 124) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kör, Görme Engelli veya Başka Bir Nedenle Basılı Materyal Okuma Engelli Kişilerin Yayınlanmış Eserlere Erişiminin Kolaylaştırılmasına Dair Marakeş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2218) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

61.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyona, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

62.- (S. Sayısı: 126) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün 5.4.1.10 Maddesinin Tadiline İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2224) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

63.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

64.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

65.- (S. Sayısı: 137) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kendi Sınırları Dahilinde ve Ötesinde Tarifeli Hava Hizmetlerine İlişkin İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2027) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

66.- (S. Sayısı: 138) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2028) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

67.- (S. Sayısı: 139) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2273) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

68.- (S. Sayısı: 140) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna-Hersek Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Protokol ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2274) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

69.- (S. Sayısı: 142) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2276) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

70.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

71.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

72.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

73.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1779) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

74.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

75.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

76.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

77.- (S. Sayısı: 156) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile EFTA Devletleri Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

78.- (S. Sayısı: 157) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Konfederasyonu Arasında Tarım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.12.2019) (X)

79.- (S. Sayısı: 163) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2020) (X)

80.- (S. Sayısı: 164) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

81.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

82.- (S. Sayısı: 166) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yük ve Yolcu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2222) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

83.- (S. Sayısı: 167) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1583) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

84.- (S. Sayısı: 168) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1795) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

85.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

86.- (S. Sayısı: 170) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Güneydoğu Avrupa Çokuluslu Bariş Gücü Anlaşması'na Ek Altıncı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

87.- (S. Sayısı: 171) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2496) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

88.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

89.- (S. Sayısı: 175) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Futbol Maçlarında ve Diğer Spor Müsabakalarında Bütüncül Bir Emniyet, Güvenlik ve Hizmet Yaklaşımı Üzerine Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2562) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.02.2020)(X)

90.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mozambik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

91.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

92.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

93.- (S. Sayısı: 180) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Madencilik ve Hidrokarbon Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

94.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

95.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

96.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

97.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

98.- (S. Sayısı: 185) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2221) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

